

Kommunstyrelsen

Kallelse

Nämnd	Kommunstyrelsen
Datum och tid	2021-11-30, kl. 8:00
Plats	Kommunkontoret i Östhammar, SR Gräsö
Sekreterare	Ania Lehtinen
Ordförande	Jacob Spangenberg (C)

Uppskattad sluttid för sammanträdet, ca kl. 12:30.

Ärendelista

1. Val av justerare	4
2. Fastställande av föredragningslistan	4
3. Svar på medborgarmotion avseende att bygga en cykelväg mellan Österbybruk och Örbyhus kl. 8:30-8:35 Marie Berggren	5
4. Reviderat samverkansavtal för den gemensamma räddningsnämnden	7
5. Ändring i fullmäktiges arbetsordning och reglemente för styrelse och nämnder	8
6. Tolkning av reglemente för ersättning till förtroendevalda i fråga rörande Lokala Säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverk	10
7. Budgetuppföljning med helårsprognos per oktober 2021 kl. 8:35-8:40 Sara Ersund, Gunilla Jansson	12
8. Information om budgetförutsättningar, driftbudget 2023, flerårsplan 2024-2026 samt investeringsbudget 2023-2026 kl. 8:40-8:45 Sara Ersund, Torbjörn Nyqvist	13
9. Revidering av styrdokumentet Regler för investeringar och investeringsprocess kl. 8:45-9:00 Sara Ersund, Torbjörn Nyqvist, Tony Wahlberg, Lina Edlund, Lisa Norén	14
10. Nya riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension kl. 9:00-9:10 Pauliina Lundberg	15
11. Revidering av taxa för Plan- och bygglagen	16
12. Hyror och avgifter 2022 kl. 9:30-9:40 Elin Dahm	17
13. Plan för friluftslivet i Östhammars kommun kl. 9:40-9:50 Peter Bender, Elin Dahm	18
14. Tillväxtstrategi - Östhammar 2035 kl. 9:50-10:00 Ulf Andersson	19
15. Lokala ordningsföreskrifter kl. 10:00-10:10 Marie Berggren	20

Kommunstyrelsen

16. Remissvar, Länstransportplan 2022-2033, (TS2021-00277) kl. 10:10-10:15 Marie Berggren	21
17. Lokalt naturvårdsprojekt (LONA) Öppnare landskap på Gräsö – ett åtgärdspaket kl. 10:15-10:20 Camilla Andersson	25
18. Yttrande gällande förslag till nytt naturreservat Dansarberg i Östhammars kommun kl. 10:20-10:25 Camilla Andersson	27
19. Förslag på ändrad inriktning gällande uppdraget om hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet kl. 10:25-10:30 Camilla Andersson	30
20. Ansökan om LOVA-medel för åtgärdssamordnare vatten kl. 10:30-10:40 Camilla Andersson, Marie Berggren	32
21. Antagande av VA-policy och VA-handlingsplan kl. 10:40-10:55 Anna Bergsten	34
22. Översyn av slutförvarsorganisationens uppdrag kl. 10:55-11:00 Anna Bergsten, Marie Berggren	35
23. Revidering av avfallsföreskrifter samt uppdatering av avfallsplan kl. 11:00-11:05 Myran Olsson	36
24. Avfallstaxa 2022 kl. 11:05-11:10 Myran Olsson	37
25. Informationsärende; Status åtgärdsplan Vaddika avfallsstation kl. 11:10-11:20 Myran Olsson	39
26. Valärende, entledigande som ledamot i slutförvarorganisationens granskningsgrupp	40
27. Valärende, ledamot i slutförvarorganisationens granskningsgrupp	41
28. Svar på motion från Allan Kruukka (M) om distansnärvaro vid fullmäktiges sammanträden kl. 11:20-11:22	42
29. Svar på motion från Fabian Sjöberg (M) om en transparent och rättssäker process vid fakturering av avgifter gällande avgiftsfinansierad myndighetsutövning kl. 11:22-11:25	43
30. Information från Barn- och utbildningsnämnden kl. 11:25-11:40 Lisbeth Bodén	44
31. Information från räddningsnämnden kl. 11:40-11:50 Brandchef Elisabeth Samuelsson	45
32. Information från överförmyndarnämnden kl. 11:50-12:00 Förvaltningsdirektör Överförmyndarförvaltningen Susanna Sandström	46
33. Information från kommunförvaltningen kl. 12:00-12:10 Peter Nyberg	47
34. Delegationsbeslut	48
35. Anmälningssärende, Räddningsnämndens taxor och avgifter för Tierps- och Östhammars kommun	49

Kommunstyrelsen

36. Anmälningssärende; Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2021	50
37. Anmälningssärenden från nämnder	51
38. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.	52
39. Anmälningssärenden, rapporter med mera	54

Kommunstyrelsen

KS-2021-575

3. Svar på medborgarmotion avseende att bygga en cykelväg mellan Österbybruk och Örbyhus

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tackar för motionen, men avslår förslaget.

Föreslagen dragning finns för närvarande inte med i befintlig gång- och cykelplan, inte heller bland prioriterade objekt i länstransportplan och bedöms i dagsläget få en kostnad både i anläggande och drift som kommunen inte är beredd att ta, trots motionärens kloka inspel gällande samförläggning med den befintliga ledningsgata för överföringsledningen för dricksvatten som är anlagd.

Östhammars kommun tar dock med förslaget i överväganden gällande ny gång- och cykelvägsplan.

Ärendebeskrivning

Medborgarmotion är inlämnad och i ärendet och har uppmätt tillräckligt antal röster för att behandlas av nämnd. Mottagande nämnd är kommunstyrelsen och dess tekniska utskott som har hand om trafikfrågor.

Motionären vill bygga en cykelväg mellan Österbybruk och Örbyhus, på den sträcka där ny överföringsledning för vatten är lagd mellan Örbyhus och Alunda. Förslagsställaren vill att cykelvägen ska kopplas samman med den befintliga cykelvägen i korsningen (snart rondellen) vid Örbyhus (väg 292/Slottsvägen), gå längs väg 292 och i Österbybruk sammankopplas vägen till befintlig cykelväg som kan leda direkt in mot centrum, förslagsvis låta vägen svänga av vid korsningen (väg 290/väg 292) för att sedan ledas upp höger på exempelvis Harviksvägen.

Förslagsställaren ser vinster både miljömässigt och trafiksäkerhetsmässigt med denna lösning, likväl som ett attraktivitetsperspektiv när det gäller att binda ihop orterna Österbybruk och Örbyhus.

Östhammars kommuns bemötande

Den rondell som förslagsställaren snart kommer genomföras avser en rondell korsningen väg 292/709/716 i Örbyhus. Från rondellen längs väg 292 till den tänkta rondellen i Österbybruk korsningen väg 292/290 så är det ca 10 km. Det kan antas att sträckningen är ungefär densamma även i den dragning av överföringsledningen orterna emellan som är genomförd de senaste åren.

För det regionala vägnätet är det avsätts medel ur den länstransportplanen för att sörja för ett säkert när med infrastruktur även för de oskyddade trafikanterna (gångarna och cyklisterna). Det finns även en angelägenhet hos regionen att koppla ihop cykelvägnätet i länet för att öka attraktiviteten för cykel. Prioriteringarna i länstransportplanen utvecklas tillsammans med samtliga kommuner i nätet och förutsätter att respektive kommun har lyft upp objekten till

Kommunstyrelsen

beredning dit. I dagsläget har inte Östhammars kommun lyft in det bland sina objekt, det finns inte heller upptaget bland Tierps kommuns objekt i dagsläget.

Om ingen medfinansiering kan ske med regionen som hanterar de medel som finns i länstransportplanen efter att man kommit överens om tagen, är det upp till respektive kommun att hantera frågan med tillhörande planering. Om trafikverket skulle bygga cykelväg ligger kostnaden på ca 5000 kr/km på obruten mark. Det skulle innebära en kostnad på i runda slängar 50 miljoner. Men, och det är ju förslagsställarens poäng, det här är redan bruten mark och då kan man säkert minska kostnaderna men det kommer fortfarande att bli en rejäl investering, den kommer kräva samverkan mellan två kommuner både när det gäller finansiering, byggnation och drift vilket inte är en omöjlighet men som komplicerar frågan.

I Östhammars kommun ska en ny gång- och cykelvägsplan tas fram under 2021-2022. I den kommer både det nuvarande nätet, felande länkar och förslag på nya sträckor identifieras för att kunna binda ihop nätet på ett klokt sätt både ur ett regional och ett lokalt perspektiv. Östhammars kommun kan i det arbetet lyfta in även detta förslag och se över förutsättningarna ytterligare.

Östhammars kommun har andra gång- och cykelstråk prioriterade framför detta just nu i arbetet med länstransportplanen, med potentiellt fler användare och avser att fortsatt beta av dem innan nya objekt lyfts in.

Det är klokt att tänka samförläggning och nyttjande av gemensamma resurser och Östhammars kommun tackar för det inspel som förslagsställaren lagt. Det kan finnas lösningar för detta som inte ryms inom det kommunala ansvaret, t.ex. kontakter markägare emellan där dylika initiativ kan falla i god jord av andra skäl. Om det finns höga naturvärden längs sträckan kan det också innebära att det kan finnas externa medel att söka för att stärka de värdena t.ex. genom ökad tillgänglighet.

Ärendets behandling

Ärendet är berett i kommunstyrelsens tekniska utskott 2021-11-16 § 135.

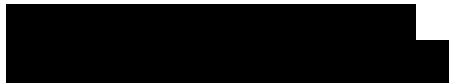
Beslutsunderlag

Inlämnad medborgarmotion i sin helhet.

<https://www.osthammar.se/sv/dialog/medborgarmotion/bygg-en-cykelvag-mellan-osterbybruk-och-orbyhus-pa-redan-rojd-mark-fran-vattenledningarna/>

Beslutet skickas till

Motionären

Kommunstyrelsen

KS-2021-683

4. Reviderat samverkansavtal för den gemensamma räddningsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna reviderat samverkansavtal.

Ärendebeskrivning

Uppsala, Tierps och Östhammars kommuner samverkar sedan 2012 i en gemensam räddningsnämnd där Uppsala kommun är värdkommun. Ägarsamrådet har att godkänna förslag på reviderat samverkansavtal som sedan ska godkännas av respektive fullmäktige i de samverkande kommunerna.

Budget för den gemensamma nämnden upprättas av värdkommunen efter samråd med de andra kommunerna. Den huvudsakliga förändringen i förslaget innebär att samrådet senast 1 oktober har att besluta om budget och inriktning för kommande år, där det tidigare var samrådsmötet på våren som tog detta beslut. Förslaget innebär ökat handlingsutrymme och anpassning till de samverkande kommunernas budgetprocess.

Ärendets behandling

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och brandförsvaret i Uppsala kommun.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2021-09-22 (KSN-2019-02555)

Förslag till reviderat samverkansavtal för gemensamma räddningsnämnden

Beslutet skickas till

Handläggare: Jonas Eriksson, [REDACTED] Uppsala kommun

Nämndsekreterare: John Hammar, [REDACTED] Uppsala kommun

KS-2021-735

5. Ändring i fullmäktiges arbetsordning och reglemente för styrelse och nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar arbetsordning för fullmäktige med föreslagen ändring. (Bilaga)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar reglemente för styrelse och nämnder med föreslagen ändring. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

I samband med en granskning av verkställighet av kommunfullmäktiges beslut har revisionen identifierat vissa brister vad gäller återrapport av verkställighet av beslut, särskilt när de inte verkställs eller verkställs med fördröjning. Med anledning av det har revisionen rekommenderat ändring i fullmäktiges arbetsordning och förvaltningen har rekommenderat att även ändra i reglementet.

Mot bakgrund av revisionens förslag föreslår förvaltningen att följande ändring införs i arbetsordning och reglemente: *Beslut som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.*

I arbetsordningen för fullmäktige införs en ny rubrik och § 45 där ändringen införs. Det kan tyckas ologiskt att ha bestämmelsen om återrapportering nästan sist i arbetsordningen. Eftersom delar i beslutet ska finnas med redan när förslag lämnas från kommunstyrelsen så hör bestämmelsen närmast ihop med expedieringen av fullmäktiges beslut. I de fall där det inte finns med något om återrapport i fullmäktiges beslut kan kanslifunktionen lägga upp påminnelser trots att det saknas i samband med expedieringen. Avsaknad av detta i beslut kan hända exempelvis om ett uppdrag kommer till genom att ledamot yrkar på det i fullmäktige. I reglementet införs ändringen under rubriken "Ansvar och rapporteringsskyldighet" för varje nämnd. I reglementet anpassas formuleringen så att det passar i processen, t.ex. att "Beslut" ändras till "Förslag till beslut".

Nämnderna har i sina yttranden till revisionen lämnat samma svar och detta ersätter den remissrunda som normalt sker vid ändringar i reglementet.

Övriga ändringar

Det fanns fel i numreringen av punkterna under § 39, detta är rättat. På presidietts önskemål har även en punkt 9. d införts om avslut av debatten.

Verkställighet av KF:s beslut om tomtförsäljning kan behöva återspeglas i reglementet.

Kommunstyrelsen

Beslutsunderlag

Förslag till arbetsordning

Förslag till reglemente för styrelse och nämnder

Beslutet skickas till

Webbredaktionen för publicering på kommunens webbplats, sida författningssamling

Samtliga nämnder

Kommunstyrelsen

KS-2021-676

6. Tolkning av reglemente för ersättning till förtroendevalda i fråga rörande Lokala Säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverk

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att finansiera kostnaden med max 100 tkr för närvarande ej tjänstgörande ersättare från Östhammars kommun.

Arvodet regleras enligt § 2 a) i riktlinje för ersättningar till förtroendevalda med motsvarande arvode som ges till tjänstgörande ledamöter enligt förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Kostnaden tillkommer in i befintlig budget och medlen tas från ansvar 101000 och verksamhet 10030.

Ärendebeskrivning

Lokala säkerhetsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta om att ersättning till ej tjänstgörande ersättare från Östhammars kommun ska arvoderas med motsvarande arvode som ges till tjänstgörande ledamöter enligt gällande förordning (2992:12), i likhet med de andra kärnkraftskommunerna och Tierps kommun.

Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmark kraftverk är en så kallad statlig förvaltningsmyndighet. Det är ett organ för insyn och information i säkerhets- och strålskyddsarbetet vid de kärntekniska anläggningarna i Forsmark. Lokala säkerhetsnämnden lyder under Miljödepartementet. Ledamöterna i lokala säkerhetsnämnden utses av regeringen efter förslag från kommunstyrelsen i Östhammars och Tierps kommuner. Östhammars kommun har 10 ordinarie ledamöter samt 10 personliga ersättare. Tierps kommun har 3 ordinarie ledamöter samt 3 personliga ersättare. Östhammars kommun är ansvarig för administrationen och utbetalning av arvoden och får i sin tur få ersättning från staten för detta. Nämnden har vanligtvis fem sammanträden per år.

Mötesarvodet betalas endast ut till tjänstgörande ledamöter. Inte, som brukligt i Östhammars politiska organisation, till närvarande ej tjänstgörande ersättare.

Beslutar Östhammars kommun att arvode ska betalas ut till ej tjänstgörande ersättare som närvarar vid sammanträde, i likhet med Tierps kommun hamnar kostnaden för kommunen mellan 0 – 40.000 kronor per år beroende på om och hur många ersättare som deltar. Har de också rätt till ersättning för eventuell förlorad arbetsinkomst tillkommer kostnad på 0 – 60 000 kronor per år. Kostnaden bör inrymmas inom politikens budgetram.

Beslutsunderlag

Beslut 2021-05-05, Tierps kommun

Beslut 2021-06-17, Lokala säkerhetsnämnden

Kommunstyrelsen

Förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m m
Riktlinje för ersättningar till förtroendevalda

Beslutet skickas till

Lokala säkerhetsnämnden, [REDACTED]

Tierps kommun, [REDACTED]

Kommundirektören

Verksamhetsstödet (HR)

Verksamhetsstödet (ekonomi)

KS-2021-230

7. Budgetuppföljning med helårsprognos per oktober 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Under 2021 har Östhammars kommun börjat arbeta utifrån ett nytt styrdokument för budgetuppföljning där grundprincipen är att i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomi och verksamhet. I styrdokumentet beskrivs att det sex gånger per år ska ske en rapportering till nämnd, kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Per april (tertialrapport), augusti (delårsbokslut) och december (helårsbokslut) görs en större skriftlig rapportering. Per februari, juni och oktober görs en enklare rapportering.

I den skriftliga rapporten ska det ingå en prognos om måluppfyllelse för de satta verksamhetsmålen och budgetföljsamhet.

Beslutsunderlag

Budgetuppföljning med helårsprognos per oktober 2021.

Kommunstyrelsen

KS-2021-745

8. Information om budgetförutsättningar, driftbudget 2023, flerårsplan 2024-2026 samt investeringsbudget 2023-2026

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Sektor verksamhetsstöd ekonomi har med stöd av kommunens resursfördelningsmodell tagit fram preliminära driftbudgettramar för perioden 2023-2026. Investeringsbudgettramar enligt föregående budgetperiods arbete presenteras och diskuteras också.

Den politiska organisationen arbetar med budgetmaterialet efter egen planering. Beslut i ärendet kommer att fattas på Kommunfullmäktige i juni 2022. Nämnderna presenterar sina verksamhetsplaner såsom ett informationsärende till Kommunfullmäktige i november.

Beslutsunderlag

Presentation oktober 2021 Budget 2023 plan 2024-2026

Beslutet skickas till

Torbjörn Nykvist

Kommunstyrelsen

KS-2021-746

9. Revidering av styrdokumentet Regler för investeringar och investeringsprocess

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige antar reviderade regler för investeringar och investeringsprocess.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun antog den 2 mars 2021, genom beslut i kommunfullmäktige, regler för investeringar och investeringsprocess. Reglerna syftar till att ge vägledning och styrning över kommunens investeringar och processen från att ett investeringsbehov uppstår och att investeringen är genomförd.

Ett område som inte tydligt beskrivs i reglerna är hur ett önskemål om att ta med sig investeringsmedel till nästkommande år där investeringsprojektet ej är avslutat eller ej påbörjats på grund av förseningar i projektet ska behandlas. Tidigare år, innan investeringsprocessen reglerades genom ett styrdokument, fångade central ekonomifunktion upp önskemål om flytt av investeringsmedel och tog upp ett ärende för beslut i kommunstyrelsen.

Förslaget är att man genom en revidering av styrdokumentet reglerar hur önskemål om flytt av investeringsmedel ska behandlas och att det i praktiken behandlas på samma sätt som tidigare.

Ärendets behandling

Vid kommunstyrelsen arbetsutskott 2021-11-23 efterfrågades ett förtydligande avseende investeringsobjekt. Följande förtydligande har genomförts i handlingen, Regler för investeringar och investeringsprocess;

Då ett investeringsobjekt ej färdigställts eller påbörjats under budgetåret gäller följande;

- För beslutade men ej påbörjade objekt skall Kommunstyrelsen besluta om medlen skall flyttas över årsskiftet
- För påbörjade men ej färdigställda projekt kan beslut fattas av Ekonomichef om att flytta medlen över årsskiftet

Beslutsunderlag

Regler för investeringar och investeringsprocess

Beslutet skickas till

Torbjörn Nyqvist, Sara Ersund
Tony Wahlberg

Kommunstyrelsen

KS-2020-180

PL

10. Nya riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att anta Riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Nya riktlinjerna, som ersätter den tidigare pensionspolicyn, innehåller en möjlighet till löneväxling, reglering för alternativ pensionslösning samt för övertalighets- och avgångslösningar som kan tillämpas efter särskilt beslut.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension.

Ärendets behandling

Ärendet har beretts i kommunstyrelsens personalutskott 2021-11-16 § 59.

Beslutet skickas till

Pauliina Lundberg, Birgitta Kraft, Pär Wickholm

KS-2021-749

11. Revidering av taxa för Plan- och bygglagen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att anta revideringen av taxan för Plan- och bygglagen i Östhammars kommun. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Bygg- och miljönämnden har lämnat ett förslag till justerad taxa för plan- och bygglagen i Östhammars kommun. Orsak till detta är att den befintliga taxan har saknat några delar, samt att kartenhetens priser har varit skeva. Utöver detta har språkliga rättelser gjorts, förtydliganden och övergripande redaktionella ändringar utförts.

Exempel på ändringar:

Fasadändringar har fått en lägre nivå när det gäller småhus.

-Attefall har fått tillbaka en mellannivå som saknats, och förtydliganden vad som menas med enkel och komplex.

-Baskartor, baskartor med fältkontroll och förenklad nybyggnadskarta har höjts, då den varit orimligt låg till arbetet som ligger bakom.

-Nybyggnadskartornas pris har sänkts.

-Utstakning har numera även moms, därför har avgiften sänkts, för att hamna på en rimlig nivå efter moms.

-Exempelpriserna har tagits bort på kart- och mättjänster, då dessa blir inaktuella året efter.

Ärendets behandling

Ärendet har beretts i bygg- och miljönämnden 2021-11-10 § 183.

Beslutsunderlag

Taxa för plan- och bygglagen

Beslutet skickas till

Bygg- och miljönämnden (BMN-2021-3398)

Webbredaktionen för publicering på kommunens webbplats

Merike Dahlberg, bygglovschef

Ania Lehtinen, nämndsekreterare och utredare

Kommunstyrelsen

KS-2021-747

12. Hyror och avgifter 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa hyror och avgifter (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden lämnar förslag på taxor och avgifter för lokalupplåtelse i de anläggningar och lokaler som nämnden bedriver verksamhet, samt taxor och entréavgifter till evenemang. Kommunfullmäktige sammanträder 2021-12-14.

Ärendets behandling

Ärendet har beretts i Kultur- och fritidsnämnden 2021-11-11 § 70.

Beslutsunderlag

Hyror och avgifter 2022

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden KFN-2021-127

Elin Dahm

Kommunstyrelsen

KS-2021-719

13. Plan för friluftslivet i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fastställa Plan för friluftslivet. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Friluftslivet berör fler av kommunens nämnder och verksamheter och det finns därför ett behov av en gemensam plan för arbetet. Plan för friluftslivet kommer fungera som ett tillägg till Översiktsplanen och är framtagen för de nämnder, sektorer och verksamheter inom Östhammars kommun som arbetar för ett attraktivt och tillgängligt friluftsliv.

Plan för friluftslivet innehåller de fokusområden som kommunens nämnder och verksamheter i samverkan valt att prioritera. Friluftsplänen består av en tvåårig tidplan med åtgärder och ansvarsfördelning.

Syftet med plan för friluftslivet i Östhammars kommun är att främja hälsa och välmående och göra Östhammars kommun till en attraktiv plats att leva och vistas på. Målet är att göra friluftslivet mer tillgängligt för invånare och besökare. Målet mäts med en rankinglista från Naturvårdsverket och genom aktiviteter i åtgärdsplanen.

Ärendets behandling

Kultur och fritidsnämnden beslutade att godkänna Plan för friluftslivet i Östhammars kommun 2021-11-11 § 75.

Beslutsunderlag

Friluftspolitisk plan 2022-2023

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden (KFN-2020-127)
Verksamhetschef Attraktiv kommun Elin Dahm
Hälsostrateg Peter Bender

KS-2021-105

14. Tillväxtstrategi - Östhammar 2035

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att anta tillväxtstrategin (Östhammar 2035) inklusive vision för kommunens utveckling.

Ärendebeskrivning

De senaste åtta åren har en långsiktig tillväxtstrategi vuxit fram i kommunen. Den har visat positiva effekter men behöver en uppdatering med de utmaningar som också belysts under dessa år.

Nu förnyas strategin i en andra upplaga. Tillväxtstrategin är en strategisk kompass för prioriteringar och kompletterar och kompletteras av andra styrdokument.

Tillväxtstrategin är en strategi för utvecklingen i hela kommunen - oavsett du är företagare, medborgare och oavsett var i kommunen du bor eller om du är deltidsboende i kommunen.

Ärendets behandling

Vid beredningen i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-11-23 § 256, avstod Pär-Olof Olsson (M) och Ylva Lundin (SD) från att delta i beslutet.

Beslutsunderlag

Tillväxtstrategi 2021 211112.pdf

Beslutet skickas till

Ulf Andersson

Elin Dahm

Marie Berggren

Kommunstyrelsen

KS-2019-646

15. Lokala ordningsföreskrifter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige i Östhammars kommun beslutade 2015 om lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun. 2018 reviderades de Lokala ordningsföreskrifterna i en punkt, gällande fyrverkerier. I samband med att de lokala ordningsföreskrifterna behöver kompletteras med en föreskrifter om uteserveringar, aktualitetspröva föreskrifterna om torghandel samt ta fram en marktaxa för allmän platsmark så har även de nuvarande lokala ordningsföreskrifterna setts över. Förändringarna är dels redaktionella men även några större förändringar föreslås.

Områden med alkoholförbud har förändrats och utökats i enlighet med polisens önskemål.

Handikappolicy upphävs och ersätts av § 17

Förutsättning för att ta ut en avgift och hantera ett taxebeslut i KF

Ärendets behandling

Ärendet togs upp som ett diskussionsärende vid kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-10-19 § 221, där det därefter beslutades att skicka ärendet till kommunstyrelsens tekniska utskott fortsatt beredning.

Beslutsunderlag

Lokala ordningsföreskrifter - förslag till beslut

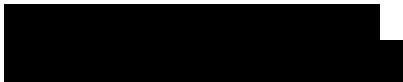
Alkoholförbudsområden i Gimo

Beslutet skickas till

Sektor samhälle

Länsstyrelsen Uppsala län

Polisen

Kommunstyrelsen

KS-2021-601

16. Remissvar, Länstransportplan 2022-2033, (TS2021-00277)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen i Östhammars kommun avger följande yttrande, yttrandet följer länstransportplanens uppbyggnad.

Östhammars kommun förordar alternativt C och att byggnation genomförs senast under perioden 2025-2027.

Runt de andra alternativen förs dock ett resonemang ur ett kommunpåverkansperspektiv.

Generella synpunkter:

Östhammars kommun saknar resonemang i länstransportplanen gällande såväl transportinfrastrukturens uppbyggnad, inklusive elektrifiering samt dess betydelse för totalförsvaret. Båda dessa punkter finns med i regeringens proposition 2020/21:151, som ett av flera underlag som ska bygga upp såväl den nationella planen för transportinfrastruktur och länstransportplanen.

Uppsala län bör planera för elektrifiering av transporter då det är ett transitlän av stora mått och förutsättningar måste skapas i städer och tätorter samt längs allmänna godsstråk likväl som viktiga stråk för personbilstransporter. Bussparken bör elektrifieras för att säkerställa energieffektivitet och positiv klimatpåverkan. Även elektrifiering av cykelstråken kommer att behövas. Elektrifiering av hela transportsektorn kommer att innebära stora utmaningar på befintligt elnät och dess kapacitet samt utbyggnadstakten i detsamma för att möta framtida behov.

Det är också angeläget att man i länstransportplanen beskriver trafikinfrastrukturens roll i civilförsvaret och hur man planerar och samverkar för att identifiera viktiga stråk och målpunkter för att trygga länets befolknings behov av transporter vid händelse av kris eller krig.

Östhammars kommun anser att det är mycket positivt länstransportplanen redovisar tre olika förslag till inriktningar. Det är angeläget att man vid beslut om vilken inriktning man väljer redovisar grunderna för det slutliga valet av inriktning. Det innebär att man får en god spårbarhet i de vägval som länet gjort.

Det är bra att man i länsplanen redogör för olika finansieringsalternativ. Det finns dock skäl att vara orolig för att *upparbetningen* av medel är så låg för de stora projekten. På sikt riskerar det att urholka trovärdigheten i länets kapacitet och resurssättning nationellt. Det är därför angeläget att regionen är en mycket aktiv aktör visavi Trafikverket och kommunerna för att åstadkomma genomförande av länsplanens intentioner och tilldelade medel. Det minskar

Kommunstyrelsen

dessutom risken för fördröjningar av projekten. Länsplanens initiativ till länsplaneboks slut är bra.

Väg 76 är ett viktigt stråk för pendling men även godstrafik. Stråket berörs i liten utsträckning i planen vilket är en brist.

Fler åtgärder kopplat till sjötrafik är viktiga för Östhammars kommun, exempelvis åtkomst till skärgårdsöar och utveckling av hamnar och iläggningsplatser. Även korsningsåtgärder är ett viktigt åtgärdsområde. Östhammars kommun har i dagsläget många korsningar utan signalreglering eller nivåseparation.

Sid 10 mål – För att nå målen om ökad tillgänglighet till målpunkter räcker det inte att bara fokusera på regionens olika större centra. Det finns andra målpunkter inom länet, exempelvis Forsmark för arbete och Bruksgymnasiet i Gimo för utbildning. Tillgänglighet handlar inte bara om att nå centrum i en tätort på ett visst antal minuter. Det är lika angeläget att tex bytespunkt Gränby centrum utvecklas för att via ringleder nå till norra och södra delarna av järnvägsnätet.

Östhammars kommun vill framhålla att planering av infrastruktur för kollektivtrafik ska komma in tidigt i alla typer av formella planer. Detta bidrar till att skapa god tillgänglighet redan från bygg/inflyttningsstart.

Sid 13 – regional cykelstrategi för Uppsala län

Det saknas en korrekt hänvisning till var man hittar prioriteringsprinciperna, och det synes som om det saknas en underrubrik gällande 0-alternativet.

Sid 24-kustnoder

Det bör framgå vem som förvaltar underlagsmaterialet och uppdateringarna till KOMPIS-projektet. Östhammars kommun upplever att detta inte är tydligt idag.

Sid 31-33 om gods – Det hade varit önskvärt med ett utökat resonemang gällande Hargshamns hamn. Hamnen är viktig för hela Uppsala län, och har länsplanen en ambition om att utveckla godstransporter i framtiden har Hargshams hamn stor potential när det gäller expansionsmöjligheter, relativt stor planberedskap (mycket outnyttjade byggrätter redan planlagt), och goda transporter möjligheter på både väg och järnväg. Det går också omfattande timmertransporter på väg 76, som inte ens finns utmärkt på karta 7.

Brister sid 39 och framåt – Den statliga vägen 675 mellan Gimo och Bladåker (väster om Vällen, förbi Stensunda) borde pekas ut som en brist när det gäller trafiksäkerhet. Smal vägbana, dålig sikt i kurvor och branta diken medför många avåkningsolyckor vintertid.

Sid 53- Ombyggnation av cirkulationsplatserna som nämns i Bruksstråket kommer att vara igång i närtid och då bör det stå så istället för att det planeras.

Kommunstyrelsen

Planinriktningar

Här vill Östhammars kommun understryka att det medfinansieringskrav som redovisas för utbyggnaden av den sista vägsträckan av länsväg 288 är orimligt stor (75 miljoner) i relation till kommunens möjligheter att medfinansiera. Denna delsträcka har varit planerad ända sedan länsväg 288 planerades att byggas om mellan Uppsala och Börstil. Medfinansieringskravet är genomgående i samtliga de föreslagna alternativen A, B och C.

Östhammars kommun har aktivt medverkat (tillsammans med de övriga kommunerna i länet) till att stötta storregionala satsningar som 4-spåret mellan Uppsala och Stockholm för att på så sätt stärka länet i sin helhet gällande attraktivitet för företagsetableringar, innovation, arbetskraftkapacitet och bostadsbyggande med motsvarande 14 mkr kr.

Risken för fortsatta stora fördyringar av projekt lv 288, är uppenbar, då ombyggnationen är planerad att påbörjas först i slutet av planperioden.

Väg 288 är likväl som väg 55 rekommenderat väg för farligt gods vilket bör framgå av texterna under respektive alternativ.

7.1 Alternativ A-Tätorter och dess omland

Östhammars kommun har inga tätorter som har mer än 10.000 invånare. I kommunens tätorter finns dessutom ofta barriärer i form av väg eller järnväg. De flesta tätorterna har dessutom en stråkanknytning med kollektivtrafikering och geografiska ytor som gynnar att ta sig till desamma via cykelvägnät. Med storleken på tätorterna så verkar det just nu som att stadsmiljöavtalet sannolikt inte är en finansiering som våra tätorter kan ta del av.

Ur det perspektivet rymmer Alternativ A en större pott för projekt som kostar mindre än 50 miljoner vilket skulle ge tätorterna i kommunen större möjligheter till trafiksäkerhetshöjande åtgärder än de övriga två inriktningarna. Det rymmer också en stark post för 4-spår där Östhammars kommun är angelägen om ett genomförande, se ovan.

7.2 Alternativ B - Regional utveckling med nytta för samhälle, näringsliv och arbetsmarknad.

Östhammars kommun är en kommun med hög andel personer i arbetsför ålder som pendlar ut och in i kommunen. Med den förväntade utvecklingen av tätorten Alunda och Österbybruk kommer behoven att öka för att kunna stärka riktade åtgärder längs stråken. Det skulle kunna innebära en större tillgänglighet mellan våra orter och det kan också innebära trafikinfrastrukturförstärkningar till vår skärgårdsmiljö ur ett turismperspektiv som givetvis kan stärka kommunens infrastruktur även vintertid.

I alternativet har det skett en sänkning av finansieringen gällande fyrsåret och medfinansieringsgraden för projekten har ökat.

Som angetts ovan så innebär inte någon förändring för Östhammars kommun gällande 288:an men kan ju givetvis vara en faktor för övriga kommuner.

Kommunstyrelsen

7.3 Alternativ C – Stråk och dess omland

Östhammars kommun har tidigt sett i samhällsutredningar som kommunen genomfört att länsväg 288 är en oerhört betydelsefull väg för kommunens utveckling. Den försörjer i princip hela kommunen med kollektivtrafik, gods- och persontrafik från kusten (Hargshamnns hamn samt tätorterna Östhammar och Öregrund) till Mälardalen, Uppsala och Stockholm för att nämna några viktiga målområden.

Östhammars kommun är den enda kommun som inte har spårbunden persontrafik som kan utvecklas parallellt med vägtrafiken i länet. Det är besvärande och innebär att de alternativ som står till buds behöver innebära snabbare och trafiksäkrare kollektivtrafik med buss vilket givetvis även påverkar gods- och personbilstrafiken i positiv riktning.

Den gör också att stora arbetsgivare som Forsmarks kärnkraftverk, Svensk Kärnbränslehantering AB, Östhammars kommun och Sandvik Coromant AB försörjs med kompetent arbetskraft. De bristområden som ingår i förslaget taggar förtjänstfullt i de behov som Östhammars kommun har även om finansieringen är lägre i detta alternativ, men framför allt är förslaget den väg som eftersträvas i sin helhet mellan Uppsala och Börstil – en mötesfri väg med 100 km/h hela vägen.

Det är dock angeläget att tidigarelägga genomförandetiden till senast 2025-2027 för att inte riskera ytterligare fördröjningar som ånyo stjälper ambitionsnivå att få till stånd en enhetlig väg Uppsala-Börstil.

Ärendets behandling

Yttrandet har beretts i kommunstyrelsens tekniska utskott 2021-11-16 § 133.

Kommunstyrelsens tekniska utskott föreslog att åtgärdsplan C är den planinriktning som ska gälla för länsplan 2022-2033.

Beslutsunderlag

Remissyttrande Länstransportplan 2022-2023

Handlingar finns tillgängliga på Region Uppsalas hemsida:

www.regionuppsala.se/lansplan

- Länsplan för regional transportinfrastruktur i Uppsala län 2022–2033
- Bilaga 1 PM Brister och behov
- Bilaga 2 Hållbarhetsbedömning
- Bilaga 3 Åtgärdsplaner, inkl årsfördelning

Beslutet skickas till

 regionuppsala.se Ange dnr TS2021-00277 i ämnesraden.

KS-2021-721

17. Lokalt naturvårdsprojekt (LONA) Öppnare landskap på Gräsö – ett åtgärdspaket

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen i Östhammars kommun stödjer stiftelsen Gräsöfondens ansökan av lokala naturvårdsmedel (LONA) till projektet Öppnare landskap på Gräsö – ett åtgärdspaket. Stödet omfattar bidrag med arbetstid som resurs till projektet inom Gräsöfondens arbetsgrupp samt administration kring ansökan och redovisning av projektmedel.

Beslutet föreslås justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

Gräsöfonden är en stiftelse som bildades av Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen år 1995. Gräsöfonden bildades för att stödja Gräsöns lantbrukare i deras viktiga arbete med att fortsätta att bevara och restaurera odlingslandskapet. I styrelsen finns representanter från både lokala och regionala intressen där Gräsö Hembygdsförening, LRF, Gräsö Skärgårdsråd och Gräsö Turism står för de lokala intressena.

Stiftelsen Gräsöfonden har sedan 1995 arbetat med att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Det görs genom att stiftelsen stödjer verksamheter som bevarar och utvecklar betes-, ängs- och åkermarker, t.ex. stängsel för djurhållning, bevarande av kulturbyggnader som ängslador, möjlighet till kurser och utbildningar. En annan viktig del av stiftelsens verksamhet är att skapa förståelse för odlingslandskapets natur- och kulturvärden. Det har konkretiserats genom en informationsbyggnad vid Gräsö gård, genom fältvandringar och guidningar och kart-/broschyrmaterial.

Under ett antal år har de mer praktiska åtgärderna som restaureringar, stöd till stängsel och gemensamt lärande legat vilande. Nu har stiftelsen en stark vilja att ta upp insatserna för att skapa förutsättningar för mark- och djurägare liksom för andra som är engagerade i att hålla landskapet på Gräsön öppet och levande. Genom avsatt tid för en projektledare önskar Gräsöfonden kunna skapa forum och plattformar för samverkan mellan brukare på Gräsö. Utöver detta ska ett stängselstöd utformas för att bidra till fortsatt bete och möjliggöra för nya marker att betas. Projektet ska verka för att öka andelen slåtrade marker på ön och stimulera kunskapsutbyte för en bred målgrupp genom t.ex. studiebesök, fältvandringar och kurser. Erfarenheter från projektet ska kunna användas för fortsatta projektansökningar inom kommande Landsbygdsprogram. Genom ett nära samarbete med projekt Roslagshagar kan vi nyttja flerårig kunskap av liknande projekt.

Stiftelsen Gräsöfonden avser att till 1 december 2021 söka lokala naturvårdsmedel för ett projekt som ska utföras under 2022-2024 med totalbudget på 1 347 930 kr, varav 644 000 kr söks i LONA-bidrag. Stiftelsen Gräsöfonden går in med ca 600 000 kr i medfinansiering och Upplandsstiftelsen går in med motsvarande 57 000 kr i arbetstid. Östhammars kommun går in

Kommunstyrelsen

med ca 49 000 kr i arbetstid under projekttiden, som utgörs av del av den arbetstid kommunen redan bidrar med i Gräsöfondens arbetsgrupp.

Östhammars kommun behöver i lokala naturvårdsprojekt administrativt vara den part som skickar in ansökan och slutredovisar den samt agera mottagare för projektmedel, men allt förarbete med ansökan, sammanställning och slutredovisning genomförs inom Gräsöfondens arbetsgrupp och av den anställda projektledaren.

Beslutsunderlag

1. 2021-11-08 UTKAST LONA Öppnare landskap på Gräsö - ett åtgärdspaket

Beslutet skickas till

Camilla Andersson, miljösekreterare [REDACTED]

Marie Berggren, Verksamhetschef Vaxande kommun [REDACTED]

Ulf Andersson, Sektorschef Samhälle [REDACTED]

Kommunstyrelsen

KS 2021-704

CA

18. Yttrande gällande förslag till nytt naturreservat Dansarberg i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen för Östhammars kommun lämnar nedanstående synpunkter på förslaget till nytt naturreservat Dansarberg utifrån avvägningar mot kommunens strategiska inriktningar. Kommunen beskriver även önskemål riktade till Länsstyrelsen gällande kommande förvaltning.

- Syftet med naturreservatet bedöms vara förenligt med kommunens önskade utveckling av mark- och vattenanvändning i gällande översiktsplan från 2016, liksom i relation till arbetsmaterialet för ny översiktsplan.
- Östhammars kommun har utifrån handlingarna inga synpunkter på hur markägarkontakter hanterats. Kommunen ser positivt på att statens förhandling med markägare gällande en fastighet landat i att inte införliva fastigheten i naturreservatet, en lösning som verkar fungerande för båda parter.
- Östhammars kommun bedömer att innehållet i skötselplanen stämmer väl in med lämplig skötsel av naturtyperna. Skogsbete föreslås som en åtgärd i skötselplanen. Kommunen är mycket positivt inställd till denna skötselplan och önskar att Länsstyrelsen i möjligaste mån arbetar för att samverkan sker med lokala djurägare gällande betet.
- Anordningarna för friluftslivet önskar Östhammars kommun kommer till stånd så snart som möjligt, då vi precis som övriga i Sverige märkt av ett ökat intresse för friluftsliv och rörelse i naturen och då det finns ett behov för både närboende i området liksom för övriga besökare, att få tillgång till fler platser för rekreation.
- En del i reservatsförvaltningen handlar om att hålla information ajour och lättillgänglig för de reservat som i sitt syfte har delar som rör friluftslivet. Här finns ett gemensamt ansvar för Länsstyrelsen som förvaltare av naturreservatet och kommunen att beskriva området som ett besöksmål för både boende och besökare. Naturreservat som har friluftsanordningar som stigar, parkeringar, grillplatser etc. önskar kommunen att Länsstyrelsen lägger in i Naturkartan och håller informationen uppdaterad då nya anordningar anläggs.

Remisstiden pågår till 24 november men Östhammars kommun har fått förlängd tid till 1 december, vilket kräver omedelbar justering på Kommunstyrelsens sammanträde den 30 november.

Beslutet föreslås justeras omedelbart.

Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har av Länsstyrelsen fått ett förslag till beslut och skötselplan för blivande naturreservat Dansarberg i Östhammars kommun för samråd. Kommunen bedömer förslaget i relation till översiktlig planering, hantering av markägarfrågor samt hur naturreservatet ska skötas kopplat till biologisk mångfald och friluftsliv.

Värden i området och kommunens översiktsplan

Dansarberg är ett cirka 140 hektar stort skogsområde beläget drygt 4 kilometer söder om Öregrund. Området sträcker sig längs en bergsrygg i ost-västlig riktning och består av äldre, flerskiktad skog som till stora delar är påverkad genom tidigare plockhuggning eller blädning. Gran- och tallskog dominerar med bitvis stort inslag av lövträd, främst björk och asp. . Stora delar av skogen är gammal. I flera bestånd finns granar med en ålder av 150-200 år och tallöverståndare som är cirka 150-250 år gamla. Stora delar av skogen har tidigare varit betesskogar och idag kan man hitta rester efter gamla trögärdesgårdar spridda över hela området.

Föreslagen mark- och vattenanvändning i kommunens översiktsplan från 2016 för området är *Skärgårdsområde där fritid och rekreation är prioriterat*. En ny översiktsplan är under utarbetande där just nu samma användning föreslås i den uppdaterande mark- och vattenanvändningskartan.

Nordost och sydväst om det föreslagna naturreservatet finns antagna detaljplaner (Kavarö och Söderby). Naturreservatets placering intill dessa områden av samlad bebyggelse stämmer väl in i riktlinjerna för riksintresset högexploaterad kust och stämmer in i kommunens strategiska planeringsinriktning för kustområdet, där områden med samlad bebyggelse bör varvas med områden för natur, fritid och rekreation.

Markägarfrågor

Delar av området som omfattas av förslaget naturreservat ägs av staten och delar av privata markägare. Avtal om intrångsersättning har tecknats med de privata fastighetsägarna för alla fastigheter utom en. Markägaren har inget intresse av fastigheten inkluderas i reservatet och Länsstyrelsen har bedömt att naturvärdena inom den fastigheten inte heller motiverar några vidare åtgärder, varför fastigheten inte ingår i förslaget till bildande av naturreservat.

Skötsel och förvaltning av naturreservatet

I förslaget till skötselplan beskrivs att naturreservatets syfte ska uppnås genom bl.a. naturvårdsinriktade huggningar och röjningar, att äldre träd och den rika förekomsten av sällsynta och hotade arter ska bevaras samt att området med fördel ska hävdas med betesdjur.

Områdets storlek i kombination med en stor variation av livsmiljöer för växter och djur, gör att det har stor betydelse för den biologiska mångfalden i landskapet. Friluftslivet ska gynnas genom stigar, informationsskyltar och parkering. Förslaget till skötselplan anger att vid eventuell uppsättning av stängsel bör passager anläggas för att underlätta allmänhetens tillträde.

Remisstiden pågår till 24 november men Östhammars kommun har fått förlängd tid till 1 december, vilket kräver omedelbar justering på sammanträde med Kommunstyrelsens

Kommunstyrelsen

arbetsutskott sammanträde 30 november. Yttrandet skickas till [REDACTED] med
Länsstyrelsens diarienummer 511-4805-2011.

Beslutsunderlag

Missiv Bildande av naturreservat Dansarberg
Förslag till beslut och skötselplan Dansarberg

Beslutet skickas till

[REDACTED] med Länsstyrelsens diarienummer 511-4805-2011. (senast 1
december 2021)

Camilla Andersson, miljösekreterare [REDACTED]

Marie Berggren, Verksamhetschef Växande kommun [REDACTED]

KS-2020-561

19. Förslag på ändrad inriktning gällande uppdraget om hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att förvaltningen ska ändra riktning på uppdraget att ta fram en hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Uppdragets nya inriktning innebär istället att överskådligt beskriva hur Östhammars kommun arbetar med hållbarhet idag genom styrning och uppföljning. Relationen till andra gällande kommunala styrdokument och hur hållbarhetsarbetet införlivats i kommunens ledningssystem ska klargöras.

Uppdraget ska presenteras för kommunstyrelsen under 2022.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 22 juni 2021 ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med att ta fram en hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i enlighet med tidigare uppdrag. Den samlade hållbarhetspolicyn skulle ersätta gällande policy för ekologisk hållbarhet från 2016 och policy för social hållbarhet från 2018. Policyn skulle åtföljas av riktlinjer som tydliggör hur verksamheterna skulle införliva hållbarhet i sitt löpande arbete. Relationen till andra gällande kommunala styrdokument ska tydliggöras i processen.

Under hösten 2021 har det tydliggjorts att Östhammars kommun arbetar med hållbarhet på flera sätt redan idag genom inriktningsmål, styrta, hållbarhetslöften och nyckeltal. Att skapa en policy när mycket arbete redan pågår har inte bedömts vara effektivt användande av kommuntjänstepersoners arbetstid. Det finns däremot ett stort behov av att sammanställa det kommunen redan gör inom ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och på ett överskådligt sätt presentera detta för att underlätta för såväl organisationen som våra invånare att få en bild av kommunens hållbarhetsarbete – vad som görs och vad som eventuellt saknas.

Ärendets behandling

Vid beredningen i kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-11-23 § 249 yrkade Pär-Olof Olsson (M) bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-06-22 § 158.

Beslutet skickas till

Till kommunförvaltningens ledningsgrupp för fördelning, Kersti Ingemarsson
Ulf Andersson, sektor Samhälle
Marie Berggren, sektor Samhälle verksamhet Växande
Elin Dahm, sektor Samhälle verksamhet Attraktivitet

Kommunstyrelsen

Helen Åsbrink, sektor Verksamhetsstöd
Sara Ersund, sektor Verksamhetsstöd verksamhet Ekonomi
Anna Lidvall Gräll, sektor Verksamhetsstöd verksamhet Kansli och utveckling
Camilla Andersson, sektor Samhälle verksamhet Växande
Caroline Henning, sektor Samhälle verksamhet Attraktivitet
Tony Wahlberg, sektor Verksamhetsstöd verksamhet Ekonomi
Ida Eklöf, sektor Verksamhetsstöd verksamhet Kansli och utveckling

KS-2021-736**20. Ansökan om LOVA-medel för åtgärdssamordnare vatten****Förslag till beslut**

Kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ansöka om LOVA-bidrag för åtgärdssamordnare för vatten för Östhammars kommun.

Projektets kostnader för kommunen belastar utvecklings- och strukturfonden med motsvarande 185 000 kr år 2022, 370 000 kr 2023, 370 000 kr 2024 samt 185 000 kr 2025.

Beslutet föreslås justeras omedelbart.

Ärendebeskrivning

I Östhammars kommun är Olandsåns avrinningsområde ett stort och viktigt vattenområde. Alunda tätort ligger inom avrinningsområdet med Kilbyån/Foghammarsån, de andra två större orterna som ån passerar är Gimo samt uppströms Knutby i Uppsala kommun. Dessutom passerar ån mindre byar, skog och odlingslandskap. Olandsån har höga halter av kväve och fosfor och enligt vattendirektivets klassning är den ekologiska statusen måttlig. Olandsån sträcker sig genom hela Östhammars kommun och mynnar i Kallrigafjärden, ett värdefullt kustområde för fisk och fågel. Upplandsstiftelsen inventerar årligen yngel i området och bedömer att Kallrigafjärden utgör en av de allra viktigaste lek- och uppväxtområdet för siken längs länets kust.

I Östhammars utvecklingsplaner ingår möjligheter för Alunda tätort att växa. Flera nya detaljplaner är under bearbetning och i översiktsplanen beskrivs att Alunda med sina goda kommunikationer har stor potential att utvecklas ytterligare som bostadsort. Kopplat till detta finns behov att arbeta för bättre vattenkvalitet i ån.

Östhammarsfjärden och Granfjärden är kända områden med behov av åtgärder för bättre vattenkvalitet. Under flera år har provtagningar och beräkningar av massbalanser för kväve och fosfor bidragit till underlag för att beskriva fjärdarnas vatten. Nu finns ett starkt behov av att samla de åtgärder som redan görs och ta fram förslag på ytterligare åtgärder för bättre vattenkvalitet.

År 2019 inledde regeringen en satsning på så kallade LEVA-samordnare på 20 pilotplatser i Sverige. Flera av samordnarna är anställda av en kommun. LEVA står för *Lokalt engagemang för vatten* och bygger på ett samarbete mellan Havs- och vattenmyndigheten, Jordbruksverket, Lantbrukarnas Riksförbund, Vattenmyndigheterna och Länsstyrelserna. Även Greppa Näringen, som arbetar med åtgärder mot minskad övergödning på gårdsnivå som både lantbrukare och miljön tjänar på, deltar i projektet. De 20 pilotprojekten har visat att arbetsformen är välfungerande för att få igång lokalt åtgärdsarbete och få kommunen, markägare och verksamhetsutövare att samarbeta i konkreta åtgärder för bättre vatten i ett avrinningsområde. LEVA-projekten avses inte utökas i antal men både HaV och länsstyrelserna har förmedlat att det går att söka Lokala vattenvårdsmedel (LOVA) för att arbeta på motsvarande sätt.

Kommunstyrelsen

Under 2021 har tjänstepersoner från Östhammars kommun haft dialog med LRF Östhammar, träffat LEVA-samordnaren för Örsundaån som är anställd av Enköpings kommun samt andra åtgärdssamordnare som anlitats av kommuner inom Lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) på flera ställen i Sverige. Bedömningen så långt är att metodiken att ha en samordnare som arbetar intensivt nära lokala aktörer med ett specifikt vattenområde, ger både konkreta och lyckade resultat i form av bättre vattenkvalitet.

För Östhammars kommun skulle ett treårsprojekt med anlitande av en åtgärdssamordnare för Olandsån, som sträcker sig genom hela kommunen, samt Östhammarsfjärden och Granfjärden som viktiga kustvatten, kunna ge god effekt på kommunens vattenvårdsarbete och vattenkvalitet. Åtgärdssamordnaren kan bygga upp ett lokalt samarbete som kan leva vidare efter projektets avslutande. Då de övre delarna av Olandsåns avrinningsområdet ligger inom Uppsala kommun är ett kommunövergripande samarbete en förutsättning. En första dialog med Uppsala kommun har skett under 2021. I Östhammarsfjärden och Granfjärden finns redan ett brett nätverk med lokala parter liksom universitet och forskare. Projektet bör organisatoriskt ledas av sektor Samhälle/Växande kommun.

Det finns möjlighet att söka LOVA-bidrag (lokala vattenvårdsprojekt) för upp till 80 % av den totala kostnaden för projektet. Sista ansökningsdag är den 1 december 2021. Ansökan görs via e-tjänst. Projektbeskrivning och budgetunderlag ska bifogas ansökan.

Beslutsunderlag

Projektbeskrivning och budgetunderlag

Information om LOVA-bidrag finns på [länsstyrelsens hemsida](#).

Beslutet skickas till

Camilla Andersson, miljöskunnig

Marie Berggren, Verksamhetschef Växande kommun

Ulf Andersson, Sektorschef Samhälle

KS-2020-324

21. Antagande av VA-policy och VA-handlingsplan

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås att anta VA-policy och VA-handlingsplan för Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun påbörjade under 2020 arbetet med att ta fram en vatten- och avloppsplan, en så kallad VA-plan. Med VA-planen vill kommunen skapa en långsiktigt hållbar plan för hur VA-försörjningen, kommunal och enskild, ska utvecklas för att uppfylla nuvarande och framtida behov och krav. VA-planen utgörs av en samling av dokument där VA-policy och VA-handlingsplan är två viktiga delar.

Ett viktigt underlag inför framtagandet av VA-policy och VA-handlingsplan är VA-översikten. VA-översikten beskriver nuläge, förutsättningar och framtida behov för VA-försörjningen i Östhammars kommun, både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde för VA.

VA-policyn är ett viktigt styrdokument i arbetet med VA-planen. I VA-policyn sammanfattas kommunens ställningstagande med VA-översikten som underlag.

I VA-handlingsplanen identifieras åtgärder som behöver vidtas för att uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning. VA-handlingsplanen utgår från de strategiska behov som identifierats i VA-översikten samt de ställningstagande som gjorts i VA-policyn.

Beslutsunderlag

VA-policy
VA-handlingsplan med bilaga
VA-översikt

Beslutet skickas till

Handläggare: Anna Bergsten
Samtliga nämnder för kännedom
Webbredaktionen för publicering på hemsidan
Styrgrupp
Chef Sektor Samhälle
Gästrike Vatten

Kommunstyrelsen

KS-2021-372

22. Översyn av slutförvarsorganisationens uppdrag

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen fastställer förvaltningens förslag på uppdrag för slutförvarsorganisationen. Uppdraget ersätter slutförvarsorganisationens tidigare uppdrag (KF § 124, 2018-11-27).

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har sedan 1995, när SKB påbörjade undersökningar för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, haft en slutförvarsorganisation. Organisationens sammansättning och uppdrag har varierat genom åren beroende på var i processen prövningarna befunnit sig.

Kommunfullmäktige beslutade om organisationens nuvarande uppdrag i november 2018 (§ 124, 2018-11-27). Sedan dess har kommunfullmäktige tagit ställning i vetofrågan gällande både slutförvaret för använt kärnbränsle och utbyggnad av det befintliga slutförvaret SFR. Dessa båda beslut har tidigare varit i fokus för organisationens uppdrag och kommunstyrelsen gav i juni 2021 (§158, 2021-01-06) förvaltningen i uppdrag att se över slutförvarsorganisationens uppdrag.

Beslutsunderlag

Förvaltningens förslag till uppdrag för slutförvarsorganisationen.

Beslutet skickas till

Verksamhetschef Växande kommun
Handläggare Anna Bergsten
Fullmäktigeberedningen för översyn av politisk organisation

Kommunstyrelsen

KS-2021-748

23. Revidering av avfallsföreskrifter samt uppdatering av avfallsplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade avfallsföreskrifter att gälla från och med den 1 januari 2022. (Bilaga).

Verksamhet Tillväxt uppdras att fortsätta revidera kommunens nuvarande avfallsplan och ta fram en ny avfallsplan samt bereda handlingarna till kommunfullmäktige under 2022.

Ärendebeskrivning

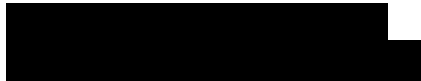
I och med att producentansvaret för insamling och behandling av returpapper upphör att gälla 2021-12-31 och insamling och behandling av returpapper blir kommunernas ansvar från 2022-01-01 (Avfallsförordning 2020:614) behöver föreskrifterna justeras.

Arbetet med revidering av kommunens nuvarande avfallsplan och framtagande av en ny avfallsplan pågår. Ny avfallsplan förväntas antagen Q3 2022.

Beslutsunderlag

Förslag till nya föreskrifter bifogas inkl. bilagor.
SFS 2020:1302

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

KS-2021-742

24. Avfallstaxa 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade avfallstaxor att gälla från och med 1 januari 2022.

Ärendebeskrivning

Kommunens renhållningsverksamhet finansieras av renhållningsavgifter. Renhållningsavgift åläggs samtliga fastighetsägare och verksamhetsutövare att betala. Kommunfullmäktige tar beslut om nya taxor och till grund för beslutet finns detta tjänstemannaförslag med bilagor. Förslaget bygger på den förväntade kostnadsutvecklingen 2022.

Entreprenadkostnaderna ökar under 2022 utifrån indexreglering som görs på de stora entreprenadavtalen. Indexutvecklingen påverkas av oljepris och löneutveckling. Även behandlingkostnaden för slammet från enskilda avlopp förväntas öka. Kostnaderna för att driva återvinningscentralerna förväntas fortsätta öka under 2022 pga. förbränningskatt, dyrare drivmedel, ökad administration, högre bemanning och längre öppettider för att möta kundbehovet samt upprustning för bättre arbetsmiljö. Det nya insamlingsansvaret för returpapper ligger också till grund för de ökade administrativa kostnaderna som påverkar grundavgiften.

Renhållningsavgifterna kan bara föreslås för tjänster som tillhandahålls och beskrivs i beslutade renhållningsföreskrifter.

Ärendet

De föreslagna taxorna beskrivs i bilaga 1. Uträkning av taxorna framgår i bilaga 2.

Information och förändringar i förhållande till 2021 års taxor beskrivs kortfattat nedan;

- Grundavgifterna som bl.a. täcker kostnader för administration, återvinningscentraler och information höjs med 10 procent. För en villakund höjs avgiften från dagens 922 kr/år till 1014 kr/år. För en verksamhet höjs avgiften från 290 kr/år till 319 kr/år.
- Taxa för insamling av matavfall höjs med 5 procent. Normaltaxan för villakund med hämtning 26 ggr/år höjs från 150 kr/år till 158 kr/år.
- Taxa för insamling av brännbart avfall höjs med 10 procent. Normaltaxan för villakund med hämtning 26 ggr/år höjs från 1232kr/år till 1355 kr/år.
- Abonnemang för hämtning var fjärde vecka och abonnemang för hämtning var åttonde vecka införs 2022.
- Brännbart 13 gånger/år 240 liters kärl 678 kr/år
- Brännbart 7 gånger/år 24 liters kärl 365 kr/år.
- Taxa för slam höjs med 10 procent och anpassas efter tömningsteknik.
- Taxa för latrin höjs med 10 procent.

Kommunstyrelsen

- Företagskort för ÅVC höjs med 10 procent från 2000 kr /10 ggr till 2200 kr/10 ggr (exkl. moms).
- Taxa för verksamheter lämnas oförändrad.
- Övriga avgifter och taxor höjs med 10 procent.
- Mottagning och behandlingsavgifter vid Vaddika avfallsanläggning anpassas efter tillstånd och behandlingskostnad. Möjlighet att lämna slam från annan part än Gästrike Vatten och Östhammars kommun kommer inte vara möjligt 2022. Slam från kommunens reningsverk regleras i annat avtal.

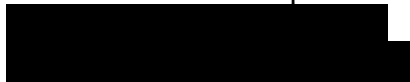
Beslutsunderlag

Bilaga 1 - Förslag till ny avfallstaxa från och med 20220101

Bilaga 2 - Uträkning avfallstaxa (kompletteras till KS)

Beslutet skickas till

Webbredaktionen för publicering på hemsidan

Kommunstyrelsen

KS-2021-10

MO

**25. Informationsärende; Status åtgärdsplan Vaddika
avfallsstation**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Kommunstyrelsen

KS-2021-623

**26. Valärende, entledigande som ledamot i
slutförvarsorganisationens granskningsgrupp**

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås entlediga Fredrik Janse (M) från sitt uppdrag som ledamot i slutförvarsorganisationens granskningsgrupp.

Ärendebeskrivning

Fredrik Janse (M) begär i skrivelse den 30 september 2021 om entledigande från sitt uppdrag i slutförvarsorganisationens granskningsgrupp.

Beslutet skickas till

Fredrik Janse, [REDACTED]
Slutförvarsorganisationens granskningsgrupp
Administratör Troman: Hanna Hornej
[REDACTED]

Kommunstyrelsen

KS-2021-623

27. Valärende, ledamot i slutförvarsorganisationens granskningsgrupp

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen utser ny ledamot i slutförvarsorganisationens granskningsgrupp.

Ärendebeskrivning

Fredrik Janse (M) har begärt entledigande från sitt uppdrag i slutförvarsorganisationens granskningsgrupp, därför måste kommunstyrelsen utse ny ledamot.

Beslutet skickas till

Ny ledamot

Slutförvarsorganisationens granskningsgrupp

Administratör Troman: Hanna Hornej

Kommunstyrelsen

KS-2021-507

28. Svar på motion från Allan Kruukka (M) om möjlighet att delta fysiskt alternativt digitalt vid kommunfullmäktiges sammanträden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till svar från Roger Lamell (S), Lisa Landberg (C) och Lennart Owenius (M).

Ärendebeskrivning

Allan Kruukka (M) föreslår i sin motion att kommunfullmäktige ska permanenta möjligheten att delta fysiskt alternativt digitalt vid kommunfullmäktiges sammanträden. Det framgår av motionen att ledamöter och ersättare ska ges rätt att välja om de ska delta fysiskt eller digitalt. I motionen redogörs också för motionärens bedömningar av positiva konsekvenser och att de ekonomiska konsekvenserna borde vara obefintliga.

Beslutsunderlag

- Motion
- Svar från Roger Lamell (S), Lisa Landberg (C) och Lennart Owenius (M).

Ärendets behandling

Motionen väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2021-07-06 § 122, och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutet skickas till

- Motionären
- Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Kommunstyrelsen

KS-2021-133

29. Svar på motion från Fabian Sjöberg (M) om en transparent och rättssäker process vid fakturering av avgifter gällande avgiftsfinansierad myndighetsutövning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige avslår motionen med hänvisning till svar från Tomas Bendiksen (S).

Ärendebeskrivning

Fabian Sjöberg (M) har inkommit med en motion angående fakturering av avgifter gällande avgiftsfinansierad myndighetsutövning.

Vid avgiftsfinansierad myndighetsutövning som betalas av kunden krävs det huvudsakligen två saker, transparens och rättssäkerhet. I dagsläget debiteras kunden genom ett självkostnadsperspektiv, alltså den kostnad och tid som ett ärende har tagit ska debiteras kunden. Det framgår dock inte på de kommunala fakturorna i dessa ärenden vad som ingår i kostnaden, endast ett totalbelopp anges.

Motionären yrkar att kommunen specificerar de timmar som ett fakturerat belopp omfattar. Om det är frågan om en schabloniserad avgift ska det framgå var denna schablon återfinns och om det finns kostnader för extern hjälp kopplat till ärendet. Motionären yrkar vidare att varje timme som debiteras kunden ska följas av en beskrivning av utfört arbete.

Beslutsunderlag

- Motion
- Svar från Tomas Bendiksen (S) (publiceras separat i arbetsrummet).

Ärendets behandling

Motionen väcktes på kommunfullmäktiges sammanträde 2021-03-02 § 34, och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutet skickas till

- Motionären
- Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Kommunstyrelsen

KS-2021-10

LB

30. Information från Barn- och utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen

KS-2021-10

ES extern

31. Information från räddningsnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen

KS-2021-10

Extern SS

32. Information från överförmyndarnämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information från överförmyndarnämndens verksamhet.

Kommunstyrelsen

Dnr KS-2021-10

PN

33. Information från kommunförvaltningen

Förslag till beslut

Arbetsutskottet tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor från kommunförvaltningen.

Kommunstyrelsen

KS-2021-64

34. Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Protokoll från kommunstyrelsens utskott finns i arbetsrummet.

Beslutsdatum	Delegat	Ärende
2021-10-21	Tobias Rudolphson	Tilldelning, Upphandling FKU Möbler Österbyskolan - Delområde Skola Kinnarps AB FKU Möbler Österbyskolan – Delområde Kontor och arbete Kinnarps AB FKU Möbler Österbyskolan – Delområde Arbetsstolar AJ Produkter AB
2021-10-25	Tobias Rudolphson	Tilldelning, Upphandling DIS Biståndshandläggare RentalCare Sverige AB
2021-11-04	Tobias Rudolphson	Tilldelning, Upphandling Serviceinsatser inom hemtjänsten Samhall AB
2021-11-11	Tobias Rudolphson	Tilldelning, Upphandling Luftfilter MANN + HUMMEL Vokes Air AB
2021-11-17	Tobias Rudolphson	Tilldelning, Upphandling FKU Ny Matta till Ekeby förskola BBM i Uppsala AB

Beslutsunderlag

Protokoll från kommunstyrelsens utskott finns i arbetsrummet.

Kommunstyrelsen

KS-2021-737

35. Anmälningsärende, Räddningsnämndens taxor och avgifter för Tierps- och Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Taxor 2022 för Tierps kommun och Östhammars kommun. Tierps kommun och Östhammars kommun har delegerat till den gemensamma räddningsnämnden att årligen från och med 2021-01-01 justera taxorna med hänsyn till prisutvecklingen.

Reglerna i 8 kap. regeringsformen möjliggör att viss angiven föreskriftsrätt kan delegeras till kommun. Ett sådant bemyndigande finns för kommuner i 5 kap. 4 § och 3 kap. 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och i 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Därmed har kommunerna möjlighet att ta ut en taxa som täcker kommunens självkostnad för tillsyn- och tillståndshanteringen, rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt dessa lagstiftningar.

Endast kommunfullmäktige kan besluta om taxor som ska gälla i den egna kommunen.

Justering av taxorna på grund av prisförändringar kan delegeras till annan nämnd, gemensam nämnd eller kommunalförbund.

De föreslagna justeringarna av taxorna för tillsyn och tillstånd är på grund av prisförändringar och är en justering med 90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för tjänstemän, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O (juni 2020 – juni 2021). Taxorna justeras därmed med 2,16 procent.

De föreslagna justeringarna av taxorna för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll är på grund av prisförändringar och är en justering med 90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O (juni 2020 – juni 2021). Taxorna justeras därmed med 1,8 procent.

Avgiften för en viss åtgärd framgår av bilagorna 1 och 2.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag räddningsnämnden 2021-10-20 § 60 samt 2021-10-27, § 76

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2021-10-11

Bilaga 1: Taxor och avgifter 2022 Tierps kommun

Bilaga 2: Taxor och avgifter 2022 Östhammars kommun

Ärendets behandling

Räddningsnämnden har behandlat ärendet vid sammanträde 2021-10-20 § 60 samt vid sitt sammanträde 2021-10-27, § 76, då man genomförde korrigeringar.

Beslutet skickas till: Tierps kommun, Östhammars kommun, Åke Huss AB
Östhammars Sotningsdistrikt AB

Kommunstyrelsen

36. Anmälningssärende; Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2021

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige. (Bilaga).

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut tredje kvartalet 2021.

Ärendets behandling

Ärendet har behandlats av socialnämnden 2021-11-15 § 161.

Beslutet skickas till

Socialnämnden SN-2021-18

Kommunstyrelsen

37. Anmälningssärenden från nämnder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder.

- a) Kommunfullmäktigesammanträde i Tierps kommun, (IT-nämndens medlemskommuner)

Diarienummer: KS-2021-274

Beslut från kommunfullmäktiges sammanträde avseende Plan för Tierps kommuns ekonomi och verksamhet 2022-2024. Beslutet skickas till IT-nämndens medlemskommuner för kännedom.

- b) Barn- och utbildningsnämndens yttrande avseende granskning av arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan

Diarienummer: KS-2021-10 och BU-2021-78

Barn- och utbildningsnämnden har lämnat yttrande avseende arbetet mot kränkande behandling och diskriminering i skolan till kommunrevisionen.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

38. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser, etc.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens bolag, stiftelser och andra organ där kommunen är representerad.

a) Regionstyrelsens sammanträde

Darienummer: KS-2021-720

Protokoll från Regionstyrelsens sammanträde den 28 september, ärenden som behandlades var bland annat Besöksnäringstrategi för Uppsala län 2021-2024.

b) Sammanträde med KSO styrelse

Darienummer: KS-2021-59

Protokoll från styrelsesammanträde med kärnkraftskommunerna den 30 september.

c) Sammanträde Trygg i Östhammar (TRÖ)

Darienummer: KS-2021-59

Mötesanteckningar från sammanträdet med Trygg i Östhammar den 15 oktober.

d) Ägarsamråd för gemensamma överförmyndarnämnden

Darienummer: KS-2021-274

Mötesanteckningar från ägarsamrådet för den gemensamma överförmyndarnämnden den 8 oktober.

e) Ägarsamråd för gemensamma räddningsnämnden

Darienummer: KS-2021-274

Mötesanteckningar från ägarsamrådet för den gemensamma räddningsnämnden den 8 oktober.

f) Sammanträde med KSO styrelse

Darienummer: KS-2021-59

Protokoll från styrelsesammanträde med kärnkraftskommunerna den 11 november.

Kommunstyrelsen

g) Sammanträde med KSO styrelse

Diarienummer: KS-2021-59

På styrelsemötet den 30 september fastställdes Riktlinjer för Kärnkraftkommunernas Samarbetsorgan (KSO) verksamhet.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

39. Anmälningssärenden, rapporter med mera

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut från olika organ, rapporter och skrivelser som anmäls till kommunstyrelsen som information.

a) Rapport från inspektion hos Överförmyndarnämnden i Uppsala län

Diarienummer: KS-2021-699

Den 2 september 2021 genomförde Länsstyrelsen i Stockholms län en inspektion av överförmyndarnämnden för Uppsala län.

b) Aktuellt i slutförvarsfrågan

Diarienummer: KS-2021-10

Rapport för perioden 2021-10-26 till 2022-02-08. Rapporten omfattar av senaste nytt om slutförvarsansökningarna och övrig aktuell information.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till ägarsamråd räddningsnämnden

Datum:
2021-09-22

Diarienummer:
KSN-2019-02555

Handläggare:
Jonas Eriksson

Reviderat samverkansavtal för den gemensamma räddningsnämnden

Förslag till beslut

Ägarsamrådet kommer överens om

1. **att** godkänna förslag till reviderat samverkansavtal

Ärendet

Uppsala, Tierps och Östhammars kommuner samverkar sedan 2012 i en gemensam räddningsnämnd där Uppsala kommun är värdkommun. Ägarsamrådet har att godkänna förslag på reviderat samverkansavtal som sedan ska godkännas av respektive fullmäktige i de samverkande kommunerna.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och brandförsvaret.

Föredragning

Budget för den gemensamma nämnden upprättas av värdkommunen efter samråd med de andra kommunerna. Den huvudsakliga förändringen i förslaget innebär att samrådet senast 1 oktober har att besluta om budget och inriktning för kommande år där det tidigare var samrådsmötet på våren som tog detta beslut. Förslaget innebär ökat handlingsutrymme och anpassning till de samverkande kommunernas budgetprocess.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2021-09-22
- Bilaga 1, förslag till reviderat samverkansavtal för gemensamma räddningsnämnden

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ola Hägglund
Ekonomidirektör

Samverkansavtal om gemensam räddningsnämnd och räddningstjänstorganisation i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner enligt kommunallagen 3 kap 9 §.

Följande kommuner har kommit överens om att från och med 2012-01-01 inrätta en gemensam nämnd kallad räddningsnämnden. Detta avtal är en revidering av tidigare avtal och gäller från och med **2022-01-01**, samtidigt upphör tidigare avtal att gälla.

Tierps kommun	org.nr 212000-0266
Uppsala kommun	org.nr 212000-3005
Östhammars kommun	org.nr 212000-0290

Uppsala kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i Uppsala kommuns organisation.

Syfte

1 § Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner ("Kommunerna") ska genom en gemensam nämnd bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i alla tre kommuner.

Uppgifter

2 § Den gemensamma nämnden ansvarar för räddningstjänstverksamheten i kommunerna i enlighet med vad som åvilar var och en av kommunerna inom ramen för lagen (2003:778) om skydd mot olyckor ("LSO"). Huvudansvaret för samordning av kommunernas arbete med skydd mot olyckor ligger dock kvar i respektive kommun (1 kap. 6 § LSO)

Nämnden svarar också för kommunernas tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor.

Vidare svarar nämnden i tillämpliga delar för kommunernas uppgifter enligt lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

Utöver vad som följer av lag ska nämnden tillse att verksamheten bedrivs enligt detta reglemente och samverkansavtalet.

Nämnden ska samråda med berörda kommunala nämnder i de samverkande kommunerna samt med andra myndigheter och enskilda organisationer.

Prestationskrav

3 § Den gemensamma nämnden ska bedriva en effektiv verksamhet som bidrar till att uppfylla Kommunernas verksamhetsmål och visioner inom befintligt ekonomiskt utrymme.

Verksamheten ska vara upplagd på ett sådant sätt att utfall, ekonomi och verksamhet kan mätas såväl kvalitativt som kvantitativt och bedömas av Kommunerna.

Reglemente

4 § Den gemensamma nämndens verksamhet styrs av det gemensamma reglemente som kommunfullmäktige i Kommunerna beslutat om för nämndens verksamhet. Reglementet och framtida förändringar i reglementet ska antas av kommunfullmäktige i Kommunerna.

Styrning, planering, budget och insyn i förvaltningen

5 § Styrning, planering och budget för den gemensamma nämnden upprättas av värdkommunen efter samråd med de andra kommunerna. Värdkommunen kallar till samråd två gånger per år, ett på våren och ett på hösten. I samråden ska det finnas representanter från samtliga tre kommunstyrelser. Underlag och kallelse skickas ~~tre~~ **två** veckor innan datum för samrådet.

~~Vid samrådet på våren beslutas~~ **Samrådet beslutar senast 1 oktober** om den gemensamma nämndens budget och inriktning **för att nämndens behov ska kunna integreras i respektive övergripande kommunbudget**. Budgeten räknas upp med prisindex för kommunal verksamhet (PKV) framtagen av Sveriges kommuner och ~~landsting~~ **regioner (SKL-SKR)**. Om Kommunerna har avtalat om nya brandstationer eller större fastighetsförändringar ökas budgeten med den hyresökning som eventuellt uppstår. ~~Sedan~~ **Vidare** kan budgeten ökas eller minskas utifrån särskilda satsningar eller rationaliseringar.

Styrningen av nämndens verksamhet sker till största del av det gemensamma handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som respektive kommunfullmäktiga fattat beslut om.

Tierp och Östhammars kommuner har rätt till löpande insyn i förvaltningen och redovisningen som gäller nämndens verksamhet.

Resultatreglering

6 § Över/underskott regleras varje verksamhetsår mellan Kommunerna. Likvidavräkning för över/underskott regleras snarast efter det att respektive kommunfullmäktige fastställt årsredovisningen.

Kostnadsfördelning mellan Kommunerna

7 § Kostnadsfördelningen mellan kommunerna från och med 2020:

Tierps kommun:	11,6%
Uppsala kommun:	76,4%
Östhammars kommun:	12,0%

Den gemensamma nämndens nettokostnad fördelas enligt ovanstående procentuella kostnadsfördelning. Kostnadsfördelningen bör ses över vart femte år, bland annat utifrån om invånarantalet procentuellt har förändrats olika i kommunerna.

Betalning

8 § Uppsala kommun fakturerar Tierp och Östhammars kommuner månadsvis i förskott med en tolfedel av respektive kommuns årsbudget för den gemensamma nämnden.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

9 § Den gemensamma nämnden ska i möjligaste mån följa uppföljningsrutinerna enligt värdkommunens styrmodell.

Nämnden ska löpande redovisa till respektive kommunfullmäktige i de samverkande kommunerna hur de har fullgjort de uppdrag som respektive fullmäktige har lämnat till dem

- i reglemente och samarbetsavtalet.
- i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Nämnden ska vid redovisningen även redogöra för hur mål och uppdrag som delegerats till dem har fullgjorts.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

Investeringar, äganderätt till egendom och fastigheter

10 § Investeringar i form av lös egendom, så som fordon, maskiner och inventarier ägs av värdkommunen. Investeringar i lös egendom ska inrymmas i nämndens investeringsbudget.

Fastigheter för verksamheten ägs av respektive kommun (eller hyrs in av respektive kommun) som sedan den gemensamma nämnden hyr. Kostnadsförändringar i samband med eventuell nybyggnation, omfattande ombyggnationer eller genomgripande renoveringar ska diskuteras av Kommunerna och avtalas separat. Av avtalet ska framgå hur finansieringen av såväl byggnation som löpande drift ska finansieras.

Varje kommun ansvarar för att det finns ändamålsenliga lokaler i sin kommun för att bedriva räddningstjänstverksamhet. Den gemensamma nämnden ska ha en lokalförsörjningsplan för hela sin verksamhet som revideras årligen och delges Kommunerna.

Vid upphörande av detta avtal och därmed upphörande av den gemensamma nämnden övertar den kommun där fastigheterna är belägna alla hyresavtal för dessa fastigheter.

Försäkring

11 § Den kommun som har äganderätt till fastigheter, byggnader, anläggningar och teknisk utrustning som nyttjas för räddningstjänstens verksamhet, ska se till att egendomen försäkras. Övriga försäkringar som erfordras i den gemensamma nämndens verksamhet tecknas av värdkommunen.

Sammansättning av nämnden

12 § Den gemensamma nämnden utgörs av tretton (13) ordinarie ledamöter och tretton (13) ersättare med fördelning enligt nedan:

Tierps kommun	2 + 2
Uppsala kommun	9 + 9
Östhammars kommun	2 + 2

Den gemensamma nämndens presidium utgörs av ordföranden och vice ordföranden. Dessa funktioner utses av värdkommunens kommunfullmäktige bland dem som valts att ingå i nämnden. Vice ordföranden har funktion som ordförandens ställföreträdare. Nämnden representeras av ordföranden och vice ordföranden om inte ordföranden beslutar annorlunda.

Mandatperiod

13 § Mandatperioden ska vara fyra år räknat från den 1 januari året efter det att allmänna val till kommunfullmäktige hållits i hela landet. Nämndens verksamhet ska dock upphöra tidigare om uppsägning av detta avtal sker före mandatperiodens utgång.

Tvister

14 § Tvist rörande tolkning och tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas av parterna i samråd. Kan inte enighet uppnås ska tvisten avgöras av allmän domstol.

Avveckling av den gemensamma nämnden

15 § Anser någon av Kommunerna att den gemensamma nämnden ska upphöra helt ska överläggningar mellan företrädare för kommunstyrelserna i Kommunerna ske. Frågan om avveckling av nämnden, som kan ske enbart vid årsskifte, ska skriftligen väckas före den 1 juli 18 månader innan avvecklingen är avsedd att ske. Vid en avveckling av nämnden ska ansvaret för organisationens gemensamma personal, materiel och övrig utrustning fördelas på parterna efter en skälig och rättvis grund.

Kapitalinvesteringar som är stationerade i Tierp och Östhammars kommuner köps av respektive kommun till bokfört värde. Vid bedömningen av vad som är en skälig och rättvis grund ska följande vara vägledande:

- Upparbetade personalkostnader fördelas enligt samma principer som vid ingåendet av detta avtal.
- Kvarvarande personal fördelas efter arbetsställets geografiska placering.
- Personalfrågor i övrigt hanteras så som vid övertagande av verksamhet.

Avtalets giltighet.

16 § Detta avtal gäller från och med den 1 januari 2020 till 31 december 2023 och ersätter tidigare avtal mellan kommunerna tecknat 2015.

Uppsägning ska göras skriftligen senast 18 månader före avtalstidens utgång. Sker inte uppsägning förlängs avtalet med fyra år åt gången.

Utvärdering av samarbetet

17 § Kommunstyrelserna i respektive kommun i samverkan ansvarar för att utvärderingar av samarbetet genomförs.

..... den.....
Ort och datum

..... den.....
Ort och datum

.....
Kommunstyrelsens ordförande
Tierps kommun

.....
Kommunstyrelsens ordförande
Uppsala kommun

..... den.....

.....
Kommunstyrelsens ordförande
Östhammars kommun

Arbetsordning

för kommunfullmäktige i Östhammars kommun

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2021-höst § x
Ersätter tidigare version	KF 2018-01-30, § 5 och reviderad 2020-06-09, § 63 och 2021-03-02, § 12
Gäller för	Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig	

Innehåll

Antalet ledamöter och ersättare	4
Ordförande och vice ordföranden, Presidium	4
Presidiets uppgifter	4
Upphörande av uppdraget	5
Tid och plats för sammanträdena	5
Deltagande på distans	6
Tillkännagivande av sammanträden	6
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde	6
Handlingar till sammanträdena	7
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	7
Placeringsordning	8
Upprop	8
Protokollsjustering	8
Föredragningsordning	9
Yttranderätt vid sammanträdena	9
Ordförande och vice ordförande i nämnd, beredning och bolag	9
Förtroendevalda revisorer	9
Ersättare	10
Kommundirektör och kommunfullmäktiges sekreterare	10
Frågeställare och förslagsställare	10
Berednings och företagens initiativrätt	10
Talarordning, talartid och ordningen vid sammanträdena	10
Yrkanden	11
Propositionsordning	11
Deltagande i beslut	12
Omröstning	12
Valsedlar	12
Allmänhetens frågestund	13
Information	13
Allmänpolitisk debatt	13
Motion	14
Medborgarmotion	14

Interpellation	15
Fråga.....	16
Ordförandens remissrätt	17
Valberedning	17
Reservation.....	17
Expediering mm	18
Sekreterare.....	18

Utöver det som föreskrivs om fullmäktige i lag eller annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning. (5 kap. 71-72 §§ KL)

Antalet ledamöter och ersättare

(5 kap. 5 och 8 §§ KL), (14 kap 16-17 §§ VL)

§ 1

Kommunfullmäktige har 49 ledamöter.

I vallagen och även kommunallagen finns det bestämmelser om antalet ersättare.

Ordförande och vice ordföranden, Presidium

(5 kap. 11 § KL)

§ 2

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet, väljer kommunfullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen skall förrättas på ett sammanträde som hålls före utgången av oktober månad.

Presidiet väljs för kommunfullmäktiges löpande mandatperiod.

§ 3

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i kommunfullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem vara ålderspresident.

§ 4

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidentpost, bör kommunfullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgift.

Presidiets uppgifter

§5

En del av presidiets uppgifter preciseras nedan.

- Presidiet planerar, leder och ansvarar för fullmäktiges sammanträden,
- Presidiet kallar till överläggningar med den kommunala revisionen och med gruppledarna för de politiska partierna i fullmäktige,
- Presidiet är kommunfullmäktiges kontakt till den kommunala revisionen,
- Presidiet introducerar nya ledamöter t.ex. genom olika utbildningsprogram,

- Presidiet ansvarar för miniseminarium och utbildningar för ledamöter och ersättare,
- Presidiet ansvarar för uppvaktningar av den förtroendevalda organisationen.

Upphörande av uppdraget

(4 kap. 7 § KL)

§ 6

Om en förtroendevald som valts av fullmäktige upphör att vara valbar upphör uppdraget vid nästa fullmäktigesammanträde om inte fullmäktige, efter ansökan, beslutar att den förtroendevalde får ha kvar sitt uppdrag under återstoden av mandattiden. En sådan ansökan ska vara skriftlig och innehålla skälen för att uppdraget ska bestå. Ansökan ska göras i så god tid att den hinner behandlas av fullmäktige innan uppdraget upphör. Ansökan ges in till kommunstyrelsens kansli.

Tid och plats för sammanträdena

(5 kap. 12 och 13-14 §§ KL)

§ 7

Ordinarie sammanträde med kommunfullmäktige hålls på dag och tid som kommunfullmäktige bestämmer för varje år.

Första sammanträdet med det nyvalda kommunfullmäktige hålls under oktober på dag och tid som kommunfullmäktige bestämmer.

Ålderspresidenten bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet efter samråd med kommunstyrelsens presidium.

Om det är påkallat av särskilda skäl, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena besluta, att visst sammanträde ska hållas på annan dag eller tid än den som kommunfullmäktige har bestämt.

Dag för extra sammanträde bestäms av ordföranden efter samråd med vice ordförandena, om inte kommunfullmäktige självt beslutar därom. Begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden. Av begäran ska det eller de ärenden framgå som skall behandlas.

Uppgift om beslut enligt 5:12 2:a stycket (extra sammanträde) ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen tillkännages på kommunens anslagstavla och inom samma tid sändas till varje ledamot och ersättare i kommunfullmäktige.

Sammanträdestiden för kommunfullmäktige är begränsad till kl. 23.00. Ordföranden har att besluta om sammanträdet skall fortsätta efter kl. 23.00.

§ 8

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde. Om ordföranden beslutar att ett sammanträde skall ställas in låter ordföranden snarast underrätta varje ledamot och ersättare om beslutet.

Uppgift om beslutet ska snarast och minst en vecka före den bestämda sammanträdesdagen anslås på kommunens anslagstavla.

§ 9

Kommunfullmäktiges sammanträden hålls i lokal och på ort som presidiet bestämmer.

Deltagande på distans

(5 kap. 16 § KL)

§ 10

Fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på likvärdiga villkor.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 14 dagar före sammanträdet anmäla detta till kommunfullmäktiges sekretariat. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Presidiet beslutar om rutiner och arbetssätt för deltagande på distans.

Tillkännagivande av sammanträden

(5 kap 13-15 §§ KL)

§ 11

Ordföranden ska tillkänna tid och plats för varje sammanträde med fullmäktige och uppgifter om de ärenden som ska behandlas. Fullmäktiges sammanträden ska tillkännas på kommunens anslagstavla minst en vecka före sammanträdesdagen. Varje ledamot och ersättare ska kallas till sammanträde minst en vecka före sammanträdesdagen. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden som ska behandlas. Kallelsen skickas via e-post med hänvisning till fullmäktiges digitala arbetsrum, om inte skäl talar däremot. I 5 kap. 14 och 15 §§ KL finns undantagsbestämmelser för brådskande ärenden.

Annonsering om sammanträde med kommunfullmäktige ska ske i de två gratistidningar som ges ut i kommunen och ska omfatta information angående allmänhetens frågestund, ett urval av de ärenden som ska behandlas (föredragningslistan) samt information om webbsändningar och webbsida.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

§ 12

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan ordförande/fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast, när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver inte någon kungörelse utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Handlingar till sammanträdena

§ 13

Ordförande bestämmer efter samråd med vice ordförandena när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

Kommunstyrelsens och övriga nämnders förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende skall tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt.

Handlingarna i varje ärende bör finnas tillgängliga för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare

(5 kap. 17-21 §§ KL)

§ 14

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av sammanträdet, ska snarast anmäla detta till gruppledaren. Gruppledaren underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Vad som här har sagts om ledamot gäller även ersättare som redan har kallats att tjänstgöra.

Om ledamot utan att i förväg ha anmält förhinder uteblir från sammanträde eller hinder uppkommer för en ledamot att vidare delta i ett pågående sammanträde, kallar ordföranden in den ersättare som är närvarande vid sammanträdet och står i tur att tjänstgöra.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring.

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl får inträde ske under pågående handläggning av ett ärende, exempelvis om ingen ersättare har kunnat utses och majoriteten påverkas.

Placeringsordning

§ 15

Vid kommunfullmäktiges sammanträden intar presidiet, kommunfullmäktiges sekreterare och kommundirektören särskilda platser vid presidiebordet. Ledamöter i kommunfullmäktige intar de platser som särskilt anvisas de.

Media intar särskilt anvisade platser.

Allmänheten och icke tjänstgörande ersättare ska anvisas platser väl avgränsade från ordinarie ledamöter och tjänstgörande ersättare.

Upprop

§ 16

Upprop sker via ett digitalt mötessystem.

Varje ledamot och ersättare har tilldelats en bärbar dator eller en läsplatta där användarna loggar in och närvaron på så sätt registreras.

Upprop förrättas även vid början av sammanträde som efter längre avbrott fortsätter vid senare tidpunkt. Upprop avslutas med klubbslag.

Ledamot som infinner sig vid sammanträdet efter det att uppropet har avslutats, skall anmäla sig hos ordföranden, som tillkännager närvaron och låter ledamoten tjänstgöra.

Ledamot och tjänstgörande ersättare får inte annat än tillfälligtvis lämna sammanträdet utan att anmäla detta till ordföranden.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anses att det behövs.

Protokollsjustering

(5 kap. 69 § KL)

§ 17

Sedan upprop förrättats väljer kommunfullmäktige två ledamöter att jämte ordföranden justera protokollet och i förekommande fall biträda ordföranden med rösträkning.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som han eller hon har lett.

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justering av protokollet från sammanträdet.

Kommunfullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt, innan kommunfullmäktige justerar den.

Föredragningsordning

(5 kap 52 § KL)

§ 18

Vid sammanträde handläggs ärendena i den ordning de står på ärendelistan. Kommunfullmäktiges ordförande får besluta om ändring av ordningsföljden.

Ordföranden bestämmer, när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Yttranderätt vid sammanträdena

(4 kap 22, 5 kap 39-41 §§ KL)

§ 19

Ordförande och vice ordförande i nämnd, beredning och bolag

Ordföranden och vice ordförande i en nämnd vars verksamhetsområde ett ärende berör får delta i överläggningen i ärendet.

Ordföranden och vice ordförande i en kommunfullmäktigeberedning får delta i överläggningen, när kommunfullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.

Ordföranden i en nämnd eller i kommunfullmäktigeberedningen eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.

Styrelsens ordförande i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL (kommunala bolag, stiftelser och föreningar), när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i företaget.

§ 20

Förtroendevalda revisorer

Kommunens revisorer får delta i överläggningen när kommunfullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen, när kommunfullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller revisorernas egen förvaltning.

Revisorerna bör vid varje sammanträde ges möjlighet att lämna information om sin pågående verksamhet.

§ 21

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och kommunfullmäktigeberedningen, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Om kommunfullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

§ 22

Ersättare

Ej tjänstgörande ersättare får delta i överläggningen i alla ärenden.

§ 23

Kommundirektör och kommunfullmäktiges sekreterare

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Kommunfullmäktiges sekreterare får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

§ 24

Frågeställare och förslagsställare

Vid behandlingen av fråga under allmänhetens frågestund bereds frågeställaren möjlighet att yttra sig under frågestunden.

Den som har väckt ett ärende genom medborgarmotion har rätt att yttra sig med anledning av svaret på medborgarmotionen om motionen ska behandlas av kommunfullmäktige i enlighet med kommunfullmäktiges beslut § 136/2017-12-12.

Berednings och företagens initiativrätt

(5 kap. 22 § 1 st. 4 och 5 p)

§ 25

Beredning som har tillsatts av kommunfullmäktige har rätt att väcka ärende hos kommunfullmäktige, om kommunfullmäktige beslutar det.

Styrelsen i ett sådant företag som avses i 10 kap. 2-6 §§ KL (kommunala bolag, stiftelser och föreningar) får väcka ärenden i fullmäktige i sådana ärenden som företaget är skyldig att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Talarordning, talartid och ordningen vid sammanträdena

(KL 5 kap. 43 §)

§ 26

Den som har rätt att delta i kommunfullmäktiges överläggningar får ordet i den ordningen han/hon har anmält sig och blivit uppropad. Anförande ska hållas från särskild anvisad plats.

§ 27

Talartiden vid varje debattinlägg under kommunfullmäktiges sammanträden maximeras till fem minuter förutom replik.

Talartiden för gruppledaren vid inledningsanförande vid behandling av budgetärenden maximeras till femton minuter. Talartiden för ordförande i nämnd maximeras till tio minuter.

Den som har rätt att delta i kommunfullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare har anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet, då begäran om att få göra inlägget framställs.

§ 28

Skulle någon i sitt yttrande avlägsna sig från ämnet, får ordföranden med klubbslag fästa talarens uppmärksamhet på det. Om talaren inte rättar sig efter ordförandens erinran, får ordföranden ta från honom ordet. I övrigt får ingen avbryta en talare under hans anförande.

Ordförande kan visa ut den som uppträder störande och som inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får han upplösa sammanträdet.

Yrkanden

(5 kap. 53-§ KL)

§ 29

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Den ledamot som har framställt ett yrkande ska inlämna det skriftligt. Bifalls och avslagsyrkanden behöver ej inlämnas skriftligt.

Propositionsordning

(5 kap. 57 § KL)

§ 30

Ordföranden får vägra proposition, om han anser att ett framställt förslag eller yrkande strider mot lag eller annan författning. Om någon yrkar att proposition ändå skall ställas och detta yrkande bifalls, får ordföranden inte vidare vägra proposition.

Ordföranden skall vägra proposition, om han anser att ett framställt förslag eller yrkande innebär ett nytt ärende, varvid ordförandens beslut blir gällande. Detta är inte tillämpligt i ärende som inte behöver beredas.

Deltagande i beslut

(4 kap. 25 § 1 st KL)

§ 31

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunfullmäktige fattar det med acklamation.

Omröstning

(4 kap. 25 § 2 st., 5 kap. 54-56, 58 §§ KL)

§ 32

Omröstningarna genomförs genom att ledamöterna avger sina röster med ett voteringsystem. Om voteringsystemet inte kan användas vid omröstning avges rösterna efter upprop. Upprop sker enligt uppopslistan. Ordföranden uppropas och avger sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

Före varje omröstning skall ordföranden anmoda justeringsmännen att anteckna de avgivna rösterna.

Valsedlar

§ 33

Vid val som inte är proportionellt, skall valsedel för att bli giltig:

1. vara enkel, sluten, omärkt och fri från all tvetydighet i fråga om namn,
2. uppta lika många valbara namn som valet avser.

Personer med samma tillnamn skiljs åt genom sina förnamn eller dessas begynnelsebokstäver. Om det är ovisst vem som åsyftas med något namn på valsedel, skall valsedel kasseras.

Om valsedel vid proportionellt val gäller särskilda bestämmelser.

Allmänhetens frågestund

§ 34

Allmänheten har rätt att ställa frågor till någon av kommunfullmäktiges ledamöter, ordföranden och vice ordförande i kommunstyrelsen, nämnder, bolag och stiftelse samt till kommunens revisorer och chefstjänstemän.

Allmänhetens frågestund hålls efter upprop när sammanträdet öppnats under högst 45 min.

Frågor inlämnas till kommunfullmäktiges sekretariat, senast 6 dagar innan sammanträdet.

Frågorna får inte gälla myndighetsutövning mot enskild.

Frågan ska vara kortfattad och bör helst nedtecknas på särskilt underlag som finns att tillgå på kommunens hemsida och på kommunkontoret.

Ordföranden avgör efter samråd med vice ordförandena om en fråga får ställas, i vilken ordning de ska behandlas och vem som har att besvara frågan om det inte framgår av frågan.

Ordföranden läser upp frågan vid kommunfullmäktiges sammanträde.

Frågeställaren ska vara närvarande vid det sammanträde där frågan ställs och besvaras.

Frågeställaren bereds möjlighet att yttra sig under frågestunden.

Svaret ska vara kortfattat.

Debattinlägg av fullmäktiges ledamöter får ej förekomma under frågestunden.

Information

§ 35

Information till kommunfullmäktige kan lämnas från kommunalråden, nämnder, styrelser, förvaltningar, fullmäktigeberedningar och kommunala bolag samt de förtroendevalda revisorerna vid inledningen av sammanträdet.

Allmänpolitisk debatt

§ 36

Allmänpolitisk debatt hålls vid fullmäktiges första sammanträde efter sommaruppehållet. Om antalet eller typen av ärenden gör att sammanträdet kan väntas bli långt hålls den allmänpolitiska debatten istället vid fullmäktiges första sammanträde efter juluppehållet. Debatten är den sista punkten på ärendelistan.

Vid debatten får varje parti göra ett inlägg på vilket ledamöter kan begära en replik och den som gjort inlägget kan begära ett genmäle på repliken. Ordningen för partiernas inlägg lottas av presidiet inför sammanträdet.

Motion

(5 kap. 22 § p 2, 35 § KL)

§ 37

Motion ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en eller flera ledamöter i kommunfullmäktige. Frågor av olika beskaffenhet får inte behandlas i samma motion.

Vid överlämnande av motion bereds motionären att vid kommunfullmäktiges sammanträde lämna en kort presentation av motionen.

När motionen besvaras är talarordningen (förutom vad som i övrigt bestämts om talartid och talarordning):

- a. Den som väckt en motion redogör för sin motion.
- b. Den som besvarar motionen redogör för svaret.
- c. Repliker och fortsatt överläggning i ärendet enligt vad som är bestämt om talartid och talarordning.

Ersättare får väcka motion endast vid sammanträde då han/hon tjänstgör som ledamot.

Kommunstyrelsen ska årligen vid kommunfullmäktiges andra sammanträde under våren och det andra sammanträdet under hösten redovisa de motioner, som ännu inte är färdigberedda.

Medborgarmotion

§ 38

Den som är folkbokförd i kommunen kan skapa eller stödja en medborgarmotion om något i Östhammars kommun i kommunens e-tjänst medborgarmotion. När en medborgarmotion skapas är det viktigt att förslagsställaren skriver ett förslag som andra kan ta ställning till och stödja om de vill.

Medborgarmotionen granskas innan den publiceras på webbsidan för att se att den följer de regler som gäller för medborgarmotioner. Andra kan skriva under en motion först efter att den publicerats.

Om minst 1 % av kommunens folkbokförda invånare skriver under medborgarmotionen kommer den att överlämnas till kommunstyrelsen som beslutar hur motionen ska hanteras.

För medborgarmotion gäller:

- Medborgarmotionen ska vara skriftlig och ha uppgift om förslagsställarens namn, adress och telefonnummer.
- Medborgarmotionen ska handla om sådant som fullmäktige eller någon av nämnderna har befogenhet att besluta om. Om ärendet handlar om ett klagomål eller ett förslag till ändring i kommunens verksamhet vänder man sig till Östhammar Direkt.
- Namn på personer som inte kan antas ha gett sitt medgivande till publicering får inte publiceras.

- Om medborgarmotionen inte överensstämmer med kommunens riktlinjer och regler kan kommunen välja att inte publicera den eller ta bort den, om den redan publicerats. Kommunen förbehåller sig rätten att ta bort motioner utan att meddela avsändaren.
- Medborgarmotionen får inte handla om myndighetsutövning mot en enskild person eller ha odemokratisk eller rasistisk innebörd
- Möjligheten att stödja en medborgarmotion ges under max sex månader.
- Varje medborgarmotion får bara handla om ett ämne.
- När medborgarmotionen har utretts och beslut ska fattas kommer förslagsställaren att bjudas in till fullmäktige eller till den nämnd som tagit hand om ärendet.
- Falska underskrifter på en medborgarmotion kan leda till att kommunen tar bort namninsamlingen.
- Förslagsställaren ges möjlighet att själv presentera sin medborgarmotion när den behandlas av fullmäktige.
- Om medborgarmotionen inte genererat namnunderskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda eller fler under en sexmånaders period så avslutas namninsamlingen. Detta noteras på webben, informeras om vid kommunfullmäktige vid tre tillfällen per år förslagsvis januari, maj, oktober och förslagsställaren informeras brevlades.

Interpellation

(5 kap. 59-63 §§ KL)

§ 39

Vill ledamot eller tjänstgörande ersättare framställa interpellation gäller följande utöver vad som stadgas i kommunallagen.

1. Interpellationen ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.
2. Interpellation ska lämnas till kommunfullmäktiges sekretariat, senast arbetsdagen före sammanträdesdagen då den är avsedd att framställas. Både en signerad version och en digital version som texten kan kopieras från ska lämnas in.
3. Interpellation som inlämnats mindre än 10 dagar före sammanträdet besvaras vid sammanträdet närmast efter det då interpellationen ställs.
4. Interpellationer som inlämnas senast 10 dagar innan sammanträdesdagen bör besvaras på det sammanträde som den läggs fram.
5. Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Interpellanten bör ges tillfälle att senast dagen före det sammanträde, då interpellationen ska besvaras, ta del av svaret i skriftlig form. Svaret ska lämnas i en digital version som texten kan kopieras från.
6. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid visst sammanträde bör intas i tillkännagivandet om sammanträdet.

7. Kommunstyrelsens ordförande får överlämna interpellation som framställts till honom till annan ledamot av styrelsen som på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen eller till ledamot i styrelsen för aktiebolag, ekonomisk förening eller stiftelse som har utsetts av kommunfullmäktige. Överlämnandet förutsätter att ledamoten har förklarat sig beredd att besvara interpellationen.
8. Ersättare får framställa interpellation endast vid sammanträde då han tjänstgör som ledamot. Vidare förutsätts att interpellationen genom ersättarens försorg då är tillgänglig för kommunfullmäktiges ledamöter. Ersättare får delta i debatt när interpellationen besvaras oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller ej.
9. Talarordningen vid interpellationsdebatt är (förutom vad som i övrigt bestämts om talartid och talarordning):
 - a. Den som ställt en interpellation redogör för sin interpellation.
 - b. Den som besvarar interpellationen redogör för svaret.
 - c. Repliker och fortsatt överläggning i ärendet enligt vad som är bestämt om talartid och talarordning.
 - d. Interpellanten ges möjlighet att avsluta debatten genom att ordförande frågar om interpellanten har något att tillägga när debatten i övrigt är avslutad.

Fråga

(5 kap. 64 § KL)

§ 40

Vill ledamot eller tjänstgörande ersättare framställa frågor, gäller följande utöver vad som stadgas i kommunallagen.

1. Frågan ska vara skriftlig och egenhändigt undertecknad av en ledamot.
2. Fråga ska lämnas till kommunfullmäktiges sekretariat, senast arbetsdagen före sammanträdesdagen då den är avsedd att framställas. Både en signerad version och en digital version som texten kan kopieras från ska lämnas in.
3. Frågan ska kunna besvaras utan större beredning.
4. Den tillfrågade ska närvara vid sammanträdet.
5. Frågan bör besvaras vid det sammanträde vid vilket den har ställts.

6. I debatt med anledning av frågan får endast den som framställt frågan och den tillfrågade delta.

Ordförandens remissrätt

§ 41

Motion eller annat ärende, som ska prövas av kommunfullmäktige och inkommer mellan två kommunfullmäktigesammanträden, får ordföranden eller på dennes uppdrag kommunchefen remittera till kommunstyrelsen för beredning.

Om ärendet inte har överlämnats till kommunfullmäktiges prövning vid nästa sammanträde, ska ordföranden då göra anmälan om remissen.

Kommunfullmäktige beslutar om remiss för beredning av motion eller annat ärende som inte har remitterats med stöd av bestämmelserna i första stycket.

Valberedning

§ 42

Vid första sammanträdet efter det att val av kommunfullmäktige har ägt rum väljer kommunfullmäktige för löpande mandatperiod en valberedning bestående av minst en ledamot och en ersättare från varje parti representerat i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige väljer samtidigt och för samma tid bland valberedningens ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Valberedningen ska upprätta förslag till alla val som förekommer hos kommunfullmäktige utom val av kommunfullmäktiges presidium och valberedning.

I fråga om förfarandet vid fattande av beslut, förande av protokoll mm gäller för valberedningen vad den själv bestämmer.

Kommunfullmäktige kan dock besluta att förrätta val utan föregående beredning.

Reservation

(4 kap. 27 § KL)

§ 43

En ledamot som reserverar sig mot ett beslut bör vid reservationen ange om reservationen är muntlig eller skriftlig.

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen, ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren senast två dagar före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering mm

§ 44

Utdrag ur protokollet ska tillställas de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunstyrelsen och kommunens revisorer ska dock alltid tillställas hela protokollet.

Ordföranden undertecknar och sekreteraren kontrasignerar kommunfullmäktiges skrivelser och de andra handlingar som upprättas i kommunfullmäktiges namn, om inte kommunfullmäktige beslutar annat.

Tillkännagivande av justering av fullmäktiges protokoll ska göras i enlighet med vad som föreskrivs i 8 kap. 12 § KL. Härutöver ska hela protokollet publiceras via kommunens anslagstavla i den utsträckning hinder ej möter på grund av lag eller annan författning.

§ 45

Beslut som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska alltid förse med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förse med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Sekreterare

§ 46

Som sekreterare hos kommunfullmäktige och valberedningen tjänstgör kommunesekreteraren, om inget annat påkallas av omständigheterna. Ersättare för sekreteraren utses av kommundirektören.

Denna arbetsordning träder i kraft den datum 2021.

Reglemente för styrelse och nämnder

Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Bygg- och miljönämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Socialnämnden
Valnämnden

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	2021-höst §
Ersätter tidigare version	KF 2020-02-18, § 7 och reviderad 2020-04-21, § 50 och 2021-03-02, § 11
Gäller för	Kommunstyrelsen och nämnder (ej gemensamma)
Dokumentansvarig	

Innehåll

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter	5
Sammansättning	5
Ledningsfunktionen.....	5
Styrfunktionen	6
Kommunstyrelsens övriga verksamheter	6
Ekonomisk förvaltning	6
Arbetsgivarpolitiken.....	7
Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd	7
Uppgifter enligt speciallagstiftning	8
Krisledningsnämnd.....	8
Övrig verksamhet	9
Delegering från kommunfullmäktige	9
Ansvar och rapporteringsskyldighet.....	10
Barn – och utbildningsnämnden.....	11
Sammansättning	11
Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden.....	11
Delegering från kommunfullmäktige	12
Allmänna skyldigheter	12
Ansvar och rapportskyldighet	12
Bygg- och miljönämnden	14
Sammansättning	14
Bygg- och miljönämndens ansvarsområde	14
Delegering från kommunfullmäktige	14
Allmänna skyldigheter	15
Talerätt	15
Ansvar och rapportskyldighet	15
Kultur – och fritidsnämnden	17
Sammansättning	17
Kultur – och fritidsnämndens ansvarsområden.....	17
Talerätt	18
Delegering från kommunfullmäktige	18
Allmänna skyldigheter	18

Ansvar och rapportskyldighet	18
Socialnämnden	20
Sammansättning	20
Socialnämndens ansvarsområden.....	20
Delegering från kommunfullmäktige	20
Allmänna skyldigheter	21
Ansvar och rapportskyldighet	21
Valnämndens uppgifter	22
Sammansättning	22
Valnämndens ansvarsområden	22
Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna	23
Personalansvar.....	23
Behandling av personuppgifter	23
Medborgarmotion.....	23
Arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna.....	25
Tidpunkt för sammanträden	25
Kallelse till sammanträden	25
Öppna sammanträden	26
Sammanträde på distans	26
Närvarorätt vid sammanträden	26
Insynsplats i kommunstyrelsen	26
Ordföranden	27
Presidium.....	27
Ersättare för ordföranden	28
Kommunalråd.....	28
Inkallande av ersättare.....	28
Ersättarnas tjänstgöring	29
Jäv och avbruten tjänstgöring.....	29
Yrkanden	29
Omröstning (votering).....	30
Deltagande i beslut	30
Reservation.....	30
Justering av protokoll	30

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.....	31
Delgivning	31
Undertecknande av handlingar	31
Underlag och samråd.....	31
Utskott	32

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Sammansättning

§ 1

Kommunstyrelsen består av 11 ledamöter och 11 ersättare.

Ledningsfunktionen

§ 2

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

§ 3

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ligger att leda och samordna bland annat:

1. utvecklingen av den kommunala demokratin
2. personalpolitiken och jämställdhet i arbetslivet
3. den översiktliga planeringen av användningen av mark och vatten
4. mark- och bostadspolitiken och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjningen och samhällsbyggandet främjas
5. långsiktig energiplanering samt främjandet av god energihushållning
6. miljövårds- och naturvårdspolitiken, införandet av miljöledning i kommunens egen organisation samt att verka för en god miljö i kommunen
7. trafikpolitiken och verka för en tillfredsställande trafikförsörjning
8. informationsverksamheten
9. arbetet med att utveckla det kommunala regelverket
10. arbetet med att effektivisera administrationen och övrig organisation
11. utvecklingen av informationsteknik- system och kommunikation
12. utvecklingen av medborgar- och brukarinflytande
13. arbetet med jämställdhet och jämlikhet
14. integrationsarbete
15. krisberedskapsfrågor och säkerhetsskyddsfrågor

Kommunstyrelsen ska vidare med uppmärksamhet följa:

16. socialtjänsten och verka för att socialtjänstlagens mål kan uppfyllas samt verka för att övrig för verksamheten reglerad lagstiftning uppfylles

17. den kommunala hälso- och sjukvården och verka för en god kommunal hälso- och sjukvård
18. skolväsendet och verka för att skollagstiftningens mål kan uppfyllas
19. kultur- och fritidspolitiken och verka för en god kultur- och fritidsverksamhet i kommunen
20. kommunal teknik och lokala trafikfrågor

Styrfunktionen

§ 4

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att:

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte i lag är förbehållna annan nämnd
2. övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt
3. tillse att uppföljning sker till kommunfullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
4. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och cheferna för nämndkontoren
5. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag, som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi, och efterlevnad av uppställda direktiv men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
6. tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i
7. utfärda riktlinjer för personalpolitik och personaladministration.

Kommunstyrelsens övriga verksamheter

Ekonomisk förvaltning

§ 5

Kommunstyrelsen ska ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av kommunfullmäktige meddelade riktlinjer för denna.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i rätt tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att:

1. ansvara för den ekonomiska förvaltningen av kommunens fasta egendom
2. ansvara för den lösa egendom som ej anförtrotts annan nämnd
3. tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
4. handha egen donationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden.
5. svara för kommunens upphandlingspolicy med regler och anvisningar

Arbetsgivarpolitiken

§ 6

Kommunstyrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen leder, samordnar och utvecklar arbetsgivarpolitiken inom kommunen. Kommunen ska arbeta för likabehandling, mångfald, inkludering och jämställdhet i arbetslivet samt mot olaga diskriminering i arbetslivet.

Bland annat ska styrelsen föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Kommunstyrelsen ansvarar för frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och ska bland annat:

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- förhandla på kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11 – 14 och 38 §§ lagen om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
- besluta om stridsåtgärd,
- lämna uppdrag enligt 6 kap 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
- besluta om anställningsstopp som omfattar mer än en nämnd,
- besluta om angelägna kommunövergripande arbetsmiljö- och hälsofrågor,
- utfärda riktlinjer och anvisningar inom det personalpolitiska området,
- besluta om anställning och lönesättning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är kommunens pensionsmyndighet.

Kommunstyrelsen som verksamhetsansvarig nämnd

§ 7

Kommunstyrelsen ansvarar för teknisk verksamhet;

1. Kommunens mark och fastigheter inklusive fastighetsskötsel, investeringar och underhåll
2. Tillhandahålla verksamhetslokaler åt kommunens samtliga verksamheter i egen regi
3. Gator, parker och allmän platsmark samt skog och annat markinnehav
4. Vatten och avloppsverksamhet
5. Avfallshantering och renhållningsverksamhet
6. Måltidsverksamhet

Uppgifter enligt speciallagstiftning

§ 8

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd

Kommunstyrelsen är förmedlingsorgan för låne- och bidragsgivning till bostadsförsörjningens främjande

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i arkivreglemente.

Kommunstyrelsen svarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Kommunstyrelsen svarar för registrering och tillstånd enligt lotterilagen.

Kommunstyrelsen är registeransvarig för de personuppgifter som styrelsen för i sin verksamhet och förfogar över.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för verksamhet inom Säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Krisledningsnämnd

§ 9

Krisledningsnämnden består av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Krisledningsnämnden leder och ansvarar för verksamheten inom följande områden:

- arbetet enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt förordningen (2006:637) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinär händelse i fredstid och höjd beredskap.
- arbetet enligt lagen (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap får krisledningsnämnden överta delar eller hela verksamhetsområdet från övriga nämnder i den utsträckning som krisledningsnämnden finner nödvändig med hänsyn till händelsens art och omfattning.

Övrig verksamhet

§ 10

Kommunstyrelsen har vidare hand om:

1. sysselsättnings- och näringslivsfrågor och ansvarar för åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
2. turism och besöksnäring
3. gymnasieskola som bedrivs inom ramen för Gimo utbildnings AB (Wilhelm Haglunds gymnasium),
4. drift av vuxenskolan
5. kommunens centrala informations- och kommunikations verksamhet,
6. inköps- och upphandlingsverksamhet
7. konsumentvägledningen,
8. utveckling av kommunstyrelsens regelverk och utformningen av kommunfullmäktiges handlingar,
9. granskning, informations- och kunskapsuppbyggnad i frågan om slutförvar för använt kärnbränsle
10. Trygg i Östhammars kommun (TRÖ)
11. Kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta (KPF)
12. utvecklingsgrupperna
13. internationella kontakter och EU-frågor
14. gästhamnar samt campingar
15. trafikuppgifter som avses i 1§ Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor
16. de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 11

Kommunstyrelsen ska besluta i följande grupper av ärenden:

1. vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om säkerheten som kommunfullmäktige angivit.
2. ingå borgen till stöd för bostadsförsörjningen.
3. låne- och bidragsgivning avseende bostadsförsörjningen.
4. organisationen av styrelsens verksamhet inom de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställt.
5. sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan på kommunens vägnar träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.

6. avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen.
7. utöva kommunens beslutanderätt i ärenden angående heraldiska vapen.
8. rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
9. köp, försäljning, byte av fastighet eller fastighetsdel med en kostnadsram på köp och försäljningspris på högst 1 000 000 kronor (en miljon kronor) och ett taxeringsvärde på högst 750 000 kronor (sjuhundrafemtiotusen kronor)
Köp, försäljning eller byte av mark som enligt översiktsplan eller detaljplan ska användas till gator, vägar eller annan infrastruktur.
10. Utarrendera, hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom i högst 10 år.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

§ 12

Kommunstyrelsen ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen ska regelmässigt till kommunfullmäktige rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I ärenden där kommunstyrelsen lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Barn – och utbildningsnämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen ska följande gälla i Östhammars kommun:

Sammansättning

§ 13

Barn- och utbildningsnämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden

§ 14

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige anger fullgör barn- och utbildningsnämnden kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdom enligt Skollagen (2010:800) och tillämpliga skolförordningar.

Barn- och utbildningsnämndens uppgifter omfattar skolformerna:

- Förskola
- Förskoleklass
- Grundskola
- Grundsärskola
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Vuxenutbildning

I skolväsendet ingår också fritidshem som kompletterar utbildningen i förskoleklassen, grundskolan och grundsärskolan. Vidare omfattas vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet som bedrivs i stället för utbildning inom skolväsendet.

I ovanstående ansvarsområden ingår också att bevilja tillstånd, utöva tillsyn och ge bidrag till fristående verksamheter i enlighet med skollag och skolförordningar.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar också för den frivilliga musik- och kulturundervisningen som bedrivs inom den kommunala Kulturskolan.

Nämnden ansvarar för myndighetsutövning enligt skollagen, skolförordningen, gymnasieförordningen m fl., samt för övriga myndighetsbeslut och huvudmannafrågor som förekommer inom nämndens ansvarsområde.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 15

Barn- och utbildningsnämnden ska besluta i följande ärenden:

- organisationen av nämndens verksamhet inom de riktlinjer som kommunfullmäktige har fastställt
- omDispositionering av medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna

Allmänna skyldigheter

§ 16

Barn- och utbildningsnämnden ska hålla sig informerad om uppväxtvillkoren för barn och ungdomar och vidta åtgärder för att förbättra dessa inom nämndens ansvarsområden barnomsorg och utbildning.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente
- reformering av nämndens regelbestånd.

Barn- och utbildningsnämnden har vidare hand om:

- att föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde om inte kommunfullmäktige beslutar annat
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som har tilldelats nämnden.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 17

Barn- och utbildningsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelserna i detta reglemente.

Barn- och utbildningsnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I ärenden där nämnden lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om

uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Bygg- och miljönämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen ska följande gälla.

Sammansättning

§ 18

Bygg- och miljönämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Bygg- och miljönämndens ansvarsområde

§ 19

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar bygg- och miljönämnden för:

- kommunens uppgifter inom plan-, byggnadsområdet, allt i enlighet med Plan- och bygglagen, samt i erforderlig utsträckning tillämpa och förhålla sig till annan berörd lagstiftning.
- kommunens mättekniska verksamhet för uppgifter inom plan- och byggområdet.
- kommunens uppgifter enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter och lag om handel med vissa receptfria läkemedel.
- att genomföra strategisk planering.
- att utföra kommunens uppgifter inom miljö-, livsmedels, smittskydds-, och hälsoskyddsområdet samt de övriga uppgifter som enligt lag ska fullföljas av den kommunala nämnden och inte regleras i annan nämnds reglemente.
- prövning, tillsyn och kontroll enligt föreskrifter i EG-direktiv och förordningar samt svenska lagar, förordningar och föreskrifter inom nämndens ansvarsområde.
- myndighetsutövning samt för övriga myndighetsbeslut och huvudmannaskapsfrågor som förekommer inom nämndens ansvarsområde.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 20

Bygg- och miljönämnden ska besluta i följande ärenden:

- organisationen av nämndens verksamhet inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.
- tillstånd- och tillsynsärenden enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel.
- anta, ändra eller upphäva planer som handläggs
 - a) enligt standardförfarande, begränsat standardförfarande, samordnat förfarande, förenklat förfarande vid förlängning av genomförandetiden samt förenklat standardförfarande vid upphävande av detaljplan i enlighet med bestämmelserna i PBL.
 - b) då planen överensstämmer med fullmäktiges direktiv i översiktsplanen eller motsvarande översiktliga beslutsunderlag.

En förutsättning är att kommunstyrelsen inte har någon erinran mot åtgärden och att bestämmelserna inte reglerar exploateringssamverkan.

Nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastlagda anslagsnivåerna.

Allmänna skyldigheter

§ 21

I bygg- och miljönämndens uppgifter ingår att:

- uppmärksamt följa den allmänna utvecklingen inom kommunen och dess närmaste omgivning, samt följa utvecklingen inom kommunen i miljöskydd-, hälsoskydd- och smittskyddshänseende samt inom livsmedelskontrollen och arbeta fram de förslag som krävs samt medverka i planering där dessa frågor berörs.
- ta de initiativ som behövs i frågor om planläggning byggande och fastighetsbildning.
- ta tillvara de möjligheter lagen ger att förenkla och underlätta ärenden för enskilda.

Bygg- och miljönämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden.
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden.
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente.
- regelreformer i inom sitt ansvarsområde.

Talerätt

§ 22

Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 23

Bygg- och miljönämnden ska bedriva verksamheten enligt förvaltningslagen.

Bygg- och miljönämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med:

- de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat.
- de föreskrifter som finns i EG-direktiv, lag eller förordning.
- ingångna avtal.
- bestämmelserna i detta reglemente.

Bygg- och miljönämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I ärenden där nämnden lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Kultur – och fritidsnämnden

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning ska följande gälla för kultur- och fritidsnämnden.

Sammansättning

§ 24

Kultur- och fritidsnämnden består av sju ordinarie ledamöter och sju ersättare.

Kultur – och fritidsnämndens ansvarsområden

§ 25

Kultur- och fritidsnämnden ska verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare.

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som fullmäktige anger ansvarar kultur- och fritidsnämnden för följande:

- Ungas mötesplatser
- Stöd till föreningar, studieförbund och övriga organisationer inom nämndens område
- Verksamhet i idrotts-, fritids-, kulturanläggningar
- Verka för att tillgodose behovet av anläggningar och lokaler för kultur- och fritidsverksamhet
- Aktivt friluftsliv
- Stipendier och utmärkelser inom nämndens område
- Biblioteksverksamhet
- Evenemang och samordning av dessa
- Kultur i vård och omsorg
- Offentlig konst
- Kulturarvsfrågor som inte åligger annan nämnd
- Hälsöfrämjande och förebyggande arbete inom folkhälsa
- Regional och statlig samverkan inom kultur- och fritidsområdet
- Finskt förvaltningsområde

§ 26

Kultur- och fritidsnämnden ska

- hålla sig underrättad om utvecklingen inom nämndens verksamheter samt ta de initiativ och framlägga de förslag som nämnden ser som nödvändiga
- svara för planerings- och utvecklingsfrågor inom nämndens verksamhetsområde
- verka för en jämställd kultur- och fritidsverksamhet
- stimulera ungas delaktighet och inflytande
- främja tillgänglig kultur- och fritidsverksamhet för alla
- tillsammans med föreningar, organisationer och enskilda verka för en meningsfull fritid för kommunens invånare

Målgruppen barn och unga i åldern 7-20 samt äldre ålder 70+ ska prioriteras.

Talerätt

§ 27

Kultur- och fritidsnämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde.

Delegering från kommunfullmäktige

§ 28

Kultur- och fritidsnämnden ska besluta i följande ärenden:

- Organisationen av nämndens verksamhet inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt.
- Nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av kommunfullmäktige fastställda anslagsnivåerna.
- inom ramen för fastställda normer besluta om bidrag till föreningar, studieförbund och organisationer och därigenom medverka till en attraktiv, innehållsrik, geografiskt spridd verksamhet inom kultur- och fritidsområdet
- inom ramen för de medel fullmäktige avsätter i nämndens budget besluta om bidrag till föreningar verksamma inom Östhammars kommun utifrån ansökningar om verksamhetsbidrag samt kostnadstäckning för taxor och avgifter

Allmänna skyldigheter

§ 29

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för

- Information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden.
- Diarieföring och arkivvård enligt arkivreglementet.
- Regelreformer i inom sitt ansvarsområde.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 30

Kultur- och fritidsnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelser i detta reglemente.

Kultur- och fritidsnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I ärenden där nämnden lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Socialnämnden

Inom ramen för det som föreskrivs om nämnder i kommunallagen samt det som föreskrivs i socialtjänstlagen ska följande gälla i Östhammars kommun:

Sammansättning

§ 31

Socialnämnden består av nio ledamöter och nio ersättare.

Socialnämndens ansvarsområden

§ 32

I enlighet med de mål, riktlinjer och ekonomiska ramar som kommunfullmäktige anger, ansvarar socialnämnden för kommunens socialtjänst samt hemsjukvård enligt:

- Socialtjänstlag (SoL)
- Lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM)
- Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU)
- Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Hälso- och sjukvårdslag (HSL)
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning och de uppgifter i övrigt som enligt lag ankommer på socialnämnd och som inte särskilt anförtrotts annan nämnd i kommunen

Socialnämnden ansvarar för handläggning enligt:

- Lag om färdtjänst
- Lag om riksfärdtjänst
- Skuldsaneringslag
- Lag om bostadsanpassningsbidrag och Trafikförordning, detta avser endast bostadsanpassningsbidrag och parkeringstillstånd för rörelsehindrade (KF § 83/2019)

Delegering från kommunfullmäktige

§ 33

Socialnämnden ska besluta i följande ärenden:

- organisationen av nämndens verksamhet inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
- nämnden har rätt att omdisponera medel inom de av fullmäktige fastställda anslagsnivåerna
- samt övrig för verksamheten reglerad lagstiftning

Allmänna skyldigheter

§ 34

Socialnämnden ska hålla sig informerad om människors levnadsvillkor och vidta åtgärder för att främja:

- människors ekonomiska och sociala trygghet
- en god hälsa och en vård på lika villkor
- jämlikhet i levnadsvillkor
- ett aktivt deltagande i samhällslivet

Socialnämnden ansvarar för:

- information till allmänheten om verksamheten inom sina ansvarsområden
- personuppgifter som nämnden har för verksamheten inom sina ansvarsområden
- diarieföring och arkivvård enligt arkivreglemente
- regelreformerings inom sitt ansvarsområde

Socialnämnden har vidare hand om:

- att föra kommunens talan i mål och ärenden som rör nämndens verksamhetsområde om inte kommunfullmäktige beslutar annat
- de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som har tilldelats nämnden.

Ansvar och rapportskyldighet

§ 35

Socialnämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning, ingångna avtal samt bestämmelser i detta reglemente.

Socialnämnden ska kontinuerligt följa upp verksamheten och regelmässigt rapportera hur den utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

I ärenden där nämnden lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Valnämndens uppgifter

Sammansättning

§ 36

Valnämnden består av sju ledamöter och sju ersättare.

Valnämndens ansvarsområden

§ 37

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen (1997:157), kommunallagen (1991:900), lagen (1994:692) om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden.

Ansvar och rapportskyldighet

I ärenden där nämnden lämnar förslag till beslut till fullmäktige som innebär att fullmäktige ger ett uppdrag eller beslutar om en åtgärd som ska verkställas ska beslutsförslaget alltid förses med ett datum då beslutet ska vara verkställt samt ska alltid förses med ett datum då fullmäktige ska ha fått återrapport om uppdragets genomförande eller åtgärdens verkställighet. Om återrapport ska ske inom ramen för årsredovisning eller annan återkommande uppföljning ska det anges, annars ska återrapporten utgöra ett eget ärende. Om uppdraget eller åtgärden inte kunnat verkställas ska en lägesrapport lämnas vid samma tidpunkt och vid behov även omfatta förslag på ändringar i beslutet för att möjliggöra att det verkställs.

Gemensamma bestämmelser för kommunstyrelsen och nämnderna

Personalansvar

§ 38

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för samtlig personal inom kommunens organisation – kommunförvaltningen. För verksamheterna inom nämndernas områden disponerar respektive nämnd erforderliga personalresurser inom kommunförvaltningen.

Kommunstyrelsen/nämnderna har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag för de frågor som anges i § 6 (arbetsgivarpolitik) i detta reglemente.

Behandling av personuppgifter

§ 39

Kommunstyrelsen/nämnderna är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Styrelsen/nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens/nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar. Kommunstyrelsen/nämnderna ska utse dataskyddsombud.

Medborgarmotion

§ 40

Den som är folkbokförd i kommunen kan skapa eller stödja en medborgarmotion om något i Östhammars kommun i kommunens e-tjänst medborgarmotion. När en medborgarmotion skapas är det viktigt att förslagsställaren skriver ett förslag som andra kan ta ställning till och stödja om de vill.

Medborgarmotionen granskas innan den publiceras på webbsidan för att se att den följer de regler som gäller för medborgarmotioner. Andra kan skriva under en motion först efter att den publicerats.

Om minst 1 % av kommunens folkbokförda invånare skriver under medborgarmotionen överlämnas medborgarmotionen till kommunstyrelsen som beslutar hur motionen ska hanteras. Nämnderna ska handlägga de medborgarmotioner som kommunstyrelsen beslutat att respektive nämnd ska hantera.

Möjligheten att stödja en medborgarmotion ges under max sex månader.

När medborgarmotionen har utretts och beslut ska fattas kommer förslagsställaren att bjudas in till det sammanträde med kommunstyrelsen/nämnden då medborgarmotionen ska behandlas. Förslagsställaren ges rätt att delta i överläggningen i ärendet rörande medborgarmotionen. Beslutet ska delges förslagsställaren och kommunfullmäktige samt publiceras på kommunens webbplats.

Om medborgarmotionen inte genererat namnunderskrifter från 1 % av kommunens folkbokförda eller fler under en sexmånaders period så avslutas namninsamlingen. Detta noteras på webben och förslagsställaren informeras brevlades.

Redovisning av pågående namninsamlingar, medborgarmotioner som lämnats till nämnd, beslut i kommunstyrelse/nämnd om medborgarmotion och avslutade namninsamlingar på grund av att 1 % inte uppnåtts inom sex månader sker till kommunfullmäktige vid tre tillfällen per år.

Arbetsformer för kommunstyrelsen och nämnderna

Tidpunkt för sammanträden

§ 41

Kommunstyrelsen/nämnden bestämmer dag och tid för sina sammanträden.

Sammanträden ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordförande och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordförande ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena. Om ordförande beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordförande se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse till sammanträden

§ 42

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fyra dagar före sammanträdesdagen. Kallelse ska ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordförande bestämmer formen för kallelse. I undantagsfall får kallelsen ske på annat sätt och/eller inom annan tid.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingarna som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen.

När varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen/nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Öppna sammanträden

§ 43

Kommunstyrelsen/nämnden medges rätt att besluta om dess sammanträden ska vara offentliga och i och med det även besluta om en allmänhetens frågestund ska hållas i anslutning till sammanträdet.

Sammanträde på distans

§ 44

Kommunstyrelsen/nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 14 dagar i förväg anmäla detta till kommunstyrelsens/nämndens kansli. Ordförande avgör om närvaro får ske på distans.

Kommunstyrelsen/nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen/nämnden.

Närvarorätt vid sammanträden

§ 45

Vid kommunstyrelsens/nämndens och dess utskotts sammanträden ska tjänsteman närvara enligt ordförandes avgörande.

Kommunalråden får närvara och delta i överläggningarna men inte i besluten vid sammanträden i nämnder även om kommunalråden inte är ledamöter eller ersättare i nämnderna. Kommunalråden har i sådant fall att iaktta gällande sekretessbestämmelser. Vid behandlingen av ärenden enligt socialtjänstlagen som rör enskilda får inte kommunalråden delta i eller närvara vid handläggningen.

Insynsplats i kommunstyrelsen

§ 46

Parti i kommunfullmäktige som inte har ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen har rätt till en insynsplats. Fullmäktige utser förtroendevald till sådan insynsplats samt en ersättare. Ersättaren kallas om ordinarie har anmält förhinder. Den förtroendevalde har rätt att få närvara under kommunstyrelsens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i

besluten samt få sin mening antecknad till protokollet. Vid deltagande i sammanträde utgår ersättning enligt kommunens riktlinje för ersättningar till förtroendevalda.

Ordföranden

§ 47

Det åligger ordföranden:

- att leda kommunstyrelsens/nämndens arbete och sammanträden
- kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
- inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i kommunstyrelsen/nämnden vid behov är beredda
- se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i kommunstyrelsen/nämnden
- bevaka att kommunstyrelsens/nämndens beslut verkställs

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att:

- närmast kommunstyrelsen ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder
- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen bestämt annat i ett särskilt fall

Nämndens ordförande ska:

- närmast under nämnden ha uppsikt över nämndens förvaltning och verksamhet
- uppmärksamt följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
- främja samverkan mellan den egna nämnden och kommunens övriga nämnder
- representera nämnden vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämt annat i ett särskilt fall.

Presidium

§ 48

Kommunstyrelsens/nämndens presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden

§ 49

Om varken ordföranden, förste vice ordföranden eller andre vice ordförande kan delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde fullgör den ledamot som varit ledamot i kommunstyrelsen/nämnden längst tid ordförandens uppgifter. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldste av dem tjänstgöra som ordförande.

Om ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget under längre tid får kommunstyrelsen/nämnden utse en annan ledamot som ersättare för ordförande. Ersättaren fullgör ordförandes samtliga uppgifter.

Kommunalråd

§ 50

Nyvalda kommunfullmäktige utser på det första sammanträdet under mandatperioden kommunalråd till det antal fullmäktige beslutar. Valet sker efter att val av kommunstyrelse har skett.

Kommunstyrelsens ordförande är finanskommunalråd. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är andre majoritetsråd och kommunstyrelsens andre vice ordförande är oppositionsråd.

Kommunalråd ska ägna hela sin arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Inkallande av ersättare

§ 51

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska själv underrätta sin personlige ersättare. Om den personlige ersättaren inte kan delta i sammanträdet anmäls detta till kommunstyrelsens/nämndens sekreterare eller någon annan anställd vid kommunstyrelsens/nämndens kansli som underrättar den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

Även de ersättare, som inte tjänstgör, får närvara vid sammanträdena och har rätt att delta i överläggningarna. Ordförande i kommunstyrelsen/nämnden medges rätt att bevilja icke tjänstgörande ersättare att få sin mening, i korta ordalag, antecknad i protokollet.

Ersättarnas tjänstgöring

§ 52

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe. Ledamoten bör börja tjänstgöra sedan pågående ärende handlagts.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

Jäv och avbruten tjänstgöring

§ 53

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Yrkanden

§ 54

När kommunstyrelsen/nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte kommunstyrelsen/nämnden enhälligt beslutar att medge det. Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Omröstning (votering)

§ 55

Vid omröstning avges rösterna efter upprop. Upprop sker enligt uppslagslistan. Ordföranden uppropas och avger sin röst sist.

Avgiven röst får inte ändras efter det att uppropet och avgivande av röster har förklarats avslutade genom klubbslag. Ledamot eller tjänstgörande ersättare som inte varit närvarande vid uppropet får efter denna tidpunkt inte utöva sin rösträtt.

Resultatet protokollförs med en tabell i protokollet alternativt med tabell kopplad till separat närvarolista.

Deltagande i beslut

§ 56

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunstyrelsen/nämnden fattar det med acklamation.

Reservation

§ 57

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

§ 58

Nämndernas protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Kommunstyrelsens protokoll justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kommunstyrelsen/nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen/nämnden justerar den.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

§ 59

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta kommunstyrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivning

§ 60

Delgivning med kommunstyrelsen/nämnden sker med ordföranden, verksamhetschef kansli och utveckling eller annan anställd som kommunstyrelsen/nämnden bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 61

Skrivelser, avtal och andra handlingar från kommunstyrelsen/nämnden ska på kommunstyrelsens/nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren. Vid förfall för ordförande inträder förste vice ordförande och vid förfall för denna inträder andre vice ordförande.

Kommunstyrelsen/nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av kommunstyrelsen/nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på kommunstyrelsens/nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

Underlag och samråd

§ 62

Kommunstyrelsen/nämnden och dess utskott får begära in de yttranden och upplysningar från kommunens nämnder, beredningar och arbetstagarare som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Kommunstyrelsen/nämnden ska samråda med övriga nämnder, andra myndigheter och med enskilda föreningar och organisationer som berörs av nämndens verksamhet.

Utskott

§ 63

Kommunstyrelsen ska tillsätta ett arbetsutskott samt får i övrigt tillsätta de utskott som styrelsen bestämmer och fastställa deras uppgifter. Arbetsutskottet består av fem ledamöter och fem ersättare.

Om kommunstyrelsen tillsätter ett tekniskt utskott, ska det fullgöra de trafikuppgifter som avses i 1 § Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.

Kommunstyrelsens utskott kan vara beredande och/eller ha egna beslutsbefogenheter. Sådana beslutsbefogenheter fastställs i styrelsens delegationsordning.

Har styrelsen beslutat att tillsätta utskott ska bestämmelserna nedan gälla.

§ 64

Inom barn- och utbildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden samt socialnämnden ska det finnas ett arbetsutskott för respektive nämnd. Arbetsutskottet består av tre ledamöter och tre ersättare.

§ 65

Kommunstyrelsen/nämnden väljer för den tid kommunstyrelsen/nämnden bestämmer en ordförande och en vice ordförande bland utskottets ledamöter. Utskott får utse två vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för en längre tid får kommunstyrelsen/nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

§ 66

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ledamot som är förhindrad att tjänstgöra ska meddela sin personliga ersättare samt utskottets kansli, som säkerställer att ersättare inkallas. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av kommunstyrelsen/nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskott, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

§ 67

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer. Sammanträden ska också hållas när ordförande anser att det behövs eller när minst två ledamöter begär det.

§ 68

Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Socialnämndens arbetsutskott får handlägga individärenden bara när samtliga ledamöter är närvarande.

§ 69

De ärenden som ska avgöras av kommunstyrelsen/nämnden i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden, kommundirektören eller sektorchef för handläggande sektor överlämnar sådana ärenden till utskottet. När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.

§ 70

Det som föreskrivs för kommunstyrelsen/nämnderna gällande kallelse, yrkanden, deltagande i beslut, reservation samt jäv och avbruten tjänstgöring gäller i tillämpliga delar också utskotten.

Utskottens sammanträden ska protokollföras på samma sätt som nämndernas. Utskottens protokoll justeras av ordföranden och en ledamot. Paragrafer som ska justeras omedelbart bör redovisas skriftligt innan justering.

§ 15

Dnr 2020/771

Tolkning av reglemente Ersättning till förtroendevalda i fråga rörande Lokala Säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverk

Beslut

Kommunstyrelsens förhandlingsdelegation beslutar

att ge kommundirektören i uppdrag att ta fram en skrivelse till staten angående översyn av mötesarvodering enligt förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m., samt

att göra tolkningen att närvarande ej tjänstgörande ersättare från Tierps kommun ska arvoderas med motsvarande arvode som ges till tjänstgörande ledamöter enligt förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Sammanfattning av ärendet

Tolkningsfrågan gäller ersättning för deltagande vid Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverks sammanträden. Tolkningen gäller under tiden frågan utreds och till dess att staten gör en revidering av förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. eller att Tierps kommun fattar beslut om nytt ersättningsreglemente för förtroendevalda.

Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmark kraftverk är en så kallad statlig förvaltningsmyndighet. Det är ett organ för insyn och information i säkerhets- och strålskyddsarbetet vid de kärntekniska anläggningarna i Forsmark. Lokala säkerhetsnämnden lyder under Miljödepartementet. Ledamöterna i lokala säkerhetsnämnden utses av regeringen efter förslag från kommunstyrelsen i Östhammars och Tierps kommuner. Tierp har utsett tre ordinarie och tre ersättare. Östhammars kommun är ansvarig för administrationen och utbetalning av arvoden och får i sin tur få ersättning från staten för detta. Nämnden har vanligtvis fem sammanträden per år.

Mötesarvoden betalas endast ut till tjänstgörande ledamöter. Inte, som brukligt i Tierps politiska organisation, till närvarande ej tjänstgörande ersättare. Det verkar ha funnits en gammal praxis där Tierp istället stått för mötesersättning till närvarande ersättare, men den verkar inte ha varit känd av alla ersättare. Det finns inget i reglementet eller i tillämpningsanvisningarna som reglerar detta.

Ordförande sign

Justerare sign

Sekreterare sign

Beslutsomöten

Förhandlingsdelegationen behöver ta ställning till hur frågan kring hantering av ersättning till ej tjänstgörande ersättare i Lokala säkerhetsnämnden ska hanteras. Ska ej tjänstgörande ersättare som närvarar vid Lokala säkerhetsnämndens möten få ersättning från Tierps kommun eller ska ingen ersättning betalas ut?

Beslutar förhandlingsdelegationen att Tierp ska betala ut ersättning, behöver delegationen också ta ställning till om ersättare även har rätt till ersättning för eventuell förlorad arbetsinkomst, samt om förberedelsestid 1 timme ska läggas till.

Barnrättskonsekvenser

Barnrättskonsekvenser saknas så barn och unga inte bedöms påverkas av beslutet.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Östhammars kommun står för arvode till tjänstgörande ledamöter i Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmark. Beslutar förhandlingsdelegationen att Tierps kommun ska betala ut arvode till ej tjänstgörande ersättare som närvarar vid sammanträde hamnar kostnaden för kommunen mellan 0 - 12 000 kr per år beroende på om och hur många ersättare som deltar. Har de också rätt till ersättning för eventuell förlorad arbetsinkomst tillkommer kostnad på 0 - 18 000 kr per år. Kostnaden bör rymmas inom politikens budget.

Beslutsunderlag

Handläggarens tjänsteutlåtande

Beslutet skickas till

Kommundirektör
Enhetschef Ledningsstöd
Enhetschef Lönecentrum

Dnr LSN-2021-15

§ 33. Ersättning till förtroendevalda i fråga rörande Lokala Säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverk

Beslut

Lokala säkerhetsnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta om att ersättning till ej tjänstgörande ersättare från Östhammars kommun ska arvoderas med motsvarande arvode som ges till tjänstgörande ledamöter enligt förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m., i likhet med de andra kärnkraftskommunerna och nu även Tierps Kommun.

Ärendebeskrivning

Tierps kommun har beslutat att ej tjänstgörande ersättare från Tierps kommun ska arvoderas med motsvarande arvode som ges till tjänstgörande ledamöter enligt förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Tolkningsfrågan gäller ersättning för deltagande vid Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarks kraftverks sammanträden. Tolkningen gäller under tiden frågan utreds och till dess att staten gör en revidering av förordning (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m. eller att Tierps kommun fattar beslut om nytt ersättningsreglemente för förtroendevalda.

Beslutsunderlag

- Utdrag ur sammanträdesprotokoll, Tierps kommun 2021-05-05, § 15
- Förordningen (1992:1299) om ersättning för uppdrag i statliga styrelser, nämnder och råd m.m.

Ärendets behandling

Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmark kraftverk är en så kallad statlig förvaltningsmyndighet. Det är ett organ för insyn och information i säkerhets- och strålskyddsarbetet vid de kärntekniska anläggningarna i Forsmark. Lokala säkerhetsnämnden lyder under Miljödepartementet. Ledamöterna i lokala säkerhetsnämnden utses av regeringen efter förslag från kommunstyrelsen i Östhammars och Tierps kommuner. Östhammars kommun är ansvarig för administrationen och utbetalning av arvoden och får i sin tur få ersättning från staten för detta. Mötesarvoden betalas endast ut till tjänstgörande ledamöter. Inte till närvarande ej tjänstgörande ersättare.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Margareta Widén Berggren (S)

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda

Innehåll

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	2
§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	2
§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.	2
ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST SAMT FÖR FÖRLORADE SEMESTERFÖRMÅNER	3
§ 3 Förlorad arbetsinkomst.....	3
Verifierat belopp, maximalt 5 %.....	3
Schablonberäknat belopp, maximalt 5 %.....	3
§ 4 Förlorad semesterförmån	4
§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget.....	5
§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m.....	5
§ 7 Arvoden m.m.....	5
§ 7a Årsarvode	5
Kommunalrådsarvoden	6
§ 7b Fast arvode	6
§ 8 Partistöd.....	7
§ 9 Begränsat arvode.....	7
§ 10 Arvode för sammanträden mm.....	7
ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER.....	7
§ 11 Resekostnader se Östhammars kommuns resepolicy.....	7
§ 12 Barn tillsynskostnader	7
§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk	8
§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader.....	8
§ 15 Övriga kostnader	8
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER	8
§ 16 Hur man begär ersättning	8
§ 17 Tidsfrist	8
§ 18 Tolkning av bestämmelserna.....	8
§ 19 Utbetalning.....	9
§ 20 Uppräkning.....	9

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

§ 1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Dessa bestämmelser gäller förtroendevalda som avses i 4 kap § 1 kommunallagen (SFS 2017:725).

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid gäller endast § 7 samt § 10-19.

Alla ersättningar i arvodesreglementet anges som en procentsats av riksdagsmannaarvodet. Aktuella arvodessummor för innevarande år återfinns i bilagan ”Beloppsbilagan för ersättningar till förtroendevalda”.

§ 2 Ersättningsberättigade sammanträden m.m.

Tjänstgörande ledamöter och närvarande ersättare har rätt till ersättning enligt vad som närmare anges i § 3-6, § 9 i detta dokument enligt Kap. 4 § 12-18 Kommunallagen.

- a) sammanträde med kommunfullmäktige, fullmäktigeberedning, kommunstyrelsen och övriga nämnder, nämndutskott, nämndberedningar, liksom revisorernas sammanträden
- b) sammanträden i gemensamma nämnder
- c) sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- d) protokolljustering, då särskild tid och plats bestämts
- e) partigruppsmöten, som är nödvändiga under sammanträde som anges under a)
- f) konferens, informationsmöte, studiebesök, uppdrag som kontaktperson, studieresa, kurs eller liknande som rör kommunal angelägenhet och som har ett direkt samband med det kommunala förtroendeuppdraget samt sammanträden med bolag, stiftelser och föreningar och som grundas på ett nämnd- eller styrelsebeslut.
- g) överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det den förtroendevalde själv tillhör
- h) sammankomst med kommunalt samrådsorgan/intressentsammansatt organ
- i) presidiummöte i fullmäktige, fullmäktigeberedning, nämnd eller utskott
- j) besiktning eller inspektion
- k) Kommunfullmäktige beslutar om arvode för ordförande och vice ordförande i Stiftelsen Östhammarshem. Arvodet utgår från Stiftelsen Östhammarshem.
- l) överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- m) fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för ett revisionsuppdrag
- n) ledamöter valda eller utsedda till specifika interna eller externa uppdrag i olika typer av organisationer
- o) socialjour (se bilaga 1)
- p) vigsselförrättning (se bilaga 2)
- q) röstmottagare (se bilaga 3)
- r) ordförandeöverläggning för majoriteten där kommunstyrelsens ordförande eller 1:e vice ordförande kallar
- s) vice ordförandeöverläggning för oppositionen där kommunstyrelsens 2:e vice ordförande kallar
- t) gruppleddarträff där kommunstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande, 2:e vice ordförande eller kommunfullmäktiges presidium kallar.

ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD ARBETSINKOMST SAMT FÖR FÖRLORADE SEMESTERFÖRMÅNER

§ 3 Förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som förlorar arbetsinkomst på grund av förrättning eller sammanträde har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst med högst det belopp per dag eller timme som framgår av bilaga.

Förtroendevald som kan visa att en arbetsinkomst förlorats, men inte till vilket belopp, har rätt till en schablonersättning beräknad på grundval av aktuell sjukpenninggrundande inkomst på sätt som framgår av bilaga.

Det är viktigt att betona att ersättning för förlorad arbetsinkomst förutsätter att vederbörande verkligen fått ett löneavdrag eller en inkomstförlust på grund av uppdraget. En förtroendevald som medvetet lämnar felaktiga uppgifter gör sig skyldig till brottslig handling.

Definition av begreppet arbetsinkomst

Med arbetsinkomst avses kontant lön eller inkomst av rörelse eller jordbruksfastighet. En förutsättning för att ersättning ska kunna betalas är att den förtroendevalde kan påvisa att han verkligen har förlorat arbetsinkomst på grund av uppdraget.

Den som är passiv ägare till jordbruksfastighet eller till företag kan inte i något fall anses förlora arbetsinkomst från fastigheten eller rörelsen genom ett kommunalt förtroendeuppdrag. Eventuellt utebliven inkomst av kapital eller av tillfällig förvärvsverksamhet kan inte heller åberopas som grund för att få ersättning. Uteblivet arvode från annat politiskt uppdrag ger givetvis inte heller rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Verifierat belopp, maximalt 5 %

Förtroendevald som kan visa att arbetsinkomst förlorats, men inte till vilket belopp, t e x egen företagare eller förtroendevalda som har flera anställningar och/eller att ersättning beräknas med årsarbetstid, bonus etc. beräknas den förlorade arbetsförtjänsten utifrån aktuell sjukpenninggrundande inkomst. Fyll i *Intyg om förlorad arbetsinkomst*.

Schablonberäknat belopp, maximalt 5 %

Ersättning för förlorad arbetsinkomst kan utgå för högst 8 timmar per dygn om inte schemaläggning av arbetstiden påvisar annat förhållande. Ersättning sker också för uteblivet tillägg för obekväma arbetstid och andra i lönen ingående tillägg.

Regeln om ersättning för förlorad arbetsinkomst är inte tillämplig för förtroendevald med heltid eller minst 40 %.

Maximibeloppen justeras för varje kalenderår utifrån arvodesnivån för kommunalråd per den 1 januari respektive år.

Intyg om förlorad arbetsinkomst

Förtroendevald som är anställd hos annan än Östhammars kommun ska genom intyg från arbetsgivare styrka inkomstförlusten, se bilaga 3. Två alternativa rutiner får tillämpas för att styrka inkomstförlust i anställning. Den förtroendevalde väljer vilken rutin hen vill tillämpa och anmäler sitt val till nämnden.

a) Intyg för beräkning av ersättningsbelopp per dag eller timme samt intyg över gjorda löneavdrag Den förtroendevalde lämnar uppgift om vilket löneavdrag som hans arbetsgivare gör vid frånvaro för förtroendeuppdrag. Uppgifterna intygas av den förtroendevalde och arbetsgivaren på särskilt fastställd blankett. Intyget inlämnas till Lednings- verksamhetsstöd i början av varje mandatperiod och därefter så snart inkomstförhållandena ändras.

Den förtroendevalde ska, utöver ovan angivet intyg, minst en gång per år senast under februari månad året efter utbetalningsåret lämna intyg från sin arbetsgivare som visar vilka avdrag som under aktuell period har gjorts för ledighet för förtroendeuppdraget. Kopia av lönespecifikation eller kontrolluppgift godtas som intyg om det av dessa framgår med vilket sammanlagt belopp som löneavdrag gjorts för ledighet för förtroendemannauppdrag. I annat fall godtas annat av arbetsgivaren särskilt utfärdat intyg över gjorda avdrag för ledighet för förtroendemannauppdrag.

Om det vid avstämningsperiodens slut visar sig att den förtroendevalde erhållit ersättning för förlorad arbetsinkomst som överstiger gjorda avdrag ska rättelse ske genom att det för mycket erhållna beloppet återbetalas.

b) Intyg lämnas fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning.

Förtroendevald som väljer detta alternativ ska fortlöpande per månad eller per sammanträde/förrättning genom intyg från arbetsgivare styrka för vilken tid och med vilket belopp som löneavdrag har gjorts. Utbetalning av ersättning för förlorad arbetsinkomst sker då utifrån detta underlag. Något ytterligare intyg härutöver som styrker förlorad arbetsinkomst behöver inte lämnas av den som väljer detta alternativ.

§ 4 Förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad semesterförmån med högst det belopp fullmäktige beslutat.

Verifierat belopp:

- a) Förlorad semesterersättning, maximalt: 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.
- b) Förlorade semesterdagar, maximalt 5 %.

Förtroendevalda som kan visa att semesterförmånen faktiskt påverkas men inte på vilket sätt har rätt till en schablonersättning på sätt som fullmäktige beslutat.

Schablonberäknat belopp:

Procentuellt påslag med 12 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst.

§ 5 Förlorad pensionsförmån ersätts med pension för förtroendeuppdraget

Bestämmelser i OPF-KL18 (Omställningsstöd och Pension för Förtroendevalda inom kommuner och Landsting) reglerar pensionsavsättning för förtroendevalda som tidigare omfattas av OPF-KL14 eller som tillträder vid valet 2018.

För förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller minst 40 % av heltid och påbörjat sitt uppdrag före 2014 års kommunalval, ersätts enligt PBF. (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda).

Kommunalråd som omfattas av pensionsbestämmelserna har inte rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån.

§ 6 Särskilda arbetsförhållanden m. m

Rätten till ersättning enligt § 3-5 omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Förtroendevald har inte rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst eller för styrkt förlorad semesterförmån om schablonersättning tidigare utbetalats för den förlorade inkomsten eller den förlorade semesterförmånen.

§ 7 Arvoden m.m.

Förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid har rätt till årsarvode med belopp som fullmäktige beslutat.

För årsarvorderande förtroendevalda vars årsarvode uppgår till minst 40 % av heltid utgår ingen ersättning för de sammanträden, förrättningar eller dylikt med kommunen eller kommunägda bolag, som gäller det uppdrag som årsarvodet avser, se 2 §.

§ 7a Årsarvode

För förtroendevalda på minst 40 % tillämpas nedanstående paragraf i "Allmänna bestämmelser" (AB).

§ 8 Bisysslor

Innehav av bisyssla prövas av fullmäktige

§ 19 Samordningsbestämmelser

§ 27 Semesterförmåner utges som engångsbelopp på juni månads utbetalning av arvode, ersättningen beräknas enligt AB.

§ 28 Ledighet och förmåner vid sjukdom m.m.

§ 29 Föräldraledighet

§ 39 Avtalsförsäkringar m.m.

Kommunalrådsarvoden

Finanskommunalrådets och 2:a majoritetsrådets arvoden är 95 % av riksdagsmannaarvodet. Oppositionsrådets arvode är 90 % av riksdagsmannaarvodet. Förtroendevalda som fullgör uppdrag på heltid eller på minst 40 % av heltid har rätt till arvode enligt § 9 för sammanträde med fullmäktige.

§ 7b Fast arvode

Fasta arvodet är ersättning för telefontid, inläsning av ärenden, överläggningar med förvaltningschef, kontakter med massmedia, överläggningar med egna partigrupper och även med övriga partigrupper m.m.

Arvode	% av riksdagsmannaarvode
Ordförande	
Ordf. i Kommunfullmäktige	4,4 %
Ordf. i Valnämnden	0,4 %
Ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	9 %
Ordf. i Socialnämnden	40 %
Ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	40 %
Ordf. i Bygg- och Miljönämnden	20 %
Ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	7,6 %
Ordf. i revisionen	2,8%
1:e vice ordförande	
1:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
1:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
1:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	1 %
1:e vice ordf. i Socialnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	2,2 %
1:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	2,2 %
Vice ordf. i Stiftelsen Östhammarshem	1,5 %
2:e vice ordförande	
2:e vice ordf. i Kommunfullmäktige	1 %
2:e vice ordf. i Valnämnden	0,1 %
2:e vice ordf. i Kultur- och Fritidsnämnden	2 %
2:e vice ordf. i Socialnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Barn- och utbildningsnämnden	4 %
2:e vice ordf. i Bygg- och Miljönämnden	4 %
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsens arbetsutskott som inte är kommunalråd	12,6 %
Ordinarie ledamot i kommunstyrelsen som ensam representerar ett parti men saknar representant i kommunstyrelsens arbetsutskott	4 %
Förtroendevald revisor	1,4 %

§ 8 Partistöd

Partistöd regleras med egna regler i ”Regler för kommunalt partistöd i Östhammars kommun”.

§ 9 Begränsat arvode

Förtroendevalda som fullgör uppdrag på mindre än 40 % av heltid har rätt till begränsat arvode i den utsträckning som fullmäktige beslutat.

§ 10 Arvode för sammanträden mm.

Förtroendevalda, som inte är årsarvoderade har rätt till timarvode med belopp och på sätt som fullmäktige beslutat. Basen för timarvodet är riksdagsmannaarvodet delat med 165 som motsvarar antalet arbetade timmar per månad.

Timarvode:

Första timman	82,5 %
Därefter per påbörjad hel timme	42 %
Därefter per påbörjad halv timme	21 %

Vid deltagande i flera sammanträden samma dag utgår arvode för sådant uppehåll mellan sammanträdena, som varar högst 1 timme.

Varar uppehållet mer än 1 timme och påbörjas ett nytt sammanträde utgår ett nytt arvode första timmen.

Förtroendevald, som deltar i flera sammanträden samma dag, ska lämna uppgift om detta sekreteraren vid något av sammanträdena eller direkt till Lednings- och verksamhetsstöd.

ERSÄTTNING FÖR KOSTNADER

§ 11 Resekostnader

Avseende resekostnader gäller Östhammars kommuns resepolicy.

§ 12 Barntillsynskostnader

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj och som under kalenderåret inte hunnit fylla tolv år. Om särskilda skäl föreligger kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Ersättning utgår endast till förtroendevald med uppdrag mindre än 40 % av heltidsarvode.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 13 Kostnader för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av funktionshindrad eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

Styrkta kostnader, maximalt 1 000 kronor/dag

§ 14 Funktionshindrad förtroendevalds särskilda kostnader

Ersättning betalas till funktionshindrad förtroendevald för de särskilda kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande och som inte ersätts på annat sätt. Här ingår kostnader för t ex resor, ledsagare, tolk, hjälp med inläsning och uppläsning av handlingar och liknande. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige beslutat.

§ 15 Övriga kostnader

För andra kostnader än som avses i § 11-14 betalas ersättning om den förtroendevalde kan visa att särskilda skäl legat till grund för dessa kostnader. Ersättning utgår inte om den förtroendevalde haft rimliga möjligheter att genom omdisponering av arbete eller på annat sätt kunna förhindra att kostnaderna uppkom.

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

§ 16 Hur man begär ersättning

För att få ersättning enligt § 3-6 och § 11-15 skall den förtroendevalde styrka sina förluster eller kostnader. Förluster eller kostnader skall anmälas till fullmäktiges eller nämndens sekreterare eller till annan som utsetts att ta emot dem.

Arvode enligt § 7-9 betalas ut utan föregående anmälan.

§ 17 Tidsfrist

Yrkande om ersättning för förlorad arbetsinkomst skall framställas senast inom 3 månader från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken förlusten hänförs sig.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån skall framställas under innevarande år eller senast 31 mars nästkommande år.

Yrkande om andra ersättningar enligt dessa bestämmelser skall framställas senast inom ett år från dagen för sammanträde eller motsvarande till vilken kostnaden hänförs sig.

§ 18 Tolkning av bestämmelserna

Frågor om tolkning och tillämpning av dessa bestämmelser avgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

§ 19 Utbetalning

Årsarvoden betalas ut med en tolfte del per månad.

Övriga ekonomiska förmåner betalas ut en gång per månad.

Pension betalas ut i samband med att den förtroendevalde avgår med pension inom sitt ordinarie arbete.

§ 20 Uppräkning

Från och med 1 januari sker uppräkning av ersättningarna med samma procent-sats som riksdagsmannaarvodet.

Period 2021-10

KTO #4999*,89000

NÄMND	SEKT	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
1 Kommunstyrelsen	POLITIK/STAB	-10 227,0	-8 528,3	-6 581,9	1 946,4	77,2	-10 227,0	0,0
	SEKTOR VERKSAMHETSST	-61 268,0	-51 111,5	-52 809,8	-1 698,4	103,3	-62 953,6	-1 685,6
	SEKTOR SAMHÄLLE	-63 206,0	-52 714,9	-42 622,1	10 092,9	80,9	-62 806,7	399,3
	SEKTOR BILDNING	-7 425,0	-6 340,9	-8 504,4	-2 163,5	134,1	-8 425,3	-1 000,3
	FINANSER	1 301 730,0	1 084 775,0	1 093 013,5	8 238,5	100,8	1 327 798,0	26 068,0
Summa 1		1 159 604,0	966 079,4	982 495,3	16 415,9	101,7	1 183 385,4	23 781,4
2 Bygg- och miljönämnden	SEKTOR SAMHÄLLE	-5 520,0	-4 504,3	-2 475,5	2 028,7	55,0	-4 769,5	750,5
Summa 2		-5 520,0	-4 504,3	-2 475,5	2 028,7	55,0	-4 769,5	750,5
3 Kultur- och fritidsnämnd	SEKTOR SAMHÄLLE	-40 920,0	-34 136,8	-31 321,7	2 815,2	91,8	-42 725,1	-1 805,1
Summa 3		-40 920,0	-34 136,8	-31 321,7	2 815,2	91,8	-42 725,1	-1 805,1
6 Barn- och utbildningsnämnden	SEKTOR BILDNING	-582 272,0	-487 749,9	-469 855,3	17 894,6	96,3	-582 272,3	-0,3
Summa 6		-582 272,0	-487 749,9	-469 855,3	17 894,6	96,3	-582 272,3	-0,3
7 Socialnämnd	SEKTOR OMSORG	-515 124,0	-431 064,6	-429 842,3	1 222,3	99,7	-518 124,2	-3 000,2
Summa 7		-515 124,0	-431 064,6	-429 842,3	1 222,3	99,7	-518 124,2	-3 000,2
		15 768,0	8 623,7	49 000,4	40 376,7	568,2	35 494,3	19 726,3

Kommentarer till helårsprognos utförd 2021-10-31

Kommunstyrelsen, + 23,8 mnkr

Sektor bildning, - 1,0 mnkr: Arbetsmarknadsenheten har under flera år sett minskade intäkter från olika former av lönesubventioner som beviljas av Arbetsförmedlingen. 2020 års totala intäkter från Arbetsförmedlingen uppgick till 6,6 mnkr vilket kan jämföras med 11,6 mnkr 2018. Denna intäkt har tidigare år genererat överskott för lönesubventioner som kunnat täcka för underskott på andra håll inom enheten.

Sektor Verksamhetsstöd, -1,7 mnkr: Sektorn arbetar för att verkställa det sparbetning om 5 mkr som är beslutat för helåret och prognosen visar att delar av sparbetning kan uppnås men troligtvis inte hela, jämfört med augusti prognosen har underskottet minskat med 0,8 mnkr.

Sektor Samhälle, +0,4 mnkr: Beräknar ett överskott inom GIS området.

Gem nämnder och oförutsett, -1,8 mnkr: Gemensamma nämnder överskott 0,5 mnkr. Underskott -2,3 mnkr främst beroende på beslut KF §62 kompensation årliga avgifter

Finanser, +27,9 mnkr: Skatter och Bidrag, 30,9 mnkr, i enlighet med SKR's prognos 2021-09-30 och information i cirkulär 21:35. Pensionskostnaderna beräknas bli -10,0 mnkr, underskottet täcks till viss del av +3,5 mnkr räntekostnader och +4,0 mnkr interna ränteintäkter.

Bygg- och miljönämnden, +0,8 mnkr:

Överskottet beror främst på intäkterna på byggsidan som, även om kostnaderna ökat, är högre än tidigare beräknat.

Kultur- och fritidsnämnden, -1,8 mnkr

Sektorsövergripande, - 0,6 mnkr: Underskottet består i extra föreningsbidrag som ska betalas ut på grund av Corona. Detta extra bidrag har vi just nu ingen täckning för i budget.

Fritid, -1,2 mnkr: Underskottet består i befarade lägre intäkter på grund av minskad aktivitet i våra sportanläggningar.

Socialnämnden, -3,0 mnkr

Sektorsövergripande, + 10,0 mnkr: Prognostiserade överskottet kommer främst från ökade statsbidrag och en lägre hyra för Solgården på grund av nya hyresförhållanden från halvårsskiftet.

Myndighet, - 2,9 mnkr: BoU visar ett för första gången på många år en prognos om budget i balans, har uppnåtts genom satsning på hemmaplanslösningar. Äldre och LSS visar tillsammans ett underskott om -6,9 mnkr, där stora underskott återfinns för volymen på hemtjänst (-16,5 mnkr) och ett relativt stort överskott för volymen för LSS boenden (+11,2 mnkr).

Produktion, - 10,1 mnkr: Utfallet påverkas fortfarande i hög grad av Covid-19, i form av bl.a. högre sjuklön än normalt och höga kostnader för personlig skyddsutrustning.

Resultatet för hemtjänsten fortsätter att förbättras men det prognostiseras fortfarande ett stort underskott om 6,2 mnkr för året (11,0 mnkr 2020).

HSL visar en prognos om ett underskott på 3,6 mnkr, till stor del på grund av rekryteringsutmaningar som resulterat i inhyrda sjuksköterskor.

Period 2021-10

KTO #4999*,89000

SEKT	FUNKT	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
POLITIK/STAB	101 POLITIK	-8 373,0	-6 981,3	-5 947,1	1 034,2	85,2	-8 373,0	0,0
	102 STAB	-1 854,0	-1 547,0	-634,8	912,2	41,0	-1 854,0	0,0
Summa 0		-10 227,0	-8 528,3	-6 581,9	1 946,4	77,2	-10 227,0	0,0
SEKTOR VERKSAMHETSST	110 VERKSAMHETSSTÖD, STAB	3 806,0	3 170,2	-1 095,9	-4 266,1	-34,6	306,0	-3 500,0
	111 KANSLI/ UTVECKLING	-21 054,0	-17 590,3	-16 504,7	1 085,6	93,8	-20 554,0	500,0
	112 HR	-14 245,0	-11 833,4	-11 642,6	190,9	98,4	-14 445,0	-200,0
	113 EKONOMI	-19 708,0	-16 442,7	-15 114,5	1 328,2	91,9	-19 190,7	517,3
	114 UPPHANDLING	-3 918,0	-3 203,0	-2 594,5	608,4	81,0	-3 543,0	375,0
	115 KOMMUNIKATION/ KUNDTJÄNST	-6 149,0	-5 076,4	-4 355,3	721,0	85,8	-5 526,9	622,1
	116 FASTIGHETSDRIFT	0,0	0,0	-2 847,8	-2 847,8	0,0	0,0	0,0
	117 MÅLTID OCH STÅD	0,0	-135,8	1 345,5	1 481,4	-990,5	0,0	0,0
Summa 1		-61 268,0	-51 111,5	-52 809,8	-1 698,4	103,3	-62 953,6	-1 685,6
SEKTOR SAMHÄLLE	200 SAMHÄLLE, STAB	-2 257,0	-1 881,7	-1 264,9	616,9	67,2	-2 257,0	0,0
	201 SAMHÄLLE CENTRALT	0,0	-0,7	1 907,0	1 907,7	-274 212,7	0,0	0,0
	211 BYGG	-1 235,0	-1 043,8	948,3	1 992,1	-90,8	-85,1	1 149,9
	221 MILJÖ	-845,0	-632,5	-1 171,6	-539,1	185,2	-1 344,7	-499,7
	231 ATTRAKTIVITET	-40 920,0	-34 136,8	-31 321,7	2 815,2	91,8	-42 725,1	-1 805,1
	232 NÄRINGSLIV	-4 832,0	-4 039,0	-4 131,8	-92,7	102,3	-4 832,0	0,0
	233 PARK	-3 977,0	-3 314,8	-3 363,6	-48,8	101,5	-3 977,0	0,0
	241 VÄXANDE	-923,0	-767,6	913,1	1 680,7	-119,0	-923,0	0,0
	242 VÄXANDE, PLAN SBN	-1 183,0	-946,2	-987,4	-41,2	104,4	-1 082,7	100,3
	243 VÄXANDE, PLAN KS	-3 305,0	-2 799,2	-2 333,0	466,2	83,3	-2 905,7	399,3
	244 AVFALL	0,0	32,1	-906,1	-938,2	-2 824,3	0,0	0,0
	245 GATA/FASTIGHET ANSVAR	-50 169,0	-41 825,7	-34 707,7	7 118,0	83,0	-50 169,0	0,0

SEKT	FUNKT	BUDGET År	Budget Ack	UTFALL Ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
Summa 2		-109 646,0	-91 356,0	-76 419,3	14 936,8	83,6	-110 301,3	-655,3
SEKTOR BILDNING	600 BILDNING, STAB	-243 259,0	-202 721,8	-182 074,7	20 647,2	89,8	-234 360,0	8 899,0
	601 GYMNASIET OCH VUXENUTBILDNING	-56 593,0	-47 248,8	-48 476,1	-1 227,2	102,6	-56 593,0	0,0
	602 ARBETSMARKNADSEN	-7 425,0	-6 340,9	-8 504,4	-2 163,5	134,1	-8 425,3	-1 000,3
	603 GRUNDSKOLA	-178 039,0	-149 878,7	-154 553,5	-4 674,8	103,1	-186 688,9	-8 649,9
	604 FÖRSKOLA OCH PEDAGOGISK OMSORG	-98 989,0	-83 473,1	-82 772,2	700,9	99,2	-99 238,4	-249,4
	605 KULTURSKOLAN	-5 392,0	-4 427,4	-1 978,9	2 448,5	44,7	-5 392,0	0,0
Summa 6		-589 697,0	-494 090,8	-478 359,7	15 731,1	96,8	-590 697,6	-1 000,6
SEKTOR OMSORG	700 OMSORG, STAB	-40 762,0	-33 972,8	-20 141,4	13 831,4	59,3	-30 762,0	10 000,0
	711 MYNDIGHET OMSORG	-385 486,0	-321 293,6	-325 243,4	-3 949,9	101,2	-388 386,0	-2 900,0
	721 PRODUKTION OMSORG	-88 876,0	-75 798,2	-84 457,4	-8 659,2	111,4	-98 976,2	-10 100,2
Summa 7		-515 124,0	-431 064,6	-429 842,3	1 222,3	99,7	-518 124,2	-3 000,2
FINANSER	120 GEM NÄMNDER etc	-46 513,0	-38 760,8	-42 519,8	-3 759,0	109,7	-48 314,0	-1 801,0
	900 FINANSER	1 348 243,0	1 123 535,8	1 135 533,3	11 997,5	101,1	1 376 112,0	27 869,0
Summa 9		1 301 730,0	1 084 775,0	1 093 013,5	8 238,5	100,8	1 327 798,0	26 068,0
		15 768,0	8 623,7	49 000,4	40 376,7	568,2	35 494,3	19 726,3

	Års- budget efter TA skolmiljard	Progn februari Avvik	Progn april Avvik	Progn juni Avvik	Progn augusti Avvik	Progn oktober Avvik
KS	1 160 115,0	22 863,2	24 250,4	24 350,5	23 814,8	23 781,4
Politik/stab	-10 227,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sektor Verksamhetsstöd	-132 859,0	699,5	311,6	312,0	-1 989,3	-1 685,6
Sektor Samhälle	-37 617,0	0,0	-299,7	-200,0	399,7	399,3
Sektor Bildning	-7 425,0	-1 000,3	-1 000,3	-1 000,3	-1 000,3	-1 000,3
Finanser	1 348 243,0	23 164,0	25 238,8	25 238,8	26 404,7	26 068,0
BMN	-5 520,0	0,0	0,0	0,7	-149,7	750,5
KFN	-40 920,0	0,0	-1 805,1	-1 805,1	-1 805,1	-1 805,1
BUN	-582 272,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,3
SN	-515 635,0	-15 433,0	-14 311,0	-12 211,0	-7 411,3	-3 000,2
ÅRETS RESULTAT	15 768,0	23 198,2	23 902,3	26 103,1	30 216,9	35 494,3
Årsavvikelse mot budget	0,0	7 430,2	8 134,3	10 335,1	14 448,9	19 726,3

Period 2021-10

KTO #49990

NÄMND	PROJ2	BUDGET År	Varav BFL2	Budget Ack	UTFALL Ack	Avvikelse	Avvikelse %	PROGNOS	ProgAvvik
1	Inv proj Tek expl bost.omr	12 780,0	6 780,0	10 650,0	207,5	10 442,5	1,9	1 200,0	11 580,0
	Inv proj Tek expl industr.omr	24 934,0	6 434,0	20 778,3	0,0	20 778,3	0,0	0,0	24 934,0
	Inv proj Tek G/C vägar	9 373,0	9 373,0	7 810,8	0,0	7 810,8	0,0	0,0	9 373,0
	Inv proj Tek övr infrastruktur	11 284,0	2 784,0	9 403,3	-169,0	9 572,3	-1,8	2 650,0	8 634,0
	Inv proj Tek vhtlokaler	234 972,0	82 972,0	195 810,0	71 738,7	124 071,3	36,6	123 090,0	111 882,0
	Inv proj Tek energieffektiv	13 504,0	8 504,0	11 253,3	1 437,1	9 816,3	12,8	3 016,0	10 488,0
	Inv proj Tek övriga	15 392,0	7 442,0	12 826,7	4 054,5	8 772,2	31,6	9 542,0	5 850,0
	Inv proj Renhållning	6 650,0	4 300,0	5 541,7	2 428,5	3 113,1	43,8	6 650,0	0,0
	Inv Kommunledningen	500,0	0,0	416,7	0,0	416,7	0,0	500,0	0,0
	Inv E-arkiv	3 000,0	1 000,0	2 500,0	0,0	2 500,0	0,0	300,0	2 700,0
Summa 1		332 389,0	129 589,0	276 990,8	79 697,4	197 293,5	28,8	146 948,0	185 441,0
2	Inv Bygg- o miljönämnden	200,0	0,0	166,7	0,0	166,7	0,0	0,0	200,0
Summa 2		200,0	0,0	166,7	0,0	166,7	0,0	0,0	200,0
3	Inv Kultur- o fritidsnämnden	2 800,0	1 100,0	2 333,3	322,8	2 010,6	13,8	2 800,0	0,0
Summa 3		2 800,0	1 100,0	2 333,3	322,8	2 010,6	13,8	2 800,0	0,0
6	Inv proj Barn- o utb nämnden	16 289,0	4 589,0	13 574,2	2 807,5	10 766,6	20,7	10 289,0	6 000,0
Summa 6		16 289,0	4 589,0	13 574,2	2 807,5	10 766,6	20,7	10 289,0	6 000,0
7	Inv proj Socialnämnden	2 300,0	0,0	1 916,7	201,5	1 715,2	10,5	2 300,0	0,0
Summa 7		2 300,0	0,0	1 916,7	201,5	1 715,2	10,5	2 300,0	0,0
		353 978,0	135 278,0	294 981,7	83 029,1	211 952,6	28,1	162 337,0	191 641,0

Skatter och bidrag

Skatte- och bidragsprognos 2021 - 2025

Uppdaterad: 2021-09-30

SKR:s prognos: 2021-09-30

Antal invånare: 2021-09-21

22 319

Antal invånare	Budget/plan 2021-2025	22 300	22 300	<i>Differens detalj jämfört med</i>		22 400	22 550	22 750
Antal invånare	Fastställt/prognos	22 212	22 300			22 400	22 500	22 600
	Fastställt	2021	2022			Prognos	Prognos	Prognos
AR		2021	2022	<i>Differens detalj jämfört med</i>		2023	2024	2025
Eget skatteunderlag		50 192	52 680	<i>Differens detalj jämfört med</i>		54 567	56 331	58 432
Garanterat skatteunderlag		59 670	63 217			65 814	67 993	70 548
Underlag för inkomstutjämning		9 478	10 538	<i>Före- gående prognos</i>		11 247	11 661	12 116
Kommunens skattesats		21,69	21,69			<i>Budget plan 2020</i>	21,69	21,69
Länsviss skattesats		19,14	19,14		19,14	19,14	19,14	
	MKR	MKR	MKR		MKR	MKR	MKR	
Skatteinkomst före utjämning		1 088,7	1 142,6	9,8	26,3	1 183,6	1 221,8	1 267,4
Inkomstutjämning		181,4	201,7	0,3	12,9	215,3	223,2	231,9
Kostnadsutjämning		-15,9	-12,1	-1,2	3,8	-12,1	-12,2	-12,2
Regleringsbidrag/avgift		66,0	56,1	4,0	-0,2	40,0	39,8	33,1
Fastighetsavgift		68,2	69,7	0,0	-0,1	71,2	72,7	74,2
LSS utjämning		-15,7	-17,0	-0,5	-0,5	-17,1	-17,2	-17,2
SKATTER, BIDRAG OCH UTJÄMNING		1 372,7	1 441,0	12,5	46,4	1 480,9	1 528,2	1 577,2
Korrigerad slutavräkning 2020		4,1						
Slutavräkning 2021		23,2		0,0				
Slutavräkning 2022			4,2	4,2	4,2			
SUMMA		1 400,0	1 445,3	16,7				
SKR:s prognos 2021-08-26		1 393,8	1 428,6			1 458,0	1 499,3	1 551,5
DIFFERENS		6,1	16,7			22,9	28,9	25,6
Budget/plan KF 2020-11-10, KF 2021-06-15		1 366,7	1 433,5			1 462,2	1 503,5	1 556,8
DIFFERENS		33,3	11,8			18,6	24,7	20,4

Driftbudget 2023

Preliminär resultatbudget 2023

	Budget exkl till- äggsb 2022	Växling m förv	Förändr enl plan	Demo- grafisk förändr	Skatte- o bidr förändr	Uppräkn 0,0% 2,7% lönekostn	Uppräkn 2,0% Övr kostn	Uppräkn 2,0% Övr netto	Generell eff.	Budget 2023
Kommunstyrelse	-216 652	0	-200	-998	0	-5 408	-8 111	7 820	559	-222 990
Rationaliseringar	6 500		5 000			0	0	0		11 500
Utvecklings- och strukturfond	-3 300					0	0	0		-3 300
Lönepott	0		-2 000			0	0	0		-2 000
Civila samhället lots o samordn	-500					-14	0	0		-514
Pensioner mm mm	-35 722		-1 000			-964	0	0		-37 686
Netto Internränta	16 966					0	0	342		17 308
Kommunstyrelsens kontor	-200 596	0	-2 200	-998	0	-4 430	-8 111	7 478	559	-208 298
Politik	-9 127		600			-137	-81	0		-8 745
Varav valnämnd	-607		600			0	0	0		-7
Stab	-1 891					47	-123	51		-1 916
Verksamhetsstöd	-1 218					-33	0	0		-1 251
varav Admin/utveckling	-23 682					-561	-58	0		-24 301
varav HR	-14 514					-256	-101	0		-14 871
varav Ekonomi	-20 459					-458	-72	2		-20 987
varav Kommunikation	-6 289					-278	-24	105		-6 486
varav Upphandl	-3 995					-95	-10	0		-4 100
Teknisk förvaltning	-58 266		-2 800			-1 953	-6 443	6 758		-62 704
Arbetsmarknadsenheten	-7 677					-608	-158	457		-7 986
Samhällsplaneringsenheten	-9 058					-177	-50	0		-9 285
Gem Överförmyndarnämnd	-2 322					0	-46	0		-2 368
Gem Räddningstjänstnämnd	-28 651					0	-573	0		-29 224
Gem IT nämnd	-13 168					0	-263	0		-13 431
Slutförvarsenh, Lokal säkerhetsnämnd	0					0	0	0		0
Ofördelat inom KS	-279			-998		79	-109	106	559	-642
Bygg- och miljönämnd	-5 923			-27		-494	-95	344	23	-6 172
Kultur- och fritidsnämnd	-41 726		-1 500	-192		-505	-710	251	97	-44 286
Barn- och Utbildningsnämnd	-598 409		325	-5 943		-9 947	-5 191	593	1 711	-616 860
Socialnämnd	-546 760		325	-12 911		-10 859	-6 314	3 675	2 206	-570 638
Socialnämnd extra intäkter	11 800					0	0	0		11 800
SUMMA DRIFTSKOSTNAD	-1 397 670	0	-1 050	-20 072	0	-27 213	-20 421	12 684	4 596	-1 449 146
Skatter och bidrag	1 433 506				47 356					1 480 862
Räntor, netto	-1 000		-500							-1 500
ÅRETS RESULTAT	34 836	0	-1 550	-20 072	47 356	-27 213	-20 421	12 684	4 596	30 216

Finansiellt resultatmål som uppnås

2,0%

Finansiellt resultatmål: 2,0% av skatter och bidrag

29 617

599

Belopp i tkr		enl plan	förändr	Summa
2023 Budgetflytt, växling mellan förvaltningarna		0	0	
2023 Förändring enligt plan		-1 050	0	-1 050
Ofördelat	Rationaliseringar inom KS Verksamhetsstöd.	5 000		5 000
Lönepott	Beslut tas under budgetberedninge om fördelning	-2 000		-2 000
Pensioner	Beräknade ökande kostnader enligt Skandias prognos	-1 000		-1 000
KS	Tillfälligt anslag kommun- och riksdagsval 2022	600		600
KS/Tekn	Kostnad för att hålla fastigheter i felsäkert läge (som ej kan tas ut i hyra?) samt driftskostnad för besiktningar och underhåll vägar och gator enligt statusinventering.	-2 800		-2 800
KFN	Hyreskostnader sporthallar Östhammar o Gimo	-1 500		-1 500
BUN	Ramsänkning minskade sjukskrivningskostnader	325		325
SN	Ramsänkning minskade sjukskrivningskostnader	325		325
2023 demografisk förändring		-20 072	0	
KS	Tot befolkningsökning 0,46 %	-998		
BMN	Tot befolkningsökning 0,46 %	-27		
KFN	Tot befolkningsökning 0,46 %	-192		
BUN	Befolkningsökning tot och åldersgrupper 1-18 år 0,99 %	-5 943		
SN	Befolkningsökning tot och åldersgrupper äldre än 65 år 2,41 %	-12 911		
2023 Uppräkning		-34 950	0	
	Löneuppräkning 2,7% (Prisindex kommunal verksamhet PKV för 2023)	-27 213		
	Övr kostnadsökning PKV 2,0% (KPI januari är det index vi ska använda, justeras i februari)	-20 421		
	Intäktsökning PKV 2,0% (KPI januari är det index vi ska använda, justeras i februari)	12 684		
2023 Generell effektivisering		4 596	0	
KS	För att uppnå 2,0% sparmål krävs effektivisering 0,3%	559		
BMN	För att uppnå 2,0% sparmål krävs effektivisering 0,4%	23		
KFN	För att uppnå 2,0% sparmål krävs effektivisering 0,2%	97		
BUN	För att uppnå 2,0% sparmål krävs effektivisering 0,3%	1 711		
SN	För att uppnå 2,0% sparmål krävs effektivisering 0,4%	2 206		
2023 Skatter o bidrag enl SKR beräkning och räntenetto				
Skatter o bidr	Utökning från 2022 enligt SKR's prognos 2021-04-29. Förändring efter SKR prognos 2021-09-30	47 356		47 356
Räntor	Ökat räntenetto	-500		-500

Plan 2024-2026

Underlag för Flerårsplan resultatbudget 2023-2026

	2023	2024			2025			2026	
	Budget	Enl. plan	Förslag Rev.	Budget	Enl. plan	Förslag Rev.	Budget	Förslag Rev.	Budget
Kommunstyrelse	-222 990	-1 400	0	-224 390	-3 200	0	-227 590	-3 800	-231 390
Rationaliseringar	11 500	5 000		16 500			16 500		16 500
Utvecklings- och strukturfond	-3 300			-3 300			-3 300		-3 300
Lönekost	-2 000	-2 000		-4 000			-4 000		-4 000
Digitalisering, utv o automation	0			0			0		0
Medborgardialog	0			0			0		0
Civila samhället lots o samordn	-514			-514			-514		-514
Pensioner mm mm	-37 686	-1 000		-38 686	-1 000		-39 686	-1 000	-40 686
Netto Internränta	17 308			17 308			17 308		17 308
Kommunstyrelsens kontor	-208 298	-3 400	0	-211 698	-2 200	0	-213 898	-2 800	-216 698
Politik	-8 745	-600		-9 345	600		-8 745		-8 745
Varav Valnämnd	-7	-600		-607	600		-7		-7
Stab	-1 916			-1 916			-1 916		-1 916
Verksamhetsstöd	-1 251			-1 251			-1 251		-1 251
varav Admin/utveckling	-24 301			-24 301			-24 301		-24 301
varav HR	-14 871			-14 871			-14 871		-14 871
varav Ekonomi	-20 987			-20 987			-20 987		-20 987
varav Kommunikation	-6 486			-6 486			-6 486		-6 486
varav Upphandl	-4 100			-4 100			-4 100		-4 100
Teknisk förvaltning	-62 704	-2 800		-65 504	-2 800		-68 304	-2 800	-71 104
Arbetsmarknadsenheten	-7 986			-7 986			-7 986		-7 986
Samhällsplaneringsenheten	-9 285			-9 285			-9 285		-9 285
Gem Överförmyndarnämnd	-2 368			-2 368			-2 368		-2 368
Gem Räddningstjänstnämnd	-29 224			-29 224			-29 224		-29 224
Gem IT nämnd	-13 431			-13 431			-13 431		-13 431
Slutförvarsenh, Lokal säkerhetsnämnd	0			0			0		0
Ofördelat inom KS	-642			-642			-642		-642
Bygg- och miljönämnd	-6 172			-6 172			-6 172		-6 172
Kultur- och fritidsnämnd	-44 286			-44 286			-44 286		-44 286
Barn- och Utbildningsnämnd	-616 860			-616 860			-616 860		-616 860
Socialnämnd	-570 638			-570 638			-558 838		-558 838
Socialnämnd extra intäkter	11 800			11 800			0		0
Uppräkning 2023 - 2025	0		-43 556	-43 556		-42 825	-86 381	-43 128	-129 509
SUMMA	-1 449 146	-1 400	-43 556	-1 494 102	-3 200	-42 825	-1 540 127	-46 928	-1 587 055
Skatter och bidrag	1 480 862	47 303		1 528 165	49 005		1 577 170	49 927	1 627 097
Räntor, netto	-1 500	-2 000		-3 500	-2 000		-5 500	-2 000	-7 500
ÅRETS RESULTAT	30 216	43 903	-43 556	30 563	43 805	-42 825	31 543	999	32 542
				2,0%			2,0%		2,0%

Belopp i tkr		enl plan	förändr	Summa
Plan 2024 Förändring enligt plan		-1 400	0	
Ofördelat	Rationaliseringar inom KS Verksamhetsstöd	5 000		5 000
Lönepott	Beslut tas under budgetberedninge om fördelning	-2 000		
Pensioner	Beräknade ökande kostnader enligt Skandias prognos	-1 000		-1 000
KS	Tillfälligt anslag EU-val 2024	-600		-600
KS/Tekn	Kostnad för att hålla fastigheter i felsäkert läge (som ej kan tas ut i hyra?) samt driftskostnad för besiktningar och underhåll vägar och gator enligt statusinventering.	-2 800		-2 800
2024 Skatter o bidrag enl SKR, räntenetto och Uppräkningsbudget (inkl demografisk o generell besp)				
Skatter o bidr	Utökning från 2022 enligt SKR's prognos 2021-04-29. Förändring efter SKR prognos 2021-09-30	47 303		47 303
Räntor	Ramökning	-2 000		-2 000
Alla	Uppräkningsvolym 2024, fördelas vid budgetarbetet för 2024,	-43 556		-43 556
Plan 2025 Förändring enligt plan		-2 200	0	
Pensioner	Beräknade ökande kostnader enligt Skandias prognos	-1 000		-1 000
KS	Tillfälligt anslag EU-val 2024	600		600
KS/Tekn	Kostnad för att hålla fastigheter i felsäkert läge (som ej kan tas ut i hyra?) samt driftskostnad för besiktningar och underhåll vägar och gator enligt statusinventering.	-2 800		-2 800
2025 Skatter o bidrag enl SKR, räntenetto och Uppräkningsbudget (inkl demografisk o generell besp)				
Skatter o bidr	Utökning från 2022 enligt SKR's prognos 2021-04-29. Förändring efter SKR prognos 2021-09-30	49 005		49 005
Räntor	Ramökning	-2 000		-2 000
Alla	Uppräkningsvolym 2025, fördelas vid budgetarbetet för 2025	-42 825		-42 825

Belopp i tkr		enl plan	förändr	Summa
Plan 2026 Förändring enligt plan		-3 800	0	
Pensioner	Beräknade ökande kostnader enligt Skandias prognos	-1 000		-1 000
KS/Tekn	Kostnad för att hålla fastigheter i felsäkert läge (som ej kan tas ut i hyra?) samt driftskostnad för besiktningar och underhåll vägar och gator enligt statusinventering.	-2 800		-2 800
2026 Skatter o bidrag enl SKR, räntenetto och Uppräkningsbudget (inkl demografisk o generell besp)				
Skatter o bidr	Utökning från 2022 enligt SKR's prognos 2021-04-29. Förändring efter SKR prognos 2021-09-30	49 927		49 927
Räntor	Ramökning	-2 000		-2 000
Alla	Uppräkningsvolym 2025, fördelas vid budgetarbetet för 2025	-43 128		-43 128

Investeringsbudget 2023

Plan 2024-2026

Investeringsbudget

NÄM ND	PROJ2	BFL2 till 2021	Budget 2021	Budget 2022	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
	Summa 50 Tek expl bost.omr	6 780	6 000	13 000	42 000	0	0	
	Summa 51 Tek expl industriområ	6 434	18 500	0	0	0	0	
	Summa 52 Tek G/C vägar	9 373	0	0	0	0	0	
	Summa 53 Tek övr infrastruktur	2 784	8 500	13 800	1 300	1 300	3 000	
	Summa 54 Tek vhtlokaler	82 782	152 000	93 500	25 000	115 000	55 000	
	Summa 55 Tek energieffektiv	8 504	5 000	8 750	0	0	0	
	Summa 57 Tek övriga	7 632	7 950	4 150	2 800	2 800	2 800	
	Summa 59 Renhållning	4 300	2 350	1 500	1 500	1 500	1 500	
	Summa 75 KS Vision, oförutsett e	0	500	2 500	2 500	2 500	2 500	
	Summa 96 KS E-arkiv	1 000	2 000	0	0	0	0	
	Sumn KS Kommunstyrelsen	129 589	202 800	137 200	75 100	123 100	64 800	0
	Sumn BMN Bygg- och miljönämnden	0	200	200	200	200	200	0
	Sumn KFN Kultur- och fritidsnämnden	1 100	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	0
	Sumn BUN Barn- och utbildningsnämnd	4 589	11 700	2 500	4 500	4 500	4 500	0
	Sumn SN Socialnämnden	0	2 300	2 300	2 300	2 300	2 300	0
		135 278	218 700	143 900	83 800	131 800	73 500	0

Regler för investeringar och investeringsprocess

Regler för investeringar och investeringsprocess

Investeringsprocessen är ett arbete som pågår fortlöpande med beslut i huvudsak i samband med budget varje år (juni).

Investeringsprocessen förbereds med att tjänsteorganisationen, under ledning av ekonomichef, utvärderar föregående års process, planerar och fastställer tidplan och anvisningar för det kommande arbetet.

Investeringsprocessen beskrivs som ett flöde, och vid varje tillfälle där beslut ska fattas kan ärendet återremitteras. Det är viktigt att man i planeringen tar hänsyn till detta.

Definition av investering

Investeringar kan göras både i materiella tillgångar och i s.k. immateriella tillgångar. Materiella tillgångar kan exempelvis vara byggnader, fastigheter (mark) eller inventarier. Exempel på en immateriell tillgång kan vara ett IT-system.

För att en anskaffning av en tillgång skall klassificeras som en investering ska den uppfylla dessa tre kriterier:

- Ha en ekonomisk livslängd på minst tre år
- Ha ett värde som överstiger 25 000 kr alternativt vara del i en större investering
- Inte utgöra en uppenbar underhållsinsats i syfte att behålla ursprunglig funktion

Kategorisering av investeringar

Processen för investeringar ser något olika ut beroende på vilken typ av investering det gäller. Investeringarna kategoriseras i årligen återkommande och strategiska investeringar inklusive fastigheter och mark. En årligen återkommande investering kan vara gatuombyggnader, mindre investeringar i fastigheter, IT-system mm eller återinvestering av inventarier. En strategisk investering kännetecknas av att den är betydande till belopp och/eller är av särskild principiell betydelse.

För årligen återkommande investeringar fastställs ramanslag för beslut i nämnd. Beredning och beslut om investeringar som finansieras genom ramanslag sker i respektive beslutsinstans och med en förenklad process.

Strategiska investeringar ingår i kommunens budgetberedning och prövas i varje enskilt fall av kommunfullmäktige och medel anslås för respektive projekt. Beredning om strategiska investeringar sker med en fullständig process.

Ramanslag för årligen återkommande investeringar

För årligen återkommande investeringar beslutar kommunfullmäktige om ett ramanslag för de olika nämnderna. ~~Ramanslagen kan som huvudregel inte föras över årsskiften, men kan ske om särskilda skäl finns, vilket prövas i samband med årsredovisningen.~~

Ramanslaget beslutas årligen i samband med att budget antas i KF i juni.

Överföring av investeringsmedel

Investeringsmedel för en investering som påbörjats men ej avslutats kan föras över till nästkommande budgetår. Även investeringsprojekt som inte påbörjats men erhållit investeringsbudget, och där det planeras för att de kommer att genomföras, kan få föra med sig sina investeringsmedel till det nya året. Beslut fattas enligt nedan:

- För påbörjade men ej färdigställda investeringar skall ekonomichef besluta om flytt
- För beslutade men ej påbörjade investeringar skall Kommunstyrelsen besluta om flytt

Investeringsplan

Kommunen arbetar kontinuerligt med en investeringsplan som omfattar både kortsiktig och långsiktig planering. Planen syftar till att ge underlag för strategiska diskussioner kring kommunkoncernens totala investeringsbehov, på kort och lång sikt.

Investeringsplanen revideras årligen inför budgetberedningen. Den årliga revideringen innebär att planerade projekt kan tillkomma eller tas bort från planeringen, beroende på aktuell information. Tidsplanen kan också justeras så att vissa projekt tidigareläggs och andra senareläggs jämfört med föregående års planering, beroende på aktuell information.

Att ett projekt finns omnämnt i investeringsplanen innebär inte att beslut om igångsättande finns utan detta kräver formellt beslut i kommunfullmäktige. Varje ärende i planen beslutas om separat för strategiska investeringar och där storleken för ramanslag beslutas.

Deadline: v. 27 samma datum som för budget (Beslut i KF)

Lokalförsörjningsplan

Lokalförsörjningsplanens syfte är på ett samlat och strategiskt vis redogöra för verksamheternas lokalbehov och möjliga åtgärder för att tillgodose detta behov på kort sikt och på lång sikt, med och utan tillväxt.

Kommunikation

Under investeringsprocessen ska beställande nämnd samt kommunstyrelsen löpande få information.

Förhållande till kommunens andra processer

Kommunens plan för investeringar införlivas i budgetprocessen i två skeden:

1. Som information i ett första utskick av budgetdirektiv, deadline v.6
2. Som delunderlag till budgetberedningen

I detta steg så prioriterar budgetberedningen bland investeringsförslagen för beslut i KF samtidigt som budget.

Relaterade styrdokument

- Styrmodell
- Budgetprocess
- Lokalförsörjningsplan
- Exploateringsplan

Förenklad process för investeringar (ej fastigheter)

1. Initiering/behovsanalys

Sektorchef ansvarar för att kommande periods investeringsbehov sammanställs och presenteras under budgetdagen/nyckeltalsdagen.

Varje investeringsprojekt ska innehålla:

- Beskrivning av behovet
- Ekonomisk kalkyl

Ansvarig: Sektorchef

Mottagare: Nämndernas presidier samt gruppledare (och förvaltningsledning)

Deadline: v.7

2. Bearbetning och förpackning av investeringsunderlag

I det här steget sammanställs inspelen från budgetdagen/nyckeltalsdag och "förpackas" för att tillgängliggöra materialet till budgetberedningen.

Ansvarig: Verksamhetschef ekonomi

Mottagare: Budgetberedning och opposition

Deadline: v.14

3. Budgetberedning

Syftet med budgetberedningen är att prioritera mellan de olika investeringsprojekten från steg 1. Budgetberedningen tar fram ett förslag som både innehåller förslag på ramanslag för nämnderna, fastighets samt strategiska investeringar

Ansvarig: Ordförandegruppen (politisk majoritet) och Verksamhetschef ekonomi

Mottagare: Förvaltningsledning

Deadline: v.18

4. Nyttjande av beslutade investeringsmedel

Beslut om att nyttja investeringsmedel från nämndens ramanslag utgår ifrån ordinarie delegationsordning.

Ansvarig: utifrån delegationsordning

Mottagare: den som ska utföra investeringen

Deadline: löpande

Fullständig investeringsprocess för fastigheter eller strategiska investeringar:

1. Initiering/behovsanalys

Sektorchef ansvarar för att ett investeringsbehov beskrivs i en handling som tas upp i nämnd. Behoven kan komma från lokalförsörjningsplanen eller ha annan bakgrund (t ex att något oförutsett har inträffat).

Ansvarig: Sektorchef och nämnd

Mottagare: Lokalstrateg (sektor samhälle)

Beslut (nämnd): förvaltningen får i uppdrag att ta fram en förstudie för investeringsbehovet X.

2. Förstudie till nämnd

I förstudien beskriver man verksamhetens och de tekniska behoven på en grov nivå. I förstudien ingår:

- Verksamhetens behov inklusive volymer och prognoser (t.ex. barn och äldre)
- Eventuell påverkan på den strategiska samhällsplaneringen
- Tekniska förutsättningar
- Enklare ekonomisk kalkyl (inkl. påverkan på framtida driftskostnader)
- Beskrivning av alternativa lösningar

Ansvarig: Lokalstrateg (sektor samhälle)

Mottagare: Nämnd

Beslut (nämnd): Nämnden föreslår kommunstyrelsen att kommunen ska gå vidare med alternativ A för investeringsbehovet X.

3. Förstudie till kommunstyrelse

Kommunstyrelsen tar del av nämndens förstudie och fattar vid behov beslut om eventuella kompletteringar.

Ansvarig: Lokalstrateg (sektor samhälle)

Mottagare: Kommunstyrelsen

Beslut (KS): Kommunstyrelsen beslutar att kommunen ska gå vidare med alternativ A för investeringsbehovet X. Förvaltningen får i uppdrag att ta fram projekteringsunderlag, som utgör underlag för kommunens investeringsplan- och budget.

4. Investeringsansökan

I detta steg fattar kommunstyrelsen beslut om förslag på investering ska tas vidare till nästa steg, och ger direktiv till program framtagande (detta ärende ska gå parallellt med förstudien). Detta ärende behandlas som en del av ärendet som beskrivs i steg 3.

Ansvarig: Lokalstrateg (sektor samhälle)

Mottagare: Kommunstyrelsen

5. Besluts- och projekteringsunderlag

I detta steg tas besluts- och projekteringsunderlag fram, underlaget innehåller förfinade skisser och kalkyler samt vid behov lokal- och funktionsprogram. Beslut i KS och KF sker vanligtvis inom ramen för budgetbeslutet.

Ansvarig: Lokalstrateg (sektor samhälle)

Mottagare: Nämnd, kommunstyrelse och kommunfullmäktige

Beslut: Nämnden godkänner besluts- och projekteringsunderlag och överlämnar det till KS som del i budgetprocessen.

6. Projektering

I detta steg tas upphandlingsunderlag fram, tillsammans med en detaljerad beskrivning över vad som skall byggas eller införskaffas.

Ansvarig: Lokalstrateg eller annan sakkunnig tjänsteman/projektledare

Mottagare: nämnd

7. Upphandling

Anbudsfordfarande

Ansvarig: Upphandling (VS)

Mottagare: Sektorchef och fastighetsdrift (VS)

8. Entreprenad

Genomförande av byggnation

Ansvarig: Fastighetsdrift (VS)

Mottagare: Sektorchef

9. Överlämning och avslut av projekt inklusive efterkalkyl

Inflyttning av verksamhet och förutsättningar till internhyresmodell. Framtagande av projektrapport inklusive efterkalkyl.

Ansvarig: Fastighetsdrift (VS) och lokalstrateg (sektor samhälle)

Mottagare: Sektorchef och nämnd

10. Uppföljning

Utvärdering av resultatet och hur processen fungerat. Detta steg görs en gång om året där samtliga investeringar under året utvärderas.

Riktlinjer för pension, frivilliga förmåner samt förmåner efter särskilt beslut inom pension- och trygghetsområdet

Antaget av	Kommunstyrelse
Antaget	Datum och §
Ersätter tidigare version	NN, datum och §
Gäller för	KS, samtliga nämnder
Dokumentansvarig	HR-chef

Innehåll

1 Pension	4
1.1 Pension till anställda.....	4
1.1.1 Pensionsavtal	4
1.1.2 Pensionsgrundande ledigheter	4
1.1.3 Pensionsgrundande avlöningsförmåner.....	4
1.1.4 Återbetalning av för mycket utbetald pension	4
1.1.5 Utbetalning av små förmåner	4
1.1.6 Utbetalning av små pensionsavgifter	4
1.2 Information.....	4
1.2.1 Val avseende avgiftsbestämd ålderspension	5
1.2.2 Under anställningstiden.....	5
1.2.3 Inför pensionsavgång	5
1.3 Pension för förtroendevalda heltids- och deltidspolitiker	5
2. Frivilliga förmåner	6
2.1 Gruppförsäkring	6
2.2 Löneväxling till pension.....	6
2.2.1 Grundriktlinjer.....	6
2.2.2 Personkrets	6
2.2.3 Löneunderlag.....	7
2.2.4 Storleken på växlingen	7
2.2.5 Val av utformning av löneväxlingen.....	7
2.2.6 Traditionell- eller fondförsäkring.....	7
2.2.7 Efterlevandeskydd	7
2.2.8 Förändring av försäkringslösningen.....	7
2.2.9 Flytt av försäkringskapital.....	7
2.2.10 Vid sjukdom/ledighet	8
2.2.11 Särskild överenskommelse	8
2.2.12 Rådgivning	8
2.3 Alternativ pension för utvalda grupper	8
2.3.1 Grundregler	8
2.3.2 Personkrets	9
2.3.3 Val av utformning av alternativ pensionslösning.....	9
2.3.4 Premieunderlag för alternativ pensionslösning	9
2.3.5 Traditionell- eller fondförsäkring.....	9
2.3.6 Efterlevandeskydd	10
2.3.7 Obligatoriskt premieskydd vid sjukdom	10

2.3.8	Konsekvenser av att välja alternativ pensionslösning.....	10
2.3.9	Förändring av vald alternativ försäkringslösning.....	10
2.3.10	Flytt av försäkringskapital.....	10
1.3.11	Löneökning/löneminskning.....	10
1.3.12	Rådgivning	10
3	Förmåner som kan erbjudas efter särskilt beslut.....	11
3.1	Stanna-kvar lösning, tjänstepensionsavsättning efter 65 års ålder.....	11
3.1.1	Regelverk	11
4	Övertalighetslösningar/avgångslösningar	11
4.1	Särskild Avtalspension(SAP).....	11
4.1.1	Omfattning	12
4.1.2	Förmånsnivå.....	12
4.1.3	Pensionsavgifter	12
4.1.4	Samordning	12
4.1.5	Förmånsbestämd ålderspension.....	12
4.1.6	Kompensation för allmän pension.....	12
4.1.7	Övrigt	12
4.2	Förtida uttag av tjänstepension med pensionskompensation	12
4.2.1	Bakgrund	12
4.2.2	Regelverk vid beslut om förtida uttag av tjänstepension	13
4.2.3	Erbjudandet	13
4.3	Omvandla avgångsvederlag till pensionsavsättning	13

1 Pension

1.1 Pension till anställda

1.1.1 Pensionsavtal

För samtliga anställda med pensionsrätt i kommunen gäller KAP-KL fr.o.m. 060101 samt i förekommande fall AKAP-KL fr.o.m. 140101. Anställd med rätt till förtidspension eller sjukbidrag vid övergången till KAP-KL respektive AKAP-KL kvarstår i det äldre pensionsavtalet PFA eller KAP-KL.

KAP-KL/AKAP-KL gäller inte för arbetstagare som tillträder en anställning efter det att han eller hon har fyllt 67 år.

Avtalet ger möjlighet för anställd som är född före 1986 att ansöka om att tillhöra AKAP-KL istället för KAP-KL. Östhammars kommun är dock mycket restriktiv med att godkänna sådan begäran. Beslut tas ensidigt av arbetsgivaren.

Läs mer om KAP-KL på SKR:s hemsida.

1.1.2 Pensionsgrundande ledigheter

Enbart pensionsgrundande ledigheter som är upptagna i KAP-KL respektive AKAP-KL ska ligga till grund för intjänande av tjänstepensionsförmåner.

1.1.3 Pensionsgrundande avlöningsförmåner

Enbart pensionsgrundande avlöningsförmåner som är upptagna i KAP-KL respektive AKAP-KL ska ligga till grund för intjänande av tjänstepensionsförmåner.

1.1.4 Återbetalning av för mycket utbetald pension

Arbetstagaren är skyldig att lämna uppgifter som behövs för beräkning av pension i enlighet med arbetsgivarens anvisningar. Om oriktiga eller ofullständiga uppgifter lämnas ska återbetalning ske. Kommunen kommer alltid att inleda utredning av för mycket utbetald pension om beloppet uppgår till mer än 1000 kr.

1.1.5 Utbetalning av små förmåner

Om pensionens månadsbelopp inte uppgår till 0,2 % av gällande PBB (prisbasbelopp) kommer kommunen att istället omräkna pensionen och utbetala beloppet som ett engångsbelopp.

1.1.6 Utbetalning av små pensionsavgifter

Enbart pensionsavgifter som överstiger 1 % av samma års IBB (inkomstbasbelopp) ska betalas ut som pensionsavgift. I annat fall betalas det ut som en kontantutbetalning och sker senast i april året efter intjänandet. För anställd som omfattas av AKAP-KL är motsvarande procentsats 1,5 %.

1.2 Information

Som en del av introduktionen till anställningen/uppdraget ska alla nyanställda få information om de pensionsförmåner som gäller för anställningen/uppdraget. Informationen ska vara skriftlig och ska även innehålla uppgifter om vem man kan vända sig till med frågor. Den skriftliga informationen ska gå att få via kommunens intranät.

1.2.1 Val avseende avgiftsbestämd ålderspension

Den nyanställda ska skriftligen informeras om möjligheterna att välja pensionsplacering, valbara förvaltare och vad som händer om inget val görs.

1.2.2 Under anställningstiden

Anställda kan få information om de förmåner som man har rätt till enligt tjänstepensionen genom att ta kontakt med kommunens löneenhet eller kommunens administratör av pensionsförmåner. Kontaktuppgifter går att finna på intranätet.

1.2.3 Inför pensionsavgång

Regelbundna informationsträffar ska hållas för anställd som under året fyller 61 år eller mer avseende allmän pension samt tjänstepension. Anställd som ska avgå med pension ska lämna skriftlig uppsägning till närmaste chef senast tre månader före planerad pensionsavgång. Individuell rådgivning avseende uttag av samtliga intjänade pensionsförmåner oavsett pensionsavtal kan erbjudas efter beslut. Förfrågan ska ställas till kommunens HR-chef.

1.3 Pension för förtroendevalda heltids- och deltidspolitiker

Kommunen har antagit PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda) att gälla från och med 2003-01-01. Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda på heltid och deltid. Med deltid avses förtroendevalda som har arvode motsvarande minst 40 procent av arvodet för kommunstyrelsens ordförande.

Förvärvsinkomster upp till 1 prisbasbelopp per år undantas från samordning genom att förvärvsinkomsten minskas med 1/12 per månad innan samordning. I övrigt ska pension och avgångsersättning beräknas och betalas ut enligt PBFs regler.

Kommunen har tidigare antagit OPF-KL och därefter OPF-KL 18 att gälla för alla förtroendevalda som väljs första gången i samband med valet 2014 eller senare samt för de som ej omfattats av PBF eller äldre avtal tidigare. Förtroendevald som tidigare har omfattats av PBF eller äldre reglementen kvarstår i detta system.

OPF-KL innehåller dels ett omställningsstöd dels pension. Omställningsstödet gäller för förtroendevald på heltidsuppdrag eller minst 40 %. Omställningsstödet är ett ekonomiskt tidsbegränsat stöd kombinerat med aktiva omställningsinsatser.

Pensionen gäller oavsett omfattning. Pensionsförmånerna avser avgiftsbestämd ålderspension, sjukpension, efterlevandeskydd och familjeskydd. Pensionsavgift sätts av på de årliga kontanta ersättningarna. Pensionsavgiften uppgår till 4,5 % av pensionsgrundande inkomst upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 % på pensionsgrundande inkomst över 7,5 inkomstbasbelopp. Vid små pensionsavgifter utbetalas detta kontant istället för att avsättas som pension. Pensionsavsättningen gäller både för nyvalda samt för omvalda fritidspolitiker.

Pensionsavgifterna inbetalas till den pensionsförvaltare som kommunen vid var tidpunkt har avtal med.

Pensionsavsättningen gäller både för nyvalda samt för omvalda fritidspolitiker.

Pensionsavsättningen kan som längst pågå till 75 års ålder. En förutsättning är att uppdraget har påbörjats innan 67 års ålder.

2. Frivilliga förmåner

2.1 Gruppförsäkring

Kommunen tillhandahåller en frivillig gruppförsäkring vilken kan tecknas av anställd och eventuell medförsäkrad till anställda. Gruppförsäkringen erbjuds till alla nyanställda i kommunen.

2.2 Löneväxling till pension

En löneväxling innebär att den anställde byter en bestämd del av sin bruttolön mot att motsvarande del plus tillägg inbetalas till en pensionsförsäkring i ett valt försäkringsbolag utefter den anställdes önskemål, kommunens upphandling, pensionspolicy samt dessa riktlinjer.

Samtliga tillsvidareanställda inom personkretsen enligt 2.2.2 har möjlighet att löneväxla via ett överenskommet månatligt bruttolöneavdrag. Erbjudandet syftar till att stärka kommunens möjlighet att attrahera och behålla kompetenta medarbetare genom att vara en modern och flexibel arbetsgivare.

Löneväxling kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lag och kollektivavtal samt ev. privat sparande.

Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Anställda som löneväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet beräknas utifrån kvoten mellan lagstadgade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader och kan därför komma att ändras över tiden.

Kostnadsneutraliteten innebär också att löneväxlingen inte ska påverka den anställdes ordinarie tjänstepension. Bruttolönen före växling ska därför även fortsättningsvis vara pensionsgrundande för tjänstepensionen.

Bruttolönen före växling ska även ligga till grund för framtida löneöversyner samt vid beräkning av lönerelaterade tillägg och avdrag, till exempel semesterlönetillägg och sjukavdrag.

Löneväxlingen regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och den anställde.

Östhammars kommun har upphandlat valbar försäkringsgivare avseende placering av premien för löneväxlingen.

2.2.1 Grundriktlinjer

- Uttag från pensionen kan påbörjas vid 55-års ålder eller från den tidpunkt som skattelagstiftningen och valt försäkringsbolags villkor tillåter antingen som ett livsvarigt eller temporärt uttag.
- Premiebetaling kan ske så länge medarbetaren kvarstår i tjänst, dock längst till vid var tid gällande LAS-ålder. Därefter krävs ett godkännande ifrån arbetsgivaren.
- Försäkringsalternativet är en arbetsgivarägd tjänstepension med den anställde

2.2.2 Personkrets

Östhammars kommun erbjuder växling av lön mot pension till de medarbetare som uppfyller följande villkor:

- Har en tillsvidareanställning i kommunen
- Omfattas av KAP-KL/AKAP-KL
- Har en lön som bör överstiga 8,3 inkomstbasbelopp

Ev. avvikelser ifrån detta beslutas ensidigt av arbetsgivaren efter förfrågan ifrån den anställde till kommunens HR-chef.

2.2.3 Löneunderlag

Det är lönen innan växlingen som ska ligga till grund för avsättningen till tjänstepensionen. Dock kan ev. ersättningar från socialförsäkringarna enligt lag komma att påverkas av växlingen såsom allmän pension, sjukersättning och föräldrapenning.

Det är även lönen innan växlingen som ska ligga till grund för löneöversyn.

2.2.4 Storleken på växlingen

Det belopp som den anställde avstår varje månad måste uppgå till minst 1000 kr.

Utöver den bruttolön som den anställde avstår bekostar arbetsgivaren ett tillägg motsvarande kvoten mellan sociala avgifter och löneskatt, vilket inbetalas till det förvaltningsalternativ som den anställde väljer. Tillägget kan komma att förändras utifrån en ev. förändring av de sociala avgifterna eller löneskatten och är således inget fast belopp.

2.2.5 Val av utformning av löneväxlingen

Den medarbetare som väljer löneväxling, väljer premiebestämd försäkringslösning inom ramen för de leverantörer som kommunen upphandlat avseende såväl traditionell- som fondförsäkring.

2.2.6 Traditionell- eller fondförsäkring

Utmärkande för premiebestämd försäkring är att pensionens storlek baseras på pensionskapitalet vid pensioneringstidpunkten. Pensionskapitalets storlek är beroende av de premier som inbetalats under anställningstiden, samt av den vinstdelning/återbäring som försäkringsbolaget tilldelar traditionell försäkring, eller vid fondförsäkring den värdeutveckling fonden erhållit under den aktuella perioden. Vid val av fondförsäkring är alltid medarbetaren själv ansvarig för valet av fond, och därmed också storleken på pensionsförmånerna.

2.2.7 Efterlevandeskydd

Utöver det efterlevandeskydd som finns i KAP-KL kan medarbetaren själv avgöra om hans/hennes löneväxling ska omfatta ett utökat efterlevandeskydd. Detta påverkar den egna ålderspensionen, som då blir lägre.

Östhammars kommun tar inget ansvar, utöver kollektivavtalet, gentemot efterlevande, i det fall någon medvetet avstått ifrån val av efterlevandeskydd i det alternativa valet.

2.2.8 Förändring av försäkringslösningen

Medarbetaren har möjlighet att byta förvaltningsform, premiestorlek och efterlevandeskydd inom den valda försäkringslösningen. Ändring av förvaltningsform och efterlevandeskydd ska anmälas till respektive försäkringsbolag. Ändring av premiestorleken ska anmälas till löneenheten.

2.2.9 Flytt av försäkringskapital

För att kunna flytta intjänat kapital till annan försäkringsgivare så krävs ett skriftligt godkännande av kommunen. Ett godkännande ges under följande förutsättningar:

- Att flytt sker till annan försäkringsgivare som kommunen har ett upphandlat/förhandlat avtal med
- Att den försäkrade uppfyller ev. hälsokrav hos den mottagande försäkringsgivaren om löpande försäkring ska tecknas
- Att den försäkrade har fått en rådgivning om konsekvenserna inför flyttbeslutet
- Att inga kostnader för flytten belastar kommunen

Ev. kostnader som uppstår ska betalas av antingen den försäkrade eller mottagande försäkringsbolag.

2.2.10 Vid sjukdom/ledighet

Löneväxlingen upphör vid långvarig ledighet (dock ej semester) eller då den anställde ej längre har en sjuklön som avdraget kan tas av.

2.2.11 Särskild överenskommelse

För att växling av lön mot pension ska börja gälla ska en särskild överenskommelse upprättas vilken ska undertecknas av både den anställde och av arbetsgivaren.

2.2.12 Rådgivning

För medarbetaren innebär valet av ev. löneväxling ett viktigt privatekonomiskt beslut.

Östhammars kommun kommer därför att erbjuda medarbetaren individuell rådgivning av fristående försäkringsspecialist vilken utses av kommunen.

Rådgivningen är obligatorisk för att få teckna en löneväxling.

För att medarbetaren ska kunna ta ställning i valet ska denne före sitt val alltid få information om skillnaderna mellan de olika förvaltningsformerna samt övriga valmöjligheter.

2.3 Alternativ pension för utvalda grupper

Avtalet ”Kollektiv Avtalad Pension-Kommun och Landsting” (KAP-KL) medger möjlighet till alternativa pensionslösningar för utvalda personer eller vissa grupper. Avtalet medger att arbetsgivare och arbetstagare överenskommer om annan pensionslösning ska gälla än vad som följer av KAP-KL.

Hos Östhammars kommun erbjuds nedanstående kategorier (3.2.2) att teckna s.k. Alternativ pensionslösning vilket ersätter den förmånsbaserade ålderspension (FÅP), d.v.s. pensionen på lönedelar överstigande ett pensionsunderlag på 7,5 inkomstbasbelopp. Erbjudandet kommer bl.a. att öka Östhammars kommuns möjligheter att rekrytera och behålla nyckelpersoner.

I en Alternativ pensionslösning får medarbetaren en pensionslösning anpassad efter egna önskemål.

Medarbetare som avstår från att aktivt välja, kvarstår i ursprunglig KAP-KL för förmånsbestämd ålderspension (FÅP), enligt kollektivavtalets huvudregel.

För de medarbetare som väljer att kvarstå i ursprunglig KAP-KL, kan val av Alternativ pensionslösning göras senare. Kravet är då att medarbetaren vid detta senare tillfälle har ett pensionsunderlag överstigande 7,5 inkomstbasbelopp.

Alternativ pensionslösning kompletterar de pensionsåtaganden som i övrigt gäller enligt lag och kollektivavtal.

Rätten till eget val av pensionsförvaltare till den avgiftsbestämda ålderspensionen kvarstår oförändrat även för medarbetare som väljer Alternativ pensionslösning. Premien för avgiftsbestämd ålderspension får inte användas för Alternativ pensionslösning.

Östhammars kommun utser valbara försäkringsgivare avseende placering av premien för Alternativ pensionslösning.

Annan tillämpning av Alternativ pensionslösning än vad som anges i dessa riktlinjer får inte förekomma hos Östhammars kommun.

2.3.1 Grundregler

Medarbetaren omfattas av KAP-KL:s regler om pensionsmedförande lön, intjänandetid mm. Östhammars kommun svarar, enligt plan, för finansiering och tryggnad av förmånerna.

Medarbetaren äger enligt KAP-KL, efter överenskommelse med Östhammars kommun, att istället för ursprunglig KAP-KL välja annan pensionslösning för ålderspensionen för pensionsunderlag överstigande 7,5 inkomstbasbelopp.

Skriftlig överenskommelse ska undertecknas mellan Östhammars kommun och den anställde för att pensionslösningen ska vara giltig.

KAP-KL:s avgiftsbestämda del kvarstår i enlighet med kollektivavtalet. Sjuk- och efterlevandepensionsförmåner kvarstår på hela pensionsunderlaget.

Uttag från pensionen kan påbörjas vid 55-års ålder eller från den tidpunkt som skattelagstiftningen och valt försäkringsbolags villkor tillåter antingen som ett livsvarigt eller temporärt uttag.

Premiebetaling ska ske så länge medarbetaren kvarstår i tjänst, dock längst intill 65 års ålder.

För arbetstagare som avgår före 65 år, dock tidigast från och med kalendermånaden under vilken han eller hon fyller 61 år, tillgodoräknas även den tid som återstår till 65 år, s.k. slutbetalning.

Försäkringsalternativet ger oantastbara pensioner till den försäkrade, som tillika är oåterkallelig förmånstagare.

2.3.2 Personkrets

Östhammars kommun erbjuder Alternativ pensionslösning till de medarbetare som uppfyller följande villkor:

- Omfattas av KAP-KL.
- Är 28 år eller äldre.
- Har en tillsvidareanställning hos Östhammars kommun
- Har en lön överstigande 7,5 inkomstbasbelopp i pensionsunderlag/ och ingår i kommunförvaltningens ledningsgrupp
- Har en lön som omräknat till årslön vid nyanställning uppgår till 7,5 inkomstbasbelopp

Kommunen kommer även att erbjuda följande kategori möjlighet till alternativ pensionslösning

- Har haft en alternativ pensionslösning i tidigare anställning

HR-chef kan i särskilda fall bestämma att andra personer än ovanstående kan erbjudas alternativ tjänstepension.

2.3.3 Val av utformning av alternativ pensionslösning

Den medarbetare som väljer Alternativ pensionslösning, får välja premiebestämd försäkringslösning inom ramen för de leverantörer som Östhammars kommun upphandlat avseende såväl traditionell- som fondförsäkring.

2.3.4 Premieunderlag för alternativ pensionslösning

Premien för försäkringar enligt Alternativ pensionslösning kommer årligen att avstämmas mot den premiekostnad som Östhammars kommun annars skulle ha haft för en försäkrad förmån för förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL. Premieneutralitet gäller för Östhammars kommun.

2.3.5 Traditionell- eller fondförsäkring

Utmärkande för premiebestämd försäkring är att pensionens storlek baseras på pensionskapitalet vid pensioneringstidpunkten. Pensionskapitalets storlek är beroende av de premier som inbetalats under anställningstiden, samt av den vinstdelning som försäkringsbolaget tilldelar traditionell försäkring, eller vid fondförsäkring den värdeutveckling fonden erhållit under den aktuella perioden. Vid val av fondförsäkring är alltid medarbetaren själv ansvarig för valet av fond, och därmed också storleken på pensionsförmånerna.

2.3.6 Efterlevandeskydd

Utöver det efterlevandeskydd som finns i KAP-KL kan medarbetare själv avgöra om hans/hennes alternativa pensionslösning ska omfatta utökat efterlevandeskydd. Detta påverkar den egna ålderspensionen, som då blir lägre.

Östhammars kommun tar inget ansvar, utöver kollektivavtalet, gentemot efterlevande, i det fall någon medvetet avstått ifrån val av efterlevandeskydd i det alternativa valet.

2.3.7 Obligatoriskt premieskydd vid sjukdom

Premien för Alternativ pensionslösning ska obligatoriskt innehålla premieskydd vid sjukdom. Det betyder att pensionsuppbyggnaden fortsätter även under sjukdomstid. Kostnaden för premieskyddet belastar ej den anställdes premieutrymme utan betalas av arbetsgivaren utöver den övriga premien.

2.3.8 Konsekvenser av att välja alternativ pensionslösning

Medarbetare som valt Alternativ pensionslösning kan inte under anställningstiden hos Östhammars kommun återgå till ursprunglig FÅP (förmånsbestämd ålderspension).

Genom att välja Alternativ pensionslösning tar medarbetaren eget ansvar för den valda pensionslösningen. Medarbetaren eller efterlevande till medarbetaren, kan således i framtiden inte ställa några krav på Östhammars kommun, för att vald pensionslösning skulle ge ett oförmånligt ekonomiskt utfall, jämfört med den ålderspension som ursprunglig FÅP skulle ha givit.

2.3.9 Förändring av vald alternativ försäkringslösning

Medarbetaren har möjlighet att byta förvaltningsform inom den alternativa försäkringslösningen.

2.3.10 Flytt av försäkringskapital

För att kunna flytta intjänat kapital till annan försäkringsgivare så krävs ett skriftligt godkännande av kommunen. Ett godkännande ges under följande förutsättningar:

- Att flytt sker till annan försäkringsgivare som kommunen har ett upphandlat/förhandlat avtal med
- Att den försäkrade uppfyller ev. hälsokrav hos den mottagande försäkringsgivaren om löpande försäkring ska tecknas
- Att den försäkrade har fått en rådgivning om konsekvenserna inför flyttbeslutet
- Att inga kostnader för flytten belastar kommunen

Ev kostnader som uppstår ska betalas av antingen den försäkrade eller mottagande försäkringsbolag.

1.3.11 Löneökning/löneminskning

Om medarbetare inom personkretsen får löneökning så att hans pensionsunderlag överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, ska hen erbjudas att välja Alternativ pensionslösning.

Om medarbetare som valt Alternativ pensionslösning får löneminskning, så att pensionsunderlaget understiger 7,5 inkomstbasbelopp, upphör premiebetalningen.

1.3.12 Rådgivning

För medarbetaren innebär valet mellan ursprunglig och Alternativ pensionslösning ett viktigt privatekonomiskt beslut.

Östhammars kommun kommer därför att erbjuda medarbetaren individuell rådgivning av fristående försäkringsspecialist vilken utses av Östhammars kommun.

Rådgivningen är obligatorisk för att få teckna en Alternativ KAP-KL.

För att medarbetaren ska kunna ta ställning i valet mellan ursprunglig och Alternativ pensionslösning, ska denne före sitt val alltid få information om skillnaderna mellan de olika försäkringslösningarna.

3 Förmåner som kan erbjudas efter särskilt beslut

3.1 Stanna-kvar lösning, tjänstepensionsavsättning efter 65 års ålder

3.1.1 Regelverk

HR-chefen beslutar i enskilda fall tillsammans med aktuell överordnad chef vilka som ska omfattas av detta regelverk.

En förutsättning är att den anställda har ett pensionsunderlag överstigande 7,5 och således har ett intjänande av Förmånsbestämd ålderspension. Detta regelverk ersätter, efter ensidigt beslut av arbetsgivaren, intjänandet på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp fr.o.m. den månad den anställda fyller 65 år.

Genom anställningen hos Östhammars kommun så omfattas den anställda av KAP-KL som tjänstepensionsavtal. Denna pensionslösning kompletterar KAP-KL som i övrigt gäller fullt ut för den anställda.

Kommunen åtar sig att månatligen avsätta en pensionspremie motsvarande 30 % av den pensionsgrundande lönen som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp. Den pensionsgrundande lönen beräknas genom den avtalade månatliga lönen multiplicerat med 12,2 (påslag för semesterersättning). Avsättningen sker månadsvis fr.o.m. den månad den anställda uppnår 65 års ålder.

Ålderspensionspremier får placeras i det valfria försäkringsbolag och förvaltningsform som den anställda väljer utifrån de försäkringsbolag som Kommunen har avtal med. Den anställda ansvarar för utfallet av placerad ålderspensionspremie och utvecklingen av pensionskapitalet.

Pensionsavsättningen pågår så länge anställningen fortlöper, dock längst t.o.m. månaden innan vid var tid gällande LAS-ålder.

Pensionsavsättningen omfattas ej av premiefrielse. Vid långvarig sjukdom (över 3 månader) upphör premieavsättningen.

Den anställda har rätt att komplettera avsättningen med ett återbetalningsskydd.

Pensionspremie inbetalas enbart för helt arbetad månad. Premien erläggs månadsvis i förskott.

För att den anställda ska kunna ta beslut i dessa frågor som kan vara av avgörande betydelse för den anställdes trygghet erbjuds rådgivning av extern pensions- och försäkringsrådgivare vilken utses av arbetsgivaren.

4 Övertalighetslösningar/avgångslösningar

4.1 Särskild Avtalspension(SAP)

Kommunen är restriktiv avseende beviljande av särskild avtalspension. Särskild avtalspension är inte en rättighet för den anställda utan är ett verktyg som arbetsgivaren kan använda sig av efter särskilt beslut för att t.ex. underlätta generationsskiften, vid arbetsbrist samt i särskilda fall.

Med särskild avtalspension avses pension före 65 år.

Beslut om särskild avtalspension ska utges tas efter diskussion mellan berörd chef och HR-chefen vid varje tillfälle.

Villkoren för den Särskilda avtalspensionen dokumenteras i en särskild utfästelse vilken ska undertecknas av både den anställde och av arbetsgivaren. Kostnaden för den Särskilda avtalspensionen ska tas av respektive verksamhet.

4.1.1 Omfattning

Hel SAP kan tidigast utges från den kalendermånad då arbetstagaren fyller 61 år. SAP:en upphör vid 65 år eller då intjänad pensionsrätt 971231 och/eller förmånsbestämd ålderspension utbetalas av kommunen. Partiell särskild avtalspension kan utgå som längst till 67 år.

4.1.2 Förmånsnivå

Förmånsnivån avtalas separat vid varje tillfälle.

4.1.3 Pensionsavgifter

Pensionsavgift tillgodoräknas arbetstagaren under tiden med SAP, beräknad på pensionsunderlaget vid tidpunkten för erhållandet av SAPen.

4.1.4 Samordning

Ingen samordning sker med annan förvärvsinkomst förutom i de fall förmånstagaren får en ny anställning inom kommunen eller i kommunens bolagskoncern. I dessa fall undantas ett prisbasbelopp per år ifrån samordning och därefter samordnas förmånen till 100%.

4.1.5 Förmånsbestämd ålderspension

Den förmånsbestämda ålderspensionen ska anses som genast påbörjande. Den anställde får tillgodogöra sig tjänstetid för beräkning av Fåp motsvarande den kvarvarande tiden fram till 65 år.

4.1.6 Kompensation för allmän pension

Den anställde erhåller ingen kompensation för eventuellt bortfall av intjänad allmän pension.

4.1.7 Övrigt

Den anställde kan efter särskilt beslut erbjudas konsultation av kommunens pensionsrådgivare beträffande utformningen av den särskilda avtalspensionen och konsekvenser av att erhålla förmånen.

4.2 Förtida uttag av tjänstepension med pensionskompensation

4.2.1 Bakgrund

Förtida uttag av tjänstepensionen är en av Östhammars kommuns möjligheter att som arbetsgivare underlätta vid personal- och verksamhetsförändringar, omorganisationer, effektiviseringar och andra förändringar som kan innebära behov av personalminskningar genom att erbjuda medarbetare ett förtida uttag av tjänstepensionen i kombination med en tjänstepensionskompensation.

Det är Östhammars kommun som arbetsgivare som erbjuder och beviljar medarbetare förtida uttag av tjänstepensionen i kombination med en tjänstepensionskompensation.

Kommunens riktlinjer ska följas.

Individuell överenskommelse ska göras mellan arbetsgivare och arbetstagare. I det enskilda avtalet ska framgå vad som gäller för det förtida uttaget av tjänstepensionen och kompensationen i varje enskilt fall.

Sektorchef i samråd med förhandlingschef avgör och beslutar om tillämpningen av dessa riktlinjer.

4.2.2 Regelverk vid beslut om förtida uttag av tjänstepension

Arbetsgivaren definierar vilka yrkesgrupper som omfattas.

- Erbjudandet om förtida uttag och tjänstepensionskompensation måste i regel lösa en övertalighetssituation.
- Överenskommelse om förtida uttag av tjänstepensionen och kompensationen kan ingås tidigast från den månad arbetstagaren fyller 61 år.
- Erbjudandet innebär att medarbetarens anställning i kommunen avslutas.
- Samordning med eventuell förvärvsinkomst görs inte.
- Medarbetaren tillåts inte ingå en ny anställning inom Östhammars kommun

4.2.3 Erbjudandet

Tjänstepensionen höjs till den nivå man beräknar att den skulle varit vid en 65-års pensionering.

Med tjänstepension avses den avgiftsbestämda ålderspensionen och förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL samt skillnaden mellan IPR vid uttagstillfället och vid 65 årstillfället. Eventuell annan tjänstepension som ej intjänats hos kommunen kompenseras ej.

Förvaltningen betalar in mellanskillnaden i tjänstepension fram till 65-årsdagen hos det försäkringsbolag som anvisas av kommunen via kommunen pensions- och försäkringskonsult.

Förvaltningen betalar dessutom in en månadslön som pension för varje år före 65 år till det försäkringsbolag som anvisas av kommunen via stadens pensions- och försäkringskonsult.

Sista årets kompensation beräknas proportionerligt mot antal månader innan månaden då medarbetaren fyller 65 år.

Uttaget av tjänstepensionen kan ske på minst 5 år eller utifrån regelverket hos försäkringsbolaget samt inkomstskattelagens bestämmelser. Medarbetaren avtalar detta separat med försäkringsbolaget.

Uttaget av tjänstepension kan ske omedelbart eller från och med valfri tidpunkt.

Medarbetaren avtalar detta separat med försäkringsbolaget.

Pensionslösningen kan efter enskilt beslut ifrån medarbetaren kompletteras med ett återbetalningsskydd.

4.3 Omvandla avgångsvederlag till pensionsavsättning

Kommunen kan som alternativ till övriga pensionslösningar komma att använda sig av avgångsvederlag vid vissa situationer. Den anställde har då rätt att omvandla hela eller delar av avgångsvederlaget till pensionsavsättning istället för att erhålla kontant utbetalning. Omvandlingen ska vara kostnadsneutral för arbetsgivaren.

Taxa för Plan- och bygglagen

Innehållsförteckning

Taxa för Plan- och bygglagen	1
Inledande bestämmelser	3
Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter.....	5
Tabeller.....	7
Tabell 1 Objektsfaktorer	7
Tabell 2 Timersättning.....	8
Tabell 3 Underrättelse till berörda sakägare och andra	8
Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1	9
Tabell 5 Handläggningsfaktor för startbesked HF2.....	10
Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter	11
Tabell 7 Övriga besked	12
Tabell 8 Områdesbestämmelser och detaljplaner	13
Tabell 9 Hissar och andra motordrivna anordningar.....	14
Tabell 10 Nybyggnad – Bygglovavgift.....	15
Tabell 11 Tillbyggnad	16
Tabell 12 Enkla byggnader	16
Tabell 13 Övriga åtgärder	17
Tabell 14 Anmälan (ej lovpliktig åtgärd)	18
Tabell 15 Rivningslov inklusive startbesked	18
Tabell 16 Bygglov för skyltar	19
Tabell 17 Marklov inklusive startbesked	19
Tabell 18 Master, torn, vindkraftverk.....	20
Tabell 19 Bygglov för anläggningar.....	20
Tabell 20 Övriga ärenden.....	21
Tabell 21 Brandfarliga och explosiva varor m.m.....	22
Tabell 22 Nybyggnadskarta	23
Tabell 23 Utstakning	23
Tabell 24 Tillfälligt nyttjande av digital geografisk information	24
Tabell 25 Lägeskontroll	25
Tabell 26 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt	25

Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller för Bygg- och miljönämndens verksamhet. Avgifterna tas ut med stöd av plan- och bygglagen (2010:900), PBL och kommunallagen (2017:725), om inget annat anges.

Avgifterna är avsedda att täcka kommunens kostnad för den aktuella myndighetsutövningen eller tjänsten.

Avgifterna är inte momsbelagda, om inget annat anges. Taxan består av dessa bestämmelser med tillhörande tabeller.

Beräkning av avgifter

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de presenterade tabellerna i taxan.

Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (2010:111), om införandet av socialförsäkringsbalken (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver. Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen.

Faktor N utgörs av siffran 0,8 (om kommunen har färre invånare än 20 000), 1,2 (om kommunen har fler invånare än 50 000) och 1 för kommuner med invånarantal däremellan.

Timersättningen indexberäknas årligen efter PKV från och med 2019.

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom byggnadsnämndens ansvarsområde finns i kap. 12 plan- och bygglagen (2010:900). I 8 § anges att byggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd,
4. slutsamråd,
5. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
6. upprättande av nybyggnadskartor,
7. framställning av arkivbeständiga handlingar,
8. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41b §§, och
9. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Nämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovspliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Enligt kommunalrättsliga grundsatser står det kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen.

Det är från kommunalrättslig synpunkt också godtagbart att kommunerna bara tar ut avgifter för viss prövning och tillsyn enligt plan- och bygglagen, under förutsättning att det finns sakliga skäl för det (jämför 2 kap. 3 § kommunallagen).

Nämndens rådgivningsverksamhet och allmänna övervakningsverksamhet bör vara skattefinansierad (prop. 2009/10:170 s. 351 f.).

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

BTA	Bruttoarea
BYA	Byggnadsarea
HF	Handläggningsfaktor
KOM	Faktor för kommunikering
KF	Kartfaktor
mPBB	Milli prisbasbelopp - en tusendels prisbasbelopp
MF	Mättningsfaktor
N	Justeringsfaktor
NKF	Nybyggnadskartefaktor
OF	Objektfaktor
OPA	Öppenarea
PLF	Planavgiftsfaktor
UF	Utstakningsfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB x N.

Avgift för bygglov/startbesked beräknas efter bruttoarea (BTA) + öppenarea (OPA).

Planavgift beräknas efter BTA + OPA.

Mättningsavgift beräknas i förekommande fall efter byggnadsarea BYA + OPA.

Kartavgift beräknas i förkommande fall efter markarea.

Nybyggnad Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. skall beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut genom timersättning enligt fastställd timtaxa. Vid timersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme. Vid timersättning kan också ersättning för resa tas ut.

Avräkning

För startbesked gäller att om sökanden så begär, så ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas, respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske.

Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt Preskriptionslagen (1981:130) § 2, där preskribering av en fordran sker efter tio år.

Tabeller

Tabell 1 Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m2) – BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader – Bruttoarea	
0-49	4
50-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Härutöver	+ 3/1000 m2
Mycket enkla byggnader < 50 m2*	2

*I separat ärende, t.ex. carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovsbefriade enligt PBL 9 kap 4-6 §§), skärmtak, glasade uteplatser/växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Tabell 2 Timersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (dvs. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan timersättningen tas ut. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar.

I timkostnaden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

Timersättning i ett ärende beräknas utifrån kommunens samlade kostnader för personalen inom verksamheten.

Timersättningen indexberäknas årligen efter PKV från och med 2019.

Timersättning **1000 kr/ h**

Tabell 3 Underrättelse till berörda sakägare och andra

Denna taxa används när kommunikering krävs. Taxan tillämpas även vid kommunikering av avslagsbeslut och vid tillsyn.

Avgift = KOM x mPBB x N

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare 1-5		40
Sakägare 6-9		60
Sakägare 10-		120
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	80
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

Tabell 4 Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x mPBB x N

(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl. arkivering	7
<i>Planprövning</i> Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
<i>Byggnaden</i> Placering, yttre utformning och färgsättning Användbarhet och tillgänglighet	7
<i>Tomten</i> Tomts ordnande inkl utfart och parkering Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) Skyddsåtgärder mot skred och högvatten utrymnings- och räddningsvägar Måttgranskning Besiktning (platsbesök)	7

Tabell 5 Handlägningsfaktor för startbesked HF2

Avgift för startbesked = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N (OF enligt tabell 1)

Åtgärder	Handlägningsfaktor HF2
Administration inkl arkivering	7
Startbesked	
-Startbesked inkl tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan, eller	10
-Startbesked och fastställande av kontrollplan, eller	5
-Startbesked (gäller även rivning)	3
Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Tabell 6 Justering av bygglovsavgifter

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	1,25 bygglovsavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,2 bygglovsavgift
Varsamhet	1,1 bygglovsavgift
Om- eller tillbyggnad	Ingen justering
Ändring	0,7 bygglovsavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovsavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovsavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,8 bygglovsavgift
Stor enkel byggnad (oisolerad, t.ex. lagerhall)	0,75 bygglovsavgift

Tabell 7 Övriga besked

Typ av besked	Beskrivning
Förhandsbesked	100 mPBB - utanför planlagt område (kommunicering tillkommer)
Ingripandebesked	Tidersättning
Planbesked	Enkel åtgärd 200 mPBB eller timersättning Stor åtgärd 300 mPBB eller timersättning
Villkorsbesked	50 mPBB eller timersättning

Planbesked

Alla besked debiteras med 100 % av ovanstående belopp.

Planbesked – ärendekategorier

Enkel åtgärd

200 mPBB eller timersättning

Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller samtliga följande kriterier:

Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 m₂ bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 m₂ eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.

Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.

Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med enkelt planförfarande.

Stor åtgärd

300 mPBB eller timersättning

Med stor åtgärd avses projekt som *inte uppfyller samtliga kriterier* för enkel åtgärd

Tabell 8 Områdesbestämmelser och detaljplaner

Planavgift tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas avgift ut senast vid beslut om bygglov.

Planavtal tecknas med intressenter för att specificera betalningsvillkor och parternas åtagande i övrigt.

För tillbyggnad som överstiger 50 % av huvudbyggnadens BTA tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Timersättning debiteras i ärenden, som inte går att definiera enligt ovan t ex där intressenten eller sökanden erhåller annan nytta än möjlighet till lov som kan mätas enligt standard för BTA eller OPA

Planavgift tas inte ut för;
nybyggnad av komplementbyggnad i separat ärende mindre än 50 m²
tillbyggnader oavsett byggnad mindre än 50 m²

Förskottsavgift tas ut enligt följande princip:
vid planstart 50 %, vid granskning 25 %¹, efter antagande 25 %

Grundformel planavgift: mPBB x OF x PF x 0,6 x N

OF sätts enligt tabell 1 t.o.m. 10 000 m². Därutöver höjs OF med 1 per 1 000 m².

(Exempel: OF 10 000 m² = 101; 11 000 m² = 102)

	Planfaktor (PF) Nybyggnad	PF Tillbyggnad	PF Ändring
Områdesbestämmelser	100	60	60
Detaljplan inkl program	220	100	100
Fastighetsrättsliga åtgärder i detaljplan	80	40	40

¹ Fakturering sker efter avslutat samråd.

Planavgift för enbostadshus

Avgift = mPBB x PF x 0,6 x N

	PF Nybyggnad	PF Tillbyggnad / Ändring
Enbostadshus (oberoende av area)	1200	600

Fd fastighetsplan i separat ärende

Avgift = mPBB x PF x N

	PF
Upphävande	300

Tabell 9 Hissar och andra motordrivna anordningar

Avgift tas ut som Timersättning enligt plan- och byggförordningen (ersätter förordning 1999:371 om hissar m.m. i byggnadsverk).

Åtgärd	Timersättning
Medgivande eller förbud att använda hiss	Antal timmar (minst 2)

Tabell 10 Nybyggnad – Bygglovavgift

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som nämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader)

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Area (m ²) – BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Mycket enkla byggnader < 49 m ²	2	20	20
Byggnader, anläggningar inkl. lovpliktiga komplementbyggnader	Enligt tabell 1	24	28
Vindsinredning	≤ 199 m ²	17	28
Stor, enkel byggnad, oisolerad – lagerhall	75 % av normal avgift	24	28

Komplementbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m ²	2	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m ²	4	17	15
Källsorteringsbehållare/ grupp sopskåp, sophus		4	14	15

Tabell 11 Tillbyggnad

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Huvudbyggnad	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Tillkommande yta BTA	≤ 15 m ²	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m ²	4	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m ²	6	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m ²	8	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m ²	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m ²	14	17	28
Ytterligare intervall se tabell 1				

Komplementbyggnad		OF	HF1	HF2
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA	2	14	13
Tillbyggnad fritidshus	≤ 50 m ²	4	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m.m. oisolerat	> 15 m ²	2	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 12 Enkla byggnader

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Typ	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Nätstation/pumpstation	Oavsett storlek	4	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat	> 15 m ² men ≤ 50 m ²	2	14	13
Rullstolsgarage, förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13
Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Tabell 13 Övriga åtgärder

Bygglovavgift = mPBB x HF1 x N

Ovrigt – enkla konstruktioner	Yta BTA	HF1
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Inglasning av uteplats/ uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	15-30 m ²	50
Skärmtak	≥ 31 m ²	100

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2) x N

Ovrigt – utan konstr.	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fasadändring småhus		1	11	10
Fasadändring, mindre		2	11	10
Fasadändring, större		4	11	10
Bostadshiss – handikapp enbostadshus ¹		2	17	13
Hiss/ramp ¹		4	17	15
Mur och eller plank vid enbostadshus		4	10	13
Mur och/eller plank – bullerplank/stabilitet – oavsett material		6	14	15
Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			

¹⁾ Endast HF2 vid invändig installation

Tabell 14 Anmälan (ej lovpliktig åtgärd)

Avgift = HF2 x mPBB x N

	HF2
Eldstad	40
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilationsanläggning enbostadshus	40
Ventilationsanläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre, och övriga anmälningspliktiga åtgärder	40
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Fettavskiljare	40
Rivning utanför planlagt område	40
Attefall enkel ¹	60
Attefall mellan	90
Attefall komplex ²	140
Attefall tillbyggnad	100

¹ Växthus, carport, inglasning av uterum och oisolerad byggnad eller tillbyggnad.

² När det krävs tekniskt samråd och/ eller kontrollansvarig

Tabell 15 Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N

Rivning	HF
< 250 m ² BTA	100
250-999 m ² BTA	200
>1000 m ² BTA	400

Tabell 16 Bygglov för skyltar

Prövning skall ske som för byggnader. Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan. Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar.

$$\text{Avgift} = \text{HF} \times \text{mPBB} \times \text{N}$$

Åtgärd		HF
Stor skylt, stor vepa	$\geq 20 \text{ m}^2$	150
Vepa	$\geq 1 \text{ m}^2$ men $\leq 20 \text{ m}^2$	80
Därutöver per skylt		10
Prövning utan gällande skyltprogram	Placering, Utformning, Miljö- och omgivnings- påverkan	60
Därutöver per skylt		23
Skylt, skyltpelare, stadspelare	$\leq 10 \text{ m}^2$	60
Skylt, skyltpelare, stadspelare	$\geq 10 \text{ m}^2$ vid busskur	150
Ljusramp	Ny/ny front	100
Därutöver per ramp		20
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	> 5 st	Timersättning.
Byggskylt eller –vepa*	$\leq 15 \text{ m}^2$	-
Byggskylt eller –vepa*	$\geq 15 \text{ m}^2$	10
Remiss	Trafikverket m.fl.	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

*) Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m^2 är avgiftsfri då bygglov inte krävs.

Är skylten större än 15 m^2 eller placeras på annan fastighet tas avgift ut enligt tabell.

Tabell 17 Marklov inklusive startbesked

Avgiften tas enbart ut som Timersättning

Åtgärd	Timersättning
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (minst 2)

Tabell 18 Master, torn, vindkraftverk

Avgift = HF1 x mPBB x N

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF 1
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	ett torn	250
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550
Vindkraftverk	Ett verk	550
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500

Tabell 19 Bygglov för anläggningar

Avgift = (HF1 + HF2) x OF x mPBB x N

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Större anläggningar		Tab 1	Tab 4	Tab 5
Mindre anläggningar t.ex. parkeringsplats	Antal timmar (minst 2)			
Upplag/ materialgård	Antal timmar (minst 2)			
Tunnel/ bergrum	Antal timmar (minst 2)			
Utökning med pontonbrygga	Antal timmar (minst 2)			

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, campingplats, idrottsplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, minigolf, motorbana, nöjespark, skidbacke med lift, skjutbana, småbåtshamn.

Tabell 20 Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N eller timersättning

Ärendetyp	Beskrivning
Anstånd	ingen avgift
Avslag såväl bygglov, marklov rivningslov som förhandsbesked	Full avgift HF1 alternativt antal timmar
Avvisad ansökan/ anmälan	Antal timmar (normalt 2)
Återkallad ansökan eller anmälan (avskrivet ärende)	Antal timmar (normalt 1)

Övriga ärenden i övrigt debiteras med timersättning.

Tabell 21 Brandfarliga och explosiva varor m.m.

Avgift tas ut enligt 27 § Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor. Avgiften innefattar kommunens totala insats för tillståndsgivningen. I avgiften ingår även platsbesök.

Avgift = HF x mPBB x N

Anläggning som förvarar kemisk produkt	Beskrivning	HF
Anläggning för förvaring och försäljning ur cisterner	1 st	150
Anläggning för förvaring och försäljning ur cisterner	2 till 4 st	240
Restaurang med gasol		150
Skola	ej laboratorium/industri	150
Bensinstationer		
Bensinstation automat		240
Bensinstation m butik		300
Nytt tillstånd enl. § 20 FBE	innehavsskifte brandfarlig vara	20
Nytt tillstånd enl. § 20 FBE	vid innehavsskifte; explosiv vara inkl. godkännande av föreståndare	40
Förvaring; Explosiva varor samt godkännande av föreståndare		150
Mindre komplettering till gällande tillstånd		20
Mindre lackeringsanläggning		150
Avslag utan utredning		20
Avslag med utredning		150
Administrativa åtgärder		20

Timersättning

Timersättning debiteras i ärenden, som inte går att definiera enligt ovan t.ex. cisterner ovan mark > 5 i oljehamn och likvärdig, laboratorier samt transporter i rörledning, förhandsbesked och andra åtgärder.

Tabell 22 Nybyggnadskarta

Nämnden anger riktlinjer för när nybyggnadskarta ska upprättas.

Åtgärdsfaktor (kartavgift = NKF x N) vid upprättande av nybyggnadskarta m.m.

Avgift = mPBB x NKF x N

Nybyggnadskarta	NKF
Nybyggnadskarta	125
Förenklad nybyggnadskarta	95
Baskarta	40
Baskarta med fältkontroll	95

Tabell 23 Utstakning

I avgiften för utstakning ingår markering av en höjdfix.

Utslakning kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår.

Obs! Moms 25% tillkommer

Avgift = mPBB x UF x N

Nybyggnadskarta	UF
Utslakning	75

Tabell 24 Tillfälligt nyttjande av digital geografisk information

Obs! Moms 25 % tillkommer
Avgift per HA = mPBB x KF x N

Kommentar

Kommunen finansierar sina kostnader för kartproduktionen med en blandning av skattemedel och avgifter.

För *permanenta användare (nyttjare)* av kommunalt kartmaterial träffas vid uttagande av avgift normalt avtal, som löper flera år.

Denna tabell avses tillämpas för *tillfälliga nyttjare* av det kommunala kartmaterialet.

Kommunens kartmaterial är upphovsrättsligt skyddat. Vid upplåtelse av kommunalt kartmaterial överläts normalt endast rätten att nyttja materialet för visst ändamål (icke exklusiv rätt). Nyttjanderätten bör normalt begränsas i tiden och till visst angivet ändamål.

Primärkarta Innehåll i kartan	Informationsandel i %	KF
Gränser och Fastighetsbeteckning	30	9
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	9
Vägar, järnvägar, adresser	20	6
Höjdinformation	20	6
All information	100	30

Övriga digitala kartprodukter	KF
Översiktlig karta	2
Stadskarta	1,5
3d stadsmodell, digital	KF
Byggnader med takkonstruktion	7,5
Byggnadskuber	5
Terrängmodell, ytor	6,25
Höjdgitter	5
Digitalt ortofoto	KF
Upplösning (m/pixel)	
0,1	0,1
0,2	0,05
0,5	0,0125

Karta / ortofoto / flygbild på papper	KF
Nyttjanderättsavgift vid utskrift (dm²)	
0-150	8
150 <	4

Vid utskrift tillkommer kostnad för material.

Timersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall

Snedbild/fotografi	KF
Kommersiellt bruk (digital bild)	25
Privat bruk (digital bild)	6
Privat bruk (utskrift på fotopapper A4)	2,5
Privat bruk (utskrift på fotopapper A3)	4

Vid utskrift i större format tillämpas täckande utskrift samt eventuell timersättning och materialkostnad.

Timersättning tas ut för layout- och bildbehandling i förekommande fall.

Digital adressinformation	KF
Adresspunkt inkl koordinat	0,0125

Tabell 25 Lägeskontroll

Lägeskontroll kan utföras av byggnadsnämndens personal eller annan som byggherren föreslår.

Obs! Moms 25% tillkommer

Avgift = mPBB x MF x N

Typ av tjänst	MF
Lägeskontroll	75

Övriga mät- och karttjänster

Övriga mätuppdrag utförs enligt timersättning med minst 2 timmar.

Typ av tjänst	Timersättning
Gränspåvisning	Timersättning (minst 2)
Projektmätning	Timersättning (minst 2)

Tabell 26 Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt

Obs! Moms 25 % tillkommer

Avgift = mPBB x MF x N

Objekt	MF
Markering och inmätning av tillfällig mätpunkt (minimum 3 punkter per beställning)	10

Kultur- och fritidsnämnden

Hyror och avgifter 2022

Allmännyttiga ideella föreningar i Östhammars kommun för verksamhet/träning.

Idrottsanläggningar

Lokalhyra hel hall + Försåkersvallen

Sporthallar (Gimo, Alunda, Östhammar, Öregrund, Österbybruk)
och Försåkersvallen

Berättigad till föreningspris	/tim	145
Match, tävling, evenemang	/tim	235
Övriga hyresgäster	/tim	470

Lokalhyra halv sporthall och mindre hallar

Olandshallen B-hall Alunda, G.a hallen i Österbybruk, Sven Persson hallen Öregrund
Kristinelundsskolan Östhammar, Hargshamns gymnastiksal, Gräsö gymnastiksal
Räddningstjänsten Östhammar, Gruppträningslokal Gimo och Östhammar

Berättigad till föreningspris	/tim	85
Match, tävling, evenemang	/tim	140
Övriga hyresgäster	/tim	235

Övernattning/Arrangemang dygn

Stor idrottshall	/dygn	1600
Övriga lokaler	/dygn	1070

Lokalhyra ishallar

Gimo och Östhammar

Berättigad till föreningspris	/tim	145
Match, tävling, evenemang	/tim	235
Berättigad till föreningspris, tränings utan is	/tim	90
Övriga hyresgäster	/tim	1390
Evenemang utan is	/dygn	2135

Omkostnad debiteras hyresgästen till självkostnadspris (t.ex. borttagning av sarg).

Lokalhyra simhall

Berättigad till föreningspris		
Gimo, Österbybruk, Alundabadet		
/bana	/tim	50
Undervisningsbassäng	/tim	145
Match, tävling, evenemang	/tim	455
Övriga hyresgäster		
Gimo, Österbybruk, Alundabadet		
/bana	/tim	205
Stora bassängen /hel	/tim	1015
Undervisningsbassäng	/tim	535

Kultur- och fritidsnämnden

Hyror och avgifter 2022

Badavgifter

Alundabadet, Gimo, Österbybruk och Östhammar

Vuxen		
Bad	/gång	60
Rabattkort	/12 ggr	570
Årskort	/år	1080
Ungdom/pensionär		
Bad	/gång	30
Rabattkort	/12 ggr	315
Årskort	/år	690
Barn under 7år i betalande vuxens sällskap	/gång	0
Bastu		
	/gång	30
Rabattkort	/12 ggr	310
Alundabadet		
Inträde dag ungdom/pensionär		30
Inträde dag vuxen		60

Gym/Friskvårdsrum

Gimo och Östhammar

Vuxen		
/gång	/gång	115
Träningskort, månad	/månad	560
Träningskort, halvår	/halvår	2280
Träningskort, år	/år	3325
Autogiro löpande minst 1 år	/månad	275
Ungdom/pensionär		
/gång	/gång	85
Träningskort, månad	/månad	450
Träningskort, halvår	/halvår	1825
Träningskort, år	/år	2700
Autogiro löpande minst 1 år *	/år	225
Träningskort år/halvår = gym, bad och bastu		

Kultur- och fritidsnämnden

Hyror och avgifter 2022

Öregrund

Vuxen

/gång	/gång	80
Träningskort, månad	/månad	415
Träningskort, halvår	/halvår	1235
Träningskort, år	/år	1610
Autogiro löpande minst 1 år *	/år	135
Ungdom/pensionär		
/gång	/gång	65
Träningskort, månad	/månad	330
Träningskort, halvår	/halvår	1035
Träningskort, år	/år	1425
Autogiro löpande minst 1 år *	/år	115
Österbybruk		
Vuxen		
/gång	/gång	85
Träningskort, månad	/månad	450
Träningskort, halvår	/halvår	1825
Träningskort, år	/år	2701
Autogiro löpande minst 1 år *	/månad	225
Ungdom/pensionär		
/gång	/gång	70
Träningskort, månad	/månad	345
Träningskort, halvår	/halvår	1420
Träningskort, år	/år	2135
Autogiro löpande minst 1 år *	/månad	180
Träningskort år = gym, bad och bastu		
Års- och halvårskort köpta i Gimo och Östhammar gäller i alla kommunens simanläggningar och gym		
Lokaluthyrning		
Övrig verksamhet i kultur- och fritidsnämndens lokaler		
Unkan ungdomsgård Österbybruk,		
Berättigad till föreningspris	/timme	65
Övriga hyresgäster	/timme	105
Sven Persson hallen Öregrund		
Berättigad till föreningspris		85
Match		140
Privat och företag och extern		235
Tillställning	/dygn	1600
Rådhusalen, Öregrund		
Berättigad till föreningspris	/tillfälle	Ingen avgift
Privat och företag	/tillfälle	155
Entréavgifter		
Kultur- och idrottsevenemang	Delegation Kultur- och fritidschef	

Plan för friluftslivet

2022-2023

Antaget av	Instans
Antaget	Datum och §
Ersätter tidigare version	Instansförkortning, datum och §
Gäller för	KS, nämnder, bolag/koncernen
Dokumentansvarig	Roll

2021-11-09

Innehåll

Inledning.....	3
Friluftsliv i Östhammars kommun	3
Plan för friluftsliv i Östhammars kommun	4
Åtgärdsplan	5
Uppföljning	6
Implementeringsprocess.....	7
Lästips	7

2021-11-09

Inledning

Friluftslivet i Östhammars kommun ska vara tillgängligt för alla. Att vistas i naturen främjar hälsa och välmående och ett rikt friluftsliv främjar såväl folkhälsa som biologisk mångfald. Ett rikt och tillgängligt friluftsliv skapar både en attraktiv boendemiljö och attraktiva besöksmål.

Friluftslivet berör fler av kommunens nämnder och verksamheter och det finns därför ett behov av en gemensam plan för arbetet. Plan för friluftslivet kommer fungera som ett tillägg till Översiktsplanen och är framtagen för de nämnder, sektorer och verksamheter inom Östhammars kommun som arbetar för ett attraktivt och tillgängligt friluftsliv.

Plan för friluftslivet innehåller de fokusområden som kommunens nämnder och verksamheter i samverkan valt att prioritera. Friluftsplänen består av en tvåårig tidplan med åtgärder och ansvarsfördelning.

Syftet med plan för friluftslivet i Östhammars kommun är att främja hälsa och välmående och göra Östhammars kommun till en attraktiv plats att leva och vistas på. **Målet är att göra friluftslivet mer tillgängligt** för invånare och besökare. Målet mäts med en rankinglista från Naturvårdsverket och genom aktiviteter i åtgärdsplanen.

Friluftsliv i Östhammars kommun

Plan för friluftslivet använder Naturvårdsverkets definition för friluftsliv: **”Friluftsliv är vistelse utomhus i natur- och kulturlandskap för välbefinnande och naturupplevelse utan krav på tävling.”**

Östhammars Kommun har med sina 400 mil av strandlinjer och mångfald av öar gott om platser för friluftsliv vid både sjö och skog. Inom kommunen finns 40 naturreservat och 13 friluftsbad. Östhammars Kommun har i samverkan med Upplandsstiftelsen iordningställt sju smultronställen, som är utflyktsmål med höga natur- och kulturvärden. Inom kommunen finns 10 kilometer kommunala elljusspår och flertal vandringsleder. Vikingaleden och Upplandsleden är två långa vandringsleder som går genom kommunen. Här finns även ett flertal kortare vandringsleder som exempelvis Harvikaleden och Vallonstigen. Spritt över kommunen finns 35 lekplatser och 55 allmänna grillplatser varav 13 är belagda med vindskydd och eller mullekojor. Dessa platser är viktiga för att boende och besökare ska kunna ta del av naturens hälsofrämjande effekter i sin boende- och vardagsmiljö.

Naturvårdsverket lyfter att det finns flera olika naturområden som är viktiga för friluftslivet. Under 2021 genomfördes en inventering och en klassificering av dessa naturområden i Östhammars kommun. Följande naturområden identifierades som viktiga för friluftslivet i kommunen:

2021-11-09

- Bostadsnära lek- och rekreationsområden, som är park och/eller natur för lek- och rekreation som finns inom gångavstånd från bostad, skola, förskola eller äldreboende.
- Tätortsnära natur, som omfattas av natur-och skogsområden inom 3 km från bebyggelse.
- Tätortsnära friluftsområden, vilket innebär större naturområden som är iordningställda för friluftsliv och som finns på gång- och cykelavstånd från bebyggelse.
- Långa leder för vandring, cykling, paddling eller ridning.

Följande geografiska områden identifierades ha stor utvecklingspotential: Alundas tätortsnära natur.

Statistik från Naturvårdsverket visar att utövandet av friluftsliv i Sverige ser ungefär likadant ut som tidigare år men att det finns variationer mellan olika grupper i befolkningen. Vissa upplevda hinder var tidsbrist, avsaknad av någon att utöva friluftsliv med och brist på lämpliga platser. De tio friluftslivsmålen handlar om att genomföra åtgärder så att förutsättningarna för friluftslivsutövandet förbättras. Särskilt mål nio, **friluftsliv för god folkhälsa**, handlar om att skapa förutsättningar för människor att på lika villkor vistas i naturen.

Naturvårdsverket beskriver att arbetet för friluftslivet knyter an till såväl de miljömässiga, sociala som ekonomiska målen i arbetet för en hållbar utveckling. Plan för friluftslivet i Östhammars kommun **lyfter särskilt fram fem av de 17 globala målen** ur Agenda 2030:

Mål 3	God hälsa och välbefinnande
Mål 10	Minska ojämlikheter mellan och inom olika länder
Mål 11	Hållbara städer och samhällen
Mål 12	Hållbar konsumtion och produktion
Mål 15	Ekosystem och biologisk mångfald

Plan för friluftsliv i Östhammars kommun

Plan för friluftslivet är ett styrande dokument för kommunens samtliga nämnder, sektorer och verksamheter. Planen beslutas av kommunfullmäktige och tar utgångspunkt i kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden ”en lärande kommun” och ”en hållbar kommun”. Östhammars kommun har antagit **hållbarhetslöften inom den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling**. Plan för friluftslivet knyter an till dessa hållbarhetslöften.

Nationella mål för friluftslivet. Naturvårdsverket lyfter tio mål för det nationella arbetet för friluftslivet. Plan för friluftslivet omfattar åtta av dessa mål.

Mål 1 Tillgänglig natur för alla

Mål 2 Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet

2021-11-09

Mål 3 Allemansrätten

Mål 4 Tillgång till natur för friluftsliv

Mål 5 Attraktiv tätortsnära natur

Mål 8 Ett rikt friluftsliv i skolan

Mål 9 Friluftsliv för god folkhälsa

Mål 10 God kunskap om friluftslivet.

Mål 6, Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling, samt mål 7, Skyddade områden som resurs för friluftslivet, omfattas av andra styrdokument och samverkansstrukturer.

Fokusområden för planen

Mål 1 Tillgänglig natur för alla

Tillgänglighet handlar om människors kunskap om att friluftsområden existerar och deras föreställningar om hur tillgängliga områdena är. Det handlar också om att bevara och sköta om naturen och friluftsområden på ett långsiktigt och hållbar sätt.

Mål 8 Ett rikt friluftsliv i skolan

Sveriges barn och unga ska inom skolans verksamhet ha möjlighet att ta del av olika natur- och kulturmiljöer för upplevelser och rekreation. För att skapa goda förutsättningar för friluftsliv i skolan behövs att natur finns i närheten av skolan.

Samverkan

Med samverkan avses den samverkan som sker inom och mellan kommunens sektorer och verksamheter och mellan kommunen och andra aktörer.

Upplandstiftelsen är en etablerad aktör inom natur- och friluftsliv som Östhammars kommun har flera pågående samarbeten med. Länsstyrelsen i Uppsala län är en också en viktig samverkansaktör för Östhammars kommun.

Budget

Finansieras inom ordinarie verksamhetsram.

Åtgärdsplan

Förbättringsåtgärderna i planen **syftar till att nå målet ”att göra friluftslivet mer tillgängligt för invånare och besökare”**. Förbättringsåtgärderna för friluftslivet specificeras i en handlingsplan (se bilaga) och ska tas fram i samverkan mellan kommunens verksamheter och med föreningar, markägare, besökare och övriga medborgare. Förbättringsåtgärderna ska sedan kommuniceras. Förbättringsåtgärderna ska utgå från:

- Inventeringen av natur och friluftsområden från 2021
- Planens fokusområden

2021-11-09

- Enkätundersökning av friluftslivet till medborgare och föreningsliv
- Enkätundersökning av förskolans och grundskolans behov för att genomföra friluftsliv

Åtgärdsplan

Förbättringsåtgärd	Ansvar	Samverkanspart	När
Förbättra närområdet vid kommunens förskoleverksamhet	Sektor Samhälle, Fritidsenheten: Hälsoutveckling och utemiljö	Sektor Bildning	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Stärka aktivitetsutbudet för grundskolans friluftsliv	Sektor Samhälle, Fritidsenheten: Hälsoutveckling	Sektor Bildning, tillsammans med föreningsliv och Upplandsstiftelsen	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Tillgängliggöra besöksmål för friluftsliv	Sektor Samhälle, Fritidsenheten: Hälsoutveckling, utemiljö	Sektor Verksamhetsstöd Fastighetsdrift	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Kommunicera allemansrätten	Sektor Samhälle, Fritidsenheten	Sektor Samhälle, Attraktivitet	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Föreningsdialog med syfte att samverka för friluftslivet	Sektor Samhälle, Fritidsenheten: Hälsoutveckling, utvecklingsledare	Föreningsliv för friluftsliv	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Kommunikationsåtgärd om rökfria miljöer	Sektor Samhälle, Fritidsenheten: Hälsoutveckling	Sektor samhälle, Miljö och hälsa samt Attraktivitet	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023
Analysera och genomföra insatser baserade på inventeringen av natur- och friluftsliv	Sektor Samhälle	Sektor Bildning, Sektor Verksamhetsstöd och Sektor Omsorg	Pågående processer under planens giltighetstid 2022-2023

Uppföljning

Åtgärdsplanen följs upp årligen via verksamhetsuppföljning i kommunens digitala verktyg Stratsys.

Plan för friluftslivet är tvåårig och följs upp via verksamheterna årligen samt utvärderas och revideras vartannat år av kommunfullmäktige.

Ett nyckeltal är valt för att följa utvecklingen av plan för friluftslivet och det är Sveriges friluftskommun 2021 (Naturvårdsverket). Östhammars Kommun hade år 2021 ranking 63 av landets 290 kommuner.

2021-11-09

Implementeringsprocess

Kultur – och fritidsnämnden är beställare av Plan för friluftslivet. Sektor samhälle med fritidsenheten driver framtagandet och implementeringen. Eftersom friluftslivet berör fler än ett verksamhetsområde beslutas Plan för friluftslivet av kommunfullmäktige.

Lästips

Läs mer om friluftsliv och hållbar utveckling på:

[Naturvårdsverket](#)

[Globala målen](#)

Tillväxtstrategi för Östhammars kommun

ÖSTHAMMAR 2035

KOMMUNSTYRELSENS BEREDNING
NOVEMBER 2021

Med Östhammars kommun menar vi i denna text hela det geografiska området som kommunen utgör – från Skoby i sydväst till Örskärs fyr i nordost. Det är vi som bor, besöker och bedriver verksamhet i kommunen som avses och genom hela dokumentet kommer vi för enkelhetens skull benämna detta för Östhammar. Det är alltså ingen särskild del eller ort i kommunen som avses – och det är inte heller den kommunala organisationen.

Innehållsförteckning

Östhammar och omvärlden	4
Huvudstadsregionens möjligheter	6
Digitalisering	8
Utbildning och arbetsmarknad	8
Ekonomisk hållbarhet - en kommunal ekonomi i balans	9
Trygghet, trivsel och framtidstro - vision för Östhammar 2035	9
Mål	10
Vägledande principer för genomförandet av insatser inom Tillväxtstrategin	12
Etablera långsiktiga samarbeten	12
En strategi för hela kommunen	12
Att ta ledartröjan och att proaktivt styra samhällsinvesteringar	12
Satsningar inom förskola, skola som möter behov och höjer attraktiviteten	13
Vi vågar prioritera våra vägval	13
Pendla och res effektivare	14
Förhållningssätt till samverkan	17
Handlingsplanen	17
Kommunikation	17

Megatrenderna utmanar befintliga livsförutsättningar och påverkar oss som bor och verkar i Östhammar. Med några knapptryck i mobilen kan vi beställa varor eller tjänster från världens alla hörn.

Östhammar och omvärlden

Vår omvärld har de senaste årtiondena drivits av några viktiga megatrender. Det är framförallt globalisering, urbanisering och digitalisering. Megatrenderna utmanar befintliga livsförutsättningar och påverkar oss som bor och verkar i Östhammar. Med några knapptryck i mobilen kan vi beställa varor eller tjänster från världens alla hörn. Konkurrensen mellan företag ökar med tydligare pristransparens och digital marknadsföring vilket bl.a. leder till att utbud och valfrihet ökar för den enskilde.

Pengar har på relativt kort tid blivit digitala. Vi köar inte längre i en kassa för att betala en räkning. Många av systemen i vårt samhälle utvecklas också. Samtidigt är det viktigt att vi inte förlorar det som vi också sätter värde på från det Östhammar vi hade innan mobiltelefonens introduktion. Många står också idag utanför den digitala världen och det Östhammar vi vill se imorgon är inkluderande. I snabb takt måste vi alla bli mer digitala för att få vardagen att fungera. Arbetskraft och företag och offentliga organisationer måste bli allt mer värdeskapande. Det ställer krav på var och en av oss att ta ansvar för sin egen utveckling och förkovran.

Hållbarhet i sina olika dimensioner, ofta uppdelade i ekonomiska, sociala och ekologiska, är ramverket för långsiktig förmåga att leva ett gott liv på jorden. Det sätter ramarna för hur vi ska leva våra liv och skapa ett högt välbefinnande på ett hållbart sätt. Vi i Östhammar måste bidra på det sätt vi kan i vardagen så att vi och våra barn känner framtidstro. Insikten om att vi måste bli bättre på att hushålla med ändliga resurser ställer krav på förmågan att väga av olika intressen mot varandra och göra kloka val. Våra gemen-

samma resurser måste användas på ett medvetet och överlagt sätt såväl idag som i morgon.

Östhammars erbjudande är trygghet, trivsel och framtidstro i attraktiva livsmiljöer. Vi välkomnar fler Östhammarsbor och tackar de som bidragit till utvecklingen av vårt samhälle men väljer att fortsätta sitt liv på annan plats. Vi ser dem som ambassadörer för Östhammar. Vi gläds åt att vi kan bo här men resa till ett jobb i vår arbetsmarknadsregion, eller i världen. Eller vara värdeskapande digitalt på distans.

De senaste åtta åren har en långsiktig tillväxtstrategi vuxit fram i kommunen. Den har visat positiva effekter men behöver en uppdatering med de utmaningar som också belysts under dessa år. Flyktingströmmar, utmaningar med vatten- och avloppsnät, en ambition med högre kvalitet i skolan och ett ökat intresse för att flytta in till kommunen för att nämna några. Nu förnyas strategin i en andra upplaga. Tillväxtstrategin är en strategisk kompass för prioriteringar och kompletteras och kompletteras av andra styrdokument

Huvudstadsregionens möjligheter

Huvudstadsregionen med Stockholms som nav har under ett antal år varit en av de mest expansiva huvudstadsregionerna i Europa givet sin storlek. Det skapar förutsättningar på olika sätt för att hela Sverige ska leva.

Uppsala växer allt närmare Stockholm i många sammanhang. Det finns administrativa gränser men inom den magiska timmen i restid kan många röra sig i regionen och bidra till innovation, utbilda sig, jobba eller njuta av sin fritid i regionen. Uppsala räknar med att växa med 100 000 invånare de närmaste 30 åren. Hållbar tillväxt är ledorden när Uppsala påbörjat sin satsning med flera nya stadsdelar och ännu bättre pendlingsmöjligheter. Uppsalas utveckling har stor betydelse för Östhammar, liksom vårt samarbete i regionen. Båda kommunerna kompletterar varandra med jobb, attraktiva livs- och boendemiljöer, fritidsboende och rekreation.

Arlanda är huvudstadsregionens port mot världen. Flygtrafiken är en viktig för många exporterande företag i regionen. Varuflöden är centrala både i specialiserad godsflygtrafik och i plan för passagerartrafik. På och runt Arlanda sker en långsiktig utveckling av näringslivet vilket gynnar huvudstadsregionen och Sverige. Arlanda,

Märsta och Knivsta kommer att förbättra sin koppling mot Uppsala med fyrspåret vilket också förbättrar Östhammars närhet till dessa målpunkter i regionen. Därför är bl.a. slutförandet av väg 288 av högsta vikt liksom en kollektivtrafik där trafikanterna upplever att man kan åka kollektivt på ett bra sätt vid den tiden man behöver mellan platserna man ska. Då kommer fler att välja kollektivtrafiken och vi knyter ihop regionen.

Bostadsmarknaden i regionen utvecklas ständigt. Nyproduktionstakten är i flera delar hög men det blir också prisbilden. Intresse ökar för fler att bosätta sig i bra lägen allt längre från Stockholm och i större bostad utanför Uppsala men ändå jobba i regionen. Detta är en av Östhammars viktigaste möjligheter.

Det är svårt att rekrytera arbetskraft till yrken med eftergymnasial utbildning, som ingenjörer, lärare och socialsekreterare och det råder brist

på personal inom vården. Bland yrkesverksamma inom vård och omsorg, men även inom bygg, är det många som söker sig till Uppsala för arbete. Utpendlingen är fortsättningsvis större än inpendlingen, men den senare ökar även från grannkommuner som Tierp och Norrtälje. Stockholms lokala arbetsmarknadsregion växer från 37 till 52 kommuner när allt fler drar nytta av bättre förutsättningar för distansarbete och arbetspendling till Stockholm.

Även rörligheten är viktig för en dynamisk arbetsmarknad. I en kommun präglad av landsbygd, små tätorter och städer behöver förutsättningarna för kommunikation (både fysiskt och digitalt) vara stark för att platsen ska vara attraktiv som bostadsort, för arbete och företagande.

Östhammars kommun har under 2010-talet i princip nått sitt tillväxtmål för befolkningen som vid utgången av 2020 uppgick till 22 250 invånare. Ökningen har framför allt skett till följd av ett stärkt inrikes flyttnetto och en stabil invandring. Även födelsenettet (skillnaden mellan antalet födda och antalet avlidna) har stärkts på senare år, men utmanas av en åldrande befolkning och sannolikt stigande dödstal kommande år.

Östhammar har blivit en tillväxtkommun med de utmaningar det för med sig vad gäller kommu-

nal infrastruktur och service. Vi ser också effekten av urbanisering. Befolkningen växer i Stockholmsregionen under 2020-talet. Tillväxten drivs av födselar och invandring och fler äldre över 80 år förändrar och höjer kraven på den offentliga finansierade välfärden. I Stockholms län är de inrikes utflyttarna fler än inflyttarna i de flesta åldersgrupper. Men även i Östhammar ökar andelen av befolkningen som vill bo i våra tätorter. Det är tydligt att målgruppen unga familjer även kan attraheras av boende på landsbygden – men det samtidigt tydligt att konkreta insatser behöver sättas i verket. Fiberutbyggnad, kollektivtrafik, avstyckning av tomter och VA-lösningar är viktiga faktorer att förbättra för våra invånare.

Nettoinflyttning sker främst i familjeåldrarna och därmed också av barn/ungdomar. På senare år har det även skett en betydande nettoinflyttning i medelåldrarna 50 - 69 år till kommunen. Flyttnettot, framför allt inrikes gentemot övriga landet, är en viktig indikator på kommunens attraktivitet som livs- och boendemiljö och behöver vara positiv för att önskad befolkningstillväxt ska ske. Bostadsbyggandet är en avgörande komponent för att öka inflyttningen till kommunen, men det finns också utrymme inom det befintliga bostadsbeståndet. Exempelvis i småhus där det idag bor en eller två personer men som förr eller senare kan komma att hysa en hel familj.

Även rörligheten är viktig för en dynamisk arbetsmarknad. I en kommun präglad av landsbygd, små tätorter och städer behöver förutsättningarna för kommunikation (både fysiskt och digitalt) vara stark för att platsen ska vara **attraktiv som bostadsort, för arbete och företagande.**

Digitalisering

Att ha tillgång till snabb datatrafik är en konkurrensfördel. Teknikutvecklingen är snabb. Fiber och 5g blir viktiga verktyg för att kunna vara uppkopplad i kommunens alla hörn. Artificiell intelligens (AI) bidrar till en automatisering som skapar nya yrken och fasar ut eller kompletterar arbetsuppgifter i befintliga jobb. Tjänstesektorn digitaliseras allt mer. Branscher som fintech expanderar och digitaliseringen främjar framväxten av en delningsekonomi som förändrar befintliga branscher. Den accelererande digitaliseringen i Coronakrisens fotspår förändrar förutsättningarna för arbetslivets organisation och skapar nya tillväxtpotentialer i branscherna som levererar digitaliseringslösningar. Men kompetensbrist riskerar att dämpa den digitaliseringsdrivna tillväxten.

Östhammars kommun har en viktig roll som möjliggörare för dem som skall bygga ut trafiken, bl.a. genom smidiga tillståndsprocesser, så att fler får tillgång till snabb datatrafik. Teknikutvecklingen ställer också krav på att kommunen digitaliseras så att myndighetsutövning och medborgar- och företagarkontakter sker smidigt och effektivt.

Utbildning och arbetsmarknad

Allt högre krav på kompetens ställer krav att det finns utbildningssystem med hög kvalitet. För att uppnå egen försörjning, som anställd eller egen företagare, krävs utbildningar med hög kvalitet som är anpassad till framtidens krav på arbetsmarknaden. Östhammars ambitioner i utbildningssystemet måste öka, både inom teoretiska och praktiska ämnen. I Östhammar är målet att eleverna lämnar skolan med fullständiga betyg. Sedan behöver vi arbeta med att öka genomsnittsbetygen för de som lämnar gymnasieskolan för att öka möjligheterna till eftergymnasiala studier för fler.

Ca fyra av tio av de befintliga arbetstillfällena är inom yrken som vanligtvis kräver eftergymnasial utbildning, medan endast 22 procent av befolkningen i åldrarna 16 - 74 år har sådan utbildning (37 procent i riket), medräknat eftergymnasial utbildning kortare än tre år.

Yrkesgruppen ingenjörer och tekniker, som har ökat avsevärt under sedan 2014, kräver vanligtvis högskoleutbildning eller motsvarande.

Ekonomisk hållbarhet - en kommunal ekonomi i balans

Den kommunalfinansiella ställningen påverkar givetvis förutsättningarna att möta och styra tillväxten. Det är därför också viktigt att tydligt beskriva de ekonomiska förutsättningarna och utifrån detta även precisera några av de vägval som blir viktiga i genomförandet av strategin. De största finansiella utmaningarna bedöms vara dels balansen mellan intäkter och kostnader, dels det mycket stora investeringsbehovet i infrastruktur (bl.a. VA) och fastigheter. Läger vi därtill nya investeringar och kostnader som naturligen kommer med ökad tillväxt, så är det lätt att förstå att prioriteringar och goda förhandsanalyser är nödvändiga.

Kommunens ekonomiska läge gör det både nödvändigt och viktigt att öka den geografiska koncentrationen av offentlig service för att långsiktigt klara dagens och morgondagens kommunalekonomiska utmaningar.

Trygghet, trivsel och framtidstro - vision för Östhammar 2035

I Östhammar är visionen *"alla i Östhammars kommun ska känna trygghet, trivsel och framtidstro"*. Det gäller kommunmedborgare, verksamhetsutövare och besökare. Hela Östhammar ska utvecklas med sin samtid på ett varsamt och respektfullt sätt. I vår kommun växer livskraft fram både i stad och på landsbygden.

Östhammar 2035 är en kommun som målmedvetet arbetar med ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. Kommunen erbjuder en väl fungerande samhällsservice, arbete och bostäder. Gemenskap, öppenhet, tolerans och levande kultur är också beskrivande för kommunen. Människor känner tillit för varandra - det skapar trygghet.

Allt högre krav på kompetens ställer krav på att det finns **utbildningssystem med hög kvalitet.**

Mål

De effekter som tillväxtstrategin ska åstadkomma är att vi

1. ser en livskraft i både stad och på landsbygden
2. är en hållbar kommun – ekologiskt, socialt & ekonomiskt
3. erbjuder en fungerande samhällsservice, arbete och bostäder, samt att
4. gemenskap, öppenhet, tolerans och levande kultur är kännetecknande för kommunen

De preciserade mål vi har med strategins resultat är:

1 Samverkan

Privata, ideella, kommunala och statliga aktörer arbetar tillsammans för att utveckla boendemiljöer, infrastruktur och service - vårt Östhammar. Vi hjälps åt. Det kan bl.a. handla om samverkan i samband med exploatering, drift av anläggningar eller trygghetsskapande insatser mm

2 Ökad attraktivitet och befolkning

Östhammarsbon uppfattar kommunen som en bra plats att bo och leva i samt befolkningen ökar med mer än 200 invånare/år. Att medborgarna trivs i sin hemort är förstås grundläggande för en kommun som vill stärka sitt varumärke.

3 Näringsliv

Företagen i Östhammars kommun växer och är framgångsrika samtidigt som nya företag, gärna i tjänstesektorn, etableras

Vi lyckas när:

- Nya företag startas och etableras
- De befintliga företagen växer och utvecklas
- En bred arbetsmarknad för fler skapas

4 Ekonomisk hållbarhet

Långsiktigt god ekonomisk hushållning med en förmåga att i steg både investera i de stora behov som finns i bl.a. VA och fastigheter samt genomföra de satsningar som krävs i en kommun med tillväxtambitioner (kultur, skolkvalité, infrastruktur mm) samtidigt som balansen mellan intäkter och kostnader inte försämras.

Med den totala skuld som kommunen har idag och bedömningen av kommande investeringsbehov är det uppenbart att prioriteringar kommer behöva göras. Kommunen kommer inte kunna erbjuda hela bredden av offentlig service vid varje enskild tätort, utan styr mot en utveckling där olika verksamheter koncentreras till olika orter.

Ekonomisk hållbarhet handlar inte bara om den gemensamma offentliga ekonomin. För att detta ska möjligt och för att företag och människor ska kunna utvecklas behöver även näringslivets ekonomiska tillväxt och privatpersoners ekonomiska försörjningsmöjlighet vara stark. Tillväxtstrategin tar sikte på dessa tre perspektiv av ekonomiska hållbarhet.

5 Infrastruktur

Att medborgare ges goda möjligheter med avseende på gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, förbindelser för längre resor samt biltransporter är en viktig framgångsfaktor för en attraktiv region. En del i detta är att den fjärde och avslutande etappen nya länsväg 288 genomförs.

6 Vatten och avlopp för befintliga och nytillkommande medborgare och företag

Utbyggnad av kapacitet pågår i kommunens västra delar. För kommunens östra delar ska beslut fattas för såväl vattenförsörjning som avloppsrening.

Även här handlar det om beslut och prioriteringar som får stora effekter och som motsvarar stora ekonomiska värden. Väl underbyggda underlag är viktiga, liksom klokhets i ledarskap.

7 Boende och livsmiljöer

Nöjda invånare är en viktig nyckel till en positiv utveckling i kommunen. Kommunens organisation, ofta i samverkan med andra aktörer, arbetar löpande med det Östhammarsborna vill se en förbättring av.

Vägledande principer för genomförandet av insatser inom Tillväxtstrategin

Etablera långsiktiga samarbeten

Men god planering och framförhållning skapas rådighet inför de möjligheter och utmaningar som kan dyka upp i framtiden. Tillväxtstrategin ska tydliggöra vägval för kommunens framtida utveckling.

Utvecklingen av Östhammar sker utifrån de varierande förutsättningar och behov som finns inom kommunen men även i ett nära samspel i regionen och i Sverige.

Östhammar är – och ska även ta plats som – en del i ett större sammanhang. En del av Uppsala län och en del av Sverige. Med det följer möjligheter att förverkliga ambitioner för kommunen, medborgare i kommunen och företag i kommunen. Med en sådan vägledande princip följer även åtaganden på lokal och – framförallt - på regional nivå.

Genom att arbeta tillsammans med andra aktörer är vår övertygelse att samhällskontraktet stärks och att tilliten ökar. Det är alltså en del av strategin att etablera långsiktiga samarbeten för att nå målen och visionen.

En strategi för hela kommunen

Tillväxtstrategin är en strategi för utvecklingen i hela kommunen. Oavsett om du är företagare,

arbetande, besökare och/eller boende i kommunen. Vi har alla gemensam vårdnad om vår framtid. Det är också därför innehåll, leveranser och viktiga händelser arbetas fram och kommuniceras brett.

Eftersom tillväxtstrategin inte primärt är en strategi för den kommunala organisationen blir det naturligt att i tillväxtarbetet etablera en bred samverkan och delaktighet samt att kontinuerligt kommunicera syfte, insatser och resultat. En strategi för HELA kommunen.

Att ta ledartröjan och att proaktivt styra samhällsinvesteringar

Det finns ett tydligt samband mellan tillväxtstrategin och kommunens långsiktiga finansiering och översiktsplan. Detta säkerställer en sammanhållen planering för utvecklingen i hela kommunen.

En avgörande del i den sammanhållande planeringen är den kommunala ekonomi och möjligheter att klara gemensamma investeringar och offentliga kostnader som följer med investeringar. Östhammar 2035 bygger på den kommunalekonomiska utgångspunkten att satsningar genomförs där de också skapar största nytta utifrån tillväxtstrategins mål och där förutsättningar kommunalekonomisk hållbarhet är mest gynnsamma. Med detta följer att bostadsbyggande prioriteras i efter-

frågade lägen – eftersom detta inte bara bidrar till finansiering av tillväxtens nya kostnader, utan även ger förutsättningar för finansiering av kommunens samlade och nuvarande behov av välfärdstjänster. En del i strategin handlar också om tempo, vilket i sin tur tar sikte mot hållbarhetsbegreppet. En alltför snabb tillväxt kan riskera att ge upphov till fördyringar, flaskhalsar och efterfrågetoppar i bl.a. samhällsservice. Därför är t.ex. tillväxttakten inom befolkningsutvecklingen målsatt till en årlig ökning, som kommunen – med god planering – bedöms klara av.

Satsningar inom förskola, skola som möter behov och höjer attraktiviteten

I takt med att samhällena utvecklas förändras också behoven av samhällsservice.

Särskilt viktigt för attraktiviteten är kvalitén i förskola och skola. Det är därför naturligt att dessa kommunala verksamheters behov prioriteras. I de delar av kommunen där befolkningsutvecklingen förändras ställer det särskilda krav på prognosarbete, planering och på investeringar.

När vi talar om dessa verksamheters behov avser vi verksamheternas behov i bred bemärkelse – främst kvalitet men också kompetensförsörjning, logistik för de som nyttjar verksamheten, lokalisering, miljö mm.

Vi vågar prioritera våra vägval

Infrastruktur och möjligheten till kommunikationer knyter ihop kommunen och är en förutsättning för en ekonomisk hållbarhet, ökad be-

folkning, förbättrade möjligheter till pendling, besöksnäringen och ökad sysselsättning. För att skapa utvecklingskraft och möjligheter behöver tillgängligheten stärkas inom kommunen och mellan kommunen och andra delar av regionen. Ett levande kulturliv och föreningsliv är viktigt för välfärden och demokratin.

Kulturens och föreningslivets betydelse är stor för en hållbar samhällsutveckling särskilt vad gäller mångfald, jämställdhet, miljö och social sammanhållning.

Aktiviteter inom kultur och fritid som inte minst erbjuds av idéburna organisationer och idrottsföreningar, bidrar till social sammanhållning och är betydelsefullt för att livsmiljön och bostadsorten ska upplevas som attraktiv. För att ta tillvara de möjligheter som kulturen och föreningslivet kan ge är det angeläget att synliggöra och vidareutveckla kulturens och föreningslivets betydelse och potential i det regionala tillväxtarbetet.

Under 2020/21 har kommunen tagit initiativ till en dialog kring balansen mellan de kommunal-ekonomiska utmaningarna och utbudet av bl.a. offentlig service i allmänhet och fritidsanläggningar specifikt. Tillgänglighet, kvalitét i verksamheten samt servicen på plats är faktorer som är och kommer vara viktiga för upplevelsen av en attraktiv kommun. Här spelar infrastruktur och möjligheter till kommunikation en avgörande roll, liksom kommunens förmåga att planera och ta beslut så att det samlade kultur- och fritidsutbudet görs tillgängligt.

Tillväxtstrategin pekar därför ut satsningar på infrastruktur och kommunikationer, som särskilt viktiga för att kunna klara av koncentrationen av viss offentlig service. För att långsiktigt klara av att bibehålla (och kanske t.o.m. utveckla) tillgänglighet, kvalitet i verksamheten och service på plats är det en nödvändighet att visst kommunalt utbud av offentlig service över tid kommer behöva koncentreras. Här pekar strategin alltså även ut behovet av att både göra prioriteringar i lokaliseringar av bl.a. fritidsanläggningar, men även möjligheten att söka nya lösningar i samarbete med förenings- och näringsliv för både investeringar och drift av sådana anläggningar.

Det är tydligt att skola/fritids, förskola respektive utegym, motionsspår samt spontanidrottsplats är exempel på service som är viktiga för attraktiviteten att ha en nära tillgång till avståndsmässigt. Den kunskapen blir styrande när nödvändiga prioriteringar genomförs.

Från den kommunala organisationens sida talar man om "ett Östhammars kommun", som ett begrepp för att tydliggöra att kommunens samlade erbjudande ska ses som en helhet där utbudet på en ort kompletteras av erbjudandet på en annan. Det är inte långsiktigt ekonomiskt hållbart att för en kommun med Östhammars storlek erbjuda hela bredden av offentlig service på fem olika orter med 15-20 km mellanrum då förväntningarna på tillgänglighet, kvalitet och service stiger samtidigt som lokalinvesteringar och drifts och underhållskostnader ökar.

Pendla och res effektivare

Pendlingsmöjligheter, kollektivtrafik och logistisk planering är grundläggande för både en ökad attraktivitet generellt och för att också bli en relevant bostadskommun för mycket av den arbetskraft som idag upplevs som svårrekryterad.

För att nå längre i det arbetet behövs en ökad medvetenhet om den fysiska planeringens betydelse för hållbar tillväxt och attraktiva livs- och boendemiljöer. Östhammars kommun behöver även etablera ett närmare och mer konkret samarbete med både regionala utvecklingsaktörer samt med det privata näringslivet och allmännyttan.

Ambitionen är - i det arbetet - att nyttja det gynnsamma geografiska läget kommunen har i relation till utvecklingen i huvudstadsregionen och Uppsala, men även att bli vassare i förmågan att skapa boendemiljöer där det är tydligt att det är de boendes vardagspussel som prioriterats.

Det har blivit allt tydligare att resandet inom kommunen också en attraktionsfaktor att ta hänsyn till. Givet att t.ex. antalet kultur- och fritidsanläggningar minskar när fokus sätts på kvalitet och service blir det viktigt att vägsäkerhet och kollektivtrafik utvecklas så att möjligheter till resande stimuleras även inom kommunen. Detsamma gäller givetvis även kopplat till nuvarande arbetsplatser och kommande etableringar.

Tillväxtstrategin är **en strategi för utvecklingen i hela kommunen** - oavsett du är företagare, medborgare och oavsett var i kommunen du bor eller om du är deltidsboende i kommunen.

Handlingsplan

- Nya bostäder
- Etablerade samarbeten
- Strategiska avtal och dokument
- Tillgång till bredband och digitala offentliga tjänster
- Satsningar inom förskola, skola och fritidsverksamhet
- Satsningar på infrastruktur, kommunikationer och möjligheter till pendling
- Attraktiva livsmiljöer
- Delaktighet och inflytande

Förhållningssätt till samverkan

Vi utvecklar vår förmåga att i dialog mellan kommunens organisation, civilsamhälle och privata aktörer planera och utveckla Östhammars kommun.

Utvecklingen av Östhammars kommun kan inte göras självständigt av den kommunala förvaltningen på det politiska uppdraget. Civilsamhället behöver bidra och behöver också ges möjlighet att bidra.

En helt avgörande faktor för att lyckas med detta är att utveckla ett förhållningssätt och en systematik i dialogen mellan kommunen och det omgivande samhället. Särskilt fokus ska läggas på att ge civilsamhället inflytande och möjlighet till delaktighet.

Handlingsplanen

Strategiska insatser som genomförs, som en del i att förverkliga Tillväxtstrategin, presenteras på kommunens hemsida www.osthammar.se/tillvaxt

Insatserna har delats upp i block utifrån satsningsområden under följande rubriker:

- Nya bostäder
- Etablerade samarbeten
- Strategiska avtal och dokument

- Tillgång till bredband och digitala offentliga tjänster
- Satsningar inom förskola, skola och fritidsverksamhet
- Satsningar på infrastruktur, kommunikationer och möjligheter till pendling
- Attraktiva livsmiljöer
- Delaktighet och inflytande

Kommunikation

Syftet med kommunikationen är att säkerställa samordning och ett brett engagemang med ambitionen att få in så mycket kunskap och energi in i tillväxtarbetet som möjligt. Verktygen för kommunikationen är kommunens hemsida, sociala medier och nyhetsbrev.

Utöver detta har den kommunala förvaltningen det löpande uppdraget att involvera lokalt näringsliv, medborgare, föreningar och besökare i att driva utvecklingsarbetet framåt mot den vision, som fastställts och mot de mål som sats upp för "Östhammar 2035".

På Östhammars kommuns hemsida kan du även läsa mer om nuläget i vår kommun.

Välkommen på vår resa mot "*Östhammar 2035 – den kommun där alla känner trygghet, trivsel och framtidstro!*"

Kulturen och föreningslivets betydelse är stor för en hållbar samhällsutveckling vad gäller mångfald, jämställdhet och social sammanhållning.

Kommunens samlade erbjudande
ska ses som en helhet, där utbudet på
en ort kompletteras av erbjudandet på
en annan.

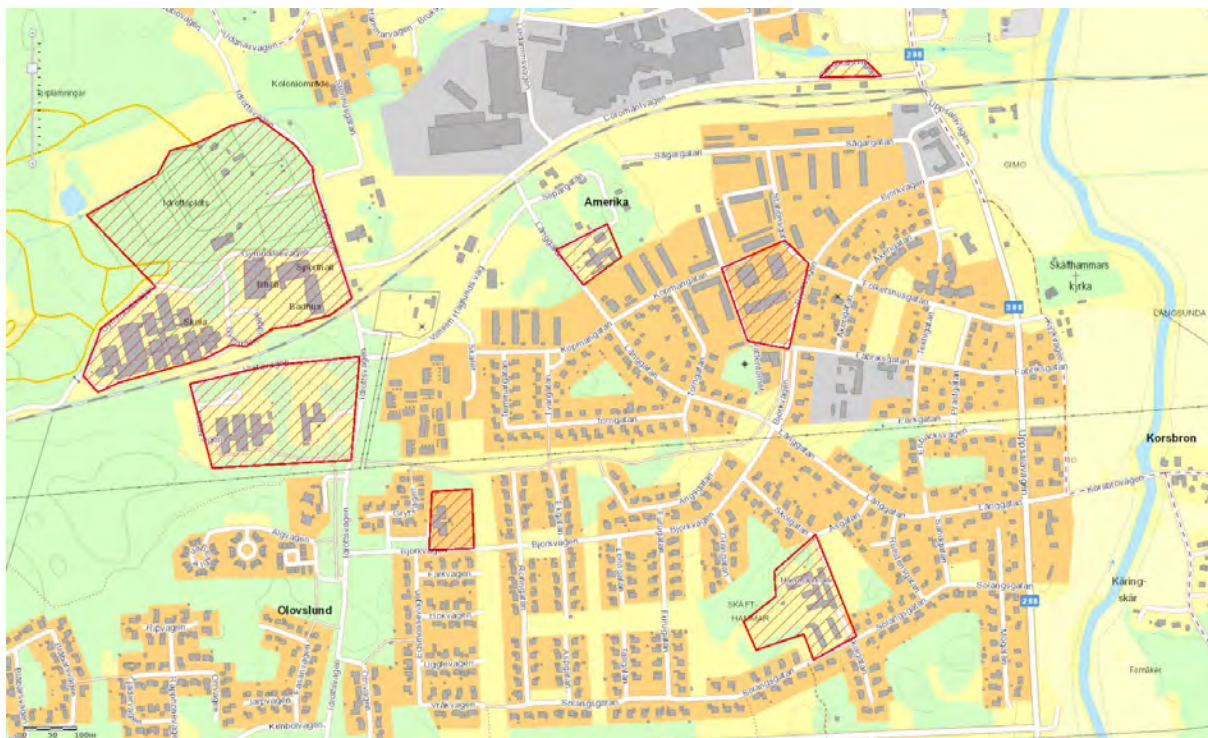

Östhammar 2035 – den kommun där alla känner trygghet, trivsel och framtidstro

Östhammars kommun
Stångörsgatan 10, Box 66 • 742 21 Östhammar
Tel: 0173-860 00 • E-post: osthammardirekt@osthammar.se
Hemsida: osthammar.se • Orgnr: 212000-0290

Område runt badhus/sporthall/ishall samt idrottsplatsen och gymnasieskolor, naturlig avgränsning i söder mot järnväg, öster Idrottsvägen, väster gymnasievägen naturligt följt av idrottsplatsens avgränsning i norr.

Område runt Vallonskolan och vretaskolan. Avgränsning Idrottsvägen - Vretavägen – gångväg söder om skolorna.

Område runt Rubinens förskola.

Område Diamantens förskola.

Område Gimotorg. Köpmangatan – Stationsgatan – Björkvägen.

Område Gimo Busstatin.

Område runt Hammarskolan.

Lokala ordnings- föreskrifter

Östhammars Kommun

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	Datum och §
Ersätter tidigare version	Kommunfullmäktige, 29 september 2015, § 78 Kommunfullmäktige, 18 juni 2019, § 85
Dokumentansvarig	Marie Berggren

Innehållsförteckning

Lokala ordningsföreskrifter gällande användning av offentlig plats.....	3
Om de lokala ordningsföreskrifterna.....	3
Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde	3
Lastning.....	4
Schaktning, grävning m.m.....	4
Störande ljud och buller.....	4
Containrar, byggställning och bod	4
Markiser, flaggor och skyltar	4
Högtalarutsändning.....	5
Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor.....	5
Luftvapen.....	5
Förtäring av alkohol	5
Camping	5
Hundar och katter	6
Affischering, reklam mm.....	6
Tillgänglighet och framkomlighet.....	6
Växtlighet från tomt	7
Överträdelse av lokala ordningsföreskrifter	7

Lokala ordningsföreskrifter gällande användning av offentlig plats

Om de lokala ordningsföreskrifterna

Beslutade av kommunfullmäktige den 29 september 2015, § 78.
(KS-2014-332)

Reviderade avseende § 11 av kommunfullmäktige den 18 juni 2019, § 85.
(KS-2018-514)

Dessa föreskrifter upphävs och ersätts med nuvarande förslag i sin helhet.

Östhammars kommun föreskriver följande med stöd av 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617).

Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde

1 §

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i 3 kap. ordningslagen (SFS 1993:1617).

Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i Östhammars kommun ska upprätthållas.

2 §

Föreskrifterna är tillämpliga på alla platser inom kommunen som är offentlig plats enligt 1 kap. 2 § första stycket 1–4 ordningslagen om inte annat anges.

3 §

Vid tillämpningen av 3 kap. ordningslagen och dess föreskrifter ska med stöd av 1 kap. 2 § andra stycket ordningslagen följande områden jämföras med offentlig plats (bilaga 1, denna föreskrift):

1. Kommunala badplatser (namngivna)
2. Lekplatser (namngivna)
3. Idrotts- och sportplatser inkl. utegym (namngivna)
4. Särskilt iordningsställda platser för friluftsliv och rekreation (namngivna)
5. Allmänna begravningsplatser (namngivna).
6. Skolgårdar och förskolegårdar på andra tider än beslutade verksamhetstider
7. Vattenområde som får överbyggas enligt detaljplan

För områden som kommunen upplåter till torghandel gäller också kommunens föreskrifter om torghandel.

1. Torghandelsföreskrifter i Östhammars kommun

4 §

Innan polismyndigheten fattar beslut om tillstånd enligt 2 kap. 1-4 §§ ska kommunen ges tillfälle att yttra sig enligt 3 kap. 2 § ordningslagen.

Lastning

5 § Vid lastning, forsling, lossning och annan hantering ska den som ansvarar för åtgärden göra vad som behövs för att undvika att allmänheten utsätts för tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt.

Avlastning och uppläggning av gods får inte ske så att brandposter, brandsläckningsutrustning, utrymningsvägar och parkeringsplatser för personer med funktionsvariation eller andra tillgänglighetsanordningar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

Schaktning, grävning m.m.

6 § Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning eller annat liknande arbete ska se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

Grävutillstånd krävs för schakt i allmän platsmark inom detaljplanelagt område. Schaktning och utfyllnad kan kräva marklov.

Störande ljud och buller

7 § Arbete som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, t.ex. stenkrossning, pålning och nitning får inte äga rum mellan klockan 22.00 och klockan 07.00 utan polismyndighetens tillstånd. Sådant arbete kan kräva anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken.

Containrar, byggställning och bod

8 § Tillstånd krävs från polismyndigheten för uppställande av objekt såsom containrar, säckar för byggmaterial eller andra objekt med likvärdig funktion på offentlig plats.

Ägaren, eller den som är i ägarens ställe, till sådana objekt som nämns ovan som ska ställas upp på en offentlig plats, är skyldig att tydligt markera objektet med ägarens eller brukarens namn, adress och telefonnummer.

Vid utplacering av sådana objekt ska brandskyddsaspekter beaktas. Vidare ska särskild hänsyn tas till framkomligheten för gång- och cykeltrafik.

Ovanstående gäller även för byggställning och bod.

Uppställning av container kräver bygglov om det inte gäller uppställning under kort tid.

Markiser, flaggor och skyltar

9 § Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,30 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,50 meter. Fast monterad utstickande skylt ska inte sättas upp så att den sticker ut på lägre höjd än 3,50 m över gångbana. Anordning som medger uppsättning av anslag kan kräva bygglov. I den mån bygglov har beviljats framgår av detta hur anordningen ska placeras.

Banderoller, skyltar, gatupratare, dekorationer och reklamanordningar får inte sättas upp på vägområde/trottoar avsedd för oskyddade trafikanter. Tillstånd från polismyndighet krävs om sådana anordningar sätts upp över eller på ett sådant sätt att de vetter mot offentlig plats.

Högtalarutsändning

10 § Information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polismyndigheten.

Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

11 § All användning av pyrotekniska varor på offentlig plats eller därmed jämställd plats kräver tillstånd av polismyndigheten.

Vad som sägs i första stycket gäller inte från kl. 17.00 på påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton samt därpå följande dag till kl. 01.00.

Ytterligare regler för användande av pyrotekniska varor finns i 3 kap. 7 § ordningslagen.

Luftvapen

12 § Luftvapen, fjädervapen, paintballvapen samt motsvarande vapen som avses i 2kap 1 § 2 stycket vapenlagen får inte användas inom offentlig plats eller därmed jämställd plats.

Förtäring av alkohol

13 § Spritdrycker, vin och starköl och andra alkoholhaltiga drycker överstigande 2,25 volymprocent får inte förtäras inom följande områden, inklusive tillhörande p-platser, skol- och förskolegårdar:

- Alunda - se karta bilaga 2
- Gimo - se karta bilaga 3
- Östhammar – se karta bilaga 4
- Östhammar – se karta bilaga 5
- Österbybruk - se karta bilaga 6
- Öregrund - se karta bilaga 7

Camping

14 § Inom detaljplanelagt område får camping endast ske inom följande områden:

- Hargshamn - se karta bilaga 8
- Östhammar - se karta bilaga 9
- Österbybruk - se karta bilaga 10
- Öregrund - se karta bilaga 11*
- Gräsö - se karta bilaga 12
- Sunnanö - se karta bilaga 13

*) Gäller endast i samband med midsommar och Roslagsloppet.

Inom andra detaljplanelagda områden får camping inte ske.

Hundar och katter

15 § Den som har hund eller katt i sin vård är skyldig att följa bestämmelserna i denna paragraf. Bestämmelserna är inte tillämpliga för ledarhundar, service- och signalhundar för funktionshindrade samt tjänstehundar.

Om tillsyn över hundar och katter är i övrigt stadgat i lag (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter.

Moment 1

Hundar och katter ska hållas under tillsyn på offentliga platser. (3 §)

Hund ska alltid hållas kopplad på offentlig plats eller därmed jämställd plats samt i motionsspår. Undantag från detta kopplingstvång gäller för de områden där kommunen anordnat hundrastplatser.

Moment 2

Hundar och katter får inte vistas på:

- Lekplatser
- Förskole- och skolgårdar
- Badplatser som jämställs med offentlig plats under tiden 1 maj – 1 september
- I offentliga lokaler.

Moment 3

Förening efter hund på offentliga platser eller därmed jämställd plats ska plockas upp.

Affischering, reklam mm

16 § Affischer, annonser, klistermärken, projicerade eller schablonmålade budskap eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, staket, stolpar, kabelskåp eller liknande som vetter mot eller utgör del av offentlig plats. Utfärdat polistillstånd är giltigt endast tillsammans med skriftligt medgivande från ägare till fastighet eller anläggning som nyttjas.

Tillstånd av polismyndigheten behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd av polismyndigheten för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden på byggnad där rörelsen bedrivs och som rör rörelsen.”

Tillgänglighet och framkomlighet

17 § Den som nyttjar offentlig plats ska säkerställa att gällande tillgänglighetskrav är tillgodosedda och att brandposter, brunnar, avstängningsventiler, P-automater, nedstigningsschakt, kopplingsskåp, offentlig belysning, trafikmärken, trafiksignaler och dylikt inte blockeras eller är övertäckta.

Framkomligheten för utryckningsfordon får inte hindras vid nyttjande av offentlig plats.

Växtlighet från tomt

18 § För att inte hindra framkomlighet för trafikanter får växtlighet på tomt inte skjuta ut över gång- eller cykelbana på lägre höjd över marken än 2,80 meter, eller över en körbana på lägre höjd över marken än 4,80 meter.

Träd och buskar ska beskäras i den mån grenarna sträcker sig över gång- eller körbanan under de höjder som sagts i första stycket.

Avgift för användning av offentlig plats

19 § För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen, enligt avgiftslagen (1957:259), rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som beslutats av kommunfullmäktige.

Överträdelse av lokala ordningsföreskrifter

20 § Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot någon av dessa ordningsföreskrifter kan dömas till penningböter enligt 3 kap. 22 § andra stycket ordningslagen.

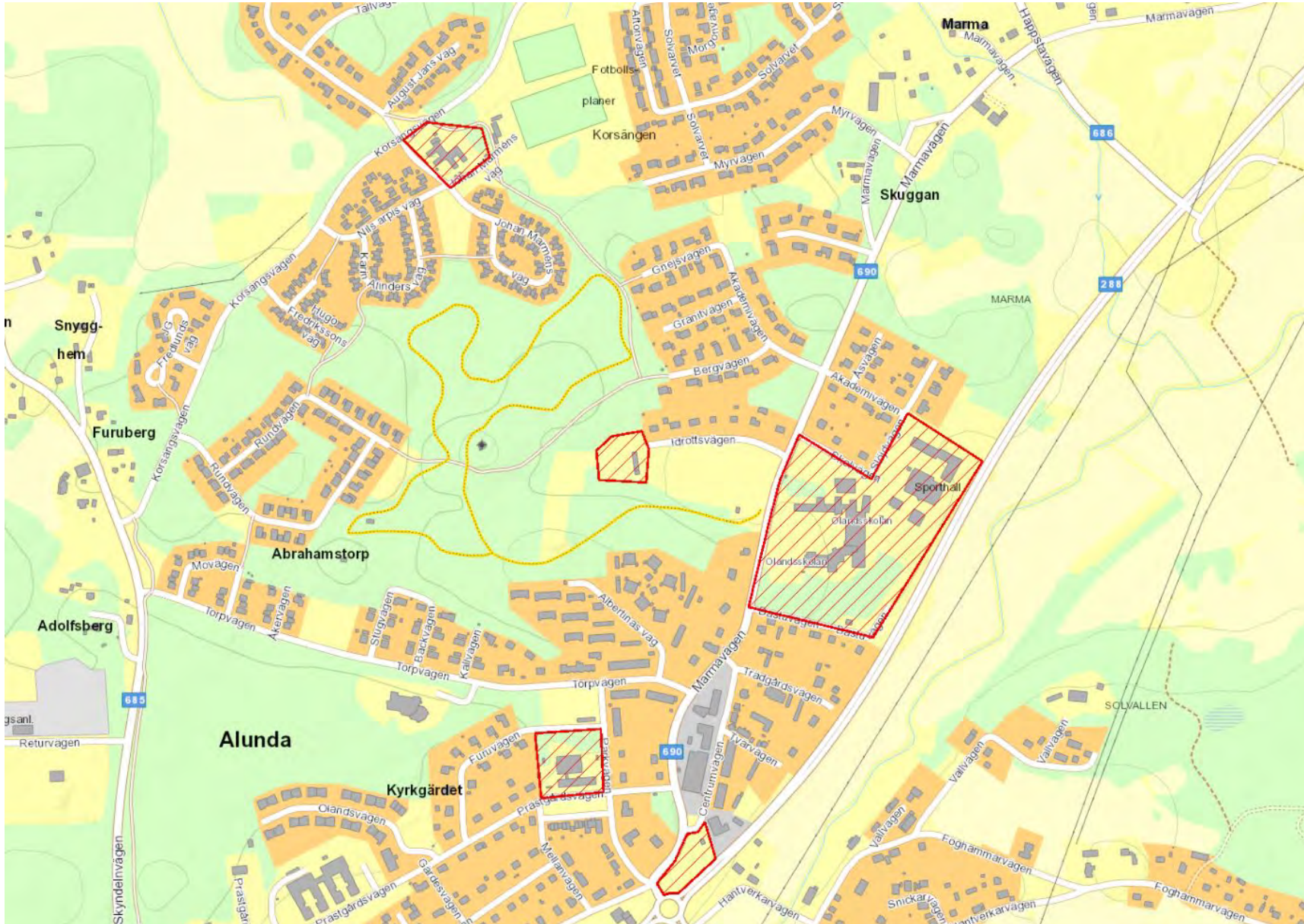
I ordningslagen finns också bestämmelser om föreläggande och förverkande.

Dessa föreskrifter träder i kraft den YYMMDD och tidigare beslutade lokala ordningsföreskrifter i Östhammars kommun antagna av kommunfullmäktige upphör att gälla.

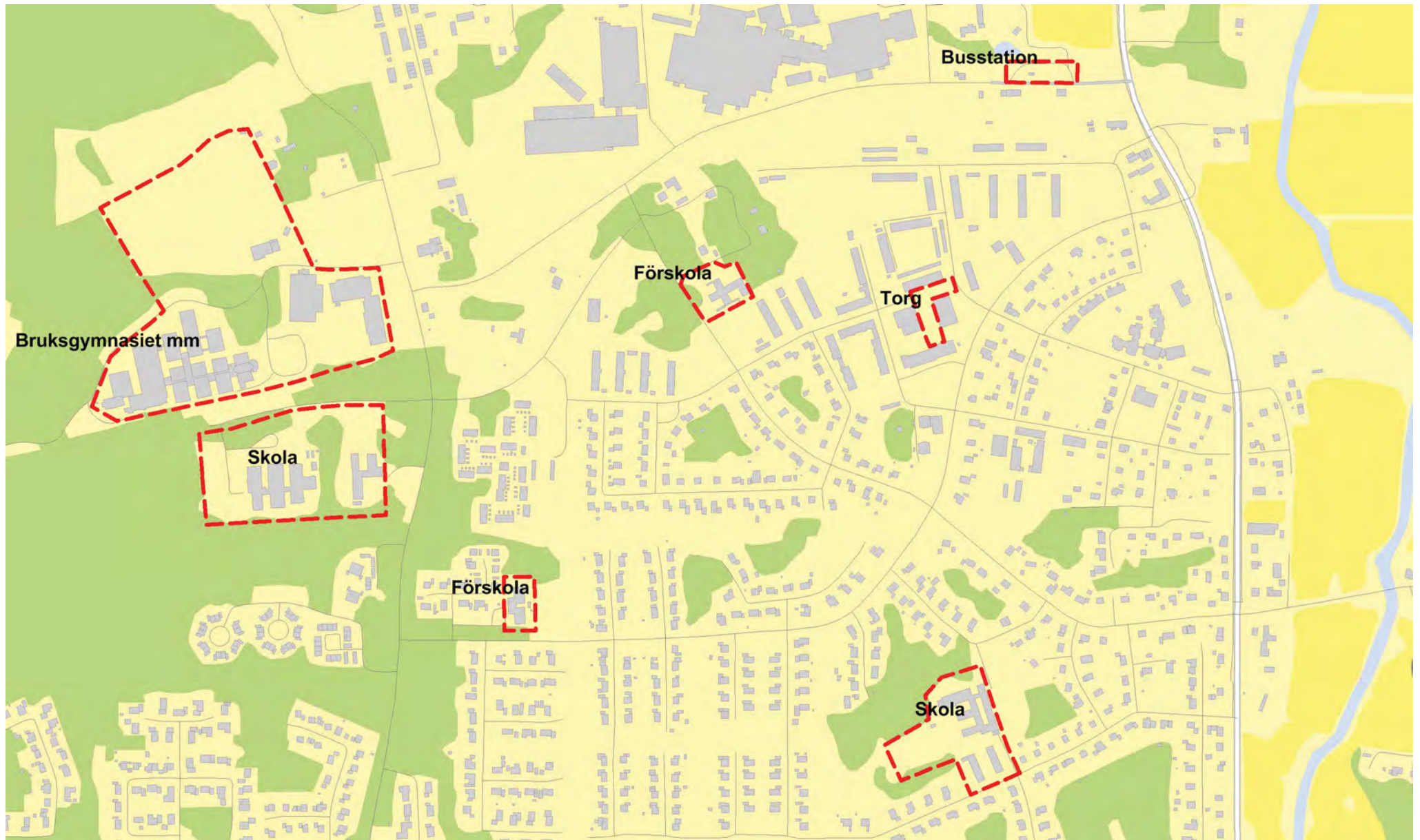
Kartbilagornas områden ska avgränsas med gator eller andra tydliga geografiska gränsdragningar

Underskrifter av KF ordförande, KSO, KD och kommunsekreterare ?

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Alunda tätort

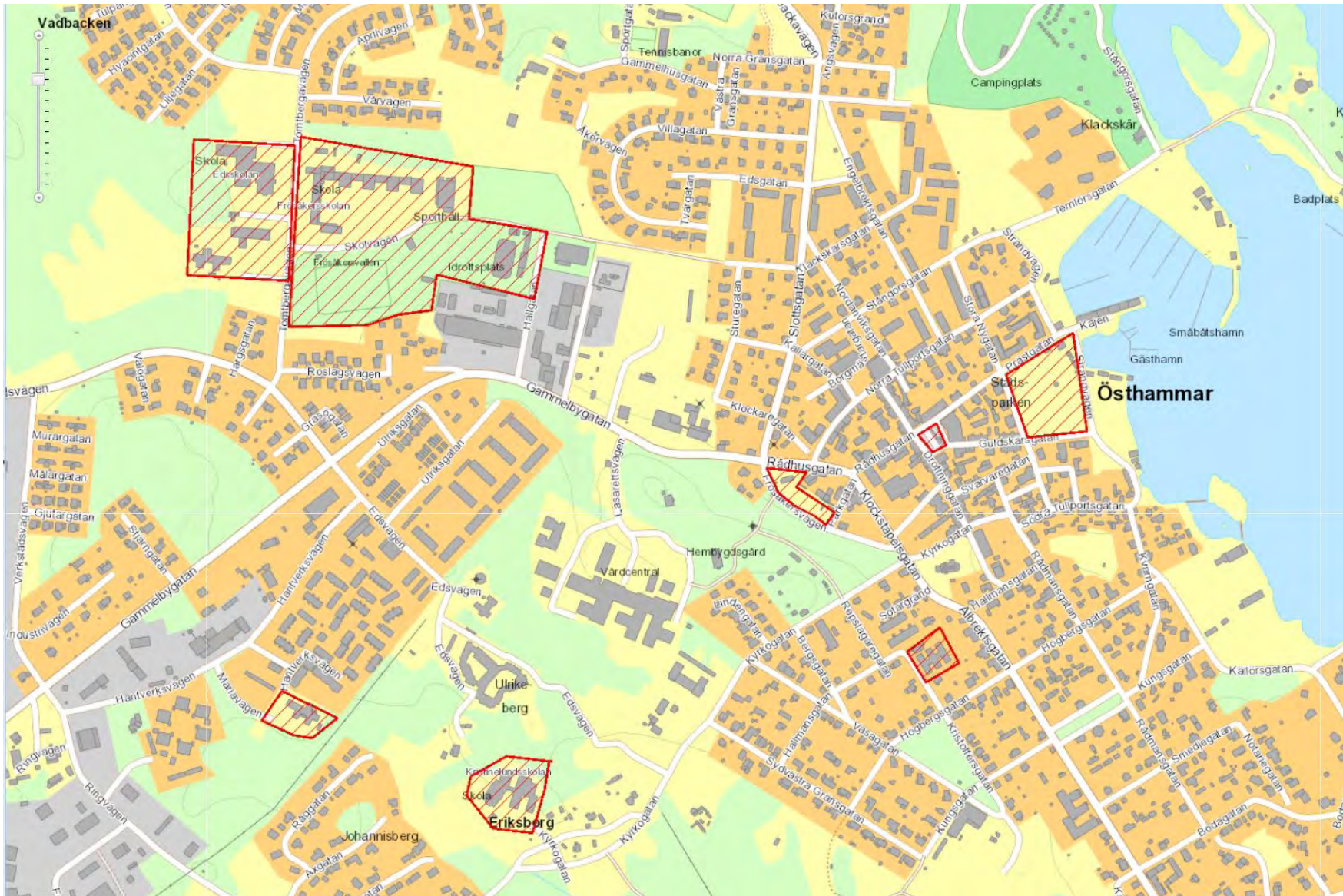

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Gimo tätort

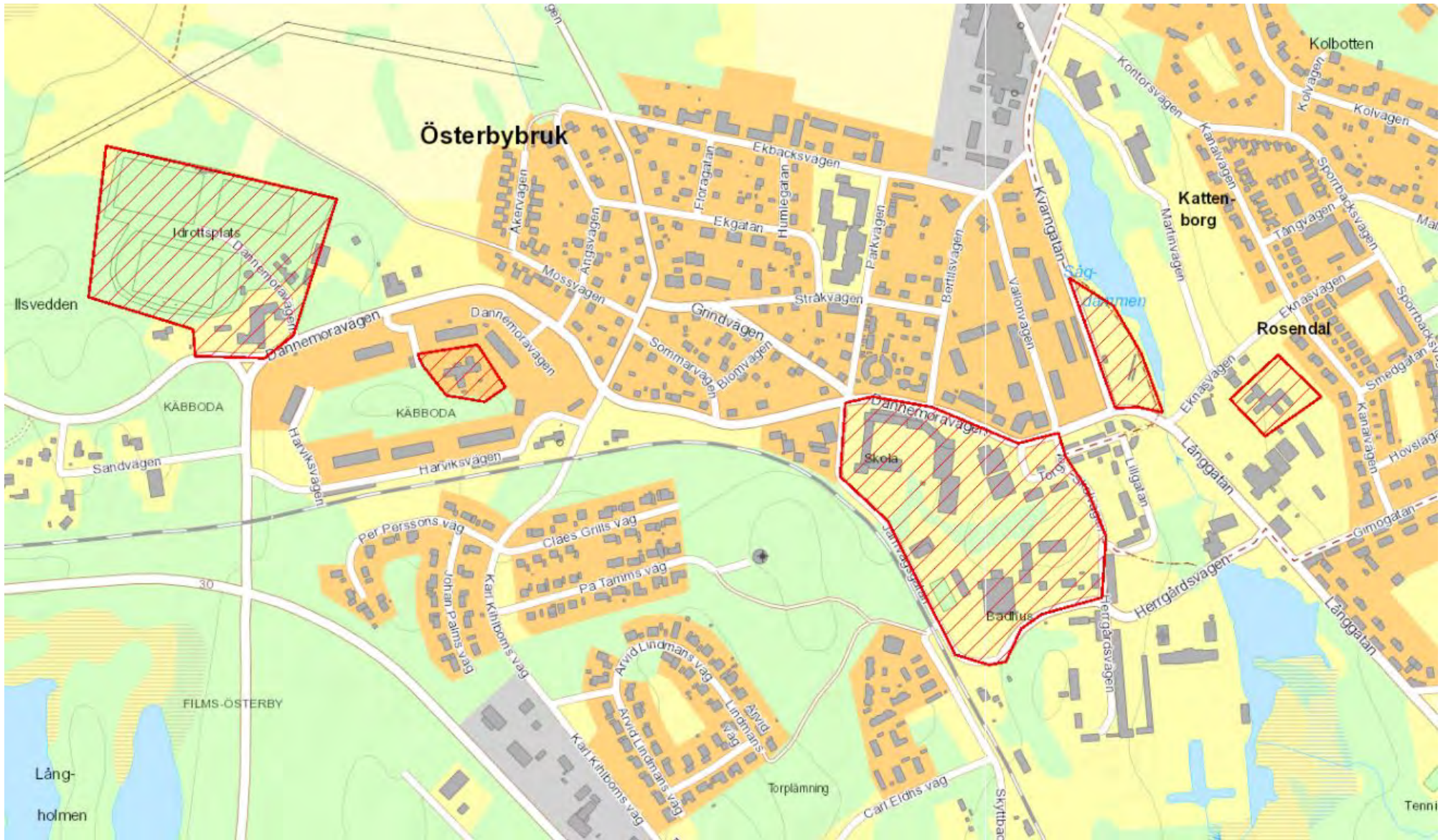

Område där inte spritdrycker, vin och starköl och andra alkoholhaltiga drycker överstigande 2,25 volymprocent får förtäras.

Lokala ordningsföreskrifter, Östhammars tätort

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Österbybruks tätort

Område där inte spritdrycker, vin och starköl och andra alkoholhaltiga drycker överstigande 2,25 volymprocent får förtäras.

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Öregrunds tätort

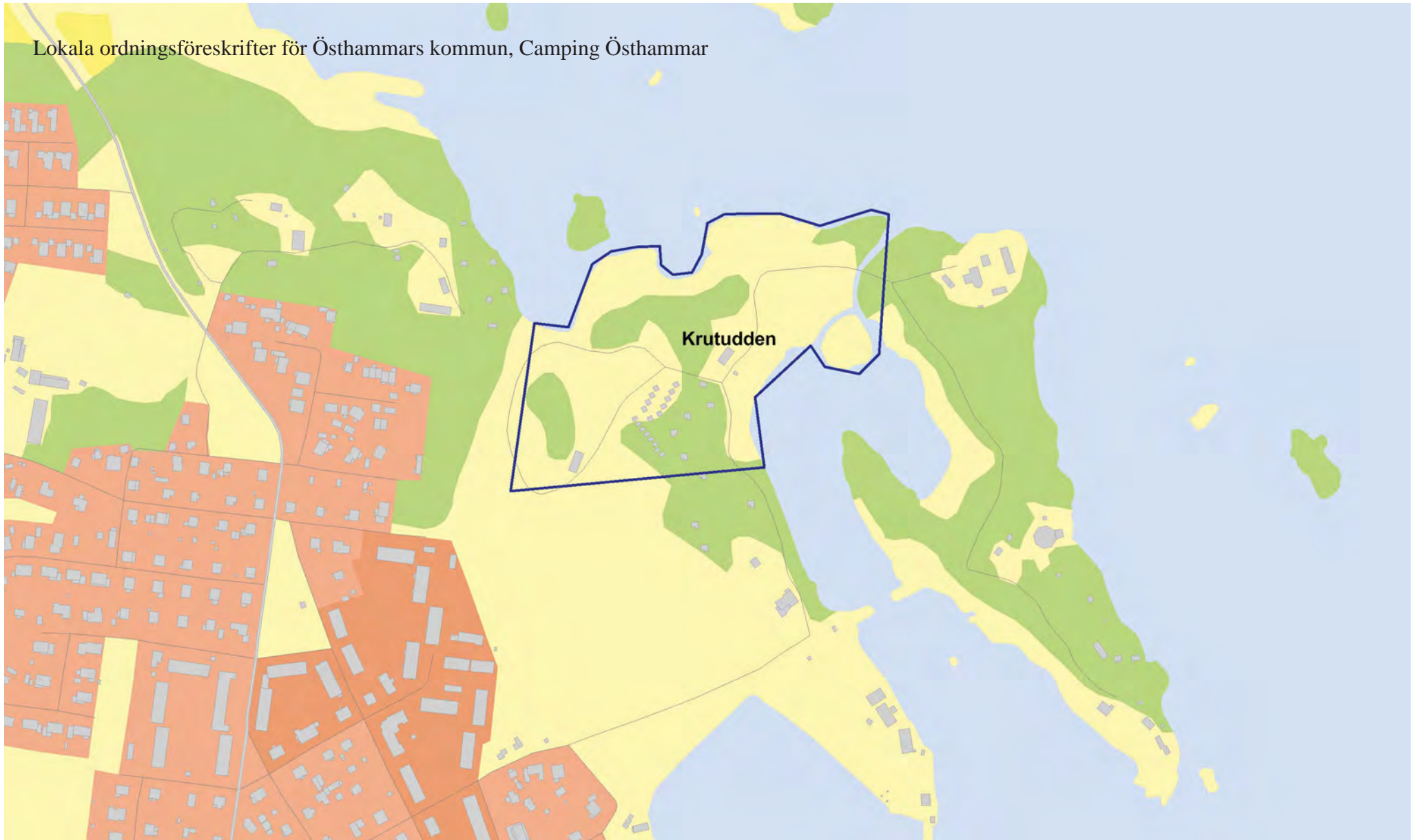

Område där inte spritdrycker, vin och starköl och andra alkoholhaltiga drycker överstigande 2,25 volymprocent får förtäras.

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Camping Hargshamn

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Camping Östhammar

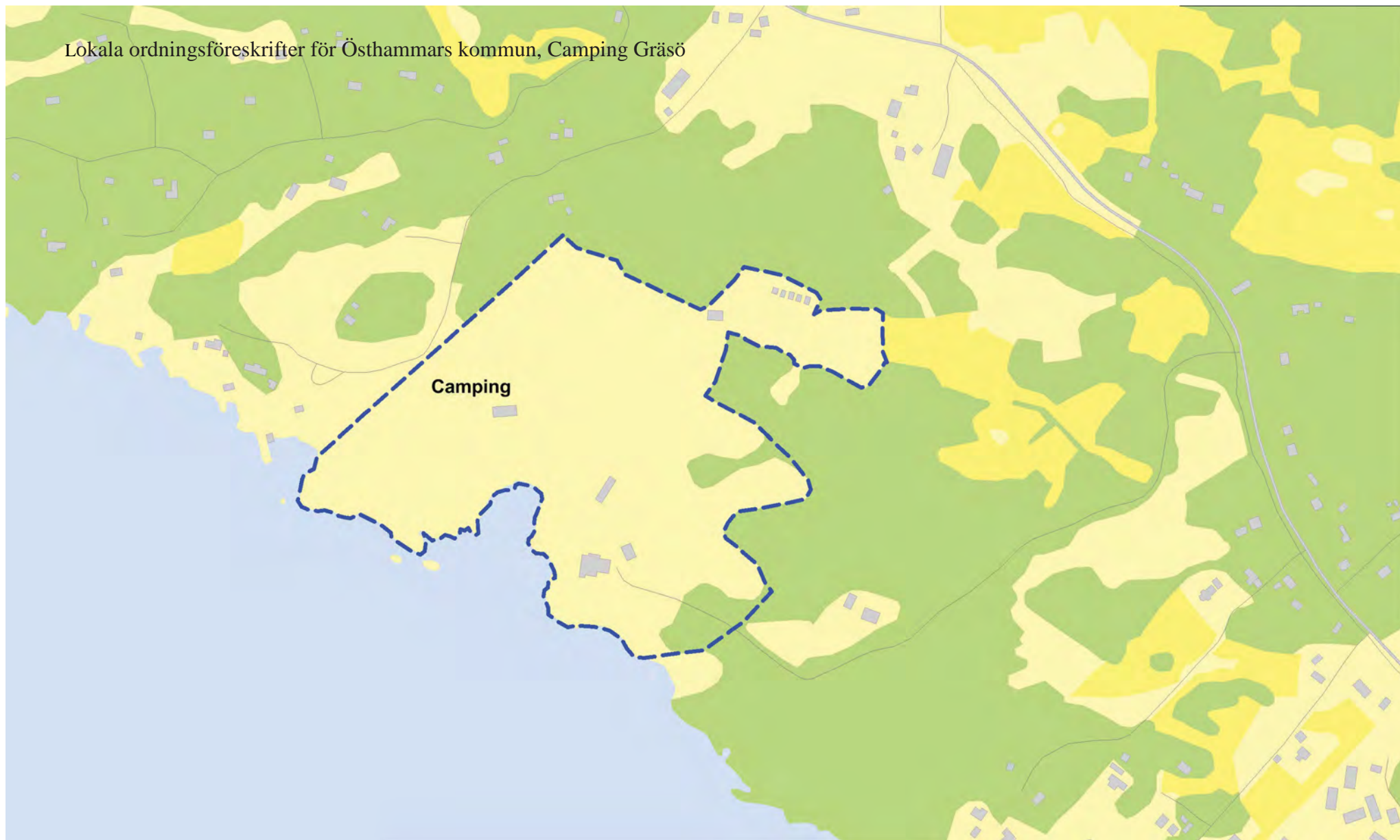
Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Österbybruk

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Camping Öregrund

Lokala ordningsföreskrifter för Östhammars kommun, Camping Gräsö

Begravningsplatser:

Skäfthammar kyrkogård

Hökhuvuds kyrkogård

Ekeby kyrkogård

Alunda kyrkogård

Films kyrkogård

Dannemora kyrkogård

Morkarla kyrkogård

Hargs kyrkogård

Valö kyrkogård

Börstils kyrkogård

Östhammars kyrkogård

Östhammars kyrkogård Hoppet

Öregrunds griftegård

Öregrunds kyrkogård

Gräsö kyrkogård

Forsmarks kyrkogård

Allmänna lekplatser:

Alunda: Gnejsvägen

Torpvägen

Vällenbadet

Gimo: Björkparken

Blåbärsvägen

Hökvägen

Hargshamn: Badplatsen

Folketshusgatan

Norrskedika: Mariebergsvägen

Älvsnäs: Badplatsen

Öregrund: Fjällgatan

Gellmansgatan

Klockstapeln

Tallparken

Österbybruk: Arvid Lindmans väg

Bertilsvägen

Österbybruk: Blästergatan

Mossvägen

P A Tamms väg

Smältarvägen

Torgparken

Östhammar: Aprilvägen

Bigatan

Fasangatan

Klintgatan

Krutudden

Pomonagatan

Roslagsvägen

Sjötorget

Skogsvägen

Trastgatan

Trollgatan

Vasaparken

Verkstadsvägen

Villagatan

Kommunala badplatser

Aspbo 1
 Aspbo 3
 Gimobadet
 Gräsöbadet
 Hargshamnsbadet
 Krutudden
 Rastsjöbadet
 Simbadet i Österbybruk
 Sunds badplats
 Sunnanöbadet
 Tallparksbadet
 Vällenbadet
 Älvsnäsbadet

Idrotts- och sportplatser

Frösåkersvallen
 Marmavallen
 Korsängen
 Idrottsgården Gimo
 Gimo konstgräsplan
 Öregrunds utegym
 Öregrunds hockeyrink
 Östhammars hinderbana
 Östhammars utegym
 Österbybruk multi-arena
 Österbybruk utegym
 Österbybruks IP

Särskilt iordningsställda platser för friluftsliv och rekreation

Grillkåtan vid Gimobadet
 Tallparken
 Kallerö
 Aspbo Naturreservat
 Krutudden
 Gräsö gård
 Fyrskeppsudden Öregrund
 Surberget Öregrund
 Gräsönbacken
 Näsudden
 Getabacken Östhammar
 Gammelhus
 Björkparken Gimo
 Stupet Alunda
 Folkets park Österbybruk
 Sågdammsparken Österbybruk
 Gimo likboden

Projekt: Öppnare landskap på Gräsö - ett åtgärds paket

Län	Kommun
Uppsala län	Östhammar

Kommunens projektansvarige

Kommunens projektansvarige	Enhet/förvaltning
Camilla Andersson	Östhammars kommun
Postadress	Postnr Postort
Box 66	74221 Östhammar
Telefon	Mobil
██████████	██████████
E-post	Postgiro/Bankgiro
████████████████████	233-1361
Organisationsnummer	Betalningsreferens
212000-0290	ZZ2000

Övriga kontaktpersoner

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Stiftelsen Gräsöfonden	Gräsöfonden
Typ av organisation	
Stiftelse	
Postadress	Postnr Postort
████████████████████	74297 Gräsö
Telefon	Mobil
██████████	-
E-post	Organisationsnummer
████████████████████	817301-4336

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Stiftelsen Gräsöfondens arbetsgrupp	[REDACTED]
Typ av organisation	
Stiftelse	
Postadress	Postnr Postort
[REDACTED]	74297 Gräsö
Telefon	Mobil
[REDACTED]	[REDACTED]
E-post	Organisationsnummer
[REDACTED]	817301-4336

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Stiftelsen Gräsöfondens arbetsgrupp	Camilla Andersson
Typ av organisation	
Stiftelse	
Postadress	Postnr Postort
Box 66	74221 Östhammar
Telefon	Mobil
[REDACTED]	[REDACTED]
E-post	Organisationsnummer
[REDACTED]	817301-4336

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Stiftelsen Gräsöfondens arbetsgrupp	██████████
Typ av organisation	
Stiftelse	
Postadress	Postnr Postort
Upplandsstiftelsen	75185 Uppsala
Telefon	Mobil
██████████	██████████
E-post	Organisationsnummer
████████████████████	817301-4336

Namn, organisation	Namn, kontaktperson
Stiftelsen Gräsöfondens arbetsgrupp	██████████
Typ av organisation	
Stiftelse	
Postadress	Postnr Postort
██████████	74297 Gräsö
Telefon	Mobil
██████████	██████████
E-post	Organisationsnummer
██████████	817301-4336

Projektbeskrivning

Projektnummer	22108141	Status	Arbetsversion
Projektets startår	Projektstart	Projektstut	Prio
2022	2022-01-01	2024-08-31	Ingen prio satt
Tätortsnära	Kmn diarienummer	Lst diarienummer	Projektet drivs av
Projektet är ej tätortsnära	-	-	Övrig
Inkommet Lst	Senaste Statusändring	Gott exempel	Projektets tema
-	-	Nej	Övrigt

Sammanfattning

Natur- och kulturlandskapet på Gräsö och omgivande öar med dess biologiska mångfald är helt beroende av ett aktivt småskaligt brukande av markerna för att hålla landskapet öppet. Genom avsatt tid för en projektledare önskar stiftelsen Gräsöfonden, Upplandsstiftelsen och Östhammars kommun skapa forum och plattformar för samverkan mellan mark- och djurägare och andra intressenter på Gräsö. Ett stängselstöd ska utformas för att bidra till fortsatt bete och möjliggöra för nya marker att betas och projektet ska verka för att öka andelen slåttade marker på ön. Ett ytterligare mål för projektet är att stödja kunskapsutbyte för en bred målgrupp genom t.ex. studiebesök, fältvandringar och kurser. Erfarenheter från projektet ska kunna användas för fortsatta projektansökningar inom kommande Landsbygdsprogram och bidra till Gräsöfondens fortsatta arbete.

Syfte

Natur- och kulturlandskapet på Gräsö och omgivande öar med dess biologiska mångfald är helt beroende av ett aktivt småskaligt brukande av markerna för att hålla landskapet öppet. Genom projektet hoppas vi öka samverkan mellan brukare, mark- och djurägare och andra intresserade av Gräsö, skapa kunskap om skötselmetoder och avtalslösningar samt initiera projekt som kan bidra till ett fortsatt långsiktigt brukande av landskapet på Gräsön.

Bakgrund

Gräsöfonden är en stiftelse som bildades av Östhammars kommun och Upplandsstiftelsen år 1995. Under 1960-talet lades de flesta skärgårdsjordbruken på ön ned p.g.a. allt sämre lönsamhet med igenväxning som följd. Uråldriga odlingsmarker som skötts i många generationer upphörde att brukas och lades i träda. Gräsöfonden bildades för att stödja Gräsöns lantbrukare i deras viktiga arbete med att fortsätta att bevara och restaurera odlingslandskapet. I styrelsen finns representanter från både lokala och regionala intressen där Gräsö Hembygdsförening, LRF, Gräsö Skärgårdsråd och Gräsö Turism står för de lokala intressena.

Stiftelsen Gräsöfonden har sedan 1995 arbetat med att bevara och vårda kulturlandskapet i Gräsö socken. Det görs genom att stiftelsen stödjer verksamheter som bevarar och utvecklar betes-, ängs- och åkermarker, t.ex. stängsel för djurhållning, bevarande av kulturbyggnader som ängslador, möjlighet till kurser och

utbildningar. En annan viktig del av stiftelsens verksamhet är att skapa förståelse för odlingslandskapets natur- och kulturvärden. Det har konkretiserats genom en informationsbyggnad vid Gräsö gård, genom fältvandringar och guidningar och kart-/broschyrmaterial.

Under sent 90-tal och början av 2000-talet arbetade stiftelsen med EU-projekt inom mål 5b och mål 2 Öarna vilket bidrog till restaureringsinsatser i landskapet, investeringsmedel till djurbyggnader, rådgivning och aktiviteter för bygdeutveckling samt besöksnäring. Under 2000-talet har stiftelsen med stöd av LONA och medel inom Landsbygdsprogrammet byggt och skapat en informationsbyggnad samt ett tiotal besöksmål på Gräsö för att öka kunskapen om hur Gräsöns natur- och kulturlandskap ser ut.

Under ett antal år har de mer praktiska åtgärderna som restaureringar, stöd till stängsel och gemensamt lärande legat vilande. Nu har stiftelsen en stark vilja att ta upp insatserna för att skapa förutsättningar för mark- och djurägare liksom för andra som är engagerade i att hålla landskapet på Gräsön öppet och levande. Genom avsatt tid för en projektledare önskar Gräsöfonden kunna skapa forum och plattformar för samverkan mellan brukare på Gräsö. Utöver detta ska ett stängselstöd utformas för att bidra till fortsatt bete och möjliggöra för nya marker att betas. Projektet ska verka för att öka andelen slåttade marker på ön och stimulera kunskapsutbyte för en bred målgrupp genom t.ex. studiebesök, fältvandringar och kurser. Erfarenheter från projektet ska kunna användas för fortsatta projektansökningar inom kommande Landsbygdsprogram. Genom ett nära samarbete med projekt Roslagshagar kan vi nyttja flerårig kunskap av liknande projekt.

En annan viktig fråga är att sammanställa befintlig kunskap och inventeringar av ängs- och betesmarker, slåttermarker samt skogsbeten på Gräsö liksom vilka djurbesättningar som finns mer stadigvarande och/eller tillfälligt på ön. Eftersom konkreta åtgärder för att stoppa igenväxningen behöver genomföras snarast, bedömer vi att dessa delar inte kommer kunna göras inom projektet. Frågan finns dock med i Gräsöfondens kommande projektidéer.

Lokala aktörer

Projektet vill samarbeta med lokala organisationer, till exempel LRF Östhammar, Gräsö Hembygdsförening, Gräsö Skärgårdsråd samt Gräsö Turism, men också med lokala företagare, enskilda mark- och djurägare samt andra organisationer med intresse av att hålla Gräsös landskap öppna.

Projektets bidrag till miljö kvalitetsmålen och långsiktigt och varaktigt naturvårdsarbete i kommunen

Projektet förväntas öka samverkan och fortsatt projektutveckling på Gräsö med omgivande öar. Det bidrar också till Östhammars kommuns antagna hållbarhetslöften inom Ekosystem och biologisk mångfald, att kommunen ska; a) Initiera eller stödja lokala samverkansprojekt för att underlätta skötsel av slåttermiljöer med hävdgynnade värden, exempelvis forum för redskapsdelning och slåttergillen eller lokala nätverk för skötselåtgärder samt b) Sköta och restaurera ängar och betesmarker som finns i skyddade naturområden och på kommunägd mark.

Projektets långsiktiga effekter

Genom den breda kunskapsökningen, fungerande former för samverkan, de praktiska åtgärderna som kommer genomföras och förhoppningen att initiera fortsatta projekt genom bl.a. Landsbygdsprogrammet, ger projektet en god grund för fortsatt och långsiktigt naturvårdsarbete på Gräsö i Östhammars kommun.

Projektets stöd till olika samhällsintressen

I vilken omfattning stödjer projektet de globala hållbarhetsmålen?

Hållbarhetsmål 2030	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Ingen fattigdom	X	-	-
Ingen hunger	-	X	-
Hälsa och välbefinnande	-	X	-
God utbildning för alla	X	-	-
Jämställdhet	X	-	-
Rent Vatten Och Sanitet	X	-	-
Hållbar Energi För Alla	X	-	-
Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	-	X	-
Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	X	-	-
Minskad ojämlikhet	X	-	-
Hållbara städer och samhällen	X	-	-
Hållbar konsumtion och produktion	-	-	X
Bekämpa klimatsförändringen	-	X	-
Hav och marina resurser	-	X	-
Ekosystem och biologisk mångfald	-	-	X
Fredliga och inkluderande samhällen	X	-	-

I vilken omfattning stödjer projektet genomförande av miljö kvalitetsmålen?

Miljö kvalitetsmål	Ingen betydelse	Liten betydelse	Stor betydelse
Begränsad klimatpåverkan	-	X	-
Frisk luft	X	-	-
Försurning	X	-	-
Giftfritt	X	-	-
Ozonskikt	X	-	-
Strålning	X	-	-
Övergödning	X	-	-
Sötvatten	-	X	-
Grundvatten	X	-	-
Kust och hav	-	X	-
Våtmark	-	-	X
Skog	-	-	X
Odlingslandskap	-	-	X
Fjäll	X	-	-
Bebyggelse	X	-	-
Djur och växter	-	-	X

Åtgärder och kostnader i projektet

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
1		2022-01-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
573 158 kr	264 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
70 - Utbildning/rådgivning		20	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
13 - Ett rikt odlingslandskap	05 - Odlingslandskap	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Projektledare - projektledning; rådgivning till mark- och djurägare på Gräsö kopplat till skötsel av marker, stängsling, projektansökningar, anordnande av samverkansträffar, studiebesök, fältvandringar etc. inkl. slutrapportering.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Stiftelsen Gräsöfonden kommer att fortsätta stödja de nätverk och samarbeten som projektet resulterat i.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
2		2022-01-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
364 326 kr	180 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
05 - Restaurering av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
36 - Stängsling för betesdrift		4 000	m
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
13 - Ett rikt odlingslandskap	05 - Odlingslandskap	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Stängselstöd för betesmarker på Gräsö och omgivande skärgård.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Stiftelsen Gräsöfonden kommer ha ett fungerande system för stängselstöd som går att använda när det finns budget för att göra utbetalningar. Stängsel uppsatta inom projektet kommer förvaltas av respektive stängselägare.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
3		2022-01-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
234 326 kr	120 000 kr		
Åtgärdskategori			
05 - Restaurering av områden, naturtyper eller bestånd av arter som bedöms värdefulla från naturvårdssynpunkt			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
44 - Biotopförbättrande åtgärder		15	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
13 - Ett rikt odlingslandskap	05 - Odlingslandskap	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Bidrag till övriga åtgärder; naturvårdande skötsel av marker, slåtter, röjning av betesmarker etc.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Stiftelsen Gräsöfonden kommer ha ett fungerande system för stöd till naturvårdande skötsel som går att använda när det finns budget för att göra utbetalningar. Åtgärder genomförda inom projektet kommer förvaltas av respektive fastighetsägare/åtgärdsägare.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
4		2022-01-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
93 539 kr	40 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
06 - Information, folkbildning och annan kunskapspridning om naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
70 - Utbildning/rådgivning		10	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
13 - Ett rikt odlingslandskap	05 - Odlingslandskap	11 - Övrigt	01 - Naturvärde
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		04 - Landskapskaraktär – natur och kulturarv	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Fältvandringar, studiebesök, kurser och föreläsningar om natur- och kulturlandskapet på Gräsö.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Stiftelsen Gräsöfonden kommer att sammanställa genomförda insatser som del av slutrapporten och i mån av budget fortsätta stödja liknande kompetensutveckling efter projektiden.

Åtgärdsnummer		Startdatum	Slutdatum
5		2022-01-01	2024-08-31
Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete	
82 579 kr	40 000 kr	0 kr	
Åtgärdskategori			
01 - Kunskapsuppbyggnad som syftar till att skapa underlag för framtida åtgärder inom naturvård och därmed sammanhängande friluftsliv			
Åtgärdstyp		Mätvärde	Enhet
01 - Inventering		1	st
Huvudsakligt miljömål	Naturtyp	Organismgrupp	Inriktning
13 - Ett rikt odlingslandskap	05 - Odlingslandskap	11 - Övrigt	4 - Övrigt
Huvudsakligt friluftsdelmål		Ekosystemtjänst	
0 - Ej vald		13 - Ej relevant	

Åtgärd / Metod / Planerat resultat

Insamling och sammanställning av markanvändning, antal betesdjur inom olika djurslag, maskiner etc.

Förvaltning av resultat efter projektiden

Stiftelsen Gräsöfonden kommer använda resultatet som en del i sitt fortsatta arbete för att kunna stödja markägare, djurägare och andra på Gräsö och omgivande öar i deras arbete för öppna landskap.

Summering åtgärder

Åtgärdsnummer	Total kostnad	Sökt bidrag	Värde av ideellt arbete
1	573 158 kr	264 000 kr	0 kr
2	364 326 kr	180 000 kr	0 kr
3	234 326 kr	120 000 kr	0 kr
4	93 539 kr	40 000 kr	0 kr
5	82 579 kr	40 000 kr	0 kr
Summa	1 347 928 kr	644 000 kr	0 kr

Önskad utbetalningstakt

År	Belopp
2022	174 000 kr
2023	300 000 kr
2024	170 000 kr
2025	0 kr

Omfattar ansökan åtgärder för vilka stöd sökts eller beviljats enligt annan författning?

Nej

Finansiärer

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Stiftelse	Stiftelsen Gräsöfonden		1
Period från	2022-01-01	Period till	2024-08-31
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
2022	250 000 kr	20 000 kr	0 kr
2023	250 000 kr	20 122 kr	0 kr
2024	38 000 kr	20 000 kr	0 kr

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Kommun	Östhammar		2
Period från	2022-01-01	Period till	2024-08-31
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
2022	0 kr	15 720 kr	0 kr
2023	0 kr	20 000 kr	0 kr
2024	0 kr	13 000 kr	0 kr

Typ av finansiär	Namn/Kommun		Intyg bilaga
Ideell organisation	Upplandsstiftelsen		3
Period från	2022-01-01	Period till	2024-08-31
År	Kontanta medel	Egen arbetsinsats inkl LKP	Värde av ideellt arbete
2022	0 kr	20 000 kr	0 kr
2023	0 kr	22 088 kr	0 kr
2024	0 kr	15 000 kr	0 kr

Totalt	538 000 kr	165 930 kr	0 kr
---------------	-------------------	-------------------	-------------

Villkor

Id	Beskrivning
----	-------------

Motivering till beslut

Politikområden

- Areella näringar (50 %) Genom ett starkt samarbete med brukare på Gräsön syftar projektet till stor del att bidra till modeller för samverkan och möjlighet att utveckla sina näringar lokalt.
- Övrigt av betydelse för naturvård (30 %) En viktig del av projektet är att bevara och vårda den biologiska mångfald som finns på Gräsön kopplad till småskaligt brukade och öppna marker.
- Kulturmiljö (20 %) Naturvärdena på Gräsön hänger starkt samman med kulturvärden, både i form av hur markerna brukats med metoder som bidragit till en biologisk mångfald, men också genom kulturbyggnader och spår i landskapet.

Bilagor

Inga bilagor

Underskrift och Godkännande av Projekt 22108141

Datum

Underskrift av behörig firmatecknare

Namnförtydligande

För _____ Kommun

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Bildande av naturreservatet Dansarberg i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Naturreservatets namn ska vara Dansarberg.

Länsstyrelsen fastställer i enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. bifogad skötselplan, bilaga 3, för naturreservatets långsiktiga vård.

Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatsbildningen är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer samt att återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer. Områdets gamla barrskogar och sumpskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald, särskilt lavfloran som är gynnad av gammal skog och den kalkgynnade svamp- och kärlväxtfloran ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att:

- inte tillåta skogsbruk eller exploaterande verksamheter,
- skogsmarken hävdas genom skogsbete och/eller naturvårdsinriktade huggningar och röjningar,
- genomföra åtgärder som gynnar prioriterade arter,
- genomföra åtgärder för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Naturreservatets prioriterade bevarandevärden och därmed skälen för beslutet utgörs av kalkrik gammal barrskog, kalkpåverkad lövrik barrskog och lövsumpskog. Gamla barrträd, gamla aspar, ädellövträd och död ved är prioriterade strukturer. Ett flertal skyddsvärda arter är knutna till de prioriterade naturtyperna och strukturerna, till exempel kärlväxter, mossor, lavar, mykorrhizasvampar och vedsvampar.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken angående inskränkning i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. utföra skogsbruksåtgärder, såsom att avverka, röja, så, plantera, markbereda, bryta stubbar, upparbeta vindfällan eller på annat sätt skada eller föra bort levande eller döda träd eller buskar med undantag för att
 - fälla träd eller kapa grenar som utgör fara för människor, byggnad eller anordning efter överenskommelse med förvaltaren av reservatet,
 - röja i befintliga siktgator i anslutning till jaktpass markerade på karta, bilaga 1,
 - utföra nödvändiga åtgärder kopplade till befintlig tillståndsgiven vattenverksamhet inklusive markavvattning,
2. uppföra byggnad, torn, mast, vindkraftverk eller anlägga väg, uppställningsplats för fordon, stig, spång, stängsel, brygga, båtplats, bro eller annan anläggning eller anordning med undantag för att
 - uppföra stängsel vid beteshävd,
3. anlägga mark- eller luftledning,
4. förändra reservatområdets topografi, hydrologi, yt- eller dräneringsförhållanden, såsom att gräva, spränga, muddra, schakta, fylla ut, borra, dämna, markavvattna, dränera, underhållsrensa dike eller på annat sätt föra bort vatten med undantag för att
 - utföra befintlig tillståndsgiven vattenverksamhet inklusive markavvattning,
 - utföra åtgärder vid brukande av åkermark,
5. anordna upplag, deponera eller dumpa med undantag för
 - tillfälliga upplag (högst en månad) för jordbrukets behov inom naturreservatet,
6. framföra motordrivna fordon med undantag för körning
 - vid uppförande och underhåll av stängsel vid beteshävd,
 - på vägar eller parkeringsplatser,

- för uttransport av fälld älg, hjort, vildsvin eller björn under förutsättning att inga skador eller bestående körspår uppstår,
 - för jordbruksändamål,
 - för skogsbruksändamål på skogsbruksvägar markerade på karta, bilaga 1,
7. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
8. tillföra kalk eller växtnäringsämnen med undantag för
- åtgärder vid brukande av åkermark,
9. sätta upp eller upplåta plats för skylt eller liknande med undantag för
- vägskyltar och skyltning av ledningar,
10. sätta upp saltsten eller utfodra vilt med undantag för
- stödåtgärder för hotad eller missgynnad art som utförs på uppdrag av Länsstyrelsen,
 - saltsten i hagar som betas av tamboskap,
11. så eller inplantera växt, svamp eller djurart med undantag för
- åtgärder vid brukande av åkermark.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas att tåla

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar uppförs och att följande åtgärder genomförs:

1. utmärkning av naturreservatets gränser,
2. uppsättning och underhåll av informationsskyltar,
3. anläggande och underhåll av anläggningar för friluftslivet såsom parkeringsplats, stigar och spänger,
4. fällning av träd och röjning av sly i anslutning till anläggningar och anordningar för friluftslivet,
5. naturvårdsinriktade åtgärder såsom gallring, luckhuggning, röjning, ringbarkning och fällning av enstaka träd,

6. betesdrift med nödvändiga åtgärder såsom uppsättning och tillsyn av stängsel, uppsättning av saltstenar, omhändertagande av vindfällan samt framförande av motorfordon i terräng i samband med åtgärder,
7. mekanisk bekämpning av invasiva eller främmande arter,
8. tillfälliga upplag i samband med reservatets skötsel,
9. åtgärder i syfte att begränsa eller förhindra angrepp av åttatandad granbarkborre, som kan hota prioriterade bevarandevärden, genom utplacering av fällor eller fångstvirke, rotkapning av vindfällda granar, fällning av angripna granar och barkning. Om angreppen direkt hotar områdets prioriterade bevarandevärden kan ett begränsat antal friska granar intill ett angrepp fällas i syfte att fungera som fångstvirke.
10. undersökning och dokumentation av mark, vegetation, djurliv och andra naturförhållanden samt insamling av nödvändigt bestämningsmaterial.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att:

1. insamla mossor, lavar eller vedlevande svampar, annat än enstaka exemplar för artbestämning och matsvamp,
2. insamla insekter eller andra ryggradslösa djur annat än enstaka individer för artbestämning,
3. elda eller grilla. Friluftskök får dock användas,
4. framföra motordrivet fordon med undantag för
 - körning på vägar och parkeringsplatser,
5. ställa upp motordrivet fordon, husvagn, släpvagn eller liknande annat än tillfälligt i samband med besök av naturreservatet,
6. sätta upp tavla, skylt, affisch, markering eller permanent snitsla spår,
7. utan länsstyrelsens tillstånd använda området för lägerverksamhet, större organiserade tränings-, tävlings- eller övningsändamål, eller motsvarande.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för:

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att genomföra de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B ovan,
- b) att genomföra undersökningar som inte skadar bevarandevärdena. För sådana undersökningar krävs dock Länsstyrelsens tillstånd,
- c) att underhålla vägar, vägdken och parkeringsplatser,
- d) åtgärder vid drift, underhåll och reparation av ledningsanläggningar,
- e) personal inom polisen, sjukvården eller räddningstjänsten att vid insatser använda motordrivna fordon samt vid behov vidta andra åtgärder. Anmälan ska om möjligt göras till länsstyrelsen i förväg, annars snarast efter genomförandet.

Uppgifter om naturreservatet

Naturreservatets namn	Dansarberg
NVR-id	2055343
Kommun	Östhammar
Socken	Börstil
Lägesbeskrivning	Ca 4 km söder om Öregrund
Naturgeografisk region	25a Roslagens kust/skärgård
Huvudsaklig Objektkategori	Sö, Skogs av särskilt värde för flora och fauna
IUCN-kategori	Ia, Strikt naturreservat (Strict Nature Reserve)
Berörda fastigheter	Börstils Söderby 13:14, 13:29, 13:31, 13:32, 13:38 och 16:1
Samfälligheter	Börstils-Söderby GA:1, GA:2, S:3, S:5 och marksamfällighet bildad vid ägostyckning akt 03-BÖL-381
Servitut	Bad och båtplats (03-BÖL-1601, 03-BÖL-1623), kraftledningar (0382IM-12/21123.1) och vägar (03-BÖL-1281, 03-BÖL-1623)
Ledningsrätt	03-95:182.1
Markägarkategorier	Staten och enskilda
Förvaltare	Länsstyrelsen Uppsala län

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Areal (enligt NMD) 138,5 hektar varav 125,4 hektar produktiv skogsmark

Beskrivning av naturreservatet

Dansarberg är ett cirka 140 hektar stort skogsområde beläget drygt 4 kilometer söder om Öregrund. Området sträcker sig längs en bergsrygg i ost-västlig riktning och består av äldre, flerskiktad skog som till stora delar är påverkad genom tidigare plockhuggning eller blädning. Gran- och tallskog dominerar med bitvis stort inslag av lövträd, främst björk och asp. Plockhuggningen/blädningen har gjort delar av skogen olikåldrig och luckig med små gläntor och ljusbrunnar. Området varierar från fattiga hållmarker till kalkrika svackor med rik örtflora. Även kalkrika sumpskogspartier förekommer med trädskikt av gran, björk och al, mer sparsamt tall och ask.

Stora delar av skogen är gammal. I flera bestånd finns granar med en ålder av 150-200 år och tallöverståndare som är cirka 150-250 år gamla. Lövträden är vanligtvis yngre. Ädellövträd, till exempel ask, lönn och ek, samt hassel förekommer sparsamt i hela området men har ändå stora naturvärden eftersom flera rödlistade arter är påträffade på dessa trädslag. Fläckvis finns rik ansamling av grövre död ved, bland annat i den östra delen. Generellt har dock döda stående träd och vindfällen kontinuerligt upparbetats och mycket av den döda veden som finns förekommer som klenved i sumpskogspartier. I området finns även mindre fläckar av planterade och ej planterade ungsogor.

Stora delar av skogen har tidigare varit betessogor och idag kan man hitta rester efter gamla trögärdesgårdar spridda över hela området. Skogsområdet har således varit starkt utglesat en gång i tiden, något som blir tydligt när man tittar på historiska ortofoton. Fynd av rödlistade arter och mycket gamla granar och tallar tyder på att det finns lång trädkontinuitet i vissa delar av området.

Länsstyrelsens bedömningar

Dansarberg utgör ett från naturvårdssynpunkt mycket värdefullt skogsområde på kalkrik mark som hyser en stor mångfald av växt- och svamparter. De största hoten mot de värdefulla naturmiljöerna och den biologiska mångfalden i området är skogsbruk och exploatering, trängning av grova träd, minskad andel grova och vidkroniga träd samt störd hydrologi. För att områdets värden ska bestå, behöver området undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att områdets naturvärden påtagligt skulle skadas. Vidare behövs skötselinsatser för att naturvärdena ska bestå och stärkas. Länsstyrelsen bedömer därför att området bör förklaras som naturreservat.

Objektet ingår i värdetrakten Söderön och Fagerön, i vilken bland annat äldre granskogar på kalkhaltig morän utpekats som särskilt värdefulla (*Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län 2006*). Värdekärnor i värdetrakter samt bruksenheter med stor andel nyckelbiotoper ska vara prioriterade för skydd enligt *Nationell strategi för formellt skydd av skog* (reviderad 2017). Dansarberg innehåller samtidigt, de enligt

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

samma strategi prioriterade och ofta överlappande skogstyperna kalkbarrskog och skogar med hög bonitet. Området innefattar också naturtypen asprik skog som tillsammans med kalkbarrskog är särskilt utpekade ansvarsnaturtyper i Uppsala län.

Länsstyrelsen bedömer att bildandet av naturreservatet Dansarberg följer gällande riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd. Beslutet bidrar samtidigt till att uppfylla miljö kvalitetsmålen *Levande skogar* och *Ett rikt växt- och djurliv*. Länsstyrelsen bedömer vidare att beslutet bidrar till att uppfylla flera av de av regeringen beslutade friluftsmålen, främst målen *Tillgång till natur för friluftsliv* och *Skyddade områden som resurs för friluftslivet*.

Hushållning med mark- och vattenområden

Naturreservatet berör ett område som är av riksintresse för naturvården enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Sådana områden ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön. Området ingår även i det enligt 4 kap. 4 § miljöbalken, utpekade riksintresset i kustområdena och skärgårdarna från Arkösund till Forsmark där fritidsbebyggelse endast får komma till stånd som komplement till befintlig bebyggelse eller om särskilda skäl föreligger. Bodviken, som reservatet gränsar till i norr, berörs också av ett riksintresse för yrkesfisket enligt 3 kap. 5 § miljöbalken.

Delar av naturreservatet ingår i våtmarksinventeringen och har klassats som högt naturvärde. Länsstyrelsen bedömer att beslutet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna.

Översiktsplan

I Översiktsplan 2016 för Östhammars kommun är området utpekad som skärgårdsområde där rekreation och friluftsliv är prioriterat. Översiktsplanen är under revision men i kommunens Aktualitetsförklaring 2019 finns inget som tyder på att planen för naturreservatsområdet kommer att förändras. Länsstyrelsen bedömer att beslutet är förenligt med den för området gällande kommunala översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen har i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken prövat och funnit att inskränkningarna i enskilds rätt att använda mark eller vatten inte går längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoseas.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer länsstyrelsen att föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmissiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivningen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Redogörelse för ärendet

Dokumentation

I Länsstyrelsens våtmarksinventering (1986) fördes objektet "Brottkärret och Kroppsjön" (12I 7J 03) till klass 2 (värdefulla objekt). Klassningen motiverades bland annat med objektets botaniska värden.

Skogsstyrelsen har under 1998 identifierat 9 nyckelbiotoper inom området med en total areal på drygt 60 hektar. Länsstyrelsen utförde naturvärdesinventeringar i området under 1999, som visar på höga naturvärden i området.

Avtal om ersättning

2001 köpte staten genom Naturvårdsverket fastigheten Börstils-Söderby 13:29. Året efter förvärvades även fastigheterna Börstils-Söderby 13:4, 13:5, 13:21, 13:28 och 19:2. Genom en fastighetsreglering samma år slogs sedan fastigheterna ihop till Börstils-Söderby 13:29. 2006 köptes även delar av Börstils-Söderby 13:23 in, vilka införlivades i 13:29 efter en fastighetsreglering påföljande år.

Avtal om intrångsersättning för aktuella delar av fastigheterna har tecknats (årtal inom parentes) med ägarna till Börstils-Söderby 13:38 (2011), 16:1 (2014) samt 13:14, 13:31 och 13:32 (2021). Länsstyrelsen har också fört, och gör det fortsatt, diskussioner med markägare för att utöka reservatet i framtiden med fastigheterna Börstils-Söderby 13:17 och 13:19 samt delar av 13:113. Samtal har även förts med ägaren till Börstils-Söderby 5:18 angående den del av fastigheten som gränsar till naturreservatet. Markägaren har dock inget intresse av fastigheten inkluderas i reservatet och länsstyrelsen har bedömt naturvärdena inte heller motiverar några vidare åtgärder.

Uppdragen att värdera objekten och sköta förhandlingarna med markägare har utförts av auktoriserade konsultfirmor.

Inmätning av reservatsgräns

Reservatsområdet mäts in under 2021 av Skogsstyrelsen på uppdrag av länsstyrelsen.

Samråd

Samråd har enligt 26 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ägt rum med Naturvårdsverket samt enligt 25 och 25a §§ samma förordning med Östhammars kommun och Skogsstyrelsen.

Markägare och andra sakägare har, enligt 24 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., under oktober 2021 förelagts att inom en tid en månad yttra sig över förslag till beslut om bildande av naturreservatet. Förslaget till beslut har dessutom remitterats till berörda myndigheter och organisationer.

Kungörelse

Beslutet kungörs i Uppsala läns författningssamling. Kungörelse införs även i ortstidningen Upsala Nya Tidning.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om de överklagas.

Den som vill göra anspråk på ersättning eller kräva inlösen av fastighet ska väcka talan hos mark- och miljödomstolen mot staten inom ett år från det att beslutet på vilket anspråket grundas har vunnit laga kraft vid påföljd att rätten till ersättning eller inlösen annars går förlorad.

Länsstyrelsen kan meddela dispens från föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Länsstyrelsen Uppsala län är förvaltare av naturreservatet.

I 2 kap. 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) anges bland annat att länsstyrelsen ansvarar för tillsynen ifråga om naturreservat. Ansvar kan enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken utdömas för brott mot områdesskydd och förseelse mot områdesskydd. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

I 4 § skogsvårdslagen (1979:429) anges bland annat att bestämmelser i denna lag eller med stöd av lagen meddelade föreskrifter inte ska tillämpas i den mån vad där sägs strider mot föreskrifter för naturreservatet. Det innebär till exempel att eventuella vindfällen och stormskadad skog lämnas orörda.

Generella bestämmelser utöver reservatsföreskrifterna

I 3 kap. 9 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor anges bland annat följande. När en räddningsinsats är avslutad ska räddningsledaren om möjligt informera ägaren av, eller nyttjanderättshavaren till, den egendom som räddningsinsatsen har avsett om behovet av bland annat bevakning. Om ingen bevakning kommer till stånd, trots att det behövs med hänsyn till risken för nya olyckor, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller nyttjanderättshavarens bekostnad.

I 11 kap. miljöbalken finns bestämmelser om vattenverksamhet och vattenanläggningar. För vattenverksamhet kan det krävas tillstånd eller anmälan. Grävning, muddring, sprängning, anläggande av bryggor, bortledning av ytvatten, markavvattning, dämning eller andra åtgärder inom vattenområdet kan vara vattenverksamhet. Bestämmelser om vattenverksamhet och vattenanläggningar finns också i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259).

Vissa växt- och djurarter är fridlysta enligt artskyddsförordningen (2007:845).

I terrängkörningslagen (1975:1313) finns bestämmelser om körning i terräng med motordrivet fordon.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan med bilagor

Så här hanterar länsstyrelsen dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd

Sändlista

Rek+mb

[Redacted list of recipients]

Förslag till beslut

2021-10-22

511-4805-11

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

[Redacted content]

2021-10-22

511-4805-11

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

[Redacted text block]

Elektronisk delgivning

Vattenfall Eldistribution AB, [Redacted]

Skanova/Telia, [Redacted]

Övriga

Skogsstyrelsen, [Redacted]

Riksantikvarieämbetet, [Redacted]

Sveriges Geologiska Undersökning, [Redacted]

Lantmäteriet, [Redacted]

Östhammars kommun, [Redacted]

Upplandsstiftelsen, [Redacted]

Naturskyddsföreningen Uppsala län, [Redacted]

Östhammars Naturskyddsförening, [Redacted]

Entomologiska föreningen i Uppland, [Redacted]

Upplands botaniska förening, [Redacted]

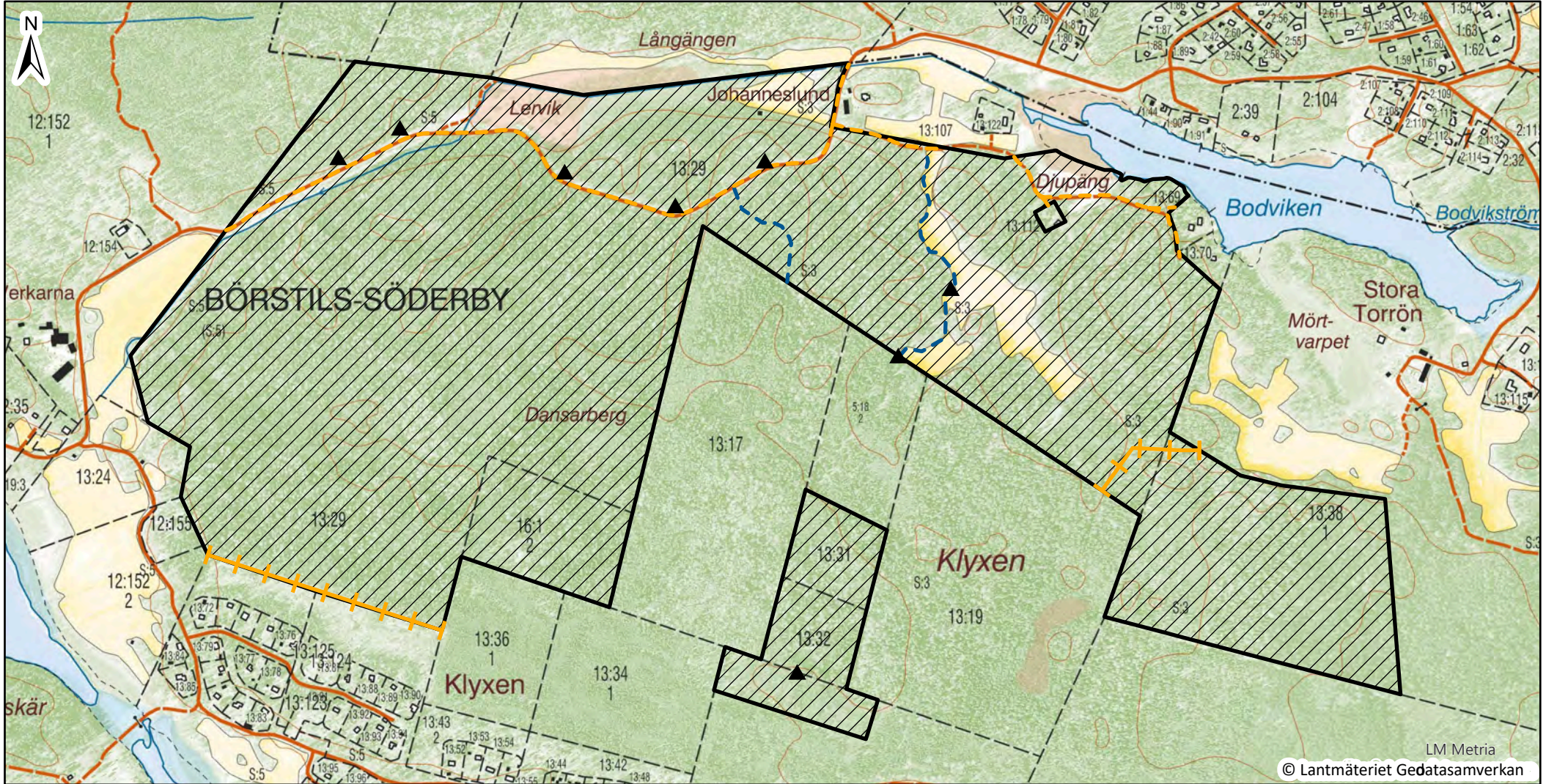
Upplands Orienteringsförbund, [Redacted]

Upplands Ornitologiska Förening, [Redacted]

Uppsala Svampklubb, [Redacted]

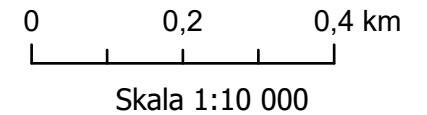
Jägareförbundet Uppsala län, [Redacted]

Naturreseptet Dansarberg Beslutskarta

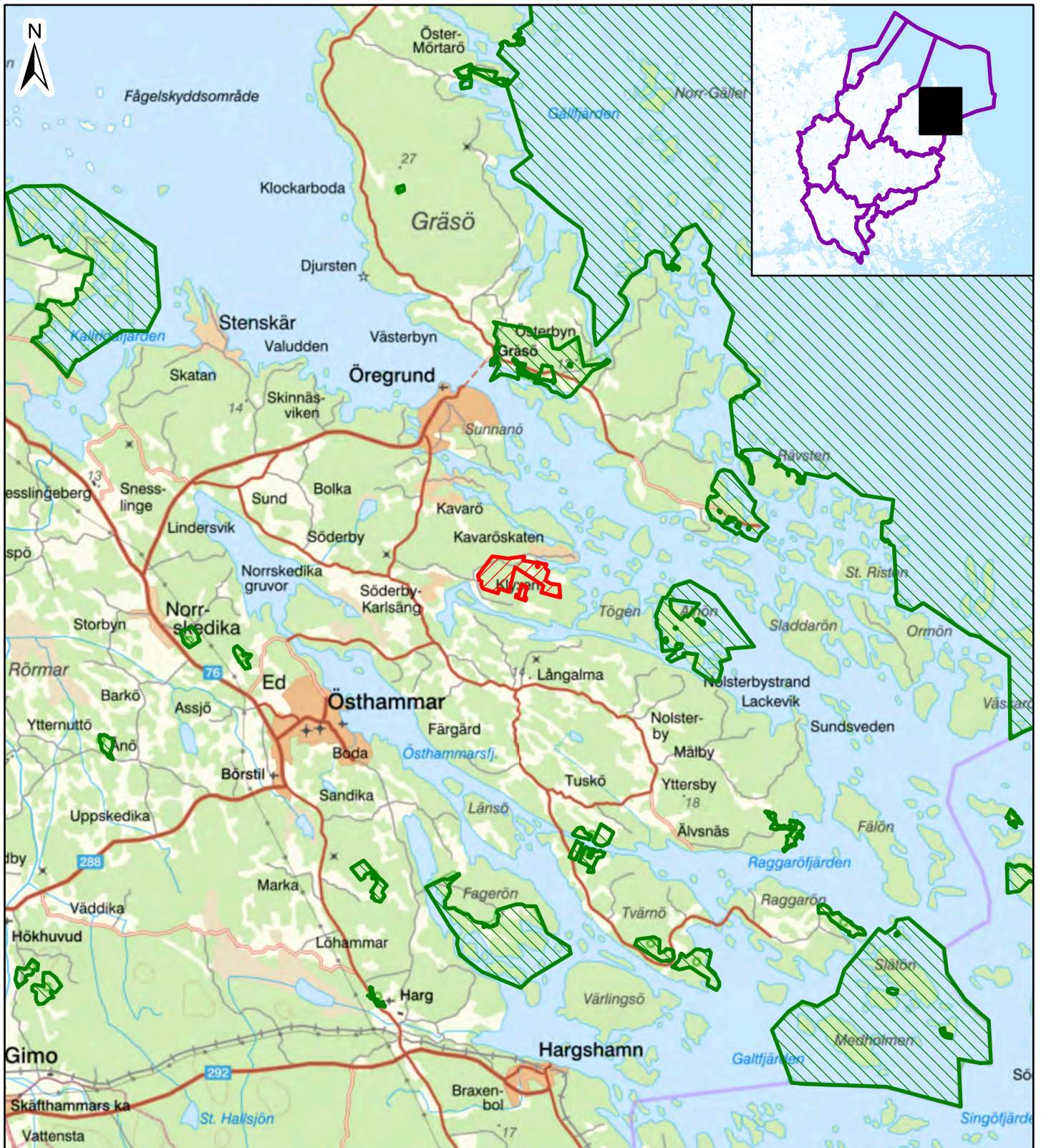
- Naturreseptet Dansarberg
- Jaktpass berörda av föreskrift A1
- Skogsbruksvägar berörda av föreskrift A6

- Vägar berörda av föreskrifterna A6 och C4 samt undantag c från föreskrifterna
- Ledningar berörda av undantag d från föreskrifterna

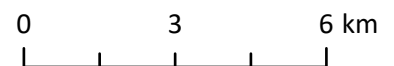

Naturreservatet Dansarberg Översiktskarta

- Naturreservatet Dansarberg
- Övriga naturreservat

Skala 1:150 000

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Skötselplan för naturreservatet

Dansarberg

Östhammars kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SKÖTSELPLANENS SYFTE	3
SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL	3
BESKRIVNINGSDDEL	4
Uppgifter om naturreservatet	4
Allmän beskrivning	5
Historisk och nuvarande markanvändning	6
Hydrologi	7
Åtgärdsprogram för hotade arter	7
Områdets bevarandevärden	7
Biologiska värden	7
Naturvårdsarter	9
Kulturhistoriska värden	12
Värden för friluftslivet	12
Prioriterade bevarandevärden	12
PLANDEL	14
Övergripande skötsel	14
Beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder	14
Skötselområde A: Grandominerad kalkbarrskog – 79,3 hektar	14
Skötselområde B: Yngre barrskog – 35,8 hektar	16
Skötselområde C: Björkskog på gammal slättermark 1,8 hektar	18
Skötselområde D: Talldominerad barrskog på hållmark – 1,2 hektar	20
Skötselområde E: Sumpskog – 8,6 hektar	21
Skötselområde F: Öppna gräsmarker – 4,0 hektar	22
Skötselområde G: Åkermark – 4,4 hektar	23
Anordningar för friluftslivet	24
Sammanfattning och prioritering av åtgärder	24
Prioritering av skötselåtgärder	26
Uppföljning av skötselåtgärder	26
Uppföljning av bevarandemål	26
Vägar, vägdiken och ledningar	26
Upplag m.m.	26
Stängsel och staket	26
Rensning av diken	26
Jakt och fiske	26
BILAGOR	27
KÄLLFÖRTECKNING	27

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

SKÖTSELPLANENS SYFTE

Skötselplanen avser främst att ge anvisningar om hur reservatet ska förvaltas för att syftet med naturreservatet ska tillgodoses. Skötselplanen kan, inom ramen för syfte och föreskrifter, justeras vid behov. Länsstyrelsen ansvarar för revidering och fastställande av skötselplaner.

SYFTET MED RESERVATET OCH DESS SKÖTSEL

Syftet med reservatsbildningen är att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer och skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer. Områdets gamla barrskogar och sumpskogar med dess ekosystem och biologiska mångfald, särskilt lavfloran som är gynnad av gammal skog och den kalkgynnade svamp- och lavfloran ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att:

- inte tillåta skogsbruk eller exploaterande verksamheter,
- skogsmarken hävdas genom skogsbete och/eller naturvårdsinriktade huggningar och röjningar,
- lägga igen diken som inte avvattnar mark utanför reservatet,
- genomföra åtgärder som gynnar prioriterade arter,
- genomföra åtgärder för att underlätta allmänhetens friluftsliv.

BESKRIVNINGSDDEL**Uppgifter om naturreservatet**

Naturreservatets namn	Dansarberg
NVR-id	2055343
Kommun	Östhammar
Distrikt	Börstil
Lägesbeskrivning	Dansarberg ligger ca 4 km söder om Öregrund
Centrumkoordinater (SWEREF99TM)	X: 691840, Y: 6688875
Kartblad Index 100 km	66G
Kartblad Index 5 km	66G 8j NV
Naturgeografisk region	25a Roslagens kust/skärgård
Huvudsaklig objektkategori	Sö, Skog av särskilt värde för flora och fauna
IUCN-kategori	Ia, Strikt naturreservat (Strict Nature Reserve)
Ägarkategori(er)	Staten och enskilda
Areal	138,5 hektar
Naturtyper (enligt NMD)	Barrblandskog - 8,0 ha utanför våtmark Granskog - 61,4 ha utanför våtmark - 0,5 ha på våtmark Lövblandad barrskog - 30,7 ha utanför våtmark - 1,5 ha på våtmark Tallskog - 13,9 ha utanför våtmark Triviallövskog - 7,2 ha utanför våtmark - 3,1 ha på våtmark Ädellövskog - 0,5 ha utanför våtmark Temporärt ej skog - 0,4 ha utanför våtmark Öppen våtmark - 2,6 ha Åkermark - 3,3 ha Övrig öppen mark med vegetation

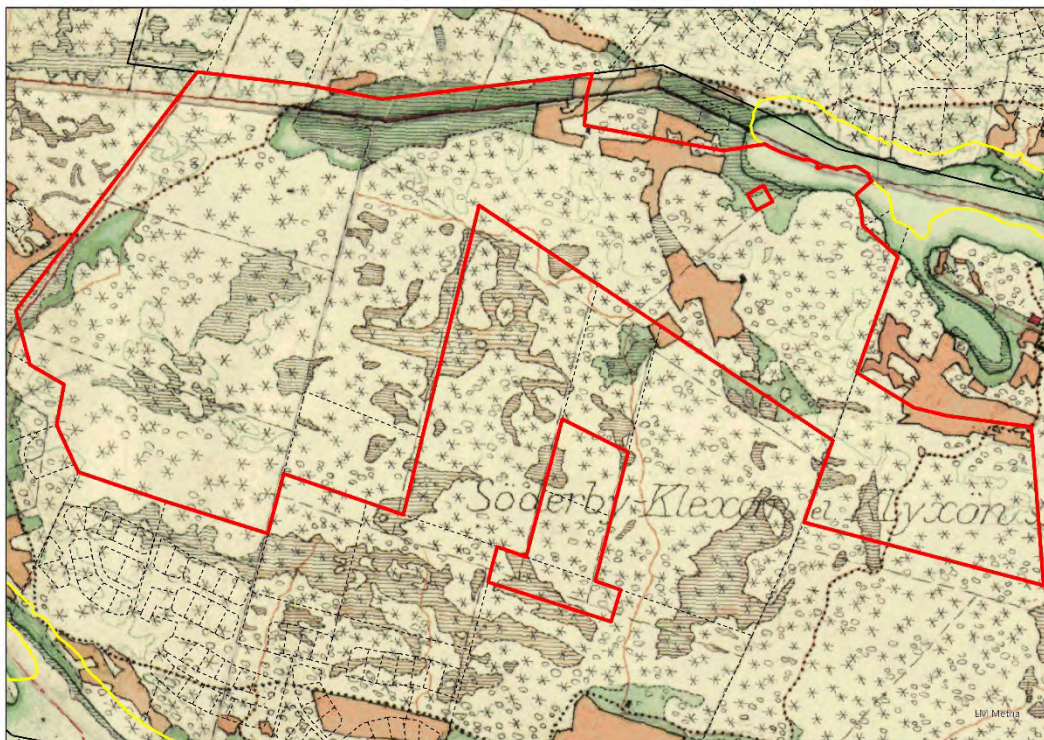
LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄNFörslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

	- 3,2 ha Exploaterad mark - 2,2 ha
Förvaltare av naturreservatet	Länsstyrelsen Uppsala län

Allmän beskrivning

Dansarberg är ett cirka 140 hektar stort skogsområde beläget cirka 4 kilometer syd-sydost om Öregrund. Området sträcker sig längs en bergsrygg i ost-västlig riktning och består av äldre, flerskiktad skog som till stora delar är präglad av plockhuggning eller blädning. Gran- och tallskog dominerar med bitvis stort inslag av lövträd, främst björk och asp. Plockhuggningen/blädningen har gjort delar av skogen olikåldrig och luckig med små gläntor och ljusbrunnar. Området varierar från fattiga hållmarker till kalkrika svackor med rik örtflora. Även kalkrika sumpskogspartier förekommer med trädsikt av gran, björk och al, mer sparsamt tall och ask.

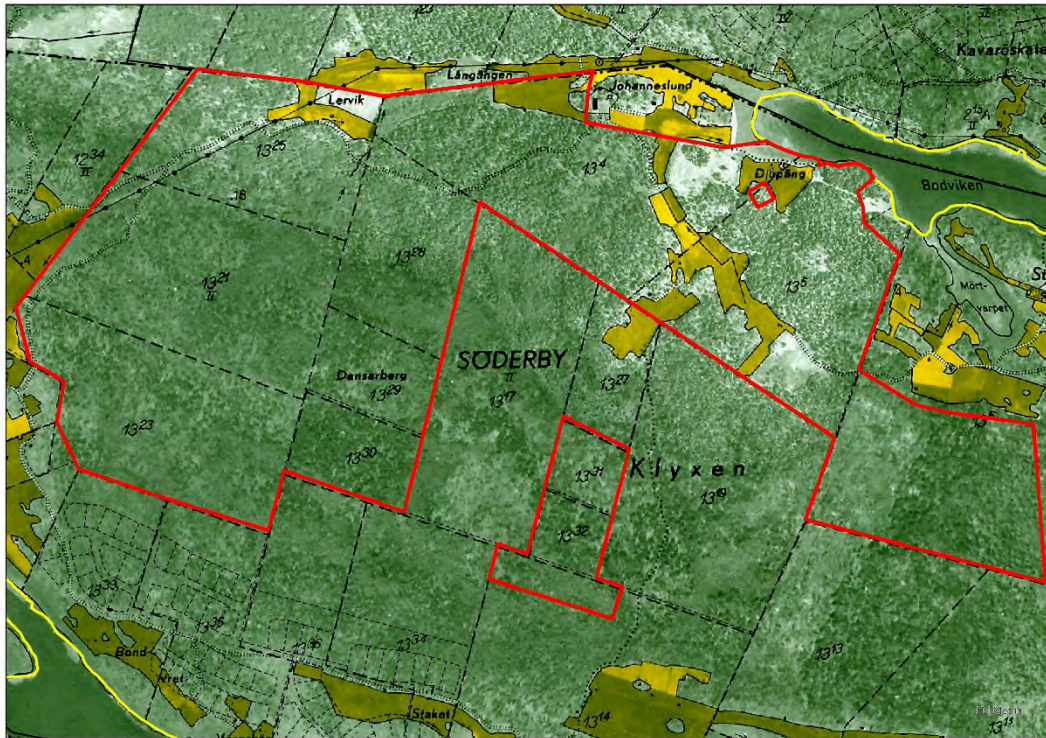
Stora delar av skogen är gammal. I flera bestånd finns granar med en ålder av 150–200 år och tallöverståndare som är cirka 150–250 år gamla. Lövträden är vanligtvis yngre. Ädellövträd, till exempel ask, lönn och ek, samt hassel förekommer sparsamt i hela området men har ändå stora naturvärden eftersom flera rödlistade arter är påträffade på dessa arter. Fläckvis finns rik ansamling av grövre död ved, bland annat

Figur 1. Naturreservatets gräns inlagd på häradskartan, kartlagd 1901-1906.

i den östra delen. Generellt har dock döda stående träd och vindfällen kontinuerligt upparbetats och mycket av den döda veden som finns förekommer som klenved i sumpskogspartier. Fynd av rödlistade arter och mycket gamla granar och tallar tyder på att det finns lång trädkontinuitet i vissa delar av området.

Figur 2. Naturreservatets gräns inlagd på ekonomiska kartan, kartlagd 1953.

Historisk och nuvarande markanvändning

När man tittar på häradskartan över området från början av 1900-talet syns det att de öppna markerna har brukats som åker- och slåttermarker, ungefär i samma utsträckning som idag. Undantag finns i anslutning till de öppna markerna i väster, norr och strax sydost om åkermarken, där tidigare ängsmarker idag har vuxit igen. Resten av naturreservatet verkar ha varit skogbevuxna utmarker.

På ekonomiska kartan från 1953 har områdena i väster och norr vuxit igen medan området direkt sydöst om åkermarkerna fortfarande ser ut att vara öppet. På sina håll har fuktiga ängsmarker omvandlats till åkermark, framförallt i nordväst, sannolikt med hjälp av dikning. Gården Johanneslund har också dykt upp norr om reservatsområdet och väster om Djupäng syns ett öppet område som enligt uppgift nyttjats som betesmark.

Skogen förefaller ha brukats på flera sätt genom åren. Fynd av rödlistade arter och mycket gamla granar och tallar tyder på att det finns lång trädkontinuitet i vissa delar av området. Även om reservatet domineras av äldre skog så finns det både planterade

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

och oplanterade skogar inom området. Den begränsade mängden grov död ved i reservatet tyder också på att stående döda träd och vindfällen har upparbetats och tagits tillvara kontinuerligt. I anslutning till den södra delen av området finns det lämningar efter två kolmilor.

Stora delar av skogen har även nyttjats för betesdrift och rester efter gamla taggträdsstängsel och trägårdesgårdar finns spridda över området. Enligt uppgift från markägare gick betesdjur kvar i vissa delar på 1950-talet, eventuellt även 1960-talet. Spridda förekomster av hasselbuskar, döda enar och granar med låga, täta grenkjolar tyder på att stora delar av skogen tidigare har varit betydligt glesare, något som är tydligt när man tittar på historiska ortofoton.

Hydrologi

Förutom vägdiken och åkerdiken så är skogen i naturreservatet relativt förskonad från dikning och inom området finns flera hydrologiskt intakta sumpskogar. På grannfastigheter har dock skogen dikats i större omfattning och om reservatet utvidgas kan det bli aktuellt med igenläggning av diken för att utveckla och återställa naturvärdena.

Åtgärdsprogram för hotade arter

Vid förvaltningen av naturreservatet ska särskild hänsyn tas till av Naturvårdsverket fastställda åtgärdsprogram för hotade arter och livsmiljöer. Om Länsstyrelsen får ny kunskap om arter eller naturtyper berörda av åtgärdsprogram inom naturreservatet ska prioriterade åtgärder för dess kunna utföras, under förutsättning att de inte bryter mot naturreservatets syfte och föreskrifter. I reservatet växer arterna hällebräcka och violgubbe vilka båda berörs av varsitt åtgärdsprogram. Det finns även ett åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd vilket inkluderar granar och tallar äldre än 200 år, och ett för naturtypen kalktallskogar vilken återfinns i reservatet.

Områdets bevarandevärden

Biologiska värden

Arter med prioriterat bevarandevärde är understruken.

Reservatsområdet är relativt välinventerat vad det gäller lavar och svampar och hitintills är 39 rödlistade arter och ytterligare 51 signalarter (arter som indikerar miljöer med höga naturvärden) påträffade inom området. Tio av dessa arter är ansvarsarter i Uppsala län. De flesta är knutna till äldre asp, ask, lönn och död gran samt till den kalkrika marken. Överlag kan man säga att naturreservatets storlek i

kombination med den stora variationen av livsmiljöer, strukturer och trädslag, spelar en avgörande roll för den stora biologiska mångfalden i området.

Bland de skyddsvärda arterna bör de kalkgynnade mykorrhizasvamparna gul lammticka, duvspindling, violgubbe, gyllenfingersvamp nämnas. Samtliga arter är rödlistade som sårbara (VU) och dessutom utpekade som prioriterade ansvarsarter i Uppsala län. Svamparna är knutna till äldre, kalkpåverkade barrskogsbestånd som inte har genomlevt modernt kalhyggesbruk. Till samma miljöer är ansvarsarterna Denises spindling, odörspindling och äggspindling knutna, tillsammans med flera andra rödlistade, mykorrhizabildande svampar som har återfunnits i reservatet.

Även aspfjädermossa är knuten till de rika, gamla skogsmiljöerna. Arten är känslig för plötsliga förändringar av ljus-/vindförhållanden och uttorkning men klarar samtidigt inte av att skogen växer sig för tät. Orkidéerna knärot och guckusko missgynnas på samma sätt och den senare återfinns ofta i blöta eller fuktiga partier.

Andra arter som är beroende av fuktiga, stabila skogsmiljöer är lunglav, västlig njurlav och smalskaftslav. Samtliga arter är beroende av gamla, ofta grova träd. Lunglav växer främst på ädellövträd, västlig njurlav på asp och smalskaftslav kan växa på både ädel-, triviallövs såväl som på gran. De talrika förekomsterna av lunglav är sannolikt positiva för den sällsynta svampen lunglavsknapp som har hittats i nära anslutning till naturreservatet.

Vikten av områdets variation av livsmiljöer illustreras vidare av förekomster av andra rödlistade lavar som ädellav, blek kraterlav, liten blekspik och gul blekspik. Samtliga är beroende av solbelysta miljöer och växer gärna i luckig skog på äldre lövträd.

På en häll längs vägen ut mot Kavaröskaten som ligger norr om naturreservatet, finns en växtlokal för den sällsynta hällebräckan (senaste registrerade fynd är från 2018). Arten är starkt kalkgynnad och växer ofta på hällar med tunt jordlager. Arten hotas främst av igenväxning av tidigare hävdade marker och är ansvarsart i Uppsala län. Två andra växter med liknande preferenser är solvända och blodnäva som växer i övergångszonen mellan öppen mark och skog i anslutning till åkermarken i naturreservatet. Sannolikt utgör artförekomsterna rester av mer utbredda bestånd från när skogen var glesare och bete- och slåtterhävden var mer omfattande.

Utöver ovan nämnda arter finns det en rad mossor, svampar och insekter som lever i eller på död ved av olika arter, grovlek och nedbrytningsgrad. Ett par exempel är vedtrappmossa, grön sköldmossa, rynkskinn, koralltaggsvamp, aspbarkgnagare och bronsbjon.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄNFörslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

Naturvårdsarter

Begreppet naturvårdsarter är en samlingsterm för arter som är extra skyddsvärda genom att de indikerar att ett område har höga naturvärden eller i sig själva är av särskild betydelse för biologisk mångfald. Idag omfattar detta begrepp juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter och signalarter. Typiska arter är arter vars förekomst indikerar så kallad gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Fåglar

<i>Bonasa bonasia</i>	järpe	NT	F	§	T
<i>Dryobates minor</i>	mindre hackspett	NT		§	T
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	nötkråka	NT		§	T
<i>Pandion haliaetus</i>	fiskgjuse		F	§	
<i>Picooides tridactylus</i>	tretåig hackspett	NT	F	§	T
<i>Tetrao urogallus</i>	tjäder		F	§	T

Insekter

<i>Aromia moschata</i>	myskbock			S	
<i>Cacotemnus thomsoni</i>	Thomsons trägnagare			S	
<i>Callidium coriaceum</i>	brunshjon			S	T
<i>Microbregma emarginatum</i>	granbarkgnagare			S	T
<i>Xyleborus cryptographus</i>	aspbarkborre			S	

Kärlväxter

<i>Actaea spicata</i>	svart trolldruva			S	K	T
<i>Cardamine bulbifera</i>	tandrot				K	
<i>Cirsium heterophyllum</i>	brudborste					T
<i>Convalaria majalis</i>	liljekonvalj				K	
<i>Crepis paludosa</i>	kärrfibbla					T
<i>Cypripedium calceolus</i>	guckusko		A	§ S	C	K T
<i>Dactylorhiza maculata ssp. fuchsii</i>	skogsnycklar			§ S		K
<i>Dactylorhiza maculata subsp. maculata</i>	Jungfru Marie nycklar			§		
<i>Daphne mezereum</i>	tibast			S		K T
<i>Epipactis helleborine</i>	skogsknipprot			§ S		K T
<i>Epipactis palustris</i>	kärrknipprot			§		K
<i>Geranium sanguineum</i>	blodnäva					K
<i>Goodyera repens</i>	knärot	VU		§		T
<i>Helianthemum nummularium</i>	solvända	NT				K
<i>Hepatica nobilis</i>	blåsippa			§ S		K
<i>Huperzia selago</i>	lopplummer			A §		
<i>Hypochaeris maculata</i>	slätterfibbla	NT				
<i>Lathyrus vernus</i>	vårärt			S		K T

<i>Lycopodium clavatum</i>	mattlummer		A §			T
<i>Neottia nidus-avis</i>	nästrot		§ S			K
<i>Neottia ovata</i>	tvåblad		§ S			K
<i>Paris quadrifolia</i>	ormbär					T
<i>Plantanthera bifolia ssp. latifolia</i>	skogsnattviol		§			K
<i>Primula veris</i>	gullviva		§			
<i>Sanicula europaea</i>	sårläka		S			K T
<i>Saxifraga osloënsis</i>	hällebräcka	VU	A §	P C		K T
<i>Viola mirabilis</i>	underviol		S			T

Lavar

<i>Bacidia fraxinea</i>	slät lönnlav		S			
<i>Bacidia rubella</i>	lönnlav		S			
<i>Chaenotheca brachypoda</i>	gulnål		S			
<i>Chaenotheca gracilentia</i>	smalkafts-lav	VU				
<i>Collema nigrescens</i>	läderlapps-lav	NT				T
<i>Felipes leucopellaeus</i>	kattfots-lav		S			T
<i>Gyлаeeta flotowii</i>	blek krater-lav	VU				
<i>Leptogium saturninum</i>	skinnlav		S			T
<i>Lobaria pulmonaria</i>	lunglav	NT				T
<i>Megalaria grossa</i>	ädellav	EN				
<i>Nephroma laevigatum</i>	västlig njurlav	VU				T
<i>Nephroma parile</i>	bårdlav		S			T
<i>Nephroma resupinatum</i>	luddlav		S			T
<i>Parmeliella triptophylla</i>	korallblylav		S			
<i>Sclerophora pallida</i>	gulvit blekspik	VU				
<i>Sclerophora peronella</i>	liten blekspik	VU				
<i>Scytinium teretisculum</i>	dvärgtufs		S			

Svampar

<i>Albatrellus citrinus</i>	gul lammticka	VU				C K
<i>Clavariadelphus truncatus</i>	flattoppad klubbsvamp	NT				
<i>Cortinarius caesiocanescens</i>	duvspindling	VU				C
<i>Cortinarius dionysae</i>	Denises spindling	NT				C
<i>Cortinarius glaucopus</i>	strimspindling		S			
<i>Cortinarius meinhardii</i>	äggspindling	NT				C
<i>Cortinarius odorifer</i>	anisspindling		S			
<i>Cortinarius piceae</i>	barrfagerspindling		S			
<i>Cortinarius russeoides</i>	odörspindling	NT				C
<i>Cortinarius venetus</i>	olivspindling		S			
<i>Craterellus lutescens</i>	röd gul trumpet-svamp		S			
<i>Flavidoporia pulvinascens</i>	veckticka	NT				T
<i>Geastrum quadrifidum</i>	fyrflikig jordstjärna	NT				T

<i>Gomphus clavatus</i>	violgubbe	VU	P C	
<i>Hericium coralloides</i>	koralltaggsvamp	NT		T
<i>Hydnellum caeruleum</i>	blå taggsvamp	NT		T
<i>Hydnellum concrescens</i>	zontaggsvamp		S	
<i>Hydnellum geogenium</i>	gul taggsvamp	NT		T
<i>Hydnellum peckii</i>	skarp dropptaggsvamp		S	
<i>Hydnellum suaveolens</i>	dofttaggsvamp	NT		T
<i>Hygrophorus discoideus</i>	diskvaxskivling		S	
<i>Inocutis rheades</i>	rävticka		S	T
<i>Lactarius scrobiculatus</i>	svavelriska		S	
<i>Limacella glioderma</i>	brun klibbskivling		S	
<i>Phellinidium ferrugineofuscum</i>	ullticka	NT		T
<i>Phellinus populicola</i>	stor aspticka		S	T
<i>Phelloglyphus nigrolimitatus</i>	gränsticka	NT		T
<i>Phlebia centrifuga</i>	rynkskinn	VU		T
<i>Porodaedalea chrysoloma</i>	granticka	NT		
<i>Porodaedalea pini</i>	tallticka	NT		T
<i>Ramaria brunneicontusa</i>	gyllenfingersvamp	VU	C	
<i>Ramaria pallida</i>	blek fingersvamp	NT		
<i>Ramaria testaceoflava</i>	gultoppig fingersvamp	NT		
<i>Rigidoporus corticola</i>	barkticka		S	T
<i>Tricholoma aurantinum</i>	brandmusseron		S	

Mossor

<i>Antitrichia curtipendula</i>	fällmossa		S	
<i>Bazzania trilobata</i>	stor revmossa		S	
<i>Buxbaumia viridis</i>	grön sköldmossa		A § S	T
<i>Crossocalyx hellerianus</i>	vedtrappmossa	NT		T
<i>Geocalyx graveolens</i>	terpentinmossa		S	T
<i>Herzogiella seligeri</i>	stubbpretmossa		S	
<i>Herzogiella striatella</i>	trind spretmossa		S	
<i>Homalia trichomanoides</i>	trubbfjädermossa		S	T
<i>Hylocomiastrum umbratum</i>	mörk husmossa		S	T
<i>Lejeunea cavifolia</i>	blåsfliksmossa		S	T
<i>Licholaena lanceolata</i>	vanlig rörsvepemossa		S	T
<i>Mnium stellare</i>	blek stjärnmossa		S	T
<i>Neckera pennata</i>	aspfjädermossa	VU	C	T
<i>Pseudobryum cinclidioides</i>	källpraktmossa		S	T

Teckenförklaring:

- F = Arten omfattas av EU:s fågeldirektiv
- A = Arten omfattas av EU:s art- och habitatdirektiv
- § = Arten är fridlyst i Sverige
- S = Signalart enligt Nitare (2019)

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

- P = Arten omfattas av ett åtgärdsprogram för hotade arter
C = Ansvarsart för länet
K = Kalkindikator enligt bilaga 4 i åtgärdsprogram för kalktallskogar
T = Typisk art för något av de Natura 2000-habitat som finns i naturreservatet

Hotkategori i Sverige enligt rödlistan (2020):

CR = Critically endangered	Akut hotad
EN = Endangered	Starkt hotad
VU = Vulnerable	Sårbar
NT = Near threatened	Nära hotad
DD = Data deficient	Kunskapsbrist

Kulturhistoriska värden

Det finns inga registrerade forn- eller kulturlämningar i naturreservatet. Däremot kan man tala om ett biologiskt kulturarv genom att det historiska brukandet av marken har bidragit till många av de värdefulla strukturer och artförekomster som finns i naturreservatet idag.

Värden för friluftslivet

Dansarbergs utmärkande egenskaper som besöksmål utgörs främst av den gamla kalkbarrskogen där man kan skönja hur en kulturpåverkad skog kunnat se ut för ungefär 100 år sedan. Den bitvis glesa trädställningen med gott om stora, gamla träd och flertalet trädarter, den på många ställen frodiga markfloran och artrikedomen i övrigt utgör en del av det biologiska kulturarv som kan upplevas i naturreservatet.

Området förefaller inte idag utgöra ett särskilt välbesökt utflyktsmål för friluftsliv. Troligtvis besöks reservatet främst av bär- eller svampplockare, artentusiaster och boende i området. Jakt bedrivs även i området.

Naturreservatet är lätt att ta sig till med bil och en parkering skulle ytterligare underlätta för besökare. Terrängen är bitvis svårframkomlig och med undantag för ett par brukningsvägar så finns det få stora stigar att följa.

Prioriterade bevarandevärden

Markslag och naturtyp: gammal, lövrik kalkbarrskog, lövsumpskog

Strukturer: gamla barrträd, gamla aspar, ädellövträd, död ved

Växt-, svamp- och djursamhällen: kärlväxter, mossor, lavar, mykorrhizasvampar, vedsvampar

Arter:	<i>Albatrellus citrinus</i>	gul lammticka
	<i>Cortinarius caesiocanescens</i>	duvspindling
	<i>Cypredium calceolus</i>	guckusko

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄNFörslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

<i>Gomphus clavatus</i>	violgubbe
<i>Megalania grossa</i>	ädellav
<i>Neckera pennata</i>	aspfjädermossa
<i>Saxifraga osloënsis</i>	hällebräcka
<i>Ramaria brunneicantusa</i>	gyllenfingersvamp

Friluftsliv: kulturpåverkad skog, naturupplevelser

PLANDEL

Övergripande skötsel

Den övergripande målsättningen med reservatets skötsel är att bevara skogens luckiga och flerskiktade karaktär med många äldre träd och rika förekomster av sällsynta och hotade arter. Dansarberg har en historia av utmarksbete och om möjligt bör betesskötsel återinföras i naturreservatet. Förutom vägdiken och åkerdiken så är skogen i naturreservatet relativt förskonat från dikning. På grannfastigheter har det dock dikats desto mer och om reservatet utvidgas i framtiden kan det bli aktuellt med igenläggning av diken för att utveckla naturvärdena. Även åtgärder i syfte att undvika eller begränsa angrepp av granbarkborre kan vidtas vid behov. Vid förekomst av granbarkborre bör åtgärder som trädfällning, ringbarkning, luckhuggning med mera utföras med försiktighet för att inte förvärra angreppen.

Beskrivning, bevarandemål och skötselåtgärder

Reservatet har delats upp i 7 skötselområden. För avgränsning av områdena A-G, se skötselområdeskarta, bilaga 3.1. Gränsen mellan olika skötselområden kan ibland vara diffus och mindre delar av skötselområdena kan avvika väsentligt från skötselområdet i stort.

Skötselområde A: Grandominerad kalkbarrskog – 79,3 hektar

Beskrivning: Äldre olikåldrig barrskog som till stor del utgörs av kalkbarrskog. Gran är det dominerande trädslaget, med betydande inslag av bland annat tall, asp och björk på sina håll. I vissa delar, särskilt på hållar, dominerar tall och i skötselområdet finns också mindre partier med sumpdråg där ofta andelen lövträd är större. Plockhuggning/blädning har gjort delar av skogen olikåldrig och luckig med små gläntor och ljusbrunnar. Fläckvis finns rik ansamling av grövre död ved, bland annat i den östra delen. Generellt har dock döda stående träd och vindfällen kontinuerligt upparbetats och mycket av den döda veden som finns förekommer som klenved i sumpskogspartier.

Ädellövträd, till exempel ask, lönn och ek, samt hassel förekommer även sparsamt i området men hyser ändå höga naturvärden i form av flertalet rödlistade arter såsom ädellav, lunglav och aspfjädermossa. I flera bestånd finns granar med en ålder av 170–220 år och tallöverståndare som är cirka 170–270 år gamla.

Fältskiktet är ofta örtrikt med förekomst av arter som liljekonvalj, gullviva, blåsippa, tandrot, ormbär, vårärt, tibast, sårlåka, trolldruva

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

och storrans. Flertalet orkidéer förekommer också i området och särskilt guckusko finns i flera talrika bestånd. Spridda förekomster av hasselbuskar, döda enar och granar med låga, täta grenkjolar tyder på att stora delar av skogen tidigare har varit glesare och betats. På flera håll finns även rester efter stängsel och gärdesgårdar. Även svampfloran är artrik med mykorrhizabildande marksvampar såsom gul lammticka och violgubbe samt nedbrytande arter som rynkskinn och koralltaggsvamp.

Figur 3. Skötselområde A.

Bevarandemål: Skötselområdet ska bestå av grandominerad skog med ett påtagligt inslag av gamla träd, kalkgynnade kärlväxter och svampar samt andra naturvårdsarter. Skogens struktur och sammansättning ska präglas av stor variation och efterlikna äldre tiders extensivt brukade skogar med luckor, gläntor och tydlig åldersspridning.

Skötselområdets gränser mot öppen mark ska präglas av solbelysta brynmiljöer med mjuka övergångar till den öppna marken. Tillkomsten av död ved ska ske kontinuerligt och det ska finnas

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

inslag av gamla, vidkroniga barr- och lövträd. Det ska även finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter inom grupperna kärlväxter, mossor, lavar och svampar.

Skötselområdet har historiskt använts för utmarksbete och om det är praktiskt möjligt bör betesskötsel återinföras. Betesdrift skulle ha en positiv effekt både för skogens mångformighet och för fortlevnaden av betes- och trampgynnade arter. Skogen har historiskt varit glesare och vid införande av skogsbete bör glesare områden och luckor återskapas genom varsam naturvårdshuggning med vägledning av bland annat historiska kartor.

Riktade huggningar/röjningar bör även utföras kring förekomster av arter som är känsliga för igenväxning eller beroende av solbelysta miljöer. Sådana insatser bör dock utföras oberoende av om skogsbete inte införs.

Arealen taiga (9010) och näringsrik granskog (9050) ska på sikt uppgå till sammanlagt 78 hektar.

- Skötselåtgärder:
- Skogsbete med tillhörande åtgärder såsom stängsling.
 - Varsam naturvårdshuggning för att glesa ut och återskapa luckor i skogen vid införande av skogsbete.
 - Röjning eller ringbarkning av träd i syfte att skydda värdefulla lavar, träd eller andra kärlväxter.
 - Röjning av brynmiljöer för att skapa mjuka övergångar mellan den öppna marken och skogen.
 - Vid större angrepp av granbarkborre som hotar naturreservatets prioriterade bevarandevärden kan åtgärder såsom barkning, rotkapning av vindfällida granar och utplacering av fällor eller fångsvirke vidtas.

Skötselområde B: Yngre barrskog – 35,8 hektar

Beskrivning: Skötselområdet består av främst grandominerade barrskogsbestånd med begränsad trädkontinuitet och åldersspridning. På sina håll finns det dock betydande inslag av lövträd och tall. När man tittar på historiska ortofoton kan man se att delområdet B1 har gått från att vara öppna områden med spridda enstaka träd och buskar till dagens slutna skogar någon gång under de senaste 40–60 åren. Enligt uppgift ska åtminstone delområdet väster om Djupäng, i norra delen av naturreservatet, ha nyttjats som betesmark.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Delområde B2 var mer eller mindre kalt kring mitten av 90-talet och hyser idag än yngre skogar än de i B1.

Figur 4. Skötselområde B.

På sina håll står det idag tätt med unga, jämngamla träd medan förnyringen på andra håll förefaller ha skett mer gradvis. På hållar och i andra steniga partier är det ofta glesare mellan stammarna och även högre andel tall. Inom de båda delområdena finns det spridda överståndare, främst av tall och asp, som har stått i det glesare beteslandskapet eller/och lämnats kvar vid avverkningar. På en håll längsmed vägen mot Kavaröskaten växer hällebräcka.

Bevarandemål: Målsättningen för skötselområdet är att skogen på sikt ska utveckla naturvärden liknande dem som finns i övriga delar av naturreservatet. Träden ska ha en bred åldersspridning med stora inslag av gamla, grova träd. Trädarter som asp, lönn, ask med flera, som många gånger kan ha svårare att etablera sig i slutna skog, ska

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

ges chans att utvecklas på bekostnad av en del av de unga barrträd som idag dominerar trädskiktet. Målsättningen är att det ska finnas träd i alla åldrar av samtliga arter. Äldre överståndare av bland annat tall och asp ska vårdas och exempelvis frihuggas vid behov. Även skogsbete med tillhörande åtgärder såsom luckhuggning kan vara lämpliga skötselåtgärder. Skötselområdets gränser mot öppen mark ska präglas av solbelysta brynmiljöer med mjuka övergångar till den öppna marken. Död ved, särskilt av barrträd och asp, ska förekomma i varierande nedbrytningsgrad.

Fältskiktet ska vara örtrikt i svackor och mer risdominerat på tunnare jordmån med för biotoperna typiska arter. Förekomsten av hällebräcka ska vara livskraftig. Den biologiska mångfalden av orkidéer, lavar, mossor och svampar knutna till kalkbarrskogar ska på sikt öka.

Det kommer krävas tid för att betydande naturvärden ska utvecklas i området och om skötselmedel är knappa bör andra skötselområden prioriteras högre än område B tillsvidare. Ett undantag från detta är lokalen för hällebräcka som prioriteras högt för skötsel. Även delområdet väster om Djupäng, som tidigare har nyttjats som beteshage, bör prioriteras högre än övriga delar.

- Skötselåtgärder:
- Røjning eller huggning av träd runt förekomsten av hällebräcka för att förhindra beskuggning.
 - Hävd eller bortförande av förna för att gynna förekomsten av hällebräcka.
 - Naturvårdshuggning för att gynna lövträd och för att skapa variation i täta, likåldriga bestånd alternativt för att glesa ut eller skapa luckor vid införande av skogsbete.
 - Ringbarkning eller huggning för att friställa gamla träd som missgynnas av igenväxning.
 - Røjning av brynmiljöer för att skapa mjuka övergångar mellan den öppna mark och skog.
 - Skogsbete med tillhörande åtgärder såsom stängsling.

Skötselområde C: Björkskog på gammal slättermark 1,8 hektar

Beskrivning: Skötselområdet utgörs av en björkskog på vad som enligt häradskartan en gång i tiden har varit fuktig slättermark. Idag är trädskiktet dominerat av likåldrig björk och gran har börjat vandra in söderifrån. Fältskiktet domineras av gräsarter och marken är

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

bitvis fuktig till blöt. Längs områdets norra gräns rinner ett brett dike.

Bevarandemål: Området ska utgöras av lövskog med varierande trädålder och god tillgång på död ved. Skogen ska på sikt utveckla värden som gynnar arter knutna till lövskogsmiljöer såsom olika fåglar, insekter och mossor. Området kan betas om det underlättar eller gynnar betesdriften i intilliggande skötselområden. Levande träd kan skadas eller ringbarkas för att skapa död ved eller mer variation i trädålder. Luckor kan även huggas upp i skogen för att skapa mer variation.

Det kommer krävas tid för att betydande naturvärden ska utvecklas i området och om skötselmedel är knappa bör andra skötselområden prioriteras högre än område C tillsvidare.

Figur 5. Skötselområde C.

Skötselåtgärder:

- Rójning eller huggning av barrträd.
- Införande av skogsbeta med tillhörande åtgärder om det praktiskt underlättar skötsel av intilliggande områden.
- Veteranisering eller ringbarkning av lövträd för att skapa död ved eller åldersvariation.
- Naturvårdshuggning för att skapa luckor och variation i trädskiktet.

Skötselområde D: Talldominerad barrskog på hållmark – 1,2 hektar

Beskrivning: Torr barrskog med fläckvis berg i dagen och stenhällar. Trädskiktet består främst av tall men även gran, björk, asp och andra lövträd förekommer främst i svackor mellan hållmarkerna. Hassel, sälg och enstaka ädellövträd växer också på sluttningarna ned mot vägen och den öppna marken i öster.

Figur 6. Skötselområde D.

Växligheten på marken domineras av ris och mossor som blåbär, husmossa och väggmossa. På hållarna dominerar istället torktåligare arter som kruståtel, lingon, renlavar och pigglavar på flera ställen. Naturvårdsarter som Thomsons trädgnagare och rödlistade läderlappslav och veckticka, de två senare knutna till lövträd, har hittats i området.

Bevarandemål: Skötselområdet ska utgöras av talldominerad skog av varierande ålder, med gott om gamla grova träd och död ved i olika

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

nedbrytningsstadier. Torra, ljusöppna höjder med framförallt tall ska varvas med mer tätvuxna svackor där gran och lövträd är vanligare. Skötselområdets gränser mot öppen mark ska präglas av solbelysta brynmiljöer med mjuka övergångar till den öppna marken och större inslag av lövträd och buskar.

Arealen taiga (9010) ska uppgå till 1,1 hektar.

Skötselåtgärder: - Frihuggning av gamla grova tallar.
- Røjning av gran i brynmiljöer.

Skötselområde E: Sumpskog – 8,6 hektar

Beskrivning: Skötselområdet utgörs av klen till medelgrov sumpskog som varierar från gran- till lövdominerad. Vanliga trädarter är gran, björk och al medan tall, ask, sälg och asp förekommer mer sparsamt. Lövträden hyser i flera fall rödlistade arter såsom västlig njurlav, ädellav och lunglav. På sina håll finns mindre lövträdssocklar och i många delar finns spår av begränsad plockhuggning.

Figur 7. Skötselområde E.

Vanliga arter är älggräs, tuvbildande starrarter, stenbär, liljekonvalj och på sina håll finns större bestånd av skavfräken. Markvegetation är även kalkpräglad på flera platser med förekomster av växter som till exempel guckusko.

Bevarandemål: Skötselområdet ska utgöras av naturskogsartade sumpskogsbestånd vars struktur och sammansättning ska vara

präglade av intern beståndsdynamik med stor andel gamla träd samt rikligt med död ved i olika nedbrytningsstadier. Tillkomsten av död ved ska ske kontinuerligt och inga brott i kontinuiteten av äldre levande träd ska ske. Det ska finnas rikliga och ej minskande förekomster av för naturtypen typiska arter. Området kan ingå i betesfällor om det underlättar eller gynnar betesdriften i intilliggande skötselområden.

Arealen taiga barrsumpskog 9007 och lövsumpskog 9080 ska sammanlagt uppgå till 8,6 hektar.

- Skötselåtgärder:
- Området ska främst få utvecklas fritt men enstaka träd kan ringbarkas eller fällas för att gynna förekomster av ljuskrävande arter såsom ädellav och guckusko.
 - Införande av skogsbete med tillhörande åtgärder om det praktiskt underlättar skötsel av intilliggande områden.

Skötselområde F: Öppna gräsmarker – 4,0 hektar

Figur 8. Skötselområde F.

- Beskrivning: Skötselområdet utgörs av öppna gräsmarker som tidigare har hävdats antingen genom slåtter eller bete. Vegetationen domineras av näringsgynnade, bredbladiga gräsarter och förekomster av naturvärdesarter är väldigt sällsynta. Marken är frisk-fuktig med betoning på fuktig i stora delar.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

I området längst i nordväst som benämns Lervik på kartan, växer ett par större videbuskage. Sluttningen upp mot vägen är torrare än resten av området och hyser ett par enbuskar, några träd och vad som kan liknas vid en slättergynnad vägkantsflora.

Området i nordöst som gränsar mot Bodviken övergår i vass ut mot vattnet. I östra änden står två bodar med tillhörande bryggor ut i bodviken och ägarna brukar klippa gräset i närområdet.

Det södra området är en övergiven åkerlapp där enstaka träd har vuxit upp. Skogen runtomkring har tidigare varit betydligt glesare än idag.

Bevarandemål: Öppen, hävdad betesmark med solbelysta, artrika brynzoner i övergången till angränsande skogsmark. Bete får gärna ske i brynzonerna för att hålla dem öppna. Om bete inte är genomförbart kan marken hävdas med slätter.

Skötselåtgärder:

- Bete eller slätter med tillhörande åtgärder såsom stängsling.
- Røjning av träd och buskar vid behov för att förhindra igenväxning.
- Røjning och hävd av brynmiljöer för att skapa mjuka övergångar mellan öppen mark och skog.

Skötselområde G: Åkermark – 4,4 hektar

Beskrivning: Öppen jordbruksmark som senast använts för vallodling. I gränsen mot den omgivande skogen finns, bland annat på hällar, solbelysta, artrika miljöer med arter som solvända, blodnäva, ängshavre och diverse fetbladsväxter. Diken finns också i området.

Bevarandemål: Öppen betesmark alternativt öppen jordbruksmark med solbelysta, artrika brynzoner i övergången till omgivande skogsmark. Hävd av brynmiljöerna är högsta prioritet och övrig skötsel bör utformas för att underlätta denna.

Skötselåtgärder:

- Betesdrift alternativt åkerbruk.
- Røjning och hävd av brynmiljöer för att skapa mjuka övergångar mellan öppen mark och skog.
- Rensning och røjning av träd och buskar i åkerdiken för att förhindra försumpning av åkermarken.

Anordningar för friluftslivet

Beskrivning: Inga anordningar och anläggningar finns ännu för friluftslivet.

Bevarandemål: Lättillgänglig information om naturreservatet finns i området och denna bidrar till att förhöja upplevelsen av besöket. Vid eventuell uppsättning av stängsel bör passager anläggas för att underlätta allmänhetens tillträde. Områdets friluftsanläggningar är i gott skick och underlättar för besökare att uppleva området. Reservatets gräns är tydligt markerad enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

Skötselåtgärder:

- Anläggning av en parkeringsplats, löpande underhåll vid behov.
- Uppsättning av en informationsskylt i anslutning till parkeringen, löpande underhåll vid behov.
- Anläggning av stigslinga på fastigheten Börstils-Söderby 13:29 med utgångspunkt från den planerade parkeringen.
- Anläggning av genom- och/eller övergångar i stängsel vid behov samt löpande underhåll av dessa.
- Røjning och markering av naturreservatets gränser samt löpande underhåll vid behov.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Denna tabell utgör underlag och stöd för förvaltaren vid planering av åtgärder såväl lokalt i naturreservatet Dansarberg som regionalt i länet.

Skötselåtgärd	Prio	Kommentar	Skötselomr.	Finansiering
Beteshävd med tillhörande åtgärder	1/3	Prio 3 i skötselområdena B, C och E	A, B, C, E, F, G	Skötselanslag/ jordbruksstöd
Slätter	2	Endast om bete inte kommer till	F	Skötselanslag/ jordbruksstöd
Åkerbruk	2	Om bete inte kommer till, marken kan arrenderas ut	G	Skötselanslag/ arrendator
Luckhuggning	1/3	För att gynna skogsbete, endast aktuellt om skogsbete införs, prio 3 i B	A, B	Skötselanslag
Røjning eller ringbarkning av träd	1	För att skydda värdefulla träd eller andra arter, återkommande vid behov	A, B, D, E	Skötselanslag
Røjning i bryn	2	För att skapa mjuka övergångar, återkommande vid behov	A, B, D, F, G	Skötselanslag
Åtgärder mot granbarkborreangrepp	1	Endast om angreppen hotar prioriterade bevarandevärden	A	Skötselanslag
Røjning, huggning, hävd, bortförande av förna	1	För att skydda förekomst av hällebräcka	B	Skötselanslag

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

Naturvårdshuggning	3	För att gynna lövträd och skapa åldersvariation	B	Skötselanslag
Avverkning av barrträd	2		C	Skötselanslag
Veteranisering och ringbarkning av träd	3	För att skapa död ved och åldersvariation	C	Skötselanslag
Luckhuggning	3	För att skapa variation i trädskiktet	C	Skötselanslag
Röjning av träd och buskar	2	För att förhindra igenväxning	F	Skötselanslag
Röjning och rensning av åkerdiken	3	Vid behov för att förhindra försumpning	G	Skötselanslag/ arrendator
Anläggning av parkeringsplats	1		Friluftsliv	Skötselanslag
Uppsättning av informationsskylt	1		Friluftsliv	Skötselanslag
Anläggning av stigslinga	2	På Börstils-Söderby 13:29	Friluftsliv	Skötselanslag
Gränsmarkering	1	Inom ett år	Friluftsliv	Skötselanslag
Anläggning av stängselpassager	1	Om betesstängsel uppförs	Friluftsliv	Skötselanslag
Underhåll av parkering, gräns, informationsskyltar och eventuella anordningar	1	Löpande	Friluftsliv	Skötselanslag

UPPLYSNINGAR

Prioritering av skötselåtgärder

De ekonomiska resurserna utgör en begränsande faktor för verksamheten, vilket innebär att länsstyrelsen måste prioritera mellan skötselåtgärder i länets alla reservat. Den slutgiltiga prioriteringen och tidsplaneringen på länsnivå genomförs av länsstyrelsen.

Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för dokumentation av förändringar inom naturreservatet, inklusive skötselåtgärder. Dokumentation bör ske med både anteckningar och fotografier. Skötselåtgärder ska följas upp för att kontrollera att de genomförda åtgärder överensstämmer med bevarandemålen. Status före och efter utförda skötselåtgärder ska dokumenteras.

Uppföljning av bevarandemål

Länsstyrelsen ansvarar för uppföljning av bevarandemål i reservatet i enlighet med riktlinjerna i Naturvårdsverkets rapport *Uppföljning av skyddade områden i Sverige* och länsstyrelsens översiktliga plan för uppföljning av skyddade områden i Uppsala län.

Vägar, vägdiken och ledningar

Befintliga körvägar, vägdiken och ledningar inom reservatet får underhållas. Nödvändiga röjningar i anslutning till dessa får utföras.

Upplag med mera

Tillfälliga upplag får upprättas av förvaltaren i samband med skötsel av området.

Stängsel och staket

Stängsel får sättas upp i de områden som ska betas. Stängslen ska förses med genomgångar där så behövs.

Rensning av diken

Rensning får ske av det dike som ingår i Söderby-Verkarna dikningsföretag och som följer delar av naturreservatets västra gräns. Vid rensning eller underhåll av diken gäller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Rensning av diket bör ske endast i syfte att hindra försumpning utanför reservatet. Även åkerdikena i skötselområde G får rensas för att förhindra försumpning av åkermarken. Övriga diken inom reservatet får inte underhållas.

Jakt och fiske

Jakt får bedrivas i enlighet med gällande lagstiftning. Befintliga jaktorn och siktgator får underhållas.

BILAGOR

3.1. Skötselplanskarta

KÄLLFÖRTECKNING

Publicerade skrifter

- Aronsson, G. 2006. Åtgärdsprogram för bevarande av violgubbe (*Gomphus clavatus*). Naturvårdsverket, Rapport 5638.
- ArtDatabanken. 2020. Rödlistade arter i Sverige 2020. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Forslund, M. (red). 2015. Ansvarsarter och ansvarsnaturtyper i Uppsala län. Meddelandeserien 2015:03 Länsstyrelsen i Uppsala län.
- Forslund, M. 2017. Kalkbarrskogar i Uppsala län – 13 års erfarenheter. Meddelandeserien 2017:20 Länsstyrelsen Uppsala län.
- Länsstyrelsen Uppsala län. 1986. Inventering av våtmarker i Uppsala län. 1. Rapport och bearbetning.
- Länsstyrelsen Uppsala län. 1997. Registerblad för område av riksintresse för naturvård i Uppsala län, GRÄSÖ-SINGÖOMRÅDET (NRO 03 018). Reviderad 2004-04-07.
- Länsstyrelsen Uppsala län och Skogsstyrelsen. 2006. Strategi för formellt skydd av skog i Uppsala län.
- Naturvårdsverket. 2010. Uppföljning av skyddade områden i Sverige. Riktlinjer för uppföljning av friluftsliv, naturtyper och arter på områdesnivå. Rapport 6379.
- Nitare, J. (red.). 2005. Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nitare, J. 2009. Åtgärdsprogram för kalktallskogar 2009-2013. Naturvårdsverket. Rapport 5967.
- Nitare, J. (red.). 2019. Skyddsvärd skog – Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsens förlag, Jönköping.
- Nordiska ministerrådet. 1984. Naturgeografisk naturindelning av Norden.
- Rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar. Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L 103, 25/04/1979 s. 0001 – 0018. Svensk specialutgåva Område 15 Volym 2 s. 0161.
- Rådets direktiv 1992/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L 206, 22/07/1992 s. 0007 – 0050. Svensk specialutgåva Område 15 Volym 11 s. 0114.
- Svenson, A., Holst, I. & Sallmén, N. 2014. Åtgärdsprogram för hällebräcka, 2014-2018 (*Saxifraga osloënsis*). Naturvårdsverket, Rapport 6615.

Förslag till skötselplan
Dansarberg
2021-10-22

Dnr 511-4805-11

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Opublicerade skrifter

Länsstyrelsen i Uppsala län. 2014. Översiktlig plan för uppföljning av skyddade områden i Uppsala län.

Digitala källor

ArtDatabanken. Artfakta, tillgängligt på <https://artfakta.se/naturvard>.

Riksantikvarieämbetet. Fornsök, tillgängligt på

<https://app.raa.se/open/fornsok/lamning-query>.

Skogsstyrelsen. Skogens pärlor, tillgänglig på <https://kartor.skogsstyrelsen.se/kartor/>.

Kartmaterial

Lantmäteriets digitala häradsekonomiska karta. Gräsö J112-93-1, kartlagd 1901-1906.

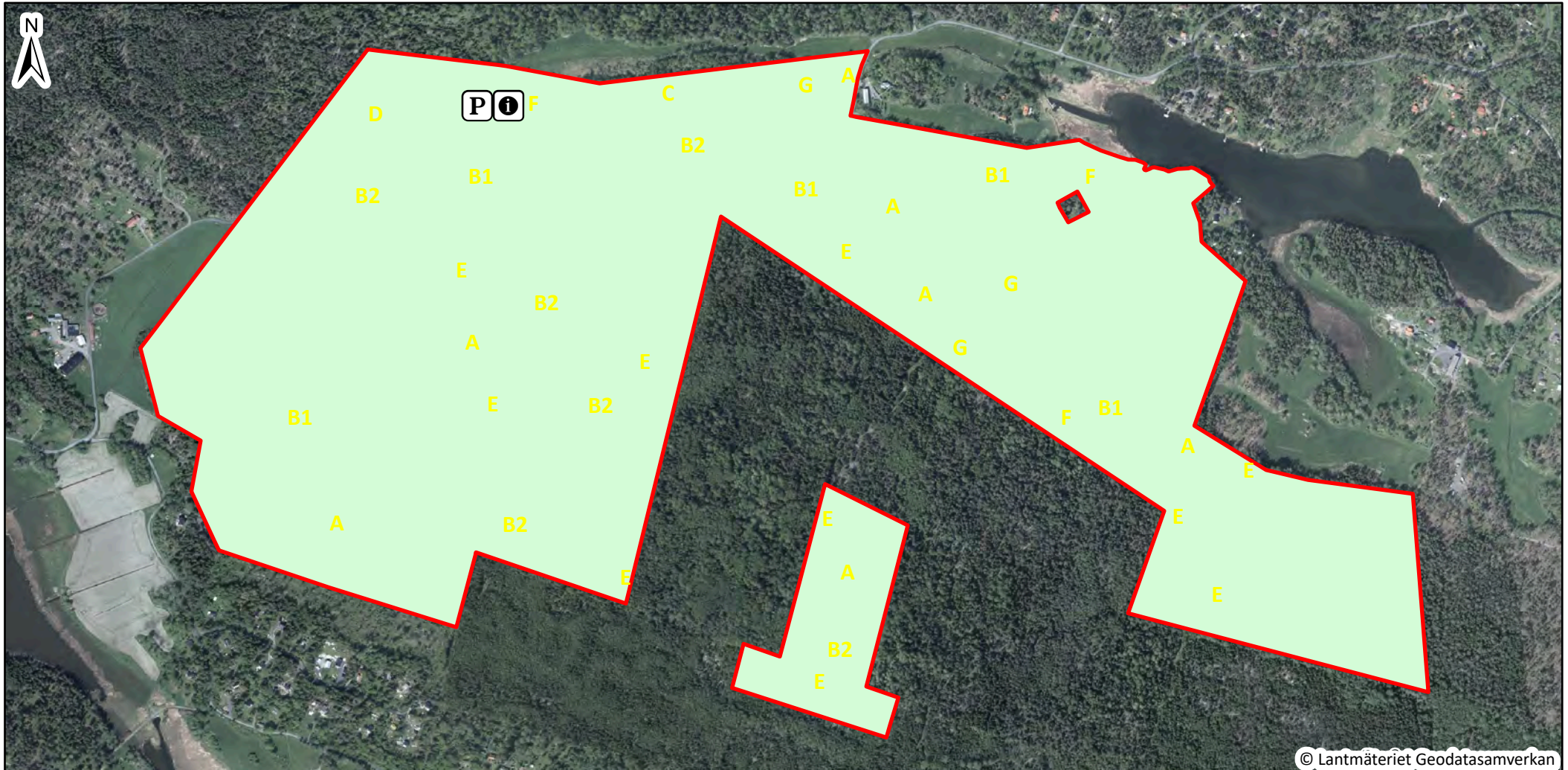
Lantmäteriets digitala ekonomiska karta. Långalma J133-12I7j55, kartlagd 1953.

Lantmäteriets digitala generalstabskarta. Grisslehamn J243-93-1, kartlagd 1878.

SGU, digitala jordarts- och berggrundskartor.

Naturreseptatet Dansarberg

Skötselplanskarta

 Naturreseptatet Dansarberg

 Informationsskylt

 Parkering

Skötselriktning

 A - Grandominerad kalkbarrskog

 B1 - Yngre barrskog <60 år

 B2 - Yngre barrskog <30 år

 C - Björkskog på gammal slåttermark

 D - Talldominerad barrskog på hållmark

 E - Sumpskog

 F - Öppna gräsmarker

 G - Åkermark

0 0,2 0,4 km

Skala 1:10 000

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Meddelande

Datum
2021-10-21

Inkom 2021-10-29
Dnr KS-2021-704
Dpl 225¹⁽²⁾
Ärendebeteckning
511-4805-2011

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Dansarberg i Östhammars kommun

Länsstyrelsen har utarbetat ett förslag till beslut och skötselplan för det blivande naturreservatet Dansarberg i Östhammars kommun. Förslaget översänds för kännedom och eventuellt yttrande. Yttrandet ska vara länsstyrelsen tillhanda senast den 24 november 2021.

Skicka gärna in yttrandet via e-post till [REDACTED]
Ange yttrande samt ärendets diarienummer i mejlets ämnesrad.

Vi eventuella frågor kontakta Albert Tunér, länsstyrelsen 010-22 33 318, eller e-post [REDACTED]

Albert Tunér

Bilagor

Förslag till beslut om bildande av naturreservatet Dansarberg

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

[REDACTED]

Dnr KS-2020-561

§ 158. Förtydligande gällande uppdrag att skapa en samlad hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar att förvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbetet med att ta fram en hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet i enlighet med tidigare uppdrag. Den samlade hållbarhetspolicyn ska ersätta gällande policy för ekologisk hållbarhet från 2016 och policy för social hållbarhet från 2018. Policyn ska åtföljas av riktlinjer som tydliggör hur verksamheterna ska införliva hållbarhet i sitt löpande arbete. Relationen till andra gällande kommunala styrdokument ska tydliggöras i processen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade 2016-12-13 att ersätta kommunens miljöpolicy från 1998 till en hållbarhetspolicy för ekologisk hållbarhet samt att ge kompletterande uppdrag gällande policy för social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet. Kommunfullmäktige beslutade 2018-11-27 om policy för social hållbarhet. Arbetet med policy för ekonomisk hållbarhet har inte påbörjats. Sedan 2018 har kommunens hållbarhetsarbete konkretiserats genom antagna Hållbarhetslöften inom Färdplan för Uppsala län och i flera länsamarbeten kring social hållbarhet. Genom inriktningsmålet En hållbar kommun styr kommunfullmäktige i riktning mot alla tre delar av hållbarhetsfrågorna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-01-21 att ge Samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med berörda från Lednings- och verksamhetsstöd i uppdrag att skapa en samlad hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Under 2020 arbetades nya riktlinjer för styrdokument fram. Då detta arbete påbörjades under våren 2020, avvaktade Samhällsbyggnadsförvaltningen med att arbeta vidare med en samlad hållbarhetspolicy till dess att de nya riktlinjerna beslutades av KF 2020-12-15. I enlighet med riktlinjerna bör en policy, följas av riktlinjer som tydliggör hur organisationen ska arbeta i enlighet med den normerande policyn.

Nu finns aktuella riktlinjer för kommunala styrdokument och vid kommunens omorganisation har sektor Samhälle tagit över ansvaret för samordningen av hållbarhetsarbetet.

Sektor Samhälle har gjort bedömningen att det i arbetet behöver ingå kompetens för de tre benen i hållbarhetsarbetet – ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet och kommer inleda arbetet med hållbarhetspolicy under hösten 2021. Sektor Verksamhetsstöd har en särskild roll i arbetet genom verksamhet Ekonomi samt verksamhet Kansli och utveckling. Övriga sektorer kommer behöva delta i arbetet som referensgrupp för riktlinjerna.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Behov av förtydliganden inför uppdraget

- I relation till de nya riktlinjerna för kommunala styrdokument, önskar sektor Samhälle få ett förtydligande om uppdraget även omfattar att ta fram riktlinjer kopplat till hållbarhetspolicy.
- Uppdraget bör förtydligas med att en samlad hållbarhetspolicy ska ersätta gällande policy för ekologisk respektive social hållbarhet.
- Östhammars kommun har andra styrande dokument som angränsar till en hållbarhetspolicy. Det gäller inköspolicy, policy för beslut som påverkar barn, policy för livsmedel, resepolicy m.fl. Uppdraget bör förtydligas att dessa ska kartläggas i processen, i syfte att styrdokument inte ska överlappa utan stärka varandra.
- Önskemål om fokusområden/inriktningar som särskilt ska beröras i kommunens hållbarhetspolicy bör tydliggöras i uppdraget. Nuvarande inriktningar finns beskrivna som rubriker i policy för ekologisk respektive social hållbarhet.

Beslutsunderlag

Policy för hållbar utveckling – ekologisk (beslutad 2016)

Policy för social hållbarhet (beslutad 2018)

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade 2020-01-21, § 41, (dnr KS-2020-36) att ge samhällsbyggnadsförvaltningen tillsammans med berörda från lednings- och verksamhetsstöd i uppdrag att:

- ta fram en struktur för hur kommunen ska arbeta med hållbarhet inom ramen för vår styrmodell inklusive förslag på 10-15 nyckeltal som ska följas utifrån de 53 som RKA har tagit fram.
- skapa en gemensam hållbarhetspolicy för ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Miljöszakunnig Camilla Andersson föredrar ärendet.

Yrkanden

Ylva Lundin (SD) yrkar avslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att arbetsutskottet avslår yrkandet.

Beslutet skickas till

Sektor samhälle: Ulf Andersson, Marie Berggren, Elin Dahm, Camilla Andersson

Sektor verksamhetsstöd: Helen Åsbrink, Sara Ersund, Anna Lidvall Gräll

Projektbeskrivning och budgetunderlag för åtgärdssamordnare vatten, Östhammars kommun

Bakgrund

Östhammars kommun arbetar sedan många år med att förbättra vattenkvaliteten i både kust, sjöar och vattendrag. Arbetet genomförs inom kommunens ordinarie tillsyn, samhällsplanering och arbete med vattenskydd, men också genom olika projekt och samarbeten.

Syftet med en åtgärdssamordnare är att fokuserat och i nära samverkan med lokala aktörer som markägare, verksamhetsutövare och andra intressenter, arbeta med konkreta åtgärder för bättre vattenkvalitet. Målet med projektet är att få en bättre vattenkvalitet i sjöar, vattendrag och kust, men också bygga en samarbetsform som kan fortsätta efter projektets slut.

Åtgärdssamordnarens uppgift är att samverka med nyckelpersoner bland markägare, verksamhetsutövare, företagare och andra intressenter för att skapa en helhetssyn och stötta det lokala engagemang som krävs för att få till rätt åtgärder på rätt plats. Huvuduppgiften är att genom samverkan skapa engagemang hos aktörer och boende i området. Det kommer att krävas ett tätt samarbete med många berörda som vattenråd, fastighetsägare, markavvattningsföretag, lantbruksföretag, verksamhetsutövare, föreningar och skolor.

Åtgärdssamordningen ska leda till konkreta samarbeten och åtgärder i Olandsåns avrinningsområde, som täcker en stor del av kommunens yta och binder samman odlingsbygderna i Alunda med utloppet vid kustområdet vid Kallrigafjärden. En åtgärdssamordning ska också stärka det pågående arbetet för bättre vattenkvalitet i Östhammarsfjärden och Granfjärden.

Sammanfattande beskrivning av projektet

Inför uppstarten av projektet kommer en detaljerad projektplan att tas fram. Projektplanen tas förslagsvis fram av en kommunövergripande arbetsgrupp samt för Olandsåns avrinningsområde i dialog med LRF, Uppsala kommun och Gästrikre vatten, för att säkerställa att projektet innehåller de delar som behövs för att åtgärdssamordningen ska bli så konkret och praktisk som önskas. För Östhammarsfjärden och Granfjärden görs en avstämning med pågående arbete och inblandade aktörer. En avstämning med andra åtgärdssamordnare i Sverige kan ge god kännedom om vilka upplägg som fungerat bättre än andra.

Preliminärt upplägg för projektet

Sammanställning av nuläge

I arbetet ingår att beskriva avrinningsområdet, ingående mark- och vattenanvändning, möjliga källor till övergödning, befintliga verksamheter etc.

Kompetensbehov och kunskapsbyggande

Det är viktigt att projektledaren har en bred kunskap inom miljökunskap, limnologi och agronomi. Mycket erfarenhet finns utöver detta att hämta från andra kommuner och det rekommenderas att projektledaren gör studiebesök samt håller kontakt med åtgärdssmordnare i andra kommuner/avrinningsområden i Mälardalsområdet.

Dialog och samarbete med aktörer

En viktig del i projektet är att ha en ständig aktiv dialog och ett konkret samarbete med lokala aktörer i referensgruppen men också att vid behov bilda arbetsgrupper som djupdyker i utvalda frågor och åtgärder. Fältvandringar och erfarenheter från andra avrinningsområdet i Sverige med liknande projekt kan ge viktiga inspel i arbetet. Stöd och rådgivning till de som vill söka projektstöd av olika slag till åtgärder är en annan viktig del i projektets utformning.

Politisk förankring

De politiska nämnder och styrelser som i nuläget bedöms aktuella för information under projektets gång är Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden och Östhammar Vatten. Politisk förankring av projektet kommer även att göras i samband med ordinarie sammanträden.

Framtagande och genomförande av åtgärder

Med utgångspunkt i sammanställningen av nuläge, erfarenheter från andra kommuner, referensgruppen och ev. arbetsgrupper som skapas under projektets gång, är syftet att projektet ska leda till konkreta åtgärder som genomförs i samarbete mellan lokala aktörer och som leder till bättre vattenkvalitet. Åtgärderna sammanställs i ett enkelt åtgärdsprogram som ger möjlighet till uppföljning och återkoppling.

Uppföljning och information

En viktig del i projektet är att kommunicera och hålla en aktiv dialog. För att nå ut med information, framförallt utanför den kommunala organisationen, behövs kommunikationsstöd. Att följa upp och utvärdera genomförda åtgärder är en annan viktig del i projektet som ska införlivas i projektplanen.

Personella resurser

Arbetet leds och hålls samman av en projektledare. Projektledaren bör ha tillgång till en brett sammansatt referensgrupp inom kommunen och andra berörda organisationer samt kunna bilda mindre arbetsgrupper för specifika frågor. Beskrivning av referensgrupp och övriga personella resurser fastställs i den fördjupade projektplanen men nedan beskrivs en preliminär sammansättning.

Referensgrupp

Verksamhetschef Växande kommun

Projektledare

Miljösakkunnig

Tjänsteperson med ansvar för VA/dagvatten
Miljöhandläggare
Landsbygdssamordnare
Planhandläggare (översiktsplan och detaljplan)
Handläggare Gästrike Vatten
LRF Östhammar
Handläggare Uppsala kommun

Övriga kontakter och kompetensbehov

Andra åtgärdssamordnare i Mälardalsområdet
Länsstyrelsen Uppsala län
GIS-samordnare
Kommunikatör

Tidsplan

Arbetet med att fördjupa projektbeskrivning och inleda byggandet av organisationen kan påbörjas under våren 2022. En åtgärdssamordnare anlitas under 2022, inleder arbetet med karläggning och nulägesanalys samt bygga referensgrupp och ev. arbetsgrupper för att under våren 2023 tillsammans med lokala aktörer inleda fältvandringar och åtgärdsarbete. Åtgärdssamordningen pågår fram till 2024 för att lämna plats för utvärdering och sammanställning våren 2025. En mer detaljerad tidsplan tas fram i projektplanen.

Budgetunderlag

Projektet omfattar budgetmässigt arbetstid för en projektledare, kostnader för dialog, fältvandringar och samverkan, konkreta åtgärder/medfinansiering till åtgärder samt referensgruppens medverkan. Alla i referensgruppen bedöms inte behöva delta i samtliga moment i projektet. Enligt föreslagen budget behöver Östhammars kommun gå in med ca 185 000 kr år 2022 resp. 2025 samt ca 370 000 kr år 2023 resp. 2024. En total medfinansiering med 1 105 000 kr.

UTGIFTSPOST	Totalkostnad (kr)	LOVA (kr)	Östh kn (kr)
Projektledare - projektledning; samordning, rådgivning etc. 3 år (50 % år 2022, 100 % år 2023-2024, 50 % år 2025)	2 100 000	1 680 000	420 000
Samverkan lokalt via dialoger, seminarier, möten, vattendragsvandringar/fältvandringar etc.	180 000	120 000	60 000
Genomförande av åtgärder (inkl. medfinansiering till LOVA, landsbygdsprogrammet etc.)	600 000	0	600 000
Referensgrupp, deltagande och omkostnader	115 000	90 000	25 000
SUMMA	2 995 000	1 890 000	1 105 000
Andel (%)		63	37
SUMMA 2022	499 167	315 000	184 167
SUMMA 2023	998 333	630 000	368 333
SUMMA 2024	998 333	630 000	368 333
SUMMA 2025	499 167	315 000	184 167
	2 995 000	1 890 000	1 105 000

Bilaga 1. Behovsbedömning till VA-utbyggnadsplan

Detta är en bilaga till Östhammars kommuns VA-handlingsplan. Behovsbedömningen utgör etapp 1 i framtagandet av en VA-utbyggnadsplan för Östhammars kommun (KS 2021-06-01, § 157). VA-utbyggnadsplanen är en åtgärd i handlingsplanen (F2) och ska enligt tidsplanen vara klar för att antas under 2023.

Bakgrund

Enligt lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV, vattentjänstlagen) har kommunen en skyldighet att ordna vatten och avlopp (VA) för bebyggelse i ett större sammanhang om det finns ett behov med tanke på människors hälsa eller miljön. I 6 § i vattentjänstlagen står det:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning

VA-utbyggnadsplan

I en VA-utbyggnadsplan beskrivs vilka befintliga och blivande bebyggelseområden som ska anslutas till kommunalt VA och i vilken ordning dessa områden ska anslutas.

En VA-utbyggnadsplan är baserad på behov och möjligheter. Bedömningen av behovet utgår från människors hälsa, miljön och storleken på bebyggelsegruppen i enlighet med bestämmelserna i §6 i vattentjänstlagen. Behovet är det som avgör om kommunen har skyldighet att bygga ut kommunalt VA i ett område eller inte men kommunen har möjlighet att göra en prioritering mellan områden och bestämma i vilken ordning utbyggnaden ska ske. Vid framtagandet av en prioriteringsordning är även möjligheterna för att anordna kommunalt VA i ett område en viktig faktor.

I etapp 1 av utbyggnadsplanen, som presenteras här, har det gjorts en bedömning av behovet. I etapp 2 kommer möjligheterna för att ansluta de olika områdena till kommunalt VA att utredas och en utbyggnadsplan med prioriteringsordning att tas fram.

Grunderna för behovsbedömningen

Kommunens skyldighet att ordna VA utgår, som nämnts ovan, ifrån om det med hänsyn till skyddet för människors *hälsa* eller *miljön* finns ett behov av att ordna vattenförsörjning eller avlopp i ett *större sammanhang* för ett befintligt eller blivande bebyggelseområde. Nedan ges en kort beskrivning av hur dessa tre faktorer bedömts för att utreda Östhammars kommuns skyldighet att ordna kommunalt VA i de områden i kommunen som idag inte har kommunalt VA.

Även om det inte är avgörande för behovsbedömningen och kommunens skyldighet enligt vattentjänstlagen finns det andra faktorer som kan ha betydelse vid en framtida prioritering mellan områden. Det kan till exempel vara andel fritidshus, bebyggelseutvecklingen i området eller antal fastigheter (trots att alla områden uppfyller det större sammanhanget). Dessa parametrar kan komma att påverka den prioriteringsordning som görs i etapp 2 av VA-utbyggnadsplanen.

Större sammanhang – urval av område

En grundförutsättning för att kommunen ska ha en skyldighet att ordna VA är att det handlar om ett behov i ett större sammanhang, så kallad *samlad bebyggelse*. Det finns i vattentjänstlagen inget exakt antal fastigheter för vad som utgör ett större sammanhang men 20-30 fastigheter brukar användas som ett riktvärde. Om behovet utifrån hälsa eller miljö är stort kan kommunens ansvar aktualiseras även för mindre områden. För områden som ligger i direkt anslutning till befintligt kommunalt verksamhetsområde kan ansvaret aktualiseras redan vid enskilda fastigheter.

För att identifiera de områden i kommunen som kan anses utgöra samlad bebyggelse har det gjorts en GIS-analys av befintlig bebyggelse. Urvalet gjordes genom att identifiera områden med minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan. Resultatet av analysen redovisas i figur 1.

De områden som ligger utanför befintligt verksamhetsområde för kommunal VA-försörjning, totalt 53 stycken, har valts ut för fortsatt behovsbedömning.

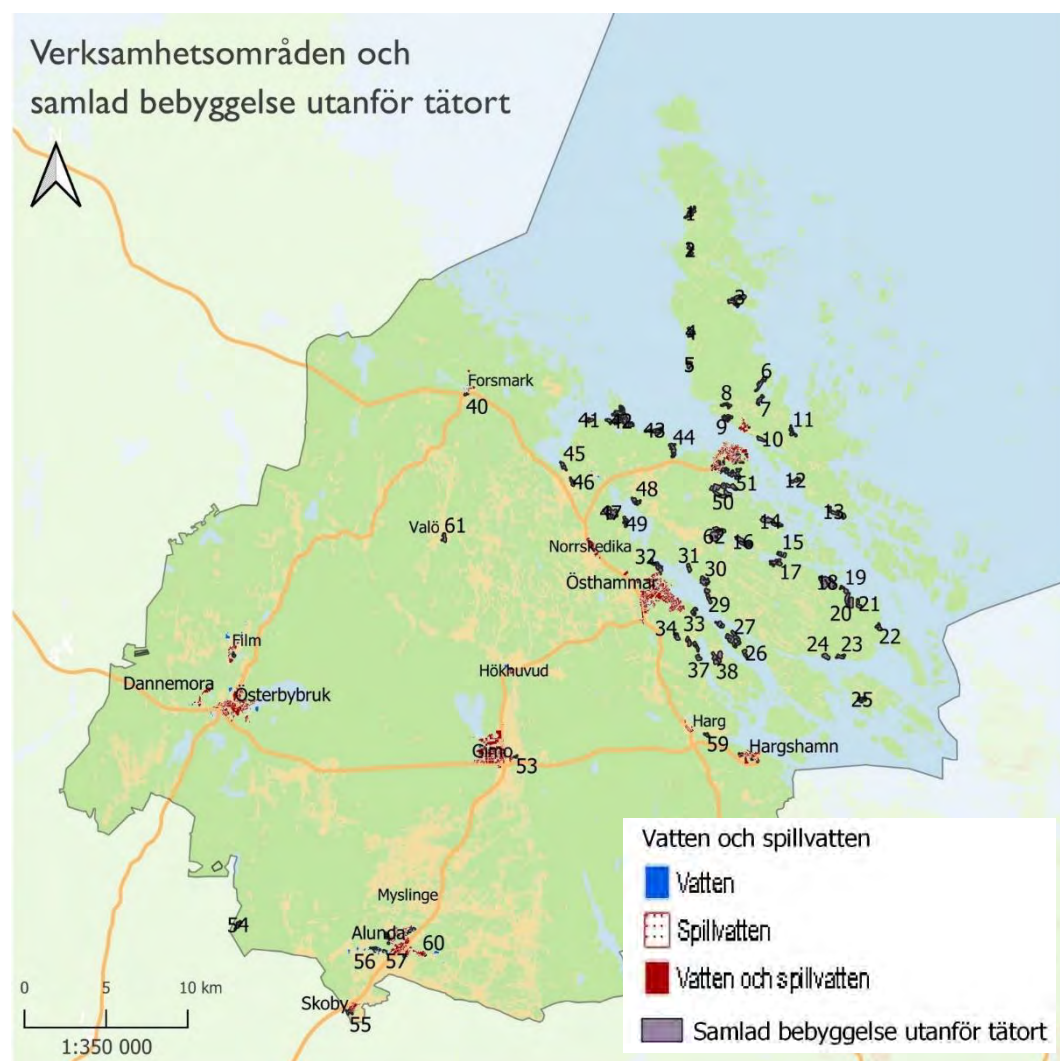
En del av de identifierade områdena har idag kommunalt vatten och/eller avlopp i hela eller delar av området. Dessa områden har inte bedömts möjliga att hantera enligt samma behovsbedömningsmodell som de områden som är helt utanför kommunalt verksamhetsområde men det har ändå bedömts viktigt att identifiera dem. Dessa områdena, totalt 9 stycken, redovisas i tabell 1 men hanteras inte vidare i denna behovsbedömning.

Tabell 1. Områden som utgör ett större sammanhang (minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan) och helt eller delvis ingår i kommunalt verksamhetsområde för vatten och/eller avlopp. Numreringen hänvisar till kartorna i figur 1-17.

Nr	Område
60	Foghammar
40	Forsmarks bruk
32	Husbacka
52	Kavaröbro
56	Klev västra
57	Klev östra
53	Korsbron/Långsunda
55	Skoby
58	Tallbacken

I analysen identifierades även områden som ligger i direkt anslutning till befintligt verksamhetsområde för kommunal VA-försörjning. Dessa områden utgörs ibland av ett mindre antal fastigheter men utgör tillsammans med intilliggande fastigheter inom befintligt verksamhetsområde ett större sammanhang. Dessa randområden kommer inte att hanteras vidare i denna behovsbedömning.

Utöver områden med befintlig bebyggelse finns det även ett exploateringsstryck, framförallt i Alunda och i de östra delarna av kommunen, som kan resultera i ett behov av kommunalt VA. Denna behovsbedömning har dock enbart gjorts för befintlig bebyggelse.

Figur 1. Resultatet av en GIS-analys av befintlig bebyggelse. Områden med minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan är markerade i kartan som samlad bebyggelse. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

Hälsoskydd

Vid bedömningen av behovet för att skydda människors hälsa har fokus varit på tillgången på vatten av tillräcklig mängd och av god kvalitet för att försörja det aktuella området med dricksvatten.

Grundvattentillgången har bedömts med utgångspunkt i kartunderlag för grundvattentillgången i små magasin¹ från Sveriges geologiska undersökning (SGU). Låg tillgång på grundvatten gav hög poäng i behovsbedömningen.

I stora delar av Östhammars kommun finns det risk för salt grundvatten. En bedömningen av risken för salt grundvatten har gjorts med utgångspunkt i kartunderlag från SGU². Stor risk för salt grundvatten gav hög poäng i behovsbedömningen.

Enskilda avlopp i närheten av enskilda dricksvattenbrunnar ökar risken för negativ påverkan på dricksvattenkvaliteten. Bedömning av risk för påverkan har gjorts med hjälp av kartunderlaget GIS-stöd för små avlopp³. I kartunderlaget ingår flera kriterier och i hälsoskyddsbedömningen ingår bland annat risk för påverkan på enskilda och kommunala vattentäkter. Stor risk för påverkan gav hög poäng i behovsbedömningen.

Miljöskydd

Vid bedömningen av behovet för att skydda miljön har fokus varit risk för avloppspåverkan på recipienten⁴. Recipientens känslighet för näringspåverkan är en viktig faktor liksom förutsättningarna i området för att ordna enskilt avlopp, som till exempel markförhållanden.

Bedömningen har gjorts med hjälp av kartunderlaget GIS-stöd för små avlopp. I underlaget beskrivs enskilda avloppsanläggningars påverkan på recipienten utifrån utsläpp av fosfor och kväve. Stor risk för påverkan gav hög poäng i behovsbedömningen.

Resultat av behovsbedömningen

En samlad behovsbedömningen har gjorts för hälso- och miljöskydd. En högre poäng innebär ett större behov. Områdena har delats in i fyra kategorier baserat på vilken poäng de fått.

Kategori 1: Stort behov

Områdena i denna kategori bedöms ha ett stort behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. Innan beslut fattas om VA-utbyggnad till dessa områden behöver möjligheterna utredas. Det kan finnas olika tänkbara tekniska lösningar för VA.

Kategori 2: Visst behov

Områdena i denna kategori bedöms ha ett visst behov av att vattenförsörjning och/eller avlopp ordnas i ett större sammanhang. En fördjupad behovsutredning

¹ Grundvattentillgång i små magasin visar en beräkning av grundvattentillgång för vattenförsörjning i Sverige med fokus på små grundvattenmagasin. SGU anser att den presenterade beräknade grundvattentillgången kan vara relevant och användbar för översiktlig riskbedömning och planering avseende vattenuttag från små grundvattenmagasin.

² Kartunderlaget återfinns i rapporten *Bedömning av grundvattentillgång för enskild vattenförsörjning i Uppsala län* (SGU-rapport 2019:09)

³ GIS-stödet har som huvudsakligt syfte att vara ett stöd vid prövning av små avlopp men kan även användas som underlag vid tillsyn av små avlopp och för kommunens övergripande VA-planering. GIS-stödet har tagits fram av konsultföretaget WSP med utvecklingsmedel från Havs- och vattenmyndigheten och förvaltas av Länsstyrelsen i Jönköpings län.

⁴ Recipient är det yt- eller grundvatten som tar emot avloppsvattnet. Ytvatten kan vara vattendrag, sjö eller hav.

behöver göras för att bedöma om området ska införlivas i verksamhetsområdet för kommunal VA-försörjning eller även fortsatt ha enskild VA-försörjning.

Kategori 3: Litet behov

Områdena i denna kategori bedöms, utifrån den information kommunen har idag, ha förutsättningar för enskild VA-försörjning men området behöver bevakas då förändrade förutsättningar kan ändra denna bedömning. Förändrade förutsättningar kan till exempel vara ökad omvandling till permanentboende.

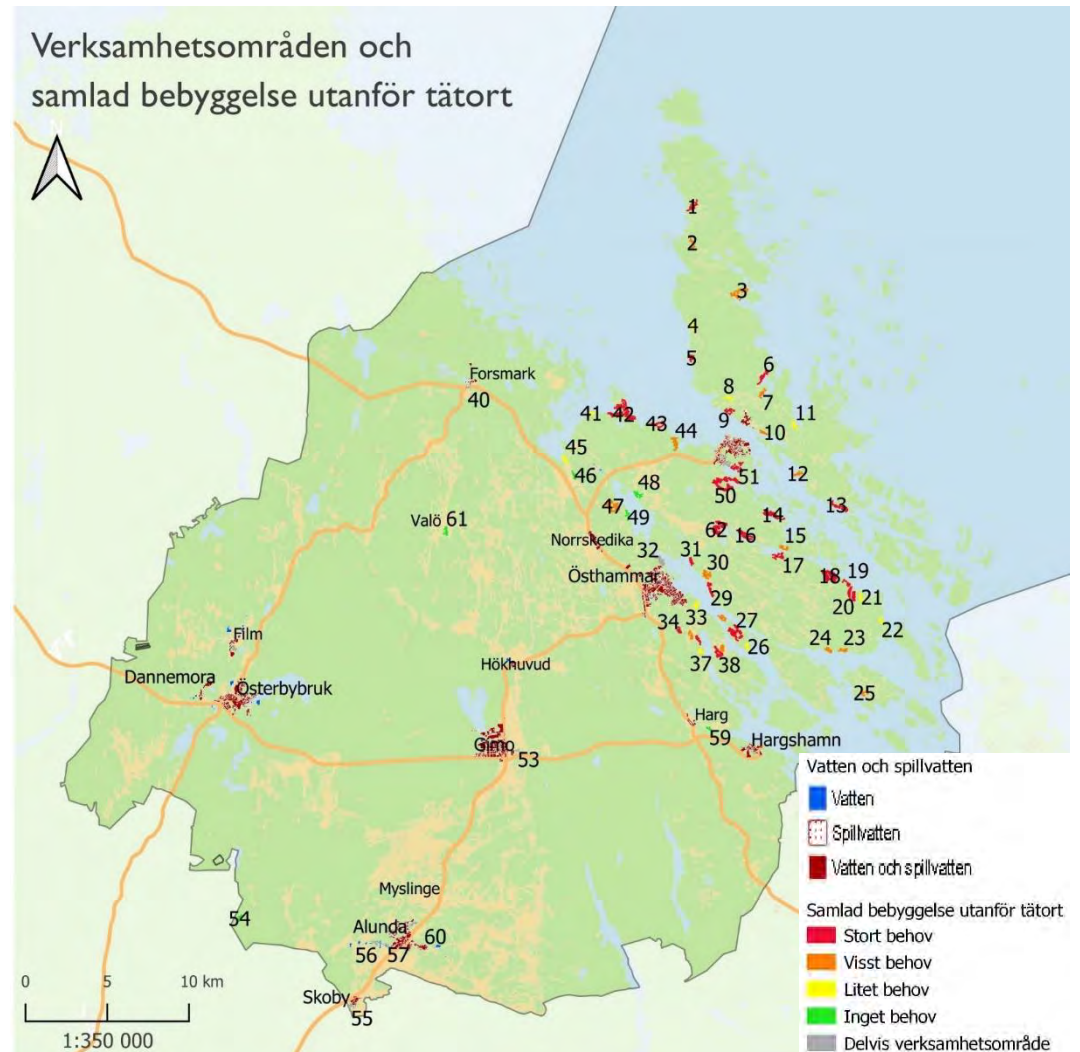
Kategori 4: Inget behov

Områdena i denna kategori bedöms, utifrån den information kommunen har idag, ha goda förutsättningar att även fortsatt ha enskild VA-försörjning.

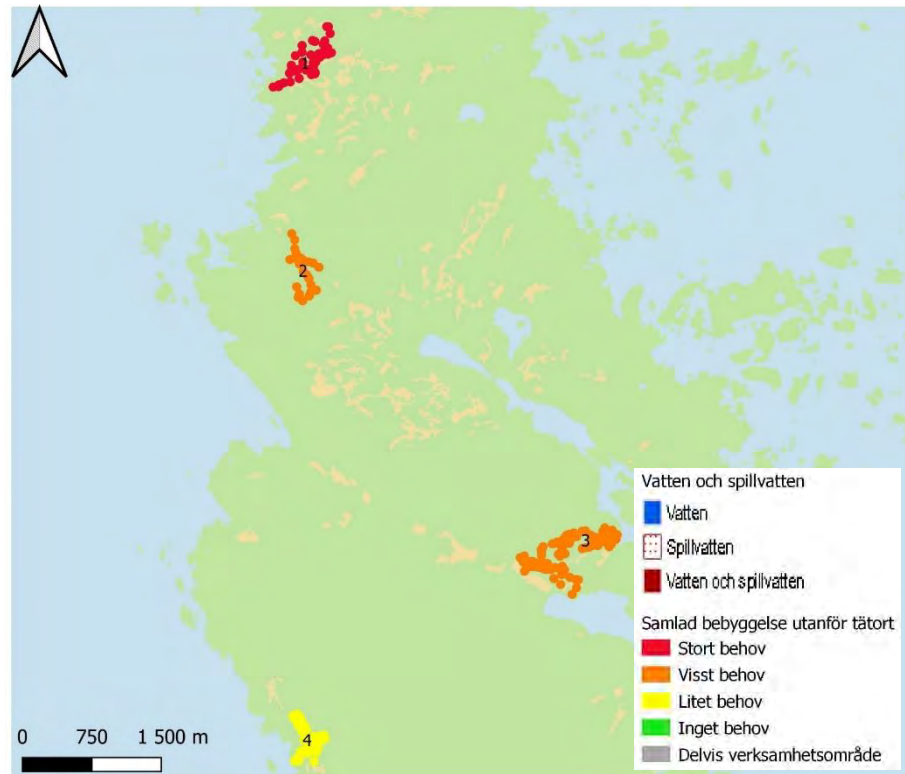
Resultatet av behovsbedömningen redovisas i tabell 2 samt i figur 2-17.

Tabell 2. Områden utanför kommunalt verksamhetsområde som utgör samlad bebyggelse (minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan), resultatet av behovsbedömningen, antal fastigheter och andel fritidshus. Numret hänvisar till kartorna i figur 1-17.

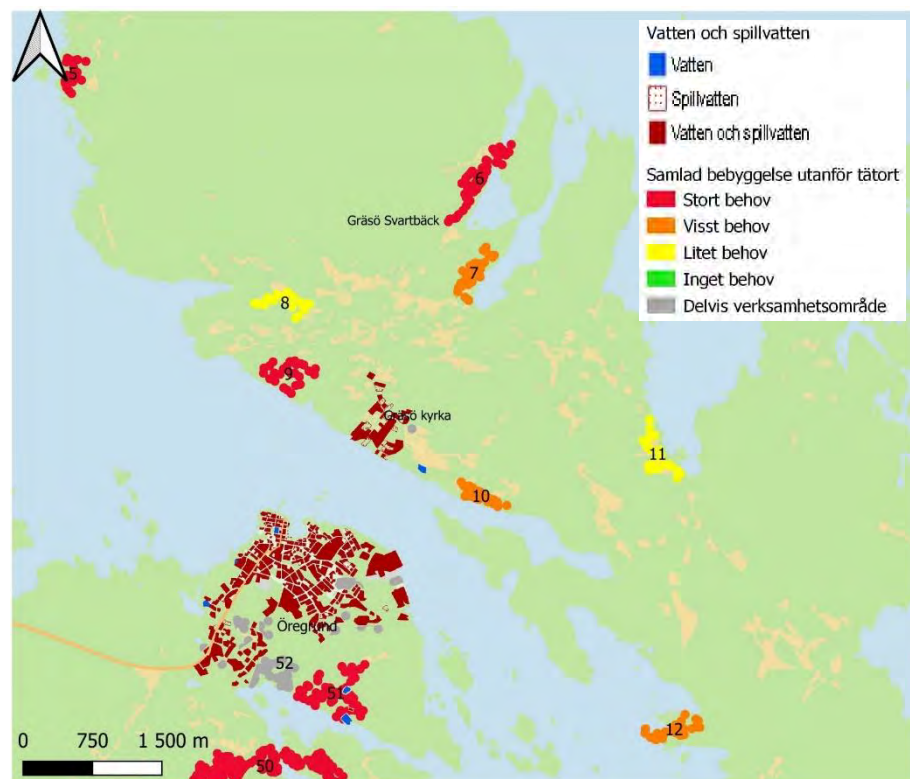
Nr	Område	Kategori	Nr	Område	Kategori
13	Bjurön	Stort behov	23	Kungrör	Visst behov
31	Björnäs norra	Stort behov	47	Lindersvik	Visst behov
29	Björnäs södra	Stort behov	7	Nordangärde	Visst behov
50	Kavarö	Stort behov	25	Raggarö by	Visst behov
14	Kavaröskaten	Stort behov	35	Sandika Mellan	Visst behov
16	Klyxen	Stort behov	39	Sandikaön östra	Visst behov
20	Lackevik	Stort behov	2	Sjöäng	Visst behov
27	Länsö norra	Stort behov	44	Skinnäsviken	Visst behov
17	Lösholmen	Stort behov	24	Älvsnäs	Visst behov
19	Malmplatsen	Stort behov	3	Öster-Mörtarö	Visst behov
18	Nolsterbystrand	Stort behov	8	Långviken	Litet behov
34	Sandika Övre	Stort behov	23	Länsö södra	Litet behov
38	Sandikaön västra	Stort behov	4	Mårtensboda	Litet behov
36	Sjögärde	Stort behov	41	Rackan	Litet behov
5	Skogsvreten	Stort behov	33	Sandika Norra	Litet behov
42	Stenskär	Stort behov	37	Sandika Södra	Litet behov
51	Sunnanö	Stort behov	45	Snesslingesjö	Litet behov
6	Svartbäck	Stort behov	22	Vaden	Litet behov
62	Söderby-Karlsäng	Stort behov	11	Västerlund	Litet behov
43	Valudden	Stort behov	21	Ängsfjärdsvägen	Litet behov
9	Västerbyn	Stort behov	54	Gundbyn	Inget behov
1	Västeräng	Stort behov	61	Lundsvedja	Inget behov
30	Björnäs mellan	Visst behov	59	Nerhammaren	Inget behov
15	Fetskär	Visst behov	48	Nordangärd	Inget behov
28	Frebbenholm	Visst behov	49	Norrskedika gruvor	Inget behov
12	Getskär	Visst behov	46	Snesslinge	Inget behov
10	Kullbådastrand	Visst behov			

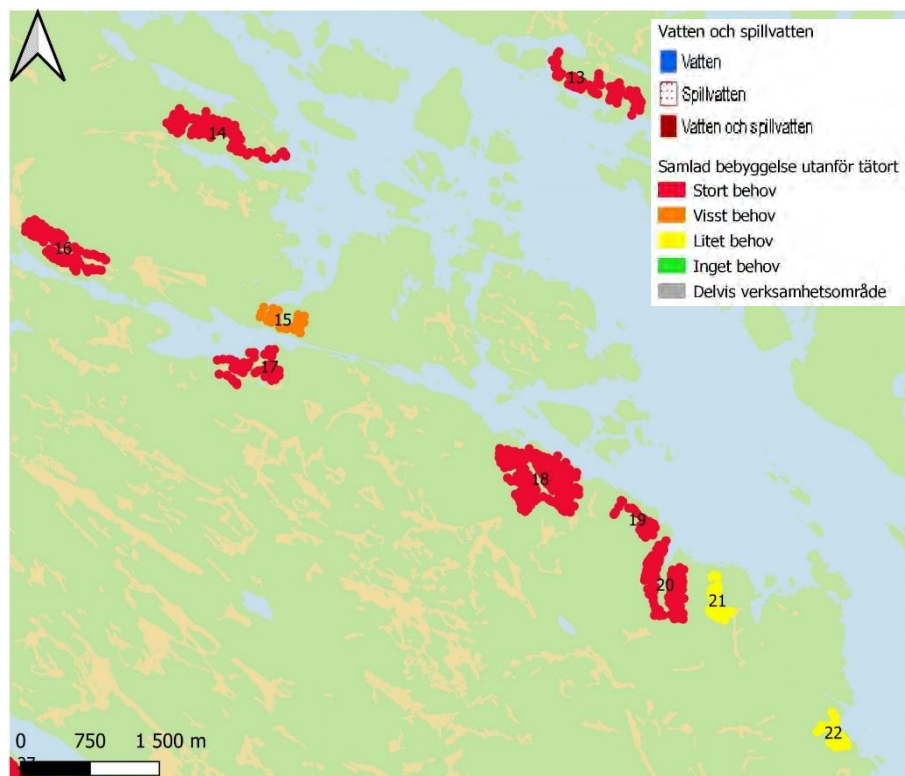
Figur 2. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

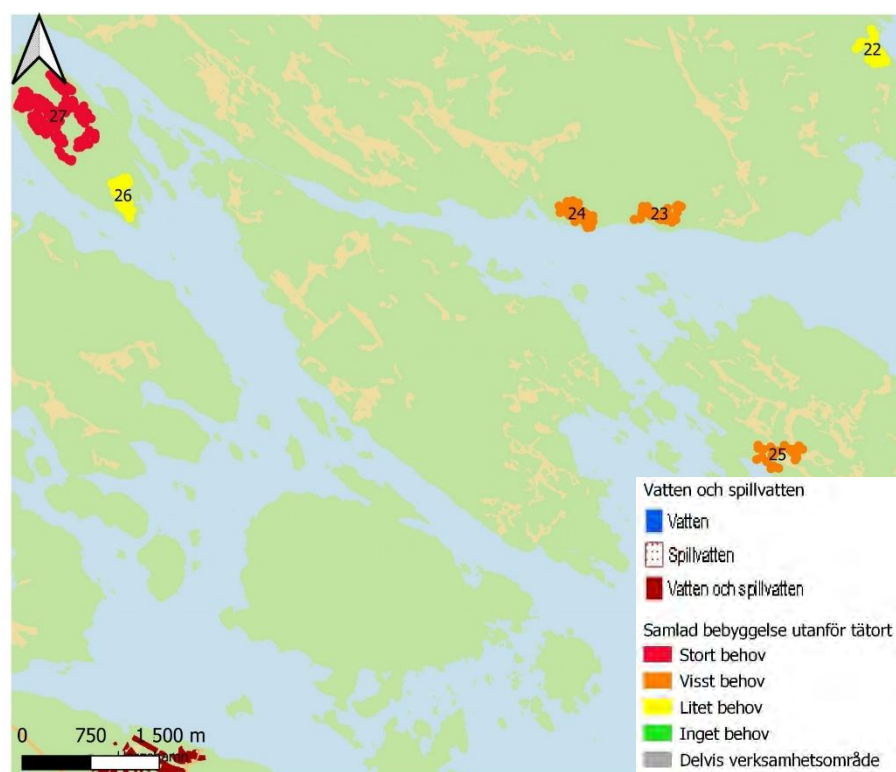
Figur 3. Detaljkarta över norra Gräsö. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

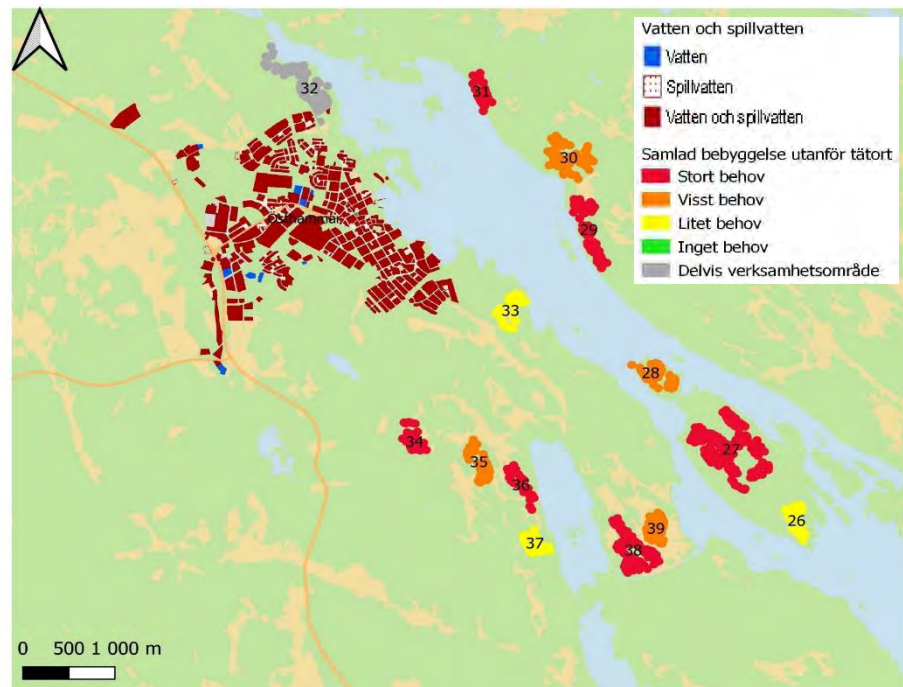
Figur 4. Detaljkarta över Öregrund och delar av Gräsö. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

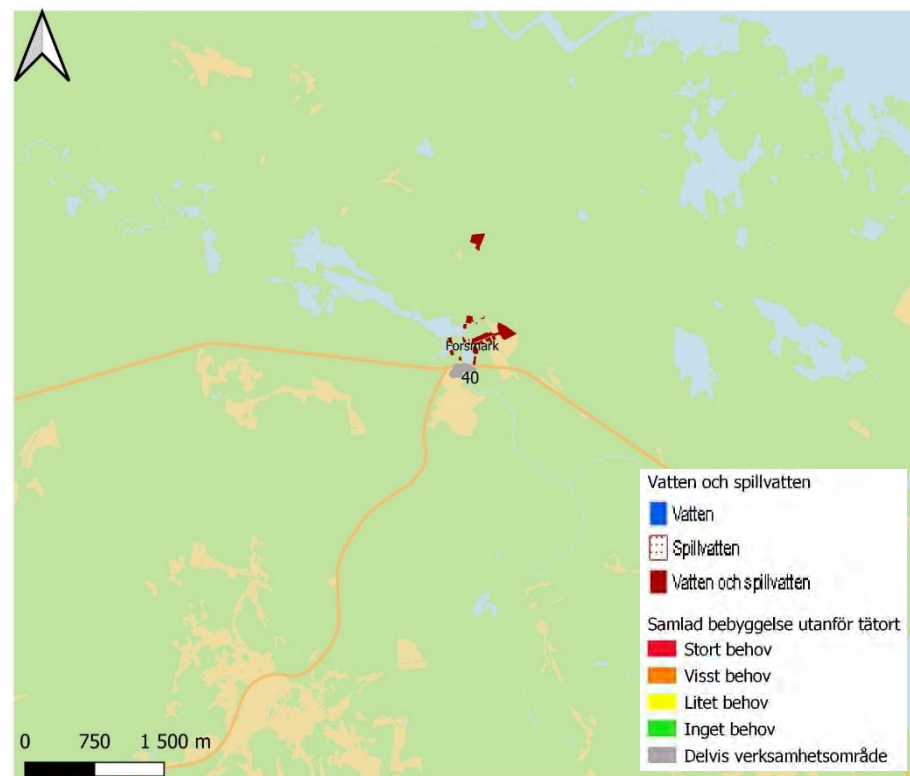
Figur 5. Detaljkarta över bland annat delar av Söderön. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

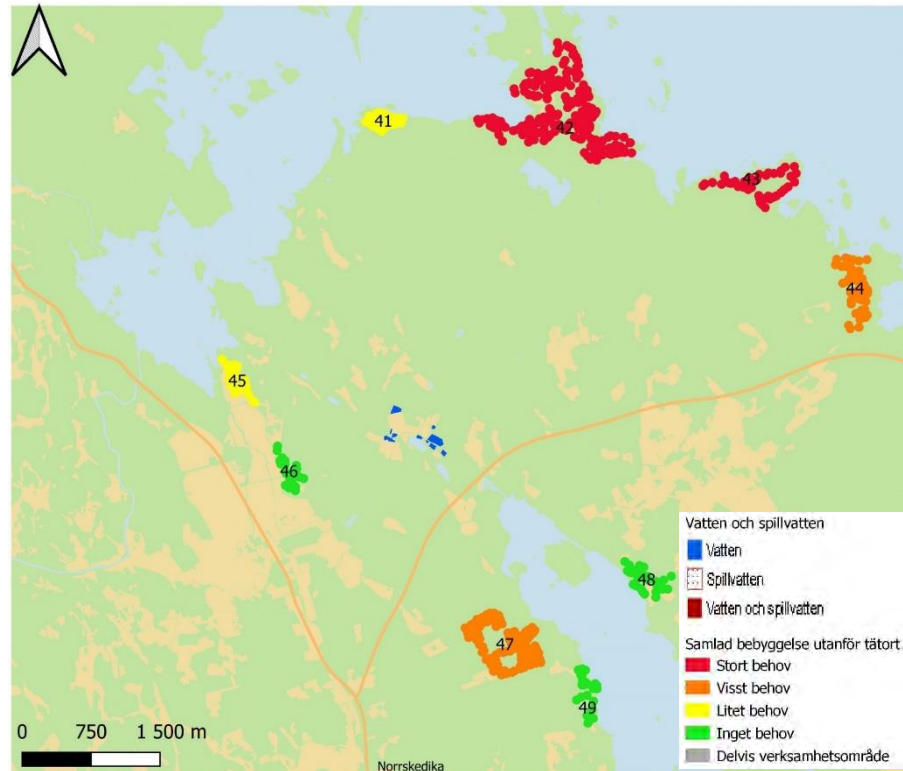
Figur 6. Detaljkarta över bland annat Länsö, Älvsnäs och Raggårön. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

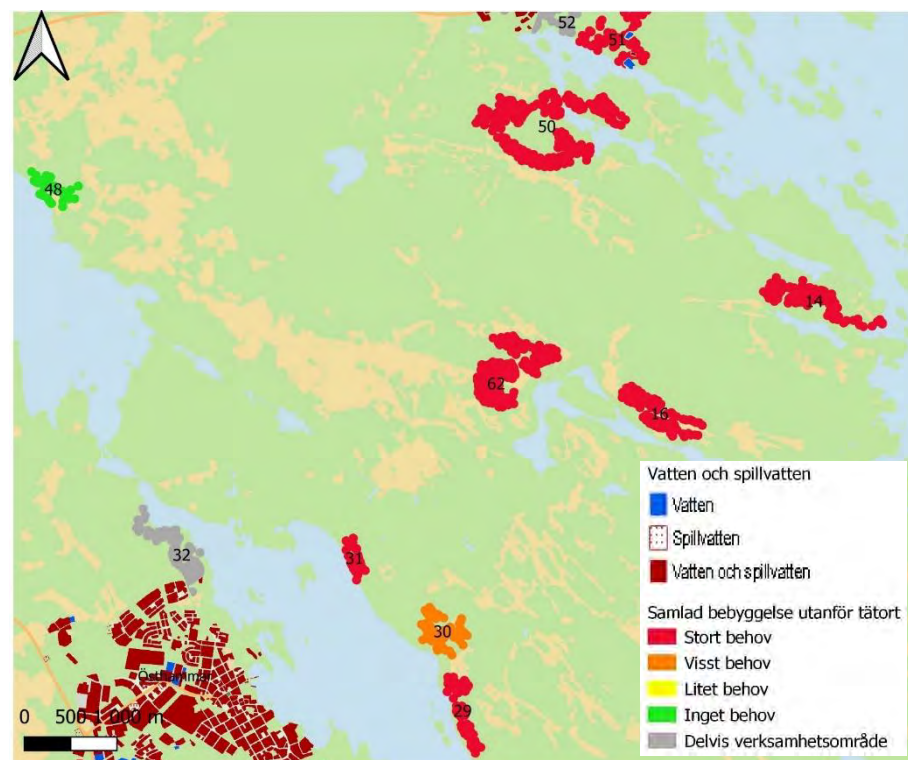
Figur 7. Detaljkarta över bland annat Östhammar, Björnäs och Sandika. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

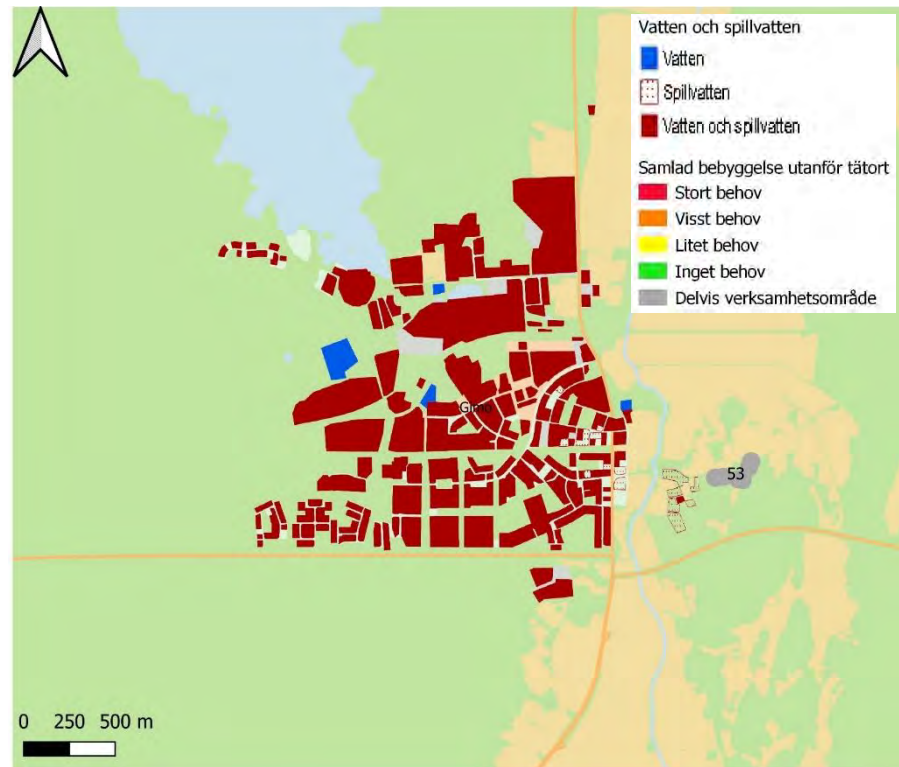
Figur 8. Detaljkarta för Forsmarks bruk. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

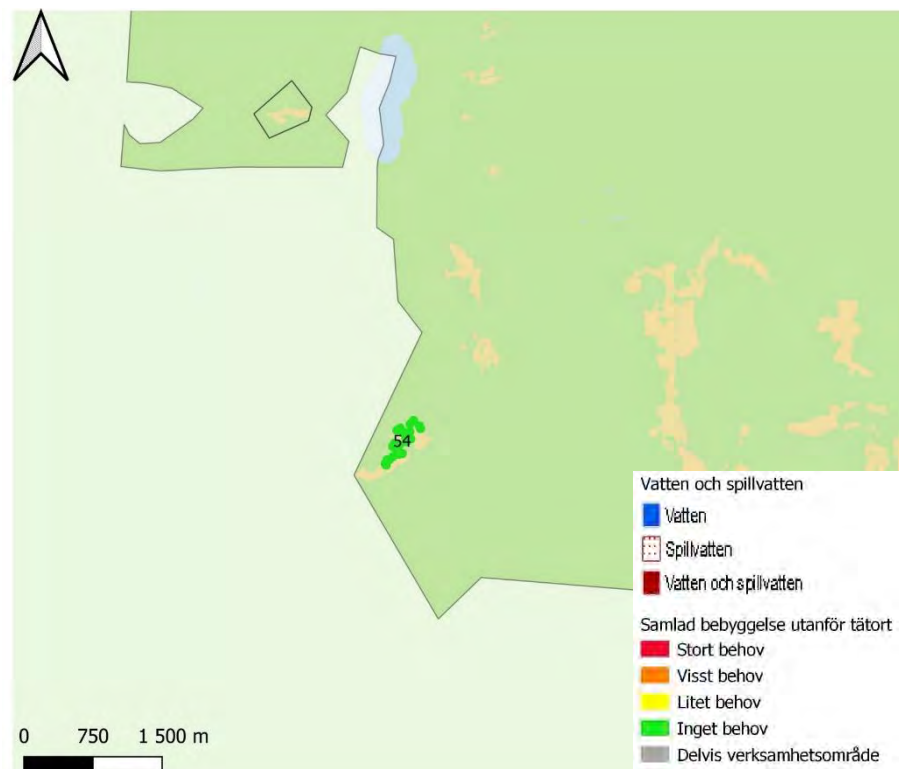
Figur 9. Detaljkarta för bland annat Snesslinge, Stenskär och Lindersvik. Resultatet av behovsbedomningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

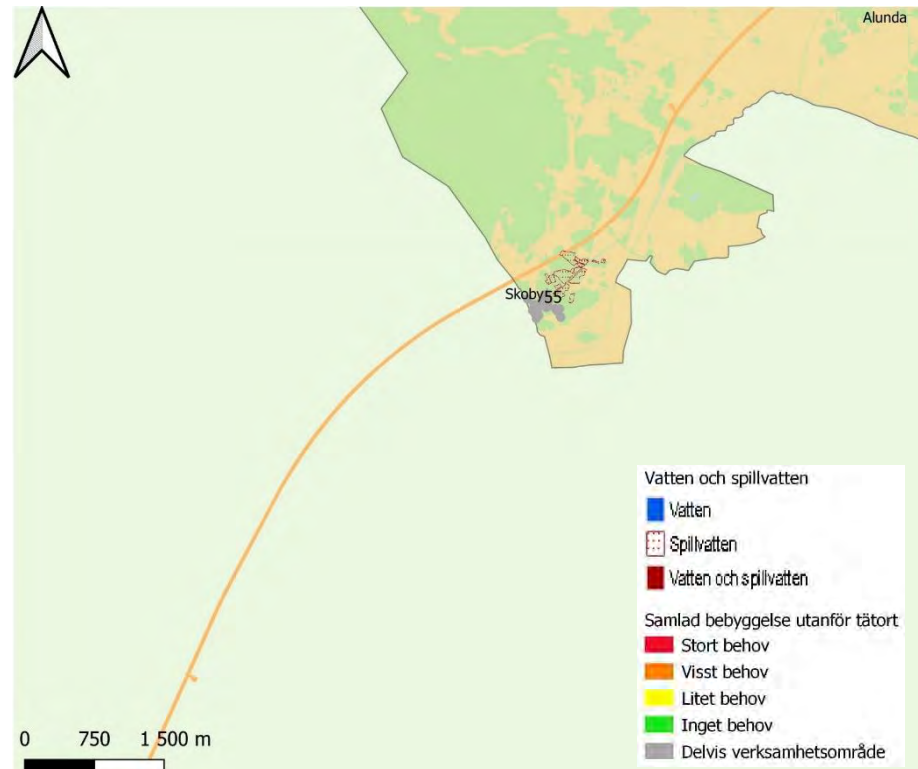
Figur 10. Detaljkarta över stråket Östhammar-Öregrund. Resultatet av behovsbedomningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

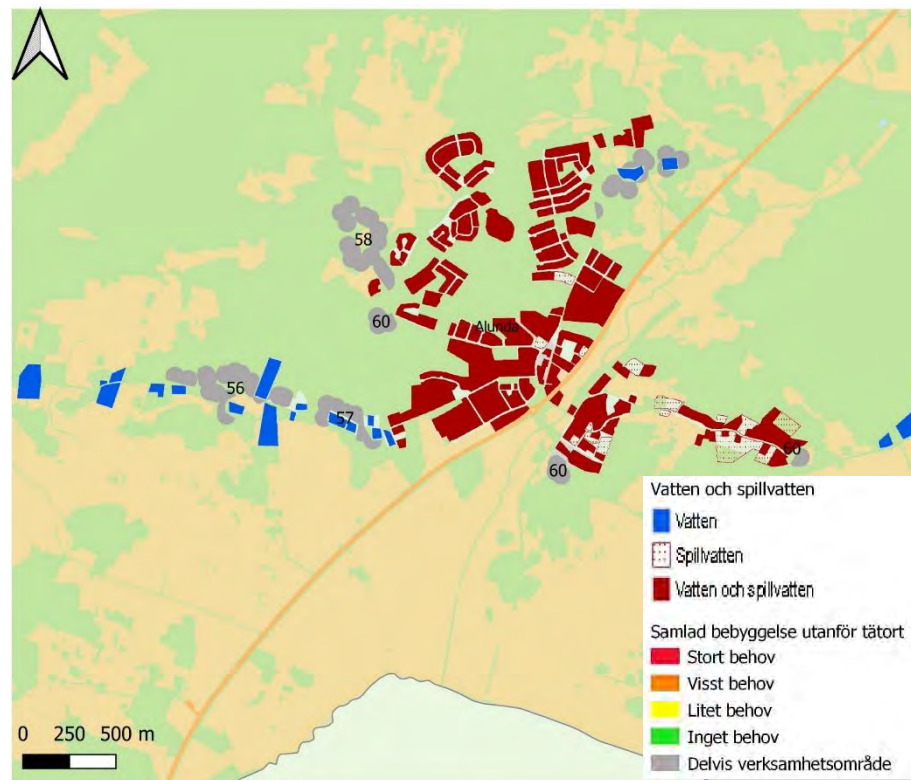
Figur 11. Detaljkarta över Gimo. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

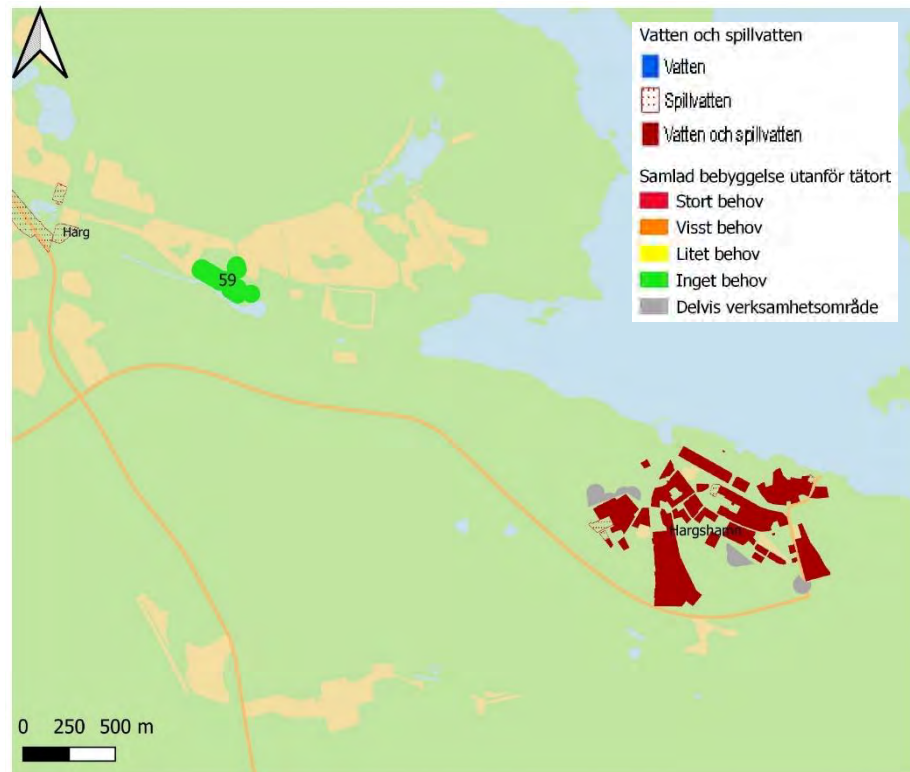
Figur 12. Detaljkarta över Gundbyn. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

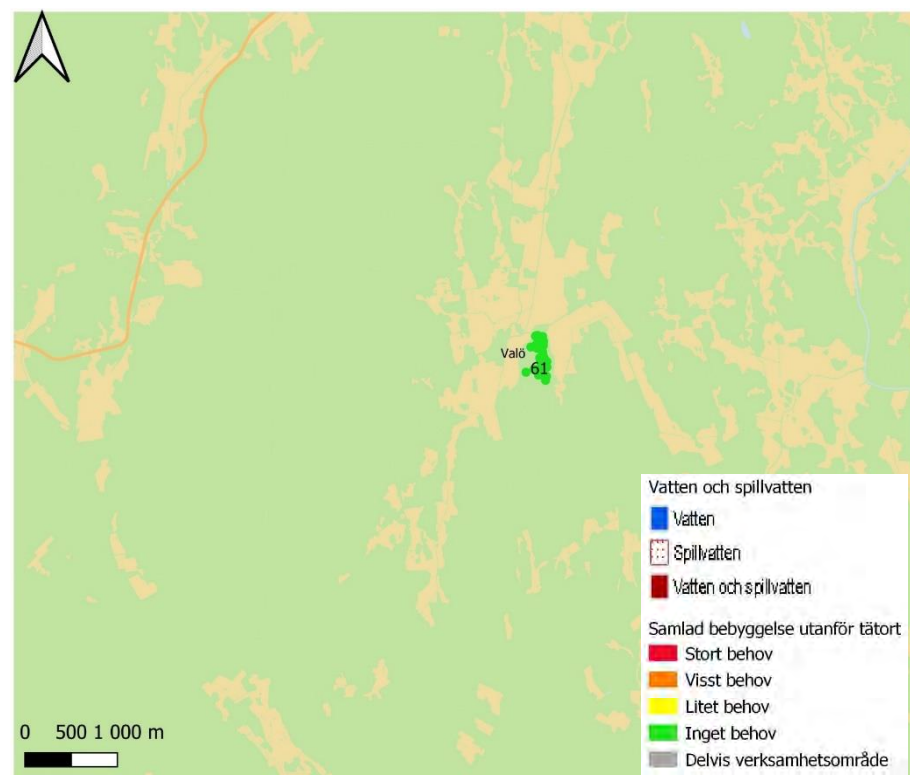
Figur 13. Detaljkarta över Skoby. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

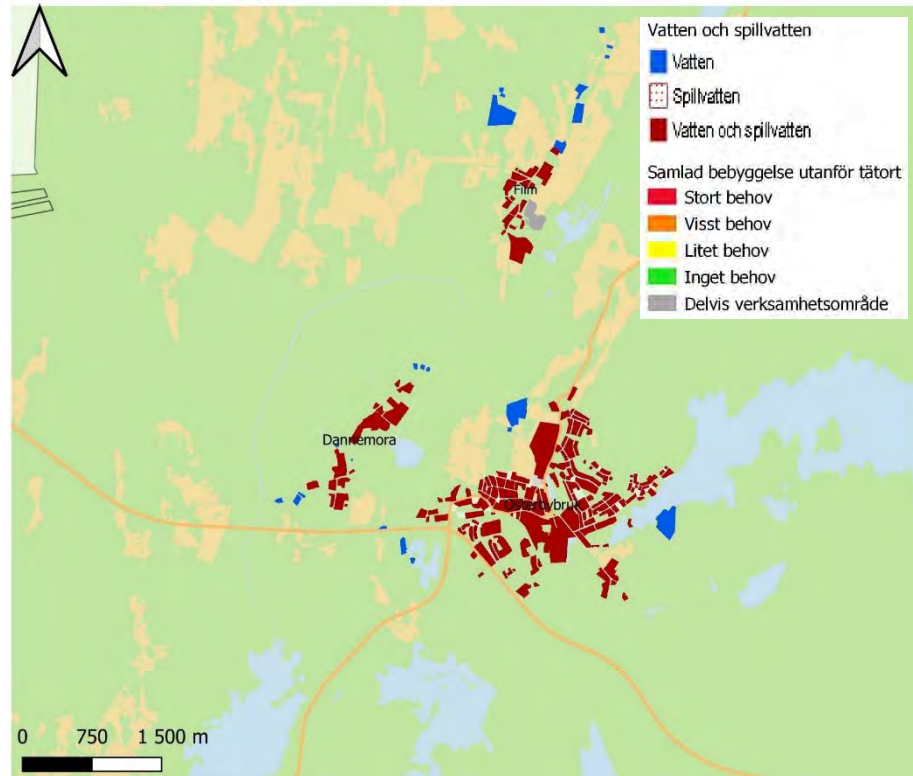
Figur 14. Detaljkarta över Alunda. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

Figur 15. Detaljkarta över Harg och Hargshamn. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

Figur 16. Detaljkarta över Valö/Lundsvedja. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

Figur 17. Detaljkarta över Österbybruk. Resultatet av behovsbedömningen med områdena indelade i fyra kategorier. Numreringen hänvisar till information i tabell 1 och 2.

VA-handlingsplan

En del av Östhammars
kommuns VA-plan

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	
Ersätter	Strategi för vatten och avlopp (KF 2012-06-12, § 54)
Gäller för	Bygg- och miljönämnden, Kommunstyrelsen och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Verksamhetschef Växande kommun

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Åtgärdsförslag	4
A. Övergripande åtgärder	5
B. Information och kunskapsuppbyggnad.....	7
C. Dricksvatten.....	8
D. Avloppsvatten.....	11
E. Resurshushållning och innovativa lösningar	13
F. Utveckling och utbyggnad av kommunalt VA	14
G. Samverkan	16
H. Planering och ekonomisk hållbarhet	17
3. Sammanställning av åtgärder med ansvar, tidsplan och budgetkommentar	18
4. Ordlista	21

Bilaga 1. Behovsbedömning till VA-utbyggnadsplan

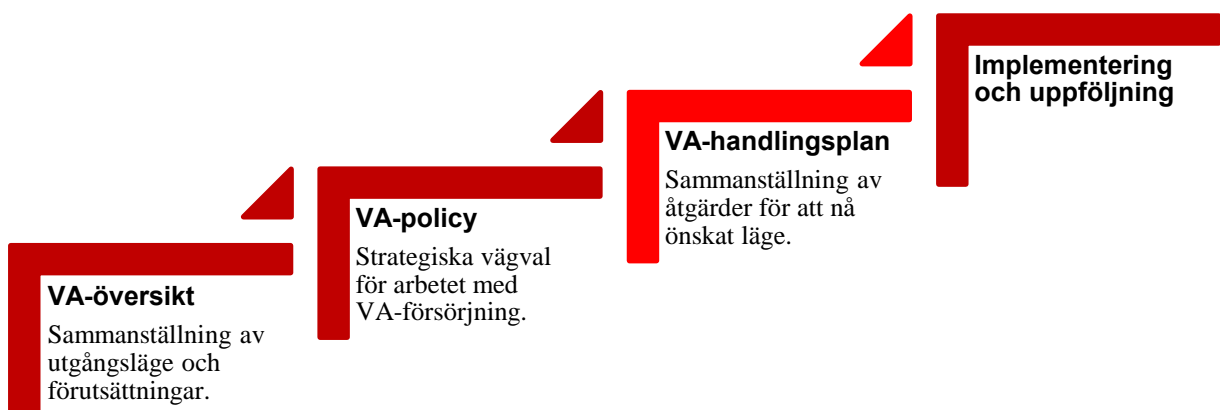
Detta projekt har delfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Länsstyrelse i Uppsala.

1. Inledning

Östhammars kommun står inför en rad utmaningar när det gäller vatten och avlopp. Möjligheterna att ansluta fler fastigheter till de befintliga kommunala vatten- och avloppsanläggningarna är i dagsläget begränsade samtidigt som det finns ett stort behov av att ansluta fler fastigheter. Vattenförsörjningen sker huvudsakligen genom grundvatten och grundvattenmagasinen i kommunen är små. Flera av de kommunala avloppsreningsverken ligger nära sin tillståndsgivna kapacitet. En stor del av vattenförekomsterna i Östhammars kommun har i klassningen enligt vattendirektivet dålig ekologisk status vilket begränsar möjligheterna till utbyggnad av avloppsreningsverken och innebär att åtgärder behöver vidtas för att uppnå miljö kvalitetsnormerna. En stor del av Östhammars kommuns attraktivitet och utveckling är direkt kopplad till kustområdet och dess vatten.

Östhammars kommun påbörjade under 2020 arbetet med att ta fram en vatten- och avloppsplan, en så kallad VA-plan. Med VA-planen vill kommunen skapa en långsiktigt hållbar plan för hur VA-försörjningen, kommunal och enskild, ska utvecklas för att uppfylla nuvarande och framtida behov och krav. VA-planen är även ett viktigt underlag för kommunens arbete med att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Enligt Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska det finnas en kommunal VA-plan men det är inte något som krävs i vattentjänstlagen, miljöbalken eller plan- och bygglagen. VA-planen saknar rättsligt bindande verkan men kan ses som kommunens eget styrmedel för att åtgärder ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Denna VA-policy är en del av Östhammars kommuns VA-plan.

VA-planeringen i Östhammars kommun utgår från den metodik som tagits fram av Havs- och Vattenmyndigheten och som redovisas i rapport 2014:1 ”Vägledning för kommunal VA-planering” (figur 1).

Figur 1. VA-planeringens olika delar enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering.

I VA-handlingsplanen identifieras åtgärder som behöver vidtas för att uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning. VA-handlingsplanen utgår från de strategiska behov som identifierats i VA-översikten samt de ställningstagande som gjorts i VA-policyn.

2. Åtgärdsförslag

Inom Östhammars kommun och Gästrike Vatten pågår redan idag arbete som är kopplat till VA-planering. En del av de åtgärder som finns i VA-handlingsplanen är redan påbörjade men är medtagna i handlingsplanen för att ge en övergripande bild av behovet på åtgärder. I vissa fall har det även varit önskvärt att ange en tidsplan för pågående arbete.

VA-handlingsplanen följer upplägget i VA-policyn och de ställningstagande som görs i den.

Huvudansvarig avser den nämnd (och del av tjänstepersonsorganisation) som har ansvaret för att åtgärden genomförs men de flesta åtgärder kräver ett kommunövergripande samarbete.

Tidsplanen ger en inriktning för när åtgärden bör genomföras eller vara slutförd.

Kostnaden har i handlingsplanen bedömts på en översiktlig nivå med tre kategorier: rymms inom ordinarie verksamhetsbudget, resurser krävs och stora resurser krävs. I denna VA-handlingsplan har inga åtgärder som kräver stora resurser identifierats men på sikt kommer det att finnas sådana åtgärder, till exempel när det gäller utbyggnad av kommunalt VA.

Denna VA-handlingsplan är ett steg på vägen mot en långsiktigt hållbar VA-försörjning i Östhammars kommun. I VA-handlingsplanen identifieras flera åtgärder som i sin tur kommer att kräva andra åtgärder. Det är viktigt att det görs en regelbunden uppföljning av handlingsplanen och att en revidering görs vid behov. Uppföljning och aktualitetsprövning av VA-planen kan förslagsvis vara en del av uppdraget för den kommunövergripande grupp som föreslås i åtgärd A1.

De i VA-handlingsplanen identifierade åtgärderna ska lyftas in i verksamheternas respektive verksamhetsplan. Efter att åtgärderna kostnadsbedömts ska dessa införlivas i den årliga budgeten för respektive verksamhet.

A. Övergripande åtgärder

En del av de strategiska behov som identifierats i VA-översikten är av mer övergripande karaktär. Det gäller till exempel behovet av samsyn inom den kommunala organisationen och samordning av olika planeringsprocesser. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
A1	Etablera en kommunövergripande grupp för VA-frågor (VA-gruppen).	1.1 5.1 5.3 m fl	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022	Rymms inom ordinarie verksamhetsbudget under förutsättning att det inrättas en tjänst för samordning (A2).	Säkerställa långsiktigt ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar VA-försörjning. Säkerställa effektiv och god intern kommunikation i den kommunala organisationen.	I gruppen bör åtminstone representanter från planheten, miljöheten och Gästrike Vatten ingå. Vid behov kan arbets- eller referensgrupper inrättas för hantering av specifika frågor. Det är viktigt att det tas fram tydliga direktiv för gruppen med mandat och målbild.
A2	Inrätta en tjänst ¹ för samordning av strategiska VA-frågor.	1.1 5.1 m fl	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar VA-försörjning. Säkerställa effektiv och god intern kommunikation i den kommunala organisationen.	Sammanhållande för det fortsatta VA-planeringsarbetet (uppföljning och aktualisering/revidering). Sammankallande för VA-gruppen (A1).

¹ Deltidstjänst. Omfattning beslutas i samband med att uppdraget förtydligas och införs i verksamhetens budget.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
A3	Identifiera områden som har potential att bli viktiga för framtida kommunal VA-försörjning.	2.1 3.1 3.2	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	Inför att arbetet med en ny översiktsplan påbörjas.	Resurser krävs.	Säkerställa att områden som är eller kan bli viktiga för VA-försörjningen identifieras.	Utreda och identifiera områden som kan bli aktuella för att etablera anläggningar för kommunal VA-försörjning (t ex vattenverk, avloppsreningsverk, dagvattenanläggningar, pumpstationer).
A4	Redovisa områden som bedöms ha potential att bli viktiga för framtida VA-försörjning.	2.1 3.1 3.2	Kommunstyrelsen (Planenheten)	I kommande översiktsplaner.	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa att områden som identifierats som viktiga för nuvarande och framtida VA-försörjning pekas ut som sådana i den fysiska planeringen.	I samband med varje aktualisering av översiktsplanen bör eventuella områden utses (A3) och redovisas som sådana. Utöver områden som bedöms viktiga för den kommunala VA-försörjningen kan det även bli aktuellt att avsätta/skydda andra områden (t ex för enskild vattenförsörjning, dagvattenanläggningar utanför VA-huvudmannens ansvar och anläggningar för slamhantering från enskilt avlopp).

B. Information och kunskapsuppbyggnad

I arbetet med att uppnå en långsiktigt hållbar VA-försörjning är det viktigt att bygga kunskap och skapa förståelse för de utmaningar som finns och för de gemensamma åtaganden som behöver göras. Kunskap och förståelse behövs såväl inom den kommunala organisationen som hos besökare, invånare, fastighetsägare och verksamhetsutövare och är viktigt för såväl kommunal som enskild VA-försörjning. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
B1	Ta fram och implementera en kommunikationsplan för VA-frågor.	1.1 5.2 m fl	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022 och därefter årlig aktualisering.	Resurser krävs.	Minskad hälso- och miljöpåverkan genom att underlätta för både de med enskilt och kommunalt VA att göra kloka, långsiktigt hållbara val gällande VA.	Med stöd i en kommunikationsplan kan en tydlig och sammanhållen kommunikation med såväl enskilda som verksamheter etableras. Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll gällande kommunikation om de kommunala VA-anläggningarna.
B2	Erbjuda VA-rådgivning till de med enskilt VA.	1.1 2.1 3.1 4.1	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2022	Resurser krävs. ²	Underlätta för de i kommunen med enskilt VA att hitta lämpliga VA-lösningar.	Det är ofta svårt för fastighetsägare att hitta en enskild VA-lösning som uppfyller gällande krav och passar för den aktuella fastigheten. Genom att erbjuda rådgivning underlättar kommunen för de med enskilt VA och det kan även underlätta miljöenhetens handläggning av avloppsärenden.
B3	Ta fram och implementera en plan för kunskapsuppbyggnad och utbildning i VA-frågor i den kommunala organisationen.	1.1 4.1	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022 och därefter uppdatering inför varje ny mandatperiod.	Ryms inom ordinarie verksamhets- budget.	Säkerställa god och aktuell kunskap om VA-frågor i den kommunala organisationen.	För att säkerställa att lämplig utbildning ges till tjänstepersoner och politiker och att det finns en kontinuitet i utbildningen behövs en långsiktig plan. Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll gällande kunskapsuppbyggnad och utbildning i frågor gällande de kommunala VA-anläggningarna.

² Budgetmedel för viss rådgivning är avsatta för 2022.

C. Dricksvatten

Tillgången på lämpliga större vattentäkter är begränsad i Östhammars kommun. I vissa områden, framförallt kustnära områden, är det begränsad tillgång på grundvatten även för enskild vattenförsörjning. Det finns ett stort behov av åtgärder kopplade till dricksvattenförsörjningen. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
C1	Ta fram riktlinjer för enskild vattenförsörjning.	2.1 3.1 4.1	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2022 för beslut under 2023	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar enskild dricksvattenförsörjning. Underlätta vid nyexploatering i områden med enskild vattenförsörjning.	Genom att ta fram riktlinjer för enskild vattenförsörjning skapas en tydlighet och ett gemensamt verktyg för hantering av vattenfrågor vid nyexploatering i områden med enskild vattenförsörjning.
C2	Kartlägg och inventera befintlig enskild dricksvattenförsörjning (inklusive jordbruk och industri).	2.2	Bygg – och miljönämnden (Miljöenheten)	2023	Resurser krävs.	Identifiera områden med risk för vattenbrist för att kunna planera för lämpliga åtgärder. Säkerställa att anläggningar som ska vara registrerade som livsmedelsverksamheter är det.	Kartläggningen bör omfatta både förekomst av enskild vattenförsörjning och tillgång på dricksvatten (kvalitet och kvantitet).
C3	Identifiera och kartlägg områden med risk för vattenbrist (i områden med enskild vattenförsörjning).	2.2	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2023	Resurser krävs.	Identifiera områden som kan vara olämpliga för framtida exploateringar, förtätningar eller omvandling samt områden där åtgärder behöver vidtas eller beredskap för åtgärder behöver finnas.	Kartläggningen görs med utgångspunkt i underlaget från C2.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
C4	Införa tillstånds- eller anmälningsplikt för enskilt grundvattenuttag i vissa områden i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.	2.2	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2023	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar vattenförsörjning.	Tillstånds- eller anmälningsplikt kan införas i områden med risk för vattenbrist eller annan olägenhet.
C5	Utreda behovet av skydd för större enskilda vattentäkter. ³	2.1	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2024	Resurser krävs.	Öka dricksvattenssäkerheten och säkerställa leveranssäkerhet.	Havs- och vattenmyndigheten anser att behov av att inrätta vattenskyddsområde ska utredas för alla större vattentäkter.
C6	Översyn av den kommunala vattenförsörjningsplanen.	2.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten) ⁴	2024 och därefter vart fjärde år.	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar vattenförsörjning.	För att hålla planen aktuell bedöms det behövas göras en översyn vart fjärde år. ⁵
C7	Översyn av vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter för samtliga kommunala vattentäkter.	2.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	Löpande.	Rymms inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa att befintliga vattentäkter har erforderligt skydd. Öka dricksvattenssäkerheten och säkerställa leveranssäkerhet.	Det ska finnas vattenskyddsområden med aktuella föreskrifter för alla kommunala vattentäkter.
C8	Utreda förutsättningarna för redundanta system och reservvattenförsörjning.	2.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	Löpande.	Resurser krävs.	Öka dricksvattenssäkerheten och säkerställa leverans även vid kris.	Kommunen är ansvarig för att leverera dricksvatten inom verksamhetsområdet även vid kris. Avsaknad av redundans i vattenförsörjningssystemet och av reservvattentäkter ökar sårbarheten i vattenförsörjningen.

³ Med större enskilda vattentäkter avses de som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m³ per dygn. Definitionen innebär att verksamheten omfattas av dricksvattenföreskrifterna (SLVFS 2001:30).

⁴ Nuvarande vattenförsörjningsplan fokuserar på kommunal vattenförsörjning. Planen bör framöver omfatta både kommunalt och enskilt vatten. Huvudansvarig behöver då ses över.

⁵ Kommunens nuvarande vattenförsörjningsplan är från 2018 men med tanke på de åtgärder som identifierats i denna handlingsplan förslås en översyn göras först 2024.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
C9	Ta fram en nödvattenplan.	2.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	2022	Resurser krävs.	Säkerställa leveranssäkerhet vid kris.	Planen bör omfatta både kommunalt och enskilt vatten. Kommunstyrelsen/Kommun- förvaltningen har en viktig roll i detta arbete.
C10	Undersöka möjligheterna för att inrätta vattenkiosker.	2.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	2023	Resurser krävs.	Möjliggöra för såväl enskilda som verksamheter att hämta vatten på ett säkert sätt.	Det finns ett behov av neutrala platser för att hämta dricksvatten för enskilda. I samband med inrättande av dessa kan det även vara lämpligt att se över förutsättningarna för att inrätta platser för hämtning av större mängder vatten, t ex för brandförsvaret eller spolbil.
C11	Ta fram en brand- och släckvattenplan.	2.1	Kommunstyrelsen (Kommunförvaltningen)	2023	Rymt inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa tillgång på brand- och släckvatten samt minimera risk för påverkan på grund- och ytvatten vid släckning.	Planen bör omfatta både ny och befintlig bebyggelse. Östhammar Vatten/Gästrike Vatten och Räddningsnämnden/Uppsala brandförsvaret har viktiga roller i detta arbete.

D. Avloppsvatten⁶

En stor del av vattenförekomsterna i Östhammars kommun har dålig ekologisk status. I kustvattnet i de östra delarna av kommunen finns en tydlig påverkan av näringsämnen. Det finns ett stort behov av åtgärder för att minska näringsbelastningen. Åtgärderna i denna VA-handlingsplan är kopplade till avloppsvatten men det finns även behov andra åtgärder. Åtgärder som avser kommunal avloppsrening hanteras främst i kapitel F. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
D1	Genomföra tillsyn på enskilda avlopp (minst) i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens föreslagna tillsynstakt. ⁷	3.1	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	Löpande.	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa god rening i enskilda avlopps-anläggningar inom kommunen.	Havs- och vattenmyndigheten föreslår ett tillsynsintervall på 20 år på enskilda avloppsanläggningar vilket innebär tillsyn på ca 5% av anläggningarna varje år. Ett tätare tillsynsintervall kan vara lämpligt för större gemensamma anläggningar.
D2	Ta fram riktlinjer och kriterier för prioriteringsordning av tillsyn på enskilda avlopp.	3.1	Bygg- och miljönämnden (Miljöenheten)	2022 för beslut under 2023.	Ryms inom nuvarande verksamhetsbudget.	Säkerställa att de enskilda avlopp med störst miljö- och/eller hälsopåverkan prioriteras i tillsynsarbetet.	Kriterierna bör sättas för att ange hur prioritering görs mellan olika geografiska områden baserat på t ex vattenförekomstens status, planerad utbyggnad av kommunalt VA och kända problem med vatten eller avlopp. Även hanteringen av större gemensamma avloppsanläggningar bör hanteras.

⁶ I vattentjänstlagens definition av avloppsvatten ingår spill-, dag- och dränvatten. *Spillvatten* är vatten från till exempel toaletter, dusch och tvätt. *Dagvatten* är regn- och smältvatten från till exempel tak och gator. *Dränvatten* är vatten från dränering av till exempel byggnader eller mark.

⁷ Tillsynstakten ligger idag på denna nivå.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
D3	Ta fram en dagvattenpolicy eller motsvarande strategiskt dokument.	3.2	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2023 för beslut 2024	Resurser krävs.	Minska dagvattnets påverkan på vattenförekomster samt säkerställa en långsiktigt hållbar hantering av dagvatten.	Med utgångspunkt i en dagvattenpolicy kan riktlinjer för hantering av dagvatten i både nya och befintliga områden tas fram. Det finns även ett behov av att klargöra och fastställa ansvarsfördelningen inom den kommunala organisationen. Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll i detta arbete.
D4	Ta fram kriterier för verksamhetsområde för dagvatten.	3.2	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	2022	Rymt inom nuvarande verksamhetsbudget.	Säkerställa att kommunen uppfyller sitt ansvar.	Verksamhetsområde för dagvatten saknas för tillfället. Kriterierna behövs som underlag inför beslut om verksamhetsområde för dagvatten.

E. Resurshushållning och innovativa lösningar

Nya tekniker kan skapa bättre förutsättningar för miljö- och kostnadseffektiva lösningar. Krav på kretslopp och resurshushållning för näringsämnen innebär att det finns behov av förnyade planer för hantering av avloppsslam. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
E1	Ta fram en innovationsplan.	4.1	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2023 för beslut under 2024	Resurser krävs.	Att skapa förutsättningar för innovativa lösningar och utveckling av nya tekniker med fokus på resurshushållning.	I en innovationsplan ⁸ kan Östhammars kommun visa vilka initiativ och engagemang som kommunen önskar driva eller bidra i, för att skapa bättre förutsättningar för VA-försörjningen och samtidigt värna naturens resurser. Planen bör omfatta både enskilt och kommunalt VA. Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll i detta arbete.
E2	Ta fram en plan för hantering av latrin och slam från enskilda avlopp. ⁹	3.1 4.1	Kommunstyrelsen (Avfallsenheten)	(2023) ¹⁰	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar hantering av slam från enskilda avlopp.	Planen bör, i den mån det är möjligt, skapa förutsättningar för omhändertagande av latrin och slam från de enskilda avloppslösningar som bedöms långsiktigt hållbara med tanke på de lokala förhållandena. Bygg- och miljönämnden/Miljöenheten har en viktig roll i detta arbete.
E3	Ta fram en plan för hantering av slam från kommunala reningsverk.	3.1 4.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	2022 för beslut 2023	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar hantering av slam från kommunala reningsverk.	Dagens hantering av slam från kommunala reningsverk bedöms inte vara långsiktigt hållbar ¹¹ . Kommunstyrelsen/Avfallsenheten har en viktig roll i detta arbete.

⁸ Innovationen kan gälla förbättrade förutsättningar eller ny teknik kopplat till dricksvatten, spillvatten, dagvatten eller organisatoriska aspekter såsom t ex samarbete och kommunikation. Lösningarna kan vara nya för Östhammar eller nya på en nationell eller internationell nivå.

⁹ Åtgärden hanteras i första hand inom arbetet med att ta fram en ny avfallsplan.

¹⁰ Tidsplan kommer att hanteras i avfallsplanen.

¹¹ Ett arbete har påbörjats inom Gästrike Vatten med att ta fram en koncerngemensam slamstrategi.

F. Utveckling och utbyggnad av kommunalt VA

Det finns ett stort behov av att utveckla och bygga ut kommunalt VA i Östhammars kommun. Möjligheterna att ansluta fler fastigheter till de befintliga kommunala VA-anläggningarna är i dagsläget begränsade samtidigt som det finns ett stort behov av att ansluta fler fastigheter. Utöver den kapacitetsbrist som finns i Östhammars kommun innebär en åldrad VA-infrastruktur, klimatförändringar och ökade miljökrav stora utmaningar och ökade krav för hela landets kommunala VA-verksamheter.

En viktig del i detta arbete är en VA-utbyggnadsplan. Arbetet med utbyggnadsplanen genomförs i två etapper (KS 2021-06-01, § 157); i etapp 1 görs en behovsbedömning och i etapp 2 görs fördjupade utredningar om möjligheterna samt en prioriteringsordning mellan områden. Resultatet av behovsbedömningen redovisas i *bilaga 1*.

Följande prioriterade åtgärder har identifierats för utveckling och utbyggnad av kommunalt VA:

	Åtgärd	Ställnings-tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
F1	Ta fram en utvecklingsstrategi för kommunalt VA. ¹²	2.1 3.1 4.1 5.1 m fl	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	2022	Resurser krävs. ¹³	Säkerställa en långsiktig, hållbar VA-försörjning och leveranssäkerhet i hela kommunen. Säkerställa leverans till de inom kommunalt verksamhetsområde och till befintliga idag outnyttjade byggrätter. Minskad påverkan på vattenförekomster.	Beslutsunderlag för utveckling av kommunalt VA där åtgärder prioriteras och kostnadsbedöms. Utreda potentialen i och möjligheterna för att vidta åtgärder i ledningsnät, vattenverk och avloppsreningsverk som kan säkerställa leverans i väntan på storskaliga lösningar.

¹² Pågående arbete som startades under 2021.

¹³ Medel för detta finns avsatta i budget för 2021-2022.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
F2	Ta fram en utbyggnadsplan för kommunalt VA (etapp 2).	3.1 5.1 5.3	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022 för beslut i kommunfullmäktige 2023	Resurser krävs.	Säkerställa att kommunen uppfyller sitt ansvar enligt lagen om allmänna vattentjänster. Säkerställa en långsiktig, hållbar VA-försörjning och leveranssäkerhet i hela kommunen. Minskad påverkan på vattenförekomster.	Utbyggnadsplanen tas fram med stöd i behovsbedömningen som gjorts i etapp 1 av utbyggnadsplanen (se bilaga) samt med underlag som tagits fram i arbetet med utvecklingsstrategin (F1). Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll i detta arbete.
F3	Ta fram rutiner och riktlinjer för vad som gäller för VA-försörjningen i väntan på VA-utbyggnad i de områden där det finns beslut om utbyggnad av kommunalt VA.	5.2	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	2022 för beslut 2023 ¹⁴	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa att det finns en känd, tydlig och väl avvägd hantering av ärenden i områden där det finns beslut om utbyggnad av kommunalt VA.	Aktualiseras i samband med tillsyn, vid ny-, om- eller tillbyggnad samt vid detaljplanering.
F4	Översyn av verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten.	2.1 2.2 3.1 5.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	Löpande.	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.	Säkerställa att verksamhetsområdet omfattar det geografiska område inom vilket kommunen har en skyldighet att ordna vattentjänster.	I samband med att Östhammar Vatten AB bildades och startade sin verksamhet 2017 påbörjades en översyn av verksamhetsområdet för vatten, spillvatten och dagvatten. Införandet av nya verksamhetsområde för vatten och spillvatten sker etappvis. ¹⁵ Verksamhetsområde för dagvatten saknas i dagsläget.

¹⁴ Beslut om riktlinjerna bör tas samtidigt som VA-utbyggnadsplanen.

¹⁵ I en första etapp (2019) inrättades verksamhetsområde för vatten och spillvatten för fastigheter som idag nyttjar kommunalt vatten och/eller spillvatten. I nästa etapp/er ska de fastigheter som behöver utredas ytterligare tas med.

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA-policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
F5	Redovisa klimat- anpassning för de kommunala VA- anläggningarna.	2.1 3.1 3.2 7.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten) ¹⁶	Löpande.	Resurser krävs.	Säkerställa långsiktigt hållbar, robust VA- försörjning i ett förändrat klimat.	Klimatanpassningen avser en långsiktig anpassning av de kommunala VA-anläggningarna till ett förändrat klimat som t ex ökade nederbörds mängder, havsnivåhöjningar och långvarig torra.

G. Samverkan

Gränsöverskridande lösningar kan vara bästa sättet att lösa stora VA-utmaningar. Genom att samarbeta med andra aktörer om gemensamma lösningar för vatten och/eller avlopp kan eventuellt resurseffektiva, hållbara lösningar identifieras. Följande prioriterade åtgärd har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
G1	Skapa strukturer och rutiner för långsiktigt hållbar samverkan inom såväl enskild som kommunal VA- försörjning.	6.1	Kommunstyrelsen (Sektor Samhälle)	Påbörjas 2022. Löpande arbete.	Rymt inom ordinarie verksamhets- budget.	Skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara, resurseffektiva lösningar både inom kommunen och inom regionen	Arbetet bör innefatta så väl privata aktörer med större behov av vatten och/eller avlopp som grannkommuner och länsstyrelser. Även Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en viktig roll i detta arbete.

¹⁶ Klimatanpassning av de kommunala VA-anläggningarna i Östhammars kommun kan även komma att ingå som en del i en klimatanpassningsplan för hela kommunen eller i en koncerngemensam klimatanpassningsplan för Gästrike Vatten. Om något av detta blir aktuellt behöver huvudansvarig ses över.

H. Planering och ekonomisk hållbarhet

Med tanke på de stora investeringsbehov som finns för de kommunala VA-anläggningarna i Östhammars kommun är det viktigt att resurser läggs där de gör mest nytta. Genom en långsiktig planering och samhällsekonomiska analyser skapas goda förutsättningar för resurseffektiva investeringar. Följande prioriterade åtgärder har identifierats:

	Åtgärd	Ställnings- tagande i VA- policy	Huvudansvarig	Tidsplan	Kostnad	Syfte	Kommentar
H1	Utveckla en drift-, underhåll- och förnyelseplan för de kommunala VA- anläggningarna.	3.1 3.2 4.1 5.1 7.1	Östhammar Vatten (Gästrike Vatten)	Löpande.	Ryms inom ordinarie verksamhets- budget.	Säkerställa stabil och säker drift för de kommunala VA- anläggningarna.	Det behövs ett helhetsgrepp om övergripande åtgärder för att optimera drift, tydliggöra var underhåll behövs och var fokus behöver vara på förnyelse. VA- anläggningarna ska inte bara fungera tillfredsställande idag utan vid tänkbara framtida väderscenarier i takt med att klimatet förändras. Hänsyn ska tas till recipienternas status och de beslut som fattas ska vara långsiktigt ekonomiskt hållbara.
H2	Utveckla en långsiktig finansieringsplan för utveckling och utbyggnad av kommunalt VA.	7.1	Kommunstyrelsen (Sektor Verksamhets- stöd)	Löpande.	Ryms inom ordinarie verksamhets- budget.	Säkerställa att avsatta resurser ger långsiktig nytta i proportion till de avsatta resurserna.	Tas fram parallellt med utbyggnadsplan (F2) och drift-, underhåll- och förnyelseplan (H1). Östhammar Vatten/Gästrike Vatten har en stor och viktig roll i detta arbete.

3. Sammanställning av åtgärder med ansvar, tidsplan och budgetkommentar

Nedan presenteras en sammanställning av VA-handlingsplanens åtgärder sorterade efter huvudansvarig och tidsplan.

Huvudansvarig avser den nämnd och del av tjänstepersonsorganisation som har ansvaret för att åtgärden genomförs men de flesta åtgärder kräver ett kommunövergripande samarbete.

Tidsplanen ger en inriktning för när åtgärden bör genomföras eller vara slutförd.

Kostnaden har i handlingsplanen bedömts på en översiktlig nivå med tre kategorier: rymt inom ordinarie verksamhetsbudget, resurser krävs och stora resurser krävs. I denna VA-handlingsplan har inga åtgärder som kräver stora resurser identifierats men på sikt kommer det att finnas sådana åtgärder, till exempel när det gäller utbyggnad av kommunalt VA.

De i VA-handlingsplanen identifierade åtgärderna ska lyftas in i verksamheternas respektive verksamhetsplan. Efter att åtgärderna kostnadsbedömts ska dessa införlivas i den årliga budgeten för respektive verksamhet.

	Åtgärd	Huvudansvarig		Tidsplan	Kostnad
D1	Genomföra tillsyn på enskilda avlopp (minst) i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens föreslagna tillsynstakt.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	löpande	Rymt inom ordinarie verksamhetsbudget.
B2	Erbjuda VA-rådgivning till de med enskilt VA.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2022	Resurser krävs.
C1	Ta fram riktlinjer för enskild vattenförsörjning.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2022 (2023)	Resurser krävs.
D2	Ta fram riktlinjer och kriterier för prioriteringsordning av tillsyn på enskilda avlopp.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2022 (2023)	Rymt inom ordinarie verksamhetsbudget.
C2	Kartlägg och inventera befintlig enskild dricksvattenförsörjning (inklusive jordbruk och industri).	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2023	Resurser krävs.
C3	Identifiera och kartlägg områden med risk för vattenbrist (i områden med enskild vattenförsörjning).	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2023	Resurser krävs.
C4	Införa tillstånds- eller anmälningsplikt för enskilt grundvattenuttag i vissa områden i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2023	Resurser krävs.
C5	Utreda behovet av skydd för större enskilda vattentäkter.	Bygg- och miljönämnden	Miljöenheten	2024	Resurser krävs.

	Åtgärd	Huvudansvarig		Tidsplan	Kostnad
A4	Redovisa områden som bedöms ha potential att bli viktiga för framtida VA-försörjning.	Kommunstyrelsen	Planenheten	löpande	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
G1	Skapa strukturer och rutiner för långsiktigt hållbar samverkan inom såväl enskild som kommunal VA-försörjning.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	löpande	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
A1	Etablera en kommunövergripande grupp för VA-frågor (VA-gruppen).	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
A2	Inrätta en tjänst för samordning av strategiska VA-frågor.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022	Resurser krävs.
B1	Ta fram och implementera en kommunikationsplan för VA-frågor.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022	Resurser krävs.
B3	Ta fram och implementera en plan för kunskapsuppbyggnad och utbildning i VA-frågor i den kommunala organisationen.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
F2	Ta fram en utbyggnadsplan för kommunalt VA (etapp 2).	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022 (2023)	Resurser krävs.
F3	Ta fram rutiner och riktlinjer för vad som gäller för VA-försörjningen i väntan på VA-utbyggnad i de områden där det finns beslut om utbyggnad av kommunalt VA.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2022 (2023)	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
C11	Ta fram en brand- och släckvattenplan.	Kommunstyrelsen	Kommunförvaltningen	2023	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
E2	Ta fram en plan för hantering av latrin och slam från enskilda avlopp.	Kommunstyrelsen	Avfallsenheten	(2023)	Resurser krävs.
D3	Ta fram en dagvattenpolicy eller motsvarande strategiskt dokument.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2023 (2024)	Resurser krävs.
E1	Ta fram en innovationsplan.	Kommunstyrelsen	Sektor Samhälle	2023 (2024)	Resurser krävs.
H2	Ta fram en långsiktig finansieringsplan för utveckling och utbyggnad av kommunalt VA.	Kommunstyrelsen	Sektor Verksamhetsstöd	2023	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.

	Åtgärd	Huvudansvarig		Tidsplan	Kostnad
A3	Identifiera områden som har potential att bli viktiga för framtida kommunal VA-försörjning.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	löpande	Resurser krävs.
C7	Översyn av vattenskyddsområden och vattenskyddsföreskrifter för samtliga kommunala vattentäkter.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	löpande	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
C8	Utreda förutsättningarna för redundanta system och reservvattenförsörjning.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	löpande	Resurser krävs.
F4	Översyn av verksamhetsområde för vatten, spillvatten och dagvatten.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	löpande	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
F5	Redovisa klimatanpassning för de kommunala VA-anläggningarna.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	löpande	Resurser krävs.
C9	Ta fram en nödvattenplan.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2022	Resurser krävs.
C10	Undersöka möjligheterna för att inrätta vattenkiosker.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2022	Resurser krävs.
D4	Ta fram kriterier för verksamhetsområde för dagvatten.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2022	Resurser krävs.
F1	Ta fram en utvecklingsstrategi för kommunalt VA.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2022	Resurser krävs.
E3	Ta fram en plan för hantering av slam från kommunala reningsverk.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2022 (2023)	Resurser krävs.
H1	Utveckla en drift-, underhåll- och förnyelseplan för de kommunala VA-anläggningarna.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2023	Ryms inom ordinarie verksamhetsbudget.
C6	Översyn av den kommunala vattenförsörjningsplanen.	Östhammar Vatten	Gästrike Vatten	2024	Resurser krävs.

4. Ordlista

Avloppsvatten	I avloppsvatten ingår spill-, dag- och dräneringsvatten.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.
Dräneringsvatten	Grundvatten och nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning eller dike.
Enskild VA-anläggning	En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en kommunal VA-anläggning.
Gästrike Vatten AB	Driftbolag samägt mellan Östhammar, Älvkarleby, Gävle, Ockelbo och Hofors kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA anläggningen.
Kommunal VA-anläggning	En allmän VA-anläggning vilket innebär att kommunen har rättsligt bestämmande över den och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen.
Recipient	Mottagare av behandlat eller obehandlat avloppsvatten (till exempel hav, sjö, vattendrag eller grundvatten).
Spillvatten	Förorenat vatten från till exempel toaletter, dusch och tvätt.
VA-anläggning	En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.
VA-huvudman	Ägaren av den allmänna VA-anläggningen och den som ansvarar för drift och underhåll av den allmänna VA-anläggning. För Östhammars kommun är det Östhammar Vatten AB.
Vattenskyddsområde	Vattenskyddsområden fastställs för att i ett långsiktigt perspektiv trygga en god vattenkvalitet för viktiga vattentäkter.
Vattentjänster	Dricksvatten, spillvatten, dagvatten gata och dagvatten fastighet.
Verksamhetsområde	Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Östhammar Vatten AB	Helägt av Östhammars kommun. I detta bolag ligger ägandet av VA-anläggningar.

VA-policy

En del av Östhammars
kommuns VA-plan

Antaget av	Kommunfullmäktige
Antaget	
Ersätter	Strategi för vatten och avlopp (KF 2012-06-12, § 54)
Gäller för	Kommunstyrelsen, Bygg- och miljönämnden och Östhammar Vatten
Dokumentansvarig	Verksamhetschef Växande kommun

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
VA-policy.....	4
Ställningstagande	4
1. Information och kunskapsuppbyggnad	4
2. Dricksvatten	4
3. Avloppsvatten.....	5
4. Resurshushållning och innovativa lösningar.....	6
5. Utveckling och utbyggnad av kommunalt VA.....	6
6. Samverkan.....	7
7. Planering och ekonomisk hållbarhet	8
Ordlista	9

Detta projekt har delfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt förmedlade av Länsstyrelse i Uppsala.

Inledning

Östhammars kommun står inför en rad utmaningar när det gäller vatten och avlopp. Möjligheterna att ansluta fler fastigheter till de befintliga kommunala vatten- och avloppsanläggningarna är i dagsläget begränsade samtidigt som det finns ett stort behov av att ansluta fler fastigheter. Vattenförsörjningen sker huvudsakligen genom grundvatten och grundvattenmagasinen i kommunen är små. Flera av de kommunala avloppsreningsverken ligger nära sin tillståndsgivna kapacitet. En stor del av vattenförekomsterna i Östhammars kommun har i klassningen enligt vattendirektivet dålig ekologisk status vilket begränsar möjligheterna till utbyggnad av avloppsreningsverken och innebär att åtgärder behöver vidtas för att uppnå miljö kvalitetsnormerna. En stor del av Östhammars kommuns attraktivitet och utveckling är direkt kopplad till kustområdet och dess vatten.

Östhammars kommun påbörjade under 2020 arbetet med att ta fram en vatten- och avloppsplan, en så kallad VA-plan. Med VA-planen vill kommunen skapa en långsiktigt hållbar plan för hur VA-försörjningen, kommunal och enskild, ska utvecklas för att uppfylla nuvarande och framtida behov och krav. VA-planen är även ett viktigt underlag för kommunens arbete med att uppnå miljö kvalitetsnormerna för vatten. Enligt Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska det finnas en kommunal VA-plan men det är inte något som krävs i vattentjänstlagen, miljöbalken eller plan- och bygglagen. VA-planen saknar rättsligt bindande verkan men kan ses som kommunens eget styrmedel för att åtgärder ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Denna VA-policy är en del av Östhammars kommuns VA-plan.

VA-planeringen i Östhammars kommun utgår från den metodik som tagits fram av Havs- och Vattenmyndigheten och som redovisas i rapport 2014:1 ”Vägledning för kommunal VA-planering” (figur 1).

Figur 1. VA-planeringens olika delar enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering.

VA-policyn är ett viktigt styrdokument i arbetet med VA-planen. I VA-policyn fastställs strategiska vägval, riktlinjer för hantering av olika frågor och prioriteringsgrunder. I VA-policyn sammanfattas kommunens ställningstagande med *VA-översikten* som underlag. Tillsammans med VA-översikten utgör VA-policyn grunden för framtagandet av en *VA-handlingsplan*.

VA-policy

Östhammars kommun ska ha en långsiktigt ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar VA-försörjning som bidrar till en hållbar bebyggelseutveckling och en god livsmiljö för människor, djur och växter. VA-försörjningen ska vara anpassad efter lokala förutsättningar och förväntade klimatförändringar.

Ställningstagande

1. Information och kunskapsuppbyggnad

1.1 Östhammars kommun ska arbeta aktivt med information och kunskapsuppbyggnad om VA-försörjning såväl inom den kommunala organisationen som hos besökare, invånare, fastighetsägare och verksamhetsutövare. Arbetet ska innefatta såväl kommunal som enskild VA-försörjning.

Syfte

Att skapa förståelse för och kännedom om de gemensamma åtaganden som behöver göras för att värna om kommunens vattenresurser, skydda vattenförekomsterna samt skapa goda förutsättningar för att göra hållbara val gällande VA-försörjning.

Förtydligande

Kunskap och medvetenhet, hos alla berörda, om de utmaningar som finns inom VA-området är en viktig grund för att skapa en långsiktigt hållbar VA-försörjning. Det skapar förhoppningsvis förståelse och engagemang, vilket är en viktig grund för det gemensamma arbete som behöver göras. Genom öppenhet, tydlighet och god kommunikation kan kommunen underlätta för besökare, invånare, fastighetsägare och verksamhetsutövare att identifiera och välja alternativ som är anpassade efter de lokala förutsättningarna.

2. Dricksvatten

2.1 Östhammars kommun ska skapa goda förutsättningar för dricksvattenförsörjning för nuvarande och kommande generationer. Dricksvattenförsörjningen ska prioriteras före andra intressen.

Syfte

Att genom prioriteringar och aktiva val skapa bästa möjliga förutsättningar för dricksvattenförsörjning idag och i framtiden.

Förtydligande

Tillgången på lämpliga större vattentäkter är begränsad i Östhammars kommun och det är därför viktigt att skapa bästa möjliga förutsättningar för dricksvattenförsörjning. Genom att prioritera dricksvattenförsörjningen, till exempel genom att skydda områden som är eller har potential att bli viktiga för dricksvattenförsörjningen, före andra intressen skapas bättre förutsättningar för såväl dagens som kommande generationers dricksvattenförsörjning.

2.2 Östhammars kommun ska ha god kunskap om vattentillgången och vattenanvändningen inom hela kommunen, såväl inom områden med kommunalt som med enskilt VA.

Syfte

Att möjliggöra en långsiktig planering samt identifiera områden med risk för vattenbrist.

Förtydligande

God kännedom om vattentillgång och vattenanvändning är ett viktigt underlag för långsiktig planering av till exempel bebyggelseutveckling och för beredskap vid torka. Områden som har eller riskerar att få problem med vattenbrist kan identifieras och lämpliga åtgärder vidtas. Vattenbrist kan uppstå till följd av såväl kvalitets- som kvantitetsproblem. Med god kunskap om förutsättningarna kan kommunen även ge råd och stöd till exempelvis fastighetsägare och exploatörer.

3. Avloppsvatten¹

3.1. I Östhammars kommun ska kommunal och enskild spillvattenhantering vara långsiktigt hållbar och anpassad efter vattenförekomstens status.

Syfte

Att minimera påverkan från spillvatten på yt- och grundvattenförekomster.

Förtydligande

God status i yt- och grundvattenförekomster är en förutsättning för att Östhammars kommun ska kunna växa och vara attraktivt. Utsläpp av näringsämnen från spillvatten är en bidragande orsak till dålig status i många av kommunens vattenförekomster. God rening i såväl kommunala som enskilda spillvattenanläggningar är viktigt för att minimera påverkan från spillvatten på vattenförekomster.

3.2 Dagvattenhanteringen i Östhammars kommun ska vara långsiktigt hållbar och utformad för att minimera negativ påverkan på naturen och dess vattenbalans.

Syfte

Att säkerställa att dagvattenhanteringen är utformad på ett sådant sätt att yt- och grundvattenförekomsternas status inte försämras, att negativ påverkan på vattenbalansen minimeras samt att de möjligheter som dagvattenhantering kan innebära tas till vara.

Förtydligande

Avledning av dagvatten via ledningsnät kan bland annat minska grundvattenbildningen

¹ I vattentjänstlagens definition av avloppsvatten ingår spill-, dag- och dränvatten. *Spillvatten* är vatten från till exempel toaletter, dusch och tvätt. *Dagvatten* är regn- och smältvatten från till exempel tak och gator. *Dränvatten* är vatten från dränering av till exempel byggnader eller mark.

och påverka flöden i naturliga vattensystem. Förorenande och övergödande ämnen i dagvatten kan även ha en betydande påverkan på vattenförekomster. Dagvattenhanteringen behöver utformas för att hantera denna problematik men dagvatten kan även vara en resurs och innebära stora möjligheter att skapa mervärden i form av klimatanpassning och ekosystemtjänster². Med lämplig utformning kan dagvattenhanteringen till exempel bidra till att minska risken för översvämning, vilket kan bli särskilt viktigt vid ett förändrat klimat. Det är även möjligt att utforma dagvattenhanteringen så att det skapas miljöer för rekreation och/eller för att gynna biologisk mångfald.

4. Resurshushållning och innovativa lösningar

4.1 Östhammars kommun ska främja användandet av innovativa lösningar för såväl kommunal som enskild VA-försörjning. Hushållning med resurser ska eftersträvas.

Syfte

Att skapa förutsättningar för innovativa lösningar och utveckling av nya tekniker med fokus på resurshushållning.

Förtydligande

Nya tekniker kan skapa bättre förutsättningar för miljö- och kostnadseffektiva lösningar, framförallt på de platser där de naturliga förutsättningarna begränsar möjligheterna för konventionell VA-försörjning. Med naturliga förutsättningar avses här till exempel tillgång på vatten av dricksvattenkvalitet och markförhållanden. Även andra förhållanden, som vattenförekomstens status, kan innebära begränsade möjligheter för konventionell VA-försörjning.

5. Utveckling och utbyggnad av kommunalt VA

5.1 Vid utbyggnad av kommunalt VA i Östhammars kommun ska behovet enligt vattentjänstlagen väga tyngst. Andra faktorer som påverkar prioriteringsordningen är kostnadseffektivitet och möjligheter till samordning.

Syfte

Att säkerställa att utbyggnad av kommunalt VA görs i de områden där det finns ett behov, med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön, samtidigt som utbyggnaden görs på ett resurseffektivt sätt.

Förtydligande

Kommunen har en skyldighet att ordna vatten och/eller avlopp om det med hänsyn till människors hälsa eller miljön behöver ordnas i ett större sammanhang. Denna skyldighet

² Ekosystemtjänster är alla produkter och tjänster som ekosystemen ger människan och som bidrar till vår välfärd och livskvalitet. Begreppet används för att skapa förståelse för att människors överlevnad och välmående är beroende av de tjänster som ekosystemen ger.

omfattar såväl befintlig bebyggelse som ny bebyggelse vid till exempel förtätning eller exploatering. Med tanke på att det i kommunen finns ett stort behov av att ansluta fler fastigheter och att det i dagsläget finns begränsade möjligheter att göra det kommer det att behöva göras en prioritering. Genom att vid prioriteringen ta hänsyn till möjligheter till samordning och kostnadseffektivitet skapas förutsättningar för att lägga resurserna där de gör mest nytta. Utbyggnad kan innebära anslutning till befintliga VA-anläggningar eller nya anläggningar.

5.2 Östhammars kommun ska vara tydligt och transparent om vad som gäller för VA-försörjningen i utbyggnadsområden i väntan på utbyggnad.

Syfte

Att säkerställa att det finns en känd, tydlig och väl avvägd hantering av bygglov, förhandsbesked, detaljplanering och miljötillsyn för de områden där det finns beslut om att ansluta till kommunalt VA.

Förtydligande

För vissa utbyggnadsområden kommer utbyggnaden av kommunalt VA ligga flera år fram i tiden. En tydlighet om vad som gäller i väntan på utbyggnad underlättar för fastighetsägare och exploatörer. Exploatering i dessa områden under denna period kan dock komma att innebära extra kostnader för VA för exploatören. Kraven på att åtgärda befintliga, undermåliga enskilda avlopp kan behöva skjutas fram.

5.3 Östhammars kommun ska vid utveckling och utbyggnad av kommunalt VA beakta möjligheterna att skapa mervärden.

Syfte

Att utreda och utvärdera eventuella möjligheter att skapa mervärden i samband med utveckling och utbyggnad av kommunalt VA.

Förtydligande

I samband med att kommunala VA-anläggningar renoveras, byggs om eller byggs ut kan det finnas möjligheter att skapa mervärden, till exempel i form av översvämningsskydd, rekreationsområden och/eller livsmiljöer för djur och växter. Genom att utreda och utvärdera dessa möjligheter i samband med ändringar av kommunala VA-anläggningar skapas goda förutsättningar för att tillvarata eventuella tillfällen att skapa andra värden.

6. Samverkan

6.1 Östhammars kommun ska arbeta för en långsiktig samverkan med såväl aktörer inom kommunen som med omkringliggande kommuner för hållbart samnyttjande av vatten- och avloppsresurser inom regionen.

Syfte

Att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara, resurseffektiva lösningar både inom kommunen och inom regionen.

Förtydligande

Gränsöverskridande lösningar kan vara bästa sättet att lösa stora VA-utmaningar. Genom att samarbeta med andra aktörer om gemensamma lösningar för vatten och/eller avlopp kan eventuellt resurseffektiva, hållbara lösningar identifieras.

7. Planering och ekonomisk hållbarhet

7.1 Östhammars kommun ska ha en långsiktig planering och en ekonomiskt hållbar kommunal VA-försörjning.

Syfte

Att säkerställa att resurser som läggs på utbyggnad, utveckling och underhåll ger långsiktig nytta i proportion till storleken på de avsatta resurserna.

Förtydligande

Med tanke på de stora investeringsbehov som finns för de kommunala VA-anläggningarna i Östhammars kommun är det viktigt att resurser läggs där de gör mest nytta. Genom en långsiktig planering och samhällsekonomiska analyser skapas goda förutsättningar för resurseffektiva investeringar.

Ordlista

Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen. Kallas även kommunal VA-anläggning.
Avloppsvatten	I avloppsvatten ingår spill-, dag- och dräneringsvatten.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.
Dräneringsvatten	Grundvatten och nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning eller dike.
Enskild VA-anläggning	En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en kommunal VA-anläggning.
Gästrike Vatten AB	Driftbolag samägt mellan Östhammar, Älvkarleby, Gävle, Ockelbo och Hofors kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA anläggningen.
Kommunal VA-anläggning	En allmän VA-anläggning vilket innebär att kommunen har rättsligt bestämmande över den och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen.
Recipient	Mottagare av behandlat eller obehandlat avloppsvatten (till exempel hav, sjö, vattendrag eller grundvatten).
Spillvatten	Förorenat vatten från till exempel toaletter, dusch och tvätt.
VA-anläggning	En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.
Vattenskyddsområde	Vattenskyddsområden fastställs för att i ett långsiktigt perspektiv trygga en god vattenkvalitet för viktiga vattentäkter.
Vattentjänster	Dricksvatten, spillvatten, dagvatten gata och dagvatten fastighet.
Verksamhetsområde	Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Östhammar Vatten AB	Helägt av Östhammars kommun. I detta bolag ligger ägandet av VA-anläggningar.

VA-översikt

En del av Östhammars
kommuns VA-plan

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	4
2 Ansvar för VA-försörjningen	5
3 Styrande dokument och förutsättningar	8
3.1 Nationella lagar, planer och program	8
3.2 Kommunala och regionala policys, planer och program.....	9
3.3 Framtida krav på VA-försörjningen	10
3.3.1 Reningsverk.....	10
3.3.2 Vattenverk	11
3.3.3 Ledningsnät	12
3.3.4 Dagvatten	12
3.3.5 Utredningen om hållbara vattentjänster	12
4 Förutsättningar	14
4.1 Avrinningsområden	14
4.2 Miljökvalitetsnormer vatten	14
4.2.1 Bakgrund	14
4.2.2 Kvalitet i ytvatten – sjöar, vattendrag och hav	15
4.2.3 Kvalitet och kvantitet i grundvatten	19
4.3 Strandbadvatten	21
4.4 Vattenresurser.....	22
5 Bebyggelseutveckling	26
5.1 Befintlig bebyggelse.....	26
5.1.1 Permanentboende och fritidshusbebyggelse	26
5.1.2 Tätorter/Serviceorter	27
5.1.3 Verksamheter	29
5.1.4 Tillgång och behov – vattenresurser	30
5.2 Framtida bebyggelse	32
5.2.1 Ur översiktsplanen: Kommunens strategi för bebyggelseutveckling.....	32
5.2.2 Förväntad/önskad befolkningsutveckling	33
5.2.3 Framtida exploatering	33
6 Kommunal VA-försörjning	44
6.1 Övergripande	44
6.2 Vattenförsörjning	45

6.2.1 Förutsättningar och begränsningar	45
6.2.2 Vattenskyddsområden	50
6.3 Avloppsförsörjning.....	52
6.3.1 Förutsättningar och begränsningar	52
6.3.2 Slamhantering.....	55
6.4 Ledningsnät	56
6.5 Dagvatten	56
6.6 VA-taxa	56
7 Enskild VA-försörjning.....	59
7.1 Enskilda VA-anläggningar	59
7.1.1 Enskilda dricksvattenbrunnar	59
7.1.2 Enskilda avloppsanläggningar.....	60
7.2 Gemensam enskild VA-försörjning	61
7.2.1 Gemensamma anläggningar	61
7.2.2 Gemensamma dricksvattenanläggningar.....	62
7.2.3 Gemensamma avloppsanläggningar.....	64
7.2.4 Gemensamma ledningsnätsföreningar	65
7.3 Dagvatten	65
8 Utbyggnad av kommunalt VA	66
9 Risker och klimatförändringar	69
9.1 Klimatpåverkan	69
9.2 Översvämning	69
9.3 Vattenbrist.....	70
9.4 Markföroreningar och industrier	70
10 Strategiska behov	71
10.1 Övergripande utmaningar.....	71
10.2 Övergripande frågor	71
10.3 Enskild VA-försörjning.....	72
10.4 Kommunal VA-försörjning.....	73
11 Ordlista.....	75

1 Inledning

Östhammars kommun påbörjade under 2020 arbetet med att ta fram en vatten- och avloppsplan, en så kallad VA-plan. Med VA-planen vill kommunen skapa en långsiktigt hållbar plan för hur VA-försörjningen, kommunal och enskild, ska utvecklas för att uppfylla nuvarande och framtida behov och krav. VA-planen är även ett viktigt underlag för kommunens arbete med att uppnå miljökvalitetsnormerna för vatten. Enligt Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram ska det finnas en kommunal VA-plan men det är inte något som krävs i vattentjänstlagen, miljöbalken eller plan- och bygglagen. VA-planen saknar rättsligt bindande verkan men kan ses som kommunens eget styrmedel för att åtgärder ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Denna VA-policy är en del av Östhammars kommuns VA-plan.

VA-planeringen i Östhammars kommun utgår från den metodik som tagits fram av Havs- och Vattenmyndigheten och som redovisas i rapport 2014:1 ”Vägledning för kommunal VA-planering”.

Figur 1.1. VA-planeringens olika delar enligt Havs- och vattenmyndighetens vägledning för kommunal VA-planering.

Denna *VA-översikt* beskriver nuläge, förutsättningar och framtida behov för VA-försörjningen i Östhammars kommun, både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde. VA-översikten lägger grunden för kommunens fortsatta arbete med att ta fram *VA-policy* och *VA-handlingsplan*.

VA-översikten har tagits fram av Östhammars kommun och Gästrike Vatten AB (GVAB) med konsultstöd från Sweco Environment AB.

2 Ansvar för VA-försörjningen

Kommunal VA-försörjning

Enligt vattentjänstlagens ska kommunen ordna vatten eller avlopp till områden med blivande eller befintlig bebyggelse. Kravet gäller under förutsättning att bebyggelsen består av minst 20 fastigheter och att det finns ett behov av vatten och avlopp för att skydda miljön eller människors hälsa. Det kan vara aktuellt även vid färre fastigheter, om de exempelvis ligger så att det orsakar sanitära olägenheter utan kommunal anslutning.

Kommunen är bara skyldig att tillhandahålla tjänster för hushållsändamål, men bör ta hänsyn till andra behov av anläggningen, till exempel räddningstjänstens behov av släckvatten. Behov från industrier och liknande behöver inte tillgodoseas, även om det är kommunens egna.

Kommunens skyldigheter gäller bara inom verksamhetsområdet. Det område som kommunen beslutar ska anslutas till en anläggning kallas verksamhetsområde. Ett verksamhetsområde kan vara begränsat till att bara gälla för en viss eller vissa vattentjänster. Det innebär att samma VA-anläggning kan ingå i olika verksamhetsområden för vattenförsörjning, spillvattenavlopp och dagvattenavlopp.

Kommunen är bara skyldig att ordna vattentjänster inom verksamhetsområdet, men kan låta fastighetsägare utanför verksamhetsområdet koppla in sig. Fastighetsägaren får då en förbindelsepunkt vid huvudmannens ledning och betalar själv för att dra ledningar därifrån. Avgiften för inkoppling måste minst täcka huvudmannens kostnader, eftersom all verksamhet utanför verksamhetsområdet inte får belasta VA-kollektivet ekonomiskt.

VA-huvudman/Östhammar Vatten

I Östhammars kommun är Östhammar Vatten AB VA-huvudman enligt vattentjänstlagen. Östhammar Vatten ingår i bolagskoncernen för Gästrik Vatten AB.

Östhammar Vatten ansvarar för att tillhandahålla anläggningar för allmänna vattentjänster och för att tillsammans med moderbolaget Gästrik Vatten säkerställa en långsiktigt hållbar VA-verksamhet. Östhammar Vatten ska se till att Östhammars kommun får ta ställning till sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan de fattas.

Kommunens VA-avdelning/Gästrik Vatten

Gästrik Vatten AB är Östhammars kommuns VA-avdelning. Gästrik Vatten utgör en kvalificerad resurs i respektive ägarkommuns samhällsplaneringsprocess som direkt eller indirekt berör den kommunala VA-försörjningen samt tillhandahåller kompetens inom dessa områden.

Gästrik Vatten uppdrag är att tillsammans med sina dotterbolag svara för ägarkommunernas allmänna vattenförsörjning och avloppshantering. Det ska ske på affärsmässiga principer och innefattar att långsiktigt ansvara för drift, underhåll och genomförande av investeringar i dotterbolagens allmänna VA-anläggningar för en hållbar samhällsutveckling.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen. Det är också där som det övergripande ansvaret finns för kommunens VA-försörjning.

Kommunfullmäktige fattar beslut om verksamhetsområde för VA, föreskrifter för användandet av den allmänna VA-anläggningen (Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp, ABVA) samt om VA-taxan. Beredning av förslag till beslut som rör den kommunala VA-försörjningen sker i Östhammar Vattens styrelse.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens ekonomi och för att leda och samordna allt arbete inom kommunen samt att bereda ärenden som ska till kommunfullmäktige.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden ansvarar för planering och tillståndsgivning av bebyggelse och övrig markanvändning samt myndighetstillsyn enligt miljöbalken och livsmedelslagen. Tillsynen sker av enskilda avlopp och större enskilda dricksvattentäkter¹, och den allmänna vatten- och avloppsanläggningen. Mindre vattentäkter är fastighetsägarens ansvar.

Bygg- och miljönämnden ansvarar även för behovsutredning enligt 6 § vattentjänstlagen i områden med enskild VA-försörjning.

Sektor Samhälle

Sektor Samhälle ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken och plan- och bygglagen. Inom bygglovshandläggning är förutsättningar för vatten och avlopp ofta utslagsgivande vid lokalisering av bebyggelse. Genom miljötillsynen bedöms tillstånd till mindre gemensamma och enskilda avloppsanläggningar. Man bedriver även tillsyn på de kommunala VA-anläggningarna.

Sektorn har också ansvar för planläggning av detaljplaner och översiktsplaner på uppdrag av kommunstyrelsen utifrån plan och bygglagens och miljöbalkens bestämmelser. Ofta krävs en samordning av olika intressen och handläggningen sker i ett långsiktigt hållbart perspektiv.

Sektorn ansvarar även för kommunens mark, parkskötsel, naturområden, parker, gator, vägar samt avfallshantering.

Fastighetsägare

Fastighetsägare inom kommunalt verksamhetsområde ansvarar för de anläggningar som krävs för att fastigheten ska kunna kopplas samman med den allmänna VA-anläggningen.

Fastighetsägare är även skyldig att betala avgift i enlighet med gällande VA-taxa.

Ansvarsgränsen utgörs av den så kallade förbindelsepunkten som normalt är belägen omedelbart utanför fastighetsgränsen. Detta regleras i kommunens ABVA.

Ägare till fastigheter som är belägna utanför verksamhetsområde för allmän VA-försörjning ansvarar för att ordna VA-försörjning (vatten, spillvatten och dagvatten) på egen hand, med

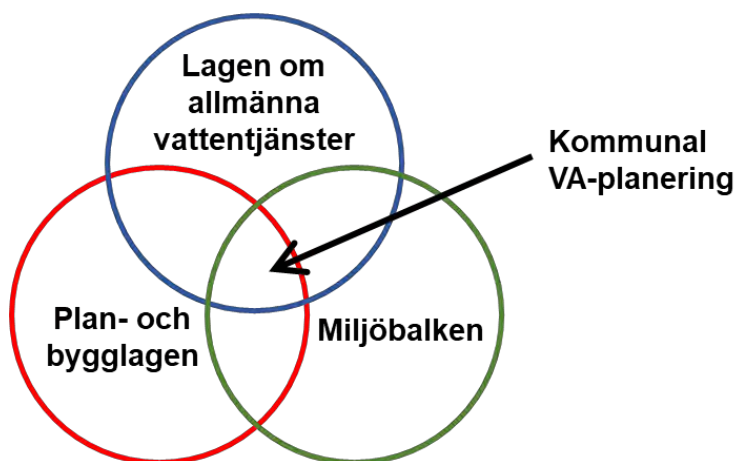
¹ Vattentäkter som betjänar mer än 50 personer eller producerar 10 m³/dygn, alternativt som används kommersiellt, omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30).

en så kallad enskild anläggning. Det är fastighetsägarens ansvar att se till att anläggningen uppfyller gällande myndighetskrav. För inrättande av enskild avloppsanläggning ska anmälan eller ansökan ske till Bygg- och miljönämnden. När kommunen är fastighetsägare har kommunen samma ansvar och skyldigheter som övriga fastighetsägare. Grupper av fastighetsägare kan skapa gemensamma VA-lösningar i form av gemensamhetsanläggningar som normalt förvaltas av en samfällighetsförening. Ansvaret för en fungerande VA-anläggning ligger då hos föreningen och varje enskild fastighetsägare omfattas av de skyldigheter som följer av föreningens stadgar. Även dessa gemensamma anläggningar betecknas som enskilda anläggningar, till skillnad från allmänna anläggningar.

3 Styrande dokument och förutsättningar

3.1 Nationella lagar, planer och program

Det finns ett flertal lagar och krav som på olika sätt har bäring på VA-försörjningen i kommunen, till exempel lagen om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen, LAV), kommunens övergripande planering av mark och vatten (plan- och bygglagen, PBL) samt miljö kvalitetsnormer (miljöbalken). I figur 2.1 nedan ses en schematisk bild av den kommunala VA-planeringen utifrån de tre parallella lagstiftningarna.

Figur 2.1 Kommunal VA-planering utifrån parallella lagstiftningar².

Plan- och bygglagen (2010:900) innehåller ett antal verktyg för planering och byggande. Ett av de viktigaste är kommunens översiktsplan, som ska redovisa hur kommunen planerar att använda mark- och vattenområden inom kommunen.

Miljöbalken (1998:808) fokuserar på ekologisk hållbarhet och har ett miljö- och hälsoskyddsperspektiv. Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken har kommunerna via översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser möjlighet att synliggöra och skydda vattenresurserna. En kommunal VA-plan kan bidra till att lyfta fram frågorna i planeringsarbetet.

Enligt **Lagen om allmänna vattentjänster** (2006:412) är det kommunens skyldighet att ordna vattentjänster om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning:

² Efter modell i "Kommunala VA-planer – en kunskapsöversikt", Svenskt Vatten Utveckling (SVU) rapport 2012-03, Johansson, M.

”Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va-anläggning.”

VA-planeringen påverkas även av andra lagar, planer och program som till exempel:

- Anläggningslagen
- Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten
- Livsmedelsverkets föreskrifter om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar
- Livsmedelsverkets råd om enskild vattenförsörjning
- Nationella och regionala miljömål
- Vattendirektivet och Vattenmyndighetens åtgärdsprogram

Inom ramen för arbetet med Uppsala läns miljömål är en åtgärd att kommunerna arbetar med tillsyn av enskilda avlopp samt tar fram VA-planer.

3.2 Kommunala och regionala policys, planer och program

Beslutade kommunala och regionala dokument som berör VA-försörjningen är:

- Östhammars kommuns **översiktsplan** är från 2016. Denna är redan inaktuell och en ny håller på att tas fram. Målet är att en ny översiktsplan ska vara klar 2022. Denna översiktsplan kommer att ta sikte på 2040.
- Östhammars kommun antog 2016 en **policy för hållbar utveckling** som innefattar ekologisk hållbarhet. Östhammars kommun har som ambition att bli världens bästa lokalsamhälle och ska aktivt arbeta för en långsiktigt hållbar utveckling.
- Kommunen har en **tillväxtstrategi** som antogs 2015 men arbete pågår med att ta fram en tillväxtstrategi. Strategin lägger grunden för det kommande arbetet med att förbättra Östhammars kommuns befolkningsutveckling.
- **Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp, ABVA** finns fastställda för Östhammars kommun. Dessa är föreskrifter/bestämmelser för användningen av den allmänna VA-anläggningen. De allmänna bestämmelserna utgör en form av normgivning som kommunen bestämmer ensidigt, det vill säga det krävs inte något avtal med fastighetsägaren för att bestämmelserna ska bli bindande.

- Östhammar Vatten AB:s **lägesbild om VA-försörjningen i Östhammars kommun** uppdateras kontinuerligt och tas fram av Gästrike Vatten AB och beslutas av Östhammar Vatten AB:s styrelse. Ärendet beskriver förutsättningar för vatten- och spillvattenförsörjning inom kommunen samt hur många nyanslutningar som bedöms kunna ske till kommunal vatten- respektive spillvattenförsörjning i de olika kommundelarna.
- **Östhammars kommuns vattenförsörjningsplan** är framtagen av Gästrike Vatten AB i samverkan med Östhammars kommun 2018. I vattenförsörjningsplanen har behovet av vattenförsörjning inom olika behovsgrupper och uppdelat i olika geografiska områden i kommunen identifierats, både idag och med utblick mot 2040 och 2060. Befintliga och tillgängliga vattenresursers förutsättningar och begränsningar, samt slutsatser och prioriteringar för den kommunala vattenförsörjningen beskrivs och redovisas.
- Länsstyrelsen i Uppsala län driver 2017-2021 ett projekt med att ta fram en **regional vattenförsörjningsplan** för Uppsala län. En regional vattenförsörjningsplan behövs för att belysa de regionala vattenbehoven idag och i framtiden samt redovisa vilka vattenresurser som kan vara användbara för dricksvattenförsörjning och som långsiktigt bör skyddas. En regional vattenförsörjningsplan ska lyfta värdet på vatten och värdet i att samverka kring långsiktig hållbar dricksvattenförsörjning. Arbetet med den regionala vattenförsörjningsplanen ska stärka redan pågående samarbeten mellan länets kommuner och VA-bolag.
- Gästrike Vatten AB håller på att ta fram en gemensam framtida **slamstrategi** för hela koncernen. Arbetet pågår.
- Hantering av slam från enskilda avlopp ingår i avfallshanteringen och är Östhammars kommuns ansvar. Arbetet pågår med att ta fram en ny **avfallsplan**.

3.3 Framtida krav på VA-försörjningen

3.3.1 Reningsverk

Nya och förändrade krav samt att reningsverkens byggnader och processer kontinuerligt behöver ses över, kan innebära omfattande ombyggnation. Framtida krav som till exempel rening av läkemedel och mikroplaster kan bli aktuella.

I regeringens utredning ”Hållbar slamhantering” (SOU 2020:3) hanterar frågor om en giftfri och cirkulär återföring av fosfor från avloppsslam. Hur utredningens förslag kommer att påverka kommunens avloppsförsörjning är ännu inte känt men behöver bevakas.

Följderna för avloppsreningsverk efter den så kallade Weserdomen³ kan ännu inte helt förutsägas. Domen har resulterat i en strängare tolkning av EU:s ramdirektiv för vatten⁴ vilket bland annat innefattar att inga exploateringar eller tillstånd för miljöfarlig verksamhet får tillåtas om dessa medför att minst en kvalitetsfaktor i vattnet får en sämre statusklass, oavsett hur övriga kvalitetsfaktorer påverkas.

Ett antal förslag till lagändringar som kan komma att påverka reningsverkens verksamhet har framkommit i ”Dricksvattenutredningen” (SOU 2016:32). Utredningen lyfter fram förslag om fortsatta utredningsbehov, bland annat av förnyelsebehov hos reningsanläggningar och av förekomsten av bräddningar.

3.3.2 Vattenverk

Nya lagkrav från Livsmedelsverket på dricksvattenkvalitet kan innebära nya krav på bland annat vattenrening, vilket i sin tur kan medföra krav på ombyggnation av vattenverk.

Dricksvattenutredningen föreslår bland annat följande:

- Krav på vattenskyddsområden för alla större allmänna vattentäkter.
- Förstärkt tillsyn av vattenskyddsområden.
- Förbättrad kontroll av dricksvattenanläggningar.
- Krav på undersökning av råvatten.
- Ökat fokus på krisberedskapsfrågor.
- Utökade insatser för förnyelse och underhåll inklusive krav på att förnyelse- och underhållsplaner finns som stöd för ekonomistyrning och taxesättning.

Krav på tillstånd för vattenuttag (vattendom) vid kommunala vattentäkter kan också bli aktuellt i framtiden.

Ett nytt dricksvattendirektiv kommer att påverka vattenförsörjningen när det inom de närmsta åren införs i svensk lagstiftning. Frågor som lyfts i förslaget till det nya direktivet är bland annat:

- Material och kemikalier i kontakt med dricksvatten.
- Läckage från ledningsnät.
- Riskbaserade arbetssätt.
- Nya och ändrade gränsvärden.

³ Den så kallade Weserdomen gällde ett förhandsavgörande från EU-domstolen om muddringsarbeten i floden Weser och har påverkat myndigheternas tillämpning av miljökvalitetsnormer för vatten.

⁴ I kapitel 4.2 ges mer information om EU:s ramdirektiv för vatten och miljökvalitetsnormer för vatten.

- Koppling till ramdirektivet för vatten.
- Information till allmänheten.

3.3.3 Ledningsnät

Det finns, inom verksamhetsområdet, ett behov av att systematiskt förnya ledningsnätet (dricksvatten, dagvatten och avloppsvatten). Behovet av förnyelse bedöms accelerera i framtiden.

Även nya krav kan i framtiden påverka behovet av förnyelse och därmed förnysetakten.

I dricksvattenutredningen lyfts till exempel utökade insatser för förnyelse och underhåll, samt att det för förnyelse- och underhållsplaner finns som stöd för ekonomistyrning och taxesättning. I förslaget till nytt dricksvattendirektiv är läckage en stor fråga.

3.3.4 Dagvatten

Klimatförändringar och ökade nederbörds mängder (bland annat fler intensiva lokala regn) kan komma att innebära nya krav på både dimensionering av ledningsnätet, samt hänsyn och åtgärder/anpassningar i det kommunala planarbetet för att inte dramatiskt öka antalet översvämningar i tätbebyggda områden. Kommunen kommer att behöva klimatanpassa den övergripande planeringen och hela den kommunala VA-försörjningen.

Eventuellt kan ny lagstiftning och vägledande domar ställa krav på att dagens dagvattensystem måste byggas ut och förstärkas. Även nya och större krav på rening av dagvatten från tätorter kan göra att dagvattensystemet måste utvecklas.

Vad gäller dagvatten föreslår utredningen om hållbara vattentjänster (se nedan) att kommunerna behöver göra skyfallskarteringar och bedöma hur en ökad belastning på de allmänna anläggningarna ska hanteras och hur omhändertagandet ska finansieras.

3.3.5 Utredningen om hållbara vattentjänster

Regeringen har i ”Utredningen om hållbara vattentjänster” (SOU 2018:34) föreslagit en rad åtgärder som kan komma att påverka VA-planeringen och tillämpningen av 6 § i lagen om allmänna vattentjänster i framtiden. Åtgärderna fokuserar på olika vägar till hållbara vattentjänster. I utredningen framkommer ett antal förslag med avsikt att göra det flexibla för kommunerna när 6 § vattentjänstlagen ska tillämpas.

Några av de åtgärder som föreslås i utredningen är:

- Kommunerna ska lägga ett större fokus på att utreda om det finns andra sätt än att upprätta en allmän VA-anläggning för att uppnå motsvarande skydd för människors hälsa och miljö.
- Lagkrav på att VA-plan ska tas fram samt att denna ska lämnas ut på samråd.

- Effektivisering av tillsyn samt ökning av fastighetsägarens incitament att åtgärda sina bristfälliga avlopp genom krav på att upprätta en avloppsdeklaration.
- Förbättrad och även centraliserad avloppsrådgivning genom Havs- och vattenmyndigheten och Konsumentverket.
- Tydligare regler för små avlopp för Havs- och vattenmyndigheten som ges föreskriftsrätt samt ökat ansvar för tillsyn vad gäller små avloppsanläggningar dimensionerade för högst 200 personekvivalenter (pe)⁵.
- Nyttjande av avfallstaxan som styrmedel mot fler kretsloppsanpassade anläggningar.

⁵ Med en personekivalent menas den mängd syreförbrukande material som motsvarar det genomsnittliga dagliga utsläppet från en person.

4 Förutsättningar

4.1 Avrinningsområden

Östhammars kommun ligger inom flera avrinningsområden.

Kommunen har en lång kuststräcka och flera sjöar och vattendrag. Det finns sju huvudsakliga avrinningsområden inom kommunen. Allt som händer inom avrinningsområdet kan påverka vattenkvaliteten. Större delen av kommunens yta avvattnas via vattendrag som så småningom når kusten inom kommunen. Det finns även en koppling till Mälaren via Fyrisån.

Genom Östhammars kommun sträcker sig flera mer eller mindre sammanhängande isälvsavlagringar. Grundvattenresurserna och dess tillrinningsområden sträcker sig genom flera avrinningsområden.

4.2 Miljö kvalitetsnormer vatten

4.2.1 Bakgrund

Ramdirektivet för vatten

År 2000 antog alla medlemsländer i EU det så kallade ramdirektivet för vatten vilket innebär en helhetssyn och att ett systematiskt arbete för att bevara och förbättra kvaliteten i våra sjöar, vattendrag, kust- och grundvatten ska ske i alla medlemsländer. Målet är att alla vatten ska nå minst god status under perioden 2015–2021 eller senast till år 2027 samt att statusen inte får försämrats.

I förslaget till åtgärdsprogram som riktar sig till kommuner och myndigheter beskrivs de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljö kvalitetsnormerna ska uppnås i tid inom vattendistriktet. En av åtgärderna är att kommunerna behöver, i samverkan med länsstyrelserna, utveckla vatten- och avloppsvattenplaner (VA-planer), särskilt i områden med vattenförekomster som inte uppnår, eller riskerar att inte uppnå, god ekologisk status, god kemisk status eller god kvantitativ status. Östhammars kommun arbetar i dagsläget inte med lokala åtgärdsprogram för att förbättra statusen i vattenförekomsterna i kommunen.

Information om statusklassning finns i VISS (Vatteninformationssystem Sverige) vilket är en databas som utvecklats av länsstyrelserna, vattenmyndigheterna och Havs- och Vattenmyndigheten.

Statusklassning är en övergripande bedömning av hur vattnet mår (ekologisk status, kemisk status och kvantitativ status). Miljö kvalitetsnormer är bestämmelser om kraven på kvaliteten i vattnet och är styrande för myndigheter och kommuner.

I följande kapitel sammanfattas statusen för Östhammars kommuns yt- och grundvatten. Ytvattenstatus bedöms utifrån kemisk och ekologisk status. Grundvatten bedöms utifrån kemisk och kvantitativ status.

Kemisk status

Kemisk status uppnår antingen god eller ej god status. Klassningen av kemisk status görs utifrån beslutade gränsvärden på de EU-gemensamma prioriterade ämnena samt åtta övriga ämnen som regleras i andra direktiv

Kvicksilver och kvicksilverföreningar hanteras i en separat klassning (Kemisk status med överallt överskridande ämnen). Kvicksilverhalterna i fisk har övervakats i Sverige sedan tidigt 1960-tal. En jämförelse mellan dessa data och det europeiska gränsvärdet visar att det inte finns några vattenförekomster i Sverige där uppmätta halter av kvicksilver ligger stabilt under det angivna gränsvärdet. Konsekvensen blir därför att inte en enda av Sveriges vattenförekomster som innehåller fisk klarar kravet för god kemisk status på grund av kvicksilver. Kemisk status är därför mest relevant att visa utan överallt överskridande ämnen med avseende på kvicksilver.

Ekologisk status

Ekologisk status bedöms utifrån hur växt- och djurliv, vattnets vägar och flöden, struktur på botten och stränder, samt fysikalisk-kemiska förhållandena avviker från vad som betraktas som naturliga förhållanden. Bedömningar görs av underliggande kvalitetsfaktorer så som till exempel fisk och syrgasförhållanden. Ekologisk status bedöms i en femgradig skala; hög, god, måttlig, otillfredsställande och dålig status.

Många ytvatten har måttlig status då de är påverkade av fysiska förändringar. Fysiska förändringar kan till exempel vara dammar och vattenkraftsreglering.

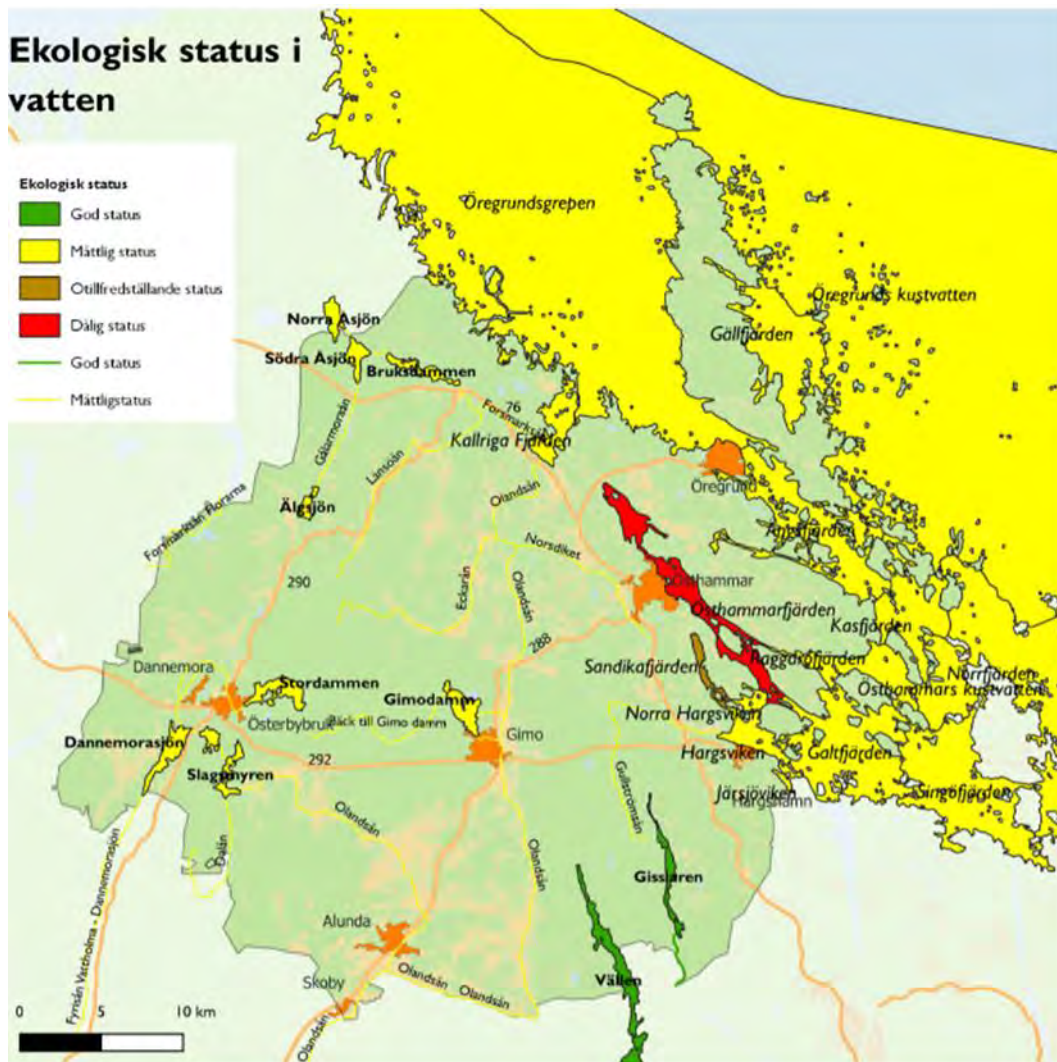
När statusen sänks till följd av näringsämnesbelastning eller dåliga syrgasförhållanden så kan påverkan ha sin orsak i utsläpp från bristfälligt renat avloppsvatten.

Kvantitativ status

Kvantitativ status bedöms för grundvatten. Miljökvalitetsnormen utgör en grund för reglering av vattenanvändningen i grundvattenförekomsten. För att den kvantitativa statusen ska vara god får inte uttaget (eller bortledandet) vara för stort i förhållande till grundvattenbildningen. Om det samlade vattenuttaget är för stort och pågår under en lång tid finns det risk för inträngning av saltvatten eller andra föroreningar beroende på grundvattenförekomstens läge i förhållande till hav eller föroreningskällor.

4.2.2 Kvalitet i ytvatten – sjöar, vattendrag och hav

På nedanstående kartor (figur 4.1 och 4.2) visas den ekologiska statusen samt näringsämnespåverkan för ytvatten i Östhammars kommun. Den senare kartan (figur 4.2) är av mer intresse med avseende på påverkan från avlopp eftersom måttlig status även kan bero på fysiska förändringar. I Östhammars kommun finns en tydlig påverkan av näringsämnen i havsområdet och fjärdarna i de östra delarna av kommunen.

Figur 4.1 Ekologisk status i sjöar, kustvatten och vattendrag i Östhammars kommun. Information om statusklassning är hämtad från Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

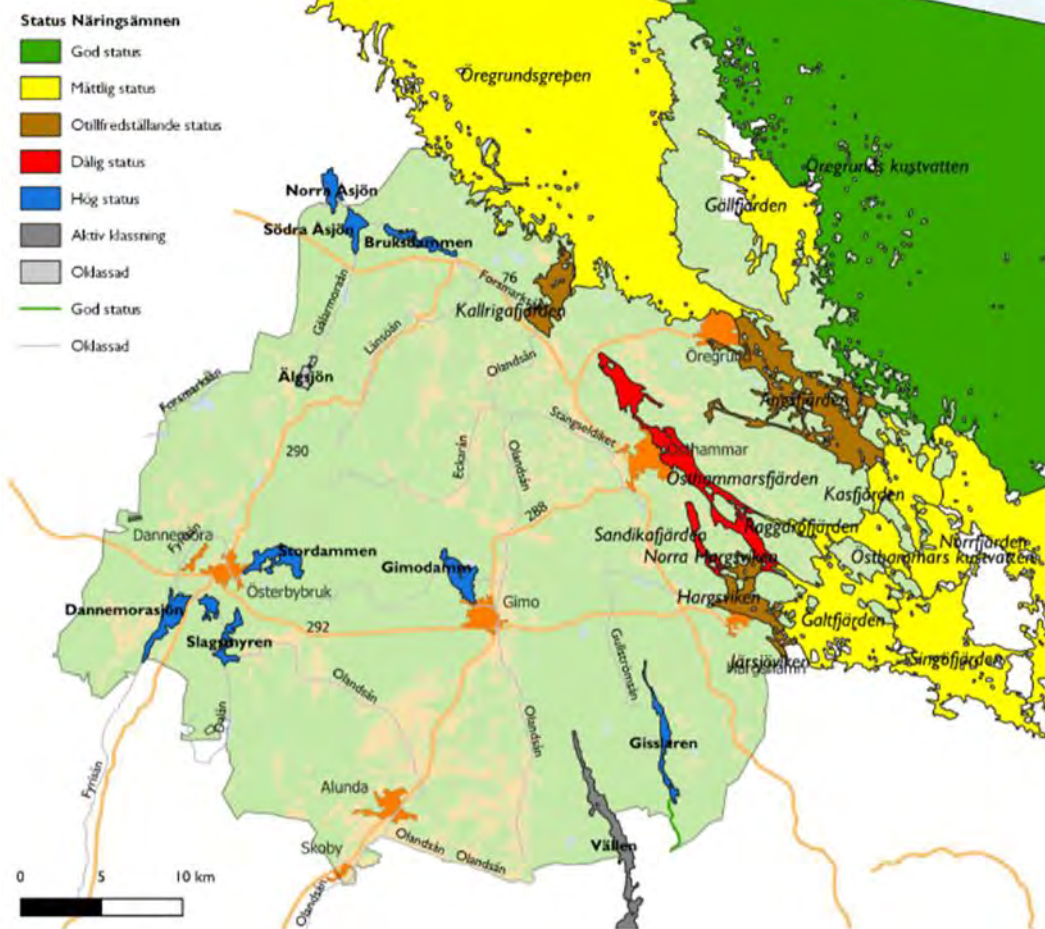
Sjöar

Sjöarna i Östhammars kommun är som regel grunda och naturligt näringsrika. Alla är påverkade av sjösänkningar, framförallt genomförda under 1800- och 1900-talet. Sänkningarna gjordes för att få mer odlingsmark, men har också en gödande effekt som påskyndar den naturliga igenväxningen. Det syns genom att sjöarna ofta har en riklig övervattensvegetation av vass eller säv. I de grundaste sjöarna uppstår ibland syrebrist under vintern. Det kan leda till att fisk och andra vattenlevande organismer dör.

Vattendrag

I de rinnande vattendragen är det ovanligt med strömmande partier. Landskapet är flackt, men bristen på strömsträckor är också ett resultat av utdikning och av att strömmande partier tagits i anspråk för att driva kvarnar och kraftverk. Kvarnar och dammar är en viktig del av kulturarvet, men blir också vandringshinder för fisk och andra vattenlevande djur i rinnande vatten. Drygt 70 procent av vattendragens längd är påverkade av rensning, dikning, utträtning och i vissa fall av kulvertering. Effekten är att vattnet rinner av snabbare, sjöarna grundar upp och våtmarkernas utbredning minskar. Naturliga processer som fångar upp näringsämnen i

Näringsämnesstatus i vatten

Figur 4.2 Näringsämnesstatus i sjöar, kustvatten och vattendrag i Östhammars kommun. Information om statusklassning är hämtad från Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

vattnet får sämre möjlighet att verka, vilket innebär att större mängder näring följer med i ytvattenflödena mot havet. En snabbare avrinning påverkar också grundvattenbildningen på ett negativt sätt.

Olandsån

Olandsån berör huvudsakligen Östhammars kommun, men i söder även Uppsala kommun. Knappt hälften av de boende inom avrinningsområdet bor i tätort. De största tätorterna som ligger inom kommungränsen är Alunda, Gimo och Hökhuvud. Ån mynnar i Kallrigafjärden som har höga naturvärden. Större delen av Olandsåns avrinningsområde är starkt dikningspåverkat. Samtliga sjöar är sänkta och flera tidigare sjöar har helt försvunnit. Markanvändningen inom avrinningsområdet består av 67 procent skogsmark, 27 procent åker- och ängsmark. En mindre del består av våtmarker och sjöar. Olandsån har måttlig ekologisk status främst beroende på övergödning och morfologi, som vandringshinder.

Forsmarksån

Forsmarksån rinner genom ett antal sjöar i Nordupplands skogsområde och mynnar i Kallrigafjärden med höga naturvärden. Nästan alla sjöar har ingått i de regleringsmagasin som

anlades under 1600- och 1700-talen, främst för Forsmarks och Lövsta bruk.

Vattendragssträckorna är alla påverkade av kanalisering och vandringshinder, vilken är den största orsaken till att ån har måttlig ekologisk status. Övergödning är generellt inte något miljöproblem i Forsmarksån, även om det finns lokal påverkan.

Fyrisån

Fyrisån är ett av de större åtgärdsområdena i Norra Östersjöns vattendistrikt. Åns huvudfåra har sin början vid Österbybruk och från de reglerade dammarna vid åns källflöden rinner den sedan via Sundbroån ned till Dannemorasjön. Därefter passerar den Uppsala stad för att sedan mynna i Mälaren. Ansträngda syrgasförhållanden präglar Fyrisåns övre delar inom Östhammars kommun. Detta beror delvis på att fallhöjden är liten, vilket även bidrar till återkommande översvämningar kring ån. Större delen av Fyrisån har måttlig ekologisk status, främst på grund av övergödning och begränsade vandringsmöjligheter för fisk.

Havsområdet

Havsområdet längs kommunens kust är en del av Östersjön. Salthalten i Östersjön avtar mot norr. De flesta vattenlevande arter mår bäst i antingen sött eller salt vatten. Det är bara ett mindre antal arter som kan fördrå Östersjöns bräckta vatten. Det gör Östersjön till en känslig marin miljö.

Längs Östhammars långa kuststräcka med en örik skärgård finns många grunda vikar som är viktiga för fiskbestånden i kustområdet och Östersjön. Dessa vikar fungerar som barnkammare för yngel med sitt varma vatten. Kustområdet har som helhet måttlig ekologisk status.

Granfjärden och Östhammarsfjärden

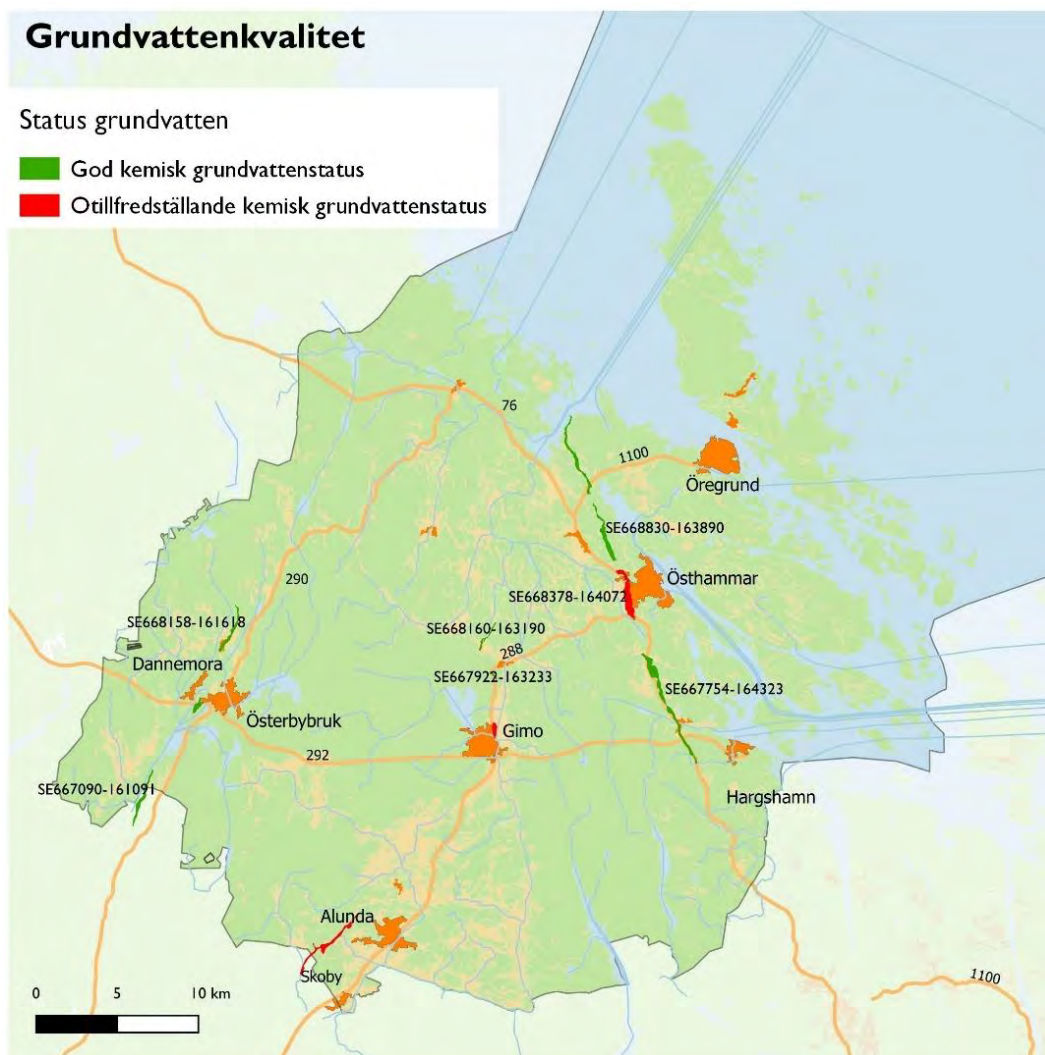
Granfjärden och Östhammarsfjärden har dålig ekologisk status som är kopplad till övergödning. Genom åren har tillflödet av näringsämnen till fjärdarna från avlopp (både från enskilda avlopp och från Östhammars reningsverk) samt markanvändning runt fjärdarna bidragit till höga halter av fosfor och kväve i vattnet. Även påverkan från utsjön har bidragit till näringshalterna. Fosfor har lagrats in i sedimenten och bidrar idag till så kallad interngödning.

4.2.3 Kvalitet och kvantitet i grundvatten

På nedanstående kartor (figur 4.3 och 4.4) visas den kvalitativa och den kvantitativa statusen för grundvattnen i Östhammars kommun.

Statusklassningarna med avseende på kvalitet (figur 4.3) visar inga större variationer mellan resurserna annat än att bekämpningsmedel påträffats i Börstilsåsen och vid Alunda och Gimo.

Vad gäller kvantitativ status (figur 4.4) så har de flesta grundvattenresurserna i Östhammars kommun otillfredsställande status.

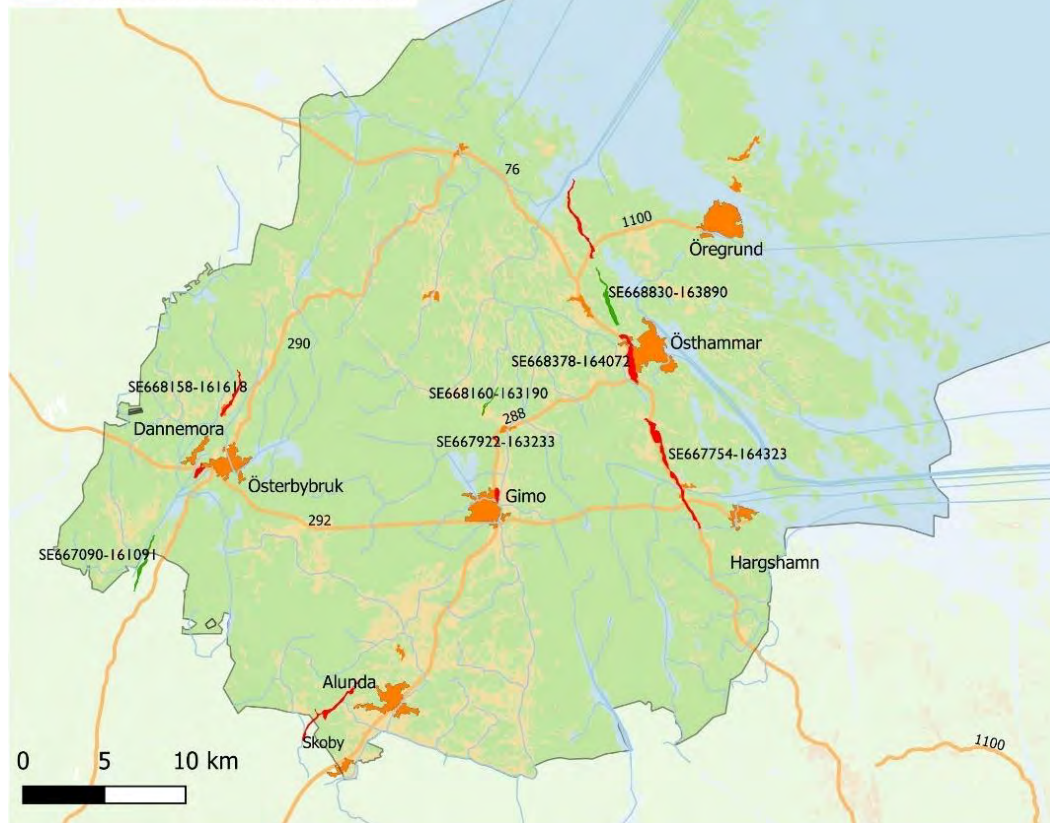
Figur 4.3 Kemisk (kvalitativ) status för grundvattenförekomster i Östhammars kommun. Information om statusklassning är hämtad från Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

Grundvattenkvantitet

Kvantitativ status

■ God kvantitativ status

■ Otillfredställande kvantitativ status

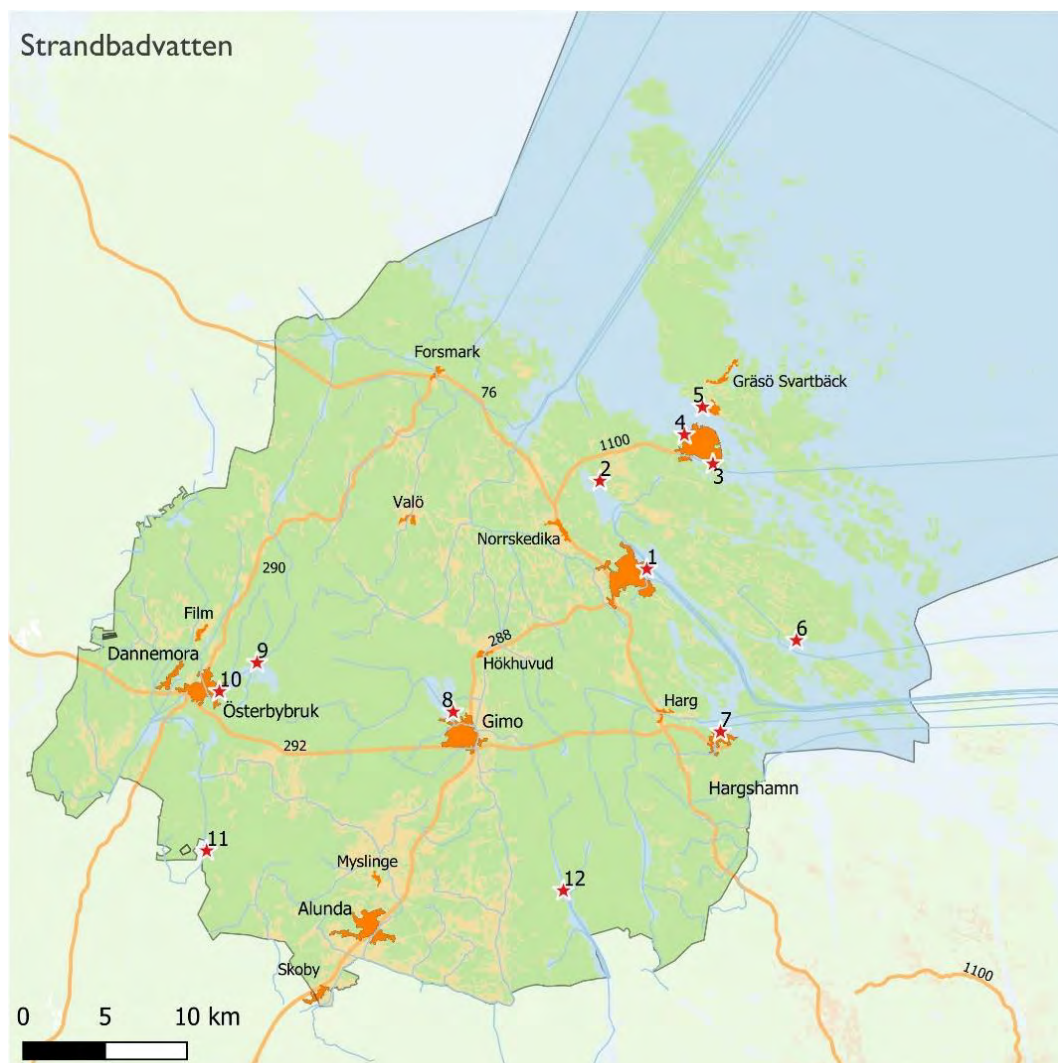
Figur 4.4 Kvantitativ status för grundvattenförekomster i Östhammars kommun. Information om statusklassning är hämtad från Vatteninformationssystem Sverige (VISS).

4.3 Strandbadvatten

I tabell 4.1 och figur 4.5 presenteras de kommunala badplatserna i Östhammars kommun. Fastighetsdrift på Sektor Verksamhetsstöd är huvudman för dessa badplatser och regelbunden provtagning sker.

Tabell 4.1 Kommunala badplatser i Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till kartan i figur 4.5.

Nr	Badplats	Recipient	Övrigt/Risker
1	Krutudden	Östhammarsfjärden	Nära Östhammars reningsverk. Grunt. Många fåglar. Återkommande höga värden av bakterier.
2	Sunds badplats	Granfjärden	Dåligt utbyte av vatten och ganska hög bostadstäthet, höga värden av bakterier 2020.
3	Sunnanöbadet	Storviken Öregrundsgrepen	Ganska hög bostadstäthet, dock inga dåliga värden av bakterier.
4	Tallparksbadet	Öregrundsgrepen	Bättre vatten som dock kan påverkas av algblomning från nordliga vindar.
5	Gräsöbaden	Öregrundsgrepen	Bättre vatten som dock haft dåliga värden av bakterier.
6	Älvsnäs friluftsbad	Raggaröfjärden	Bara fina värden, mer som öppet hav.
7	Hargshamns friluftsbad	Hargsviken	Bara fina värden, mer som öppet hav. Algblomning 2018.
8	Gimobadet	Gimo damm	Bara fina värden.
9	Aspobadet	Stordammen	Har haft höga värden som troligen berodde på felaktig provtagning.
10	Simbadets camping och bad	Stordammen	Ok värden. Högre risk än Aspobadet med avseende på boendetäthet och camping.
11	Rastsjön	Rastsjön	Bara fina värden.
12	Vällenbadet	Vällen	Bara fina värden. Algproblem 2019.

Figur 4.5 Kommunala badplatser i Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till information i tabell 4.1.

4.4 Vattenresurser

Berggrunden i Östhammars kommun består till största del av gnejsiga bergarter.

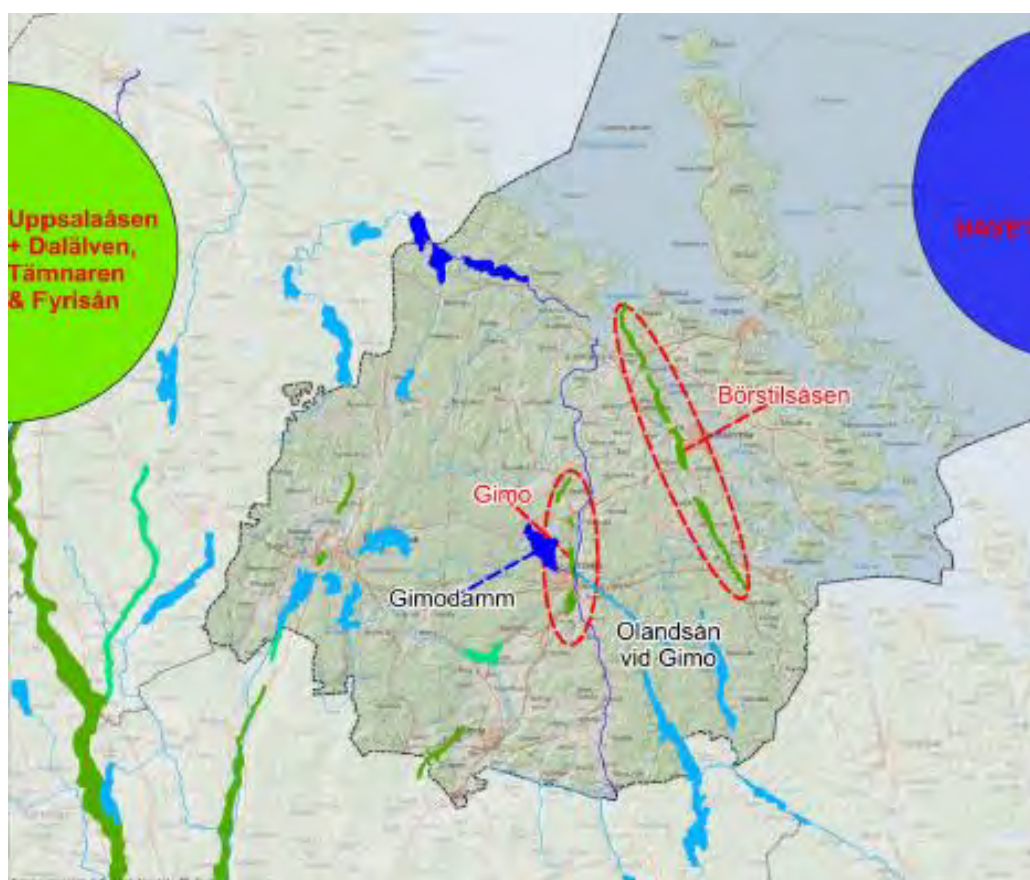
De ytvattenförekomster som finns har i regel begränsad vattenföring och/eller dålig vattenkvalitet, vilket begränsar möjligheten till ytvattenuttag. Möjligheterna att ta ut vatten ur berggrunden är också begränsade och det finns en generell risk för höga kloridhalter i området. Isälvsavlagringarna utgör de viktigaste grundvattenresurserna i kommunen.

Inom kommunen förekommer ett par mindre isälvsavlagringar varav Börstilsåsen är den största. Grundvattenmagasinen är dock små och den magasinierande förmågan är begränsad vilket gör grundvattenmagasinen mycket känsliga för torrare perioder.

I Östhammar kommun baseras den kommunala vattenförsörjningen till största del på grundvattenuttag, men tillgången till grundvatten är begränsad.

Att förstärka grundvattenbildningen genom konstgjord infiltration inom Östhammars kommun har beaktats. De naturgivna förutsättningar för konstgjord grundvattenbildning där ytvatten av god kvalitet och av tillräcklig mängd finns i närhet av isälvsavlagring med god magasinerande förmåga är mycket begränsade. Det är främst vid Gimo som förutsättningarna finns. Dock är kvaliteten på ytvattnet av sådan karaktär att rening krävs innan infiltration och grundvattenmagasinen små.

Nedanstående karta (figur 4.6) är hämtad ur Östhammars kommuns vattenförsörjningsplan för den kommunala vattenförsörjningen från 2018. Kartan illustrerar översiktligt de för kommunen viktigaste vattenresurserna.

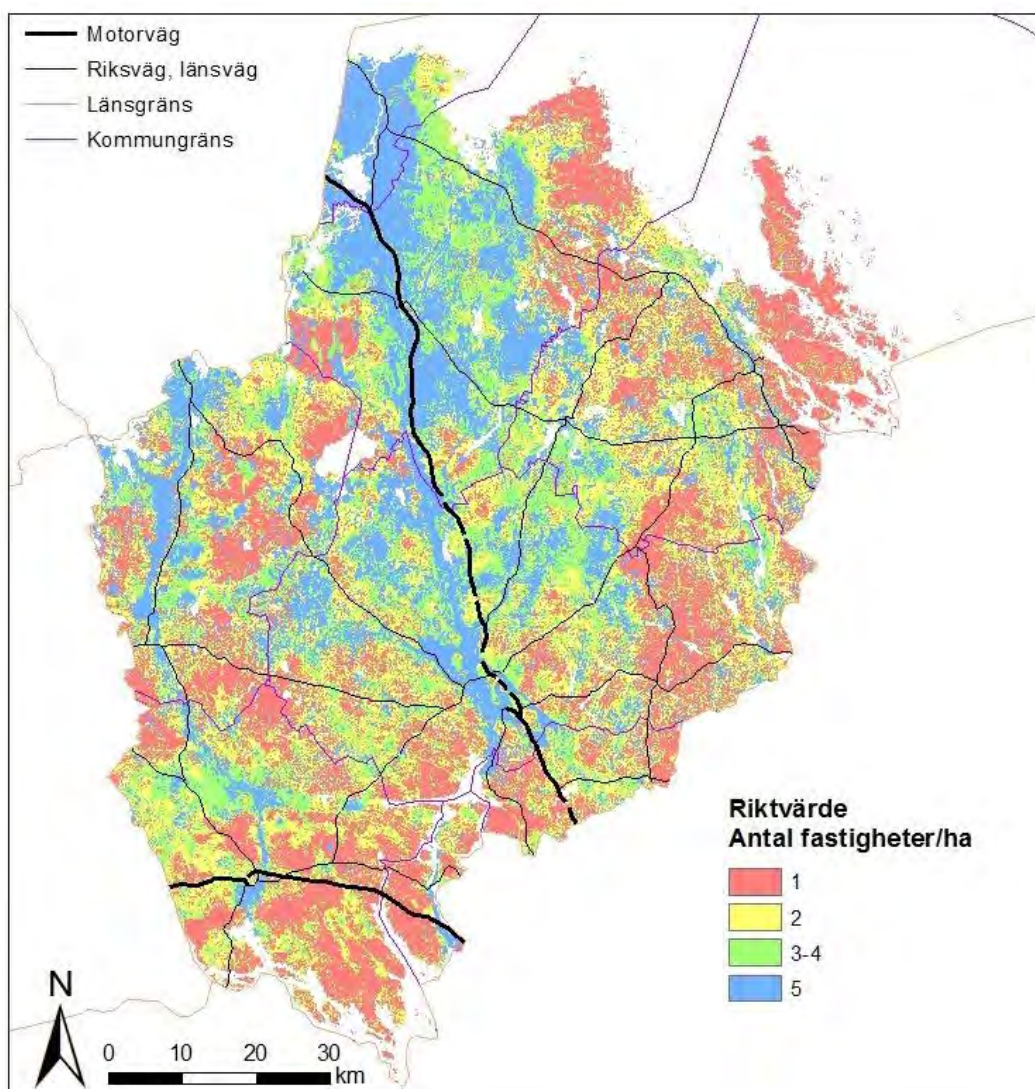

Figur 4.6 Utvecklingsbara vattenresurser. Karta från Östhammars kommuns vattenförsörjningsplan.

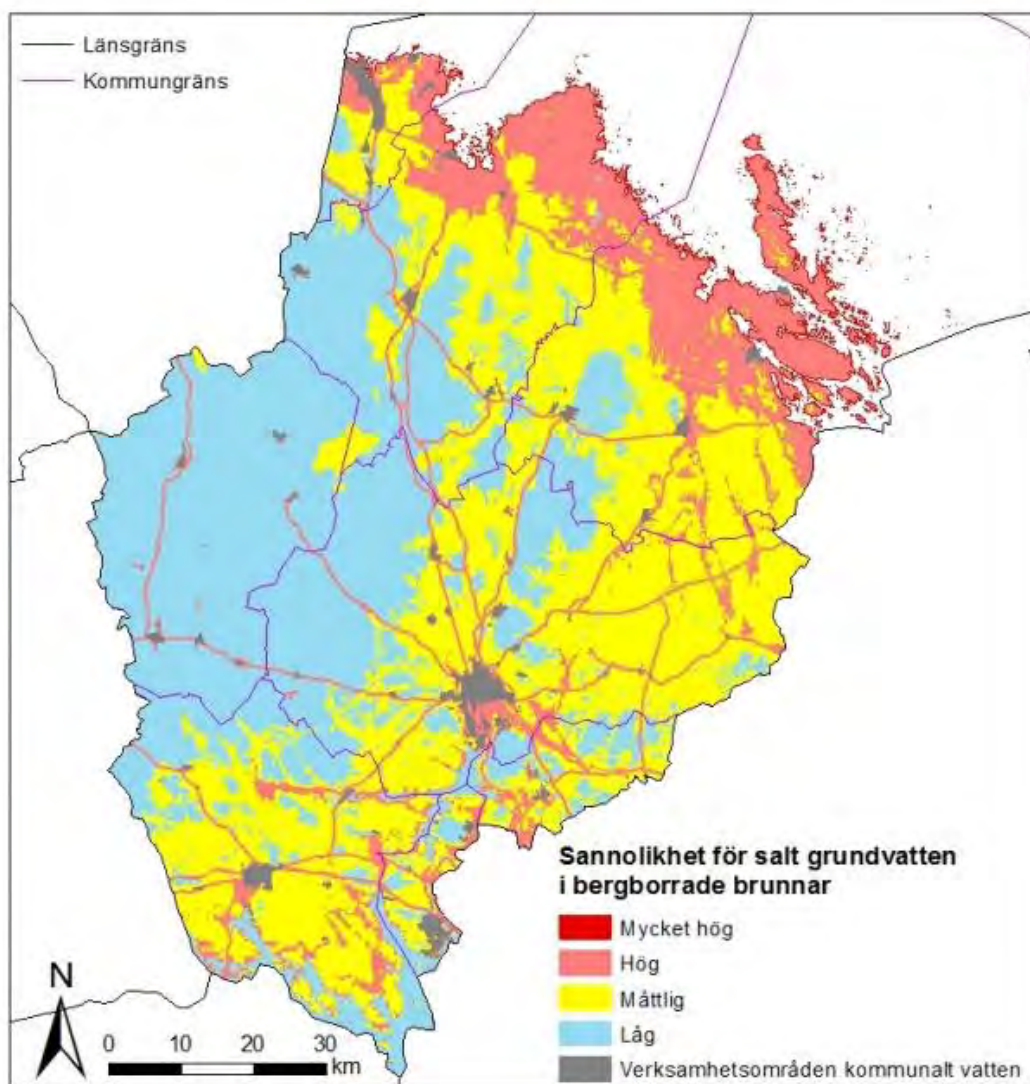
Inom ramen för vattenförsörjningsplanen identifierades alla vattenresurser inom kommunen men även i närliggande kommuner. Resurserna bedömdes utifrån uttagspotential, vattenkvalitet och om de redan är ianspråktagna. De vattenresurser som bedömdes intressanta för den kommunala vattenförsörjningen är följande:

- **Ytvattenresurser.** De ytvatten med störst potential för vattenuttag är Bruksdammen, Gimodammen och Olandsån samt havet (Öregrundsgrepen). Samtliga har dock en kvalitet som kräver omfattande rening för att kunna nyttjas som råvatten till dricksvattenförsörjning.

- **Grundvattenresurser.** De grundvattenresurser med störst potential är Börstilsåsen samt Uppsalaåsen och Vattholmaåsen utanför kommungränsen. Kvalitetsproblem förekommer med bland annat klorid och sulfat. Vid låga grundvattennivåer, av naturliga skäl eller på grund av överuttag (uttag som överskrider den magasinerade förmågan), finns risk att djupare och salt grundvatten når uttagsbrunnar.
- **Enskild försörjning.** Uttagsmöjligheterna ur jordlagren utanför isälvsavlagringarna är begränsade på grund av små jorddjup vilken medför mycket begränsad magasineringsförmåga (se figur 4.7). Uttagsmöjligheterna ur berggrunden är begränsade och kapaciteten för borrhade bergbrunnar är låg, samtidigt som risken för saltvatteninträngning är hög (se figur 4.8).

Figur 4.7 Riktvärden avseende fastighetstäthet som är beroende av enskild dricksvattenförsörjning i Uppsala län. Kartan är hämtad från rapporten "Bedömning av grundvattentillgång för enskild vattenförsörjning i Uppsala län" (SGU-rapport 2019:09).

Figur 4.8 Sannolikhet för salt grundvatten i bergborrade brunnar i Uppsala län. Kartan är hämtad från rapporten "Bedömning av grundvattentillgång för enskild vattenförsörjning i Uppsala län" (SGU-rapport 2019:09).

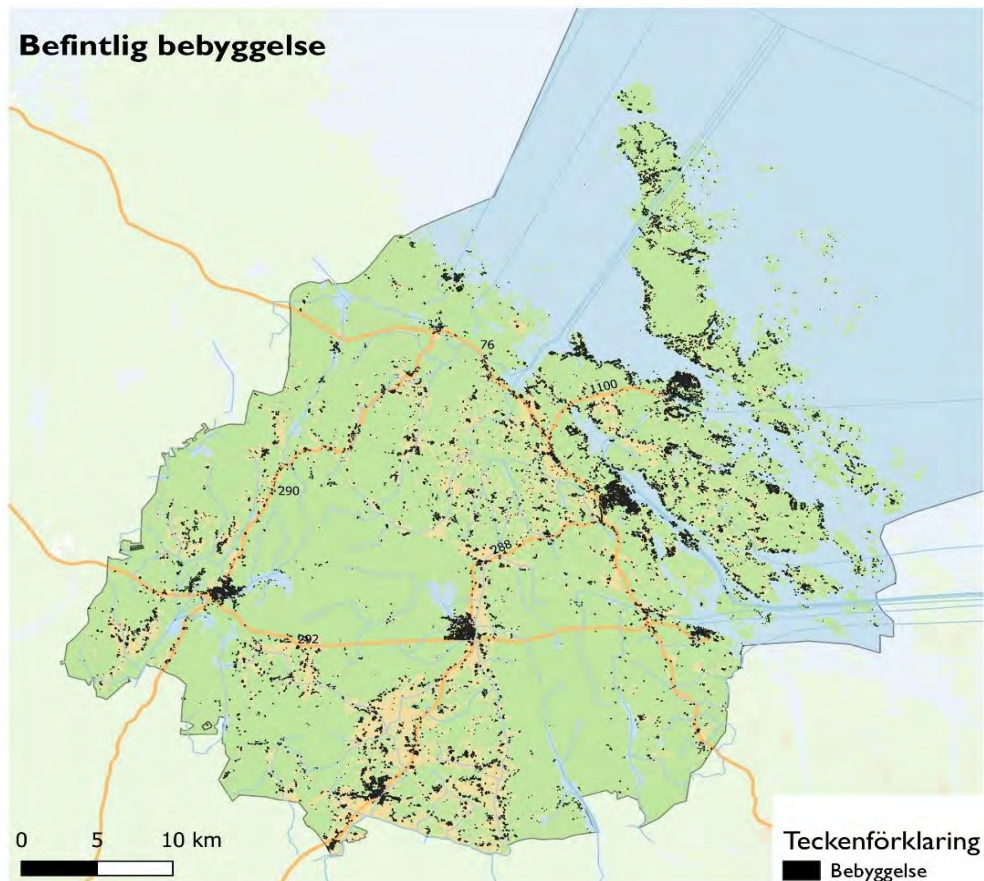
5 Bebyggelseutveckling

5.1 Befintlig bebyggelse

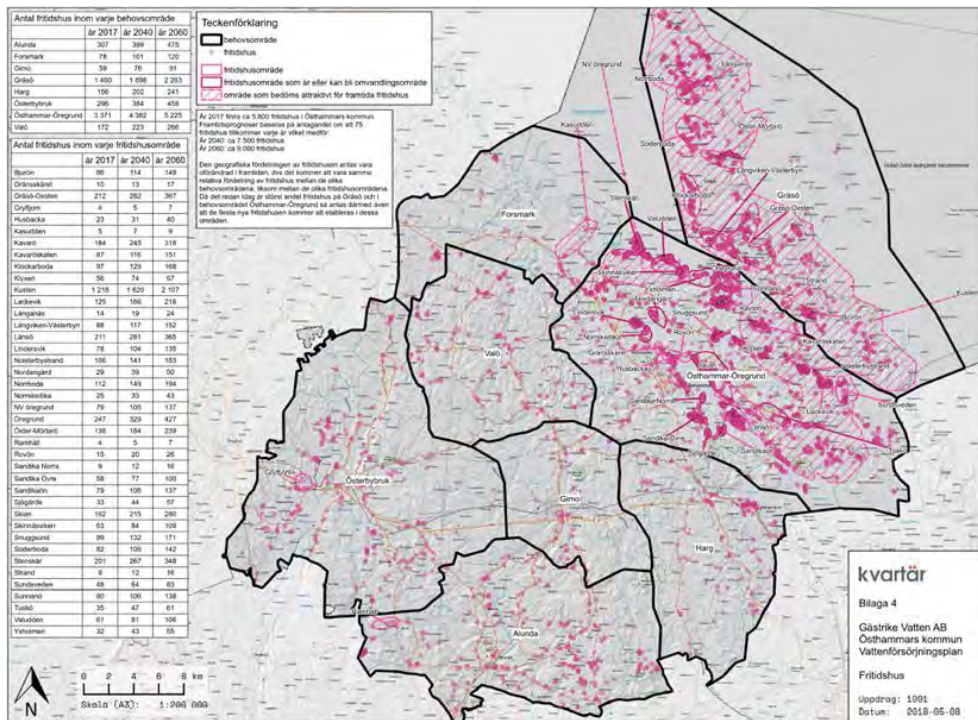
5.1.1 Permanentboende och fritidshusbebyggelse

Östhammars kommun är belägen i nordöstra Uppland och har en befolkning av cirka 22 350 personer. Under sommaren nästan fördubblas invånarantalet då många deltidsboende kommer till sina fritidshus. Av den totala bostadsstocken används cirka 60 procent för permanentboende och omkring 40 procent för fritidsändamål. I figur 5.1 visas befintlig bebyggelse i Östhammars kommun.

Fritidsbebyggelse började etableras i kommunen under 1940-talet. På 1950- och 1960-talet byggdes flera större fritidshusområden, framförallt längs kusten (figur 5.2). Ett 20-tal av kustens fritidsområden är mycket tätt bebyggda och innehåller fler än 50 fritidshus. En omvandling till helårsboende i större skala pågår i flera fritidsområden som ligger i anslutning till Östhammar och Öregrund.

Figur 5.1 Befintlig bebyggelse i Östhammars kommun.

Figur 5.2 Fritidshusområden i Östhammars kommun. Karta från Östhammars kommuns vattenförsörjningsplan.

5.1.2 Tätorter/Serviceorter

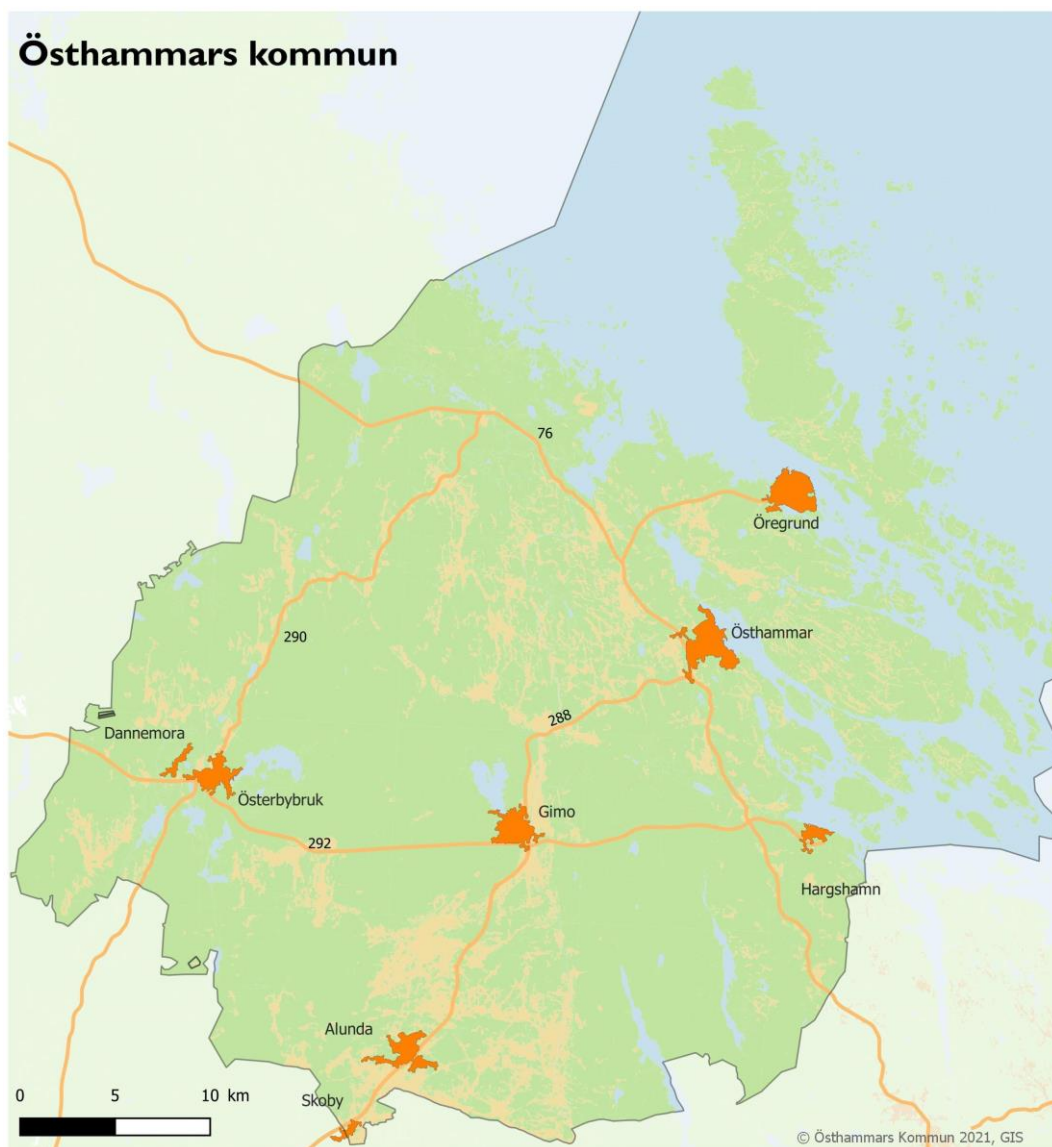
Mer än hälften av kommunens invånare (cirka 60 procent) bor i någon av de fem större tätorterna (serviceorterna) Alunda, Gimo, Öregrund, Österbybruk eller Östhammar (figur 5.3 och tabell 5.1).

Utöver de fem serviceorterna finns det i kommunen mindre orter. För närvarande bor cirka 7 procent av kommunens invånare i dessa orter. Störst är tätorten Hargshamn med 291 invånare (2021-06-30). Därutöver finns småorterna Dannemora, Ekeby, Film, Forsmarks bruk, Gräsö kyrktrakt, Hargs bruk, Hökhuvud, Norrskedika, Skoby, Söderboda och Valö.

En tredjedel av kommuninvånarna bor på landsbygden. I det småkuperade landskapet ligger husen ofta i lite högre lägen, samlade i mindre eller större grupper. Det finns permanentboende utspridda över nästan hela kommunen.

Tabell 5.1 Befolkning i de fem större tätorterna (serviceorterna) i Östhammars kommun (2021-06-30).

Serviceort	2021
Alunda	2 505
Österbybruk	2 347
Gimo	2 779
Östhammar	4 826
Öregrund	1 572

Figur 5.3 Tätorter i Östhammars kommun.

De västra delarna av Östhammars kommun

Tätorterna Alunda och Österbybruk är belägna i kommunens västra delar.

Alunda har en befolkning på 2 505 invånare (2021-06-30) som utgör cirka 12 procent av Östhammars kommuns totala befolkning. Flerfamiljshus finns framförallt runt centrum och busstationen. Resten av Alunda består av flera olika villaområden och områden med gruppbyggda parhus.

Österbybruk har en befolkning på 2 347 invånare (2021-06-30) som utgör cirka 11 procent av kommunens totala befolkning. Den moderna tätorten har framförallt anlagts norr om herrgården. I början av 1900-talet och fram till 1950-talet byggdes nya småhusområden i Österbybruk. Under 1960- och 1970-talet byggdes flerfamiljshus och då planlades större områden både öster och väster om centrum. Efter 1980-talet har bebyggelseexpansionen fortsatt öster och väster om centrum.

De centrala delarna av Östhammars kommun

Gimo, som geografiskt är centralt placerat i Östhammars kommun, har en befolkning på 2 779 invånare (2021-06-30) som utgör cirka 13 procent av Östhammars kommuns totala befolkning. Gimo växte som mest under 1960- och 1970-talet. Många av ortens villaområden och flerbostadshus kring Gimo centrum uppkom under denna period. Under 1980-talet tillkom några områden med gruppbyggda radhus och flerbostadshus väster om centrum.

De östra delarna av Östhammars kommun

I de östra delarna av kommunen, vid kustbandet finns de två tätorterna Öregrund och Östhammar.

Östhammar är kommunens största tätort med ett invånarantal om 4 826 (2021-06-30) som utgör cirka 22 procent av kommunens totala befolkning. Den första stadsplanen är från år 1878, bebyggelsen organiserades då i rektangulära kvarter med rätlinjiga gator. Östhammar växte mot norr och söder utanför stadskärnan. Från 1920-talet till 1950-talet pågick en försiktig expansion av staden, framförallt norrut, med egnahemsbebyggelse inspirerad av den engelska trädgårdsstaden. Från slutet av 1960-talet fram till början av 1980-talet expanderade Östhammar kraftigt. Då byggdes många nya villor och åtskilliga flerfamiljshus och staden expanderade i alla riktningar.

Öregrund har ett invånarantal på 1 572 (2021-06-30) som utgör cirka 7 procent av kommunens totala befolkning. Många av de större trähusen i stadskärnan byggdes under badortsepoken och huvuddelen av bebyggelsen i Öregrunds centrala delar är från 1800- och 1900-talet. Fram till 1970-talet utvecklades Öregrund framförallt kring hamnen, med sammanhållen låg bebyggelse och viss spridning av villabebyggelse längs Västergatan mot sydväst. 1960- och 1970-talet blev en expansionsperiod då nya villaområden och flerbostadshus byggdes öster om stadskärnan. Flera utbyggnadsområden har öppnats mot söder och väster.

5.1.3 Verksamheter

I kommunen finns flera vattenkrävande industrier och verksamheter, både inom och utanför kommunalt verksamhetsområde.

Förmodade stora vattenförbrukare inom verksamhetsområdet är Hargs Hamn AB (och företag som verkar inom hamnområdet), Gimo Verkstadsteknik, Sandvik Coromant, Industrihydraulik Sweden AB, Swerock AB, Stora Risten Fisk AB, Skadeservice AB, Relita och Österby gjuteri AB.

Utanför verksamhetsområde är den största förbrukaren troligen kärnkraftverket, Forsmark kraftgrupp AB, som har egen vattenförsörjning. Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) planerar för bygge av slutförvar för använt kärnbränsle samt en utbyggnad av slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall. Stora mängder kylvatten kommer att behövas för bergarbeten. SKB har påbörjat en process för att söka tillstånd för uttag och avsättning av havsvatten. Även Sandvik Coromant i Gimo har delvis egen vattenförsörjning.

Större jordbruk, skolor, restauranger och storkök är andra verksamheter som bedöms förbruka relativt stora vattenmängder. Det gäller även sportanläggningar, såsom idrotts- och simhallar samt kommunens två golfbanor, Öregrunds golfklubb och Olandsbygdens golfklubb. Golfklubbarna ligger utanför verksamhetsområdet medan de flesta andra idrotts- och simhallar ligger inom verksamhetsområdet.

Sektor Samhälle bedömer att det finns behov av att utöka tillsynen på dessa verksamheters vattenanvändning för att identifiera och minska eventuellt vattenslöseri.

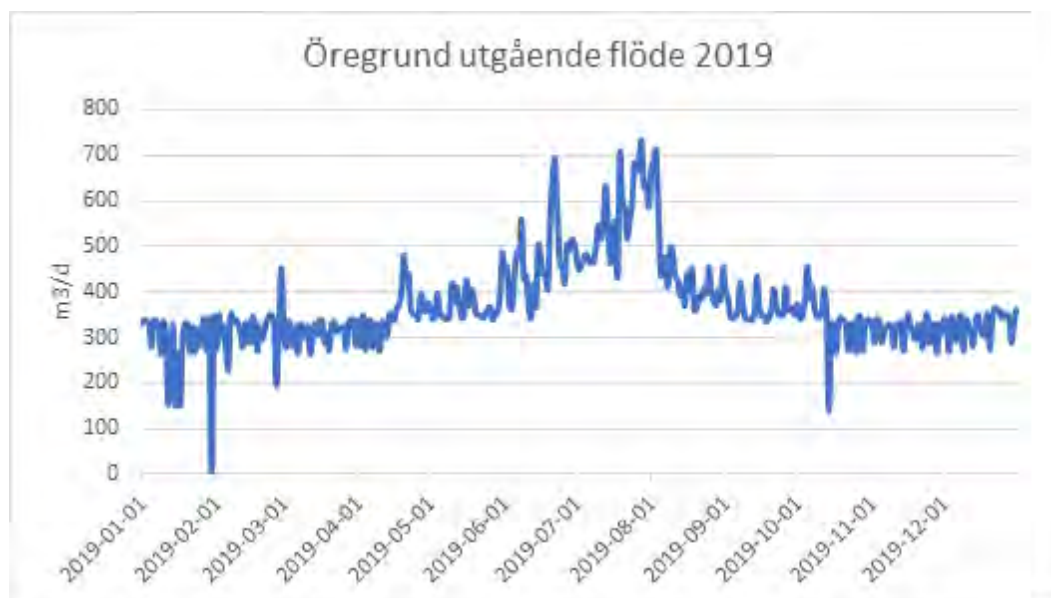
Utanför kommunen finns Holmen Paper pappersfabrik i Hallstavik, som påverkar kommunen då de har tillstånd för vattenuttag från Skeboån.

5.1.4 Tillgång och behov – vattenresurser

Östhammars kommun har en stor andel sommarboenden och invånarantalet fördubblas i vissa orter under sommartid. Vattenbehovet är som störst samtidigt som vattentillgången i grundvattenmagasinen är som minst.

Vattenbrist råder framförallt i kustområdena i de östra delarna av kommunen. Inom tätortsområdena är behovet av vatten idag redan i nivå med eller överskrider vad grundvattenmagasinen klarar av att leverera. Baserat på bedömning av hela kommunen bedöms vattenbehovet för dricksvatten vara störst i Alunda, Östhammar och Öregrund.

I figur 5.4 illustreras det varierande vattenbehovet under året i de östra delarna av kommunen genom vattenproduktionen på Öregrunds vattenverk.

Figur 5.4 Vattenproduktion i Öregrunds vattenverk under 2019. Produktionen är ungefär dubbelt så stor under sommaren som under vintern.

Befintliga grundvattenresurser inom kommunen är små vilket gör att de endast kan magasinera små mängder grundvatten. Att grundvattenresurserna är små gör att de inte räcker till för det behov som finns idag vilket speciellt visas genom bristande grundvattenkvalitet samt att vattenförsörjningen blir extra känslig vid torra perioder och vid hög vattenanvändning. Nedan sammanfattas de varierande förutsättningarna för uttag av vatten inom de olika delarna av kommunen.

De västra delarna av Östhammars kommun

Grundvattenförekomsterna i området är små. Vattentillgången i Alunda är lokalt otillräcklig för framtida behov. Relikt salt grundvatten förekommer. Förhållandena är något bättre för Österbybruk.

Genom ett samarbete med Tierps kommun byggs en vattenledning från Örbyhus i Tierps kommun via Österbybruk och vidare till Alunda. Vattenledningen, som planeras att tas i drift under 2021, kommer att säkra vattenbehovet för Alunda och Österbybruk.

Jordbrukets behov av vatten är störst i de västra delarna av kommunen. Här finns dock vattendrag som sannolikt kan fungera bra till både bevattning och dricksvatten för djuren.

De centrala delarna av Östhammars kommun

I Gimo finns förutsättningar för att förstärka grundvattenbildningen något genom infiltration av ytvatten. Befintliga ytvatten har dock begränsade uttagsmöjligheter på grund av befintliga tillstånd för uttag samt har en kvalitet som kräver att vattnet renas innan infiltration.

De östra delarna av Östhammars kommun

Behovet av att stärka upp och säkra dricksvattenförsörjningen för nuvarande behov är stort i samtliga områden efter kusten i Östhammars kommun. Dagens vattentäkter kan inte magasinera tillräcklig mängd för att täcka behoven, speciellt inte nederbördsfattiga år. Detta får som följd att både råvattnet och det renade dricksvattnet får en sämre vattenkvalitet. Utredningar pågår för att på kort sikt förbättra dricksvattnets kvalitet. På längre sikt krävs förutom en förbättrad kvalitet även mer vatten.

Det är i dagsläget inte möjligt att öka uttagen ur den del av Börstilsåsen som används för Östhammars kommunala vattenförsörjning. Hela Börstilsåsen kan dock utredas för att undersöka om kompletterande grundvattenuttag är möjliga.

För att klara det framtida behovet i de östra delarna av Östhammars kommun måste ytvattenalternativ fortsätta utredas samt möjligheten till anläggning av ett avsaltningssystem.

Sammanfattning

Vattenresurserna i jämförelse med vattenbehovet inom Östhammars kommun kan sammanfattas enligt nedan:

- De lokala vattenresurserna är otillräckliga.

- Det stora antalet fritidshus i områdena Gräsö och Östhammar-Öregrund medför ett stort vattenbehov i de östra delarna av kommunen där vattenbristen är som störst. Vattenbehovet överstiger kraftigt potentiella och eventuella vattenresurser.
- Inom tätortsområdena är behovet av vatten idag redan i nivå med eller överskrider vad magasinerna klarar av att leverera. För Alunda och Österbybruk finns dock en lösning med vattenledning från Tierps kommun.
- Även om utveckling sker av befintliga grundvattenresurser, så kommer behoven i framtiden att överskrida tillgången, eventuellt undantaget Gimo, där konstgjord grundvattenbildning med ytvatten bedöms möjlig.

5.2 Framtida bebyggelse

5.2.1 Ur översiktsplanen: Kommunens strategi för bebyggelseutveckling

I kommunens strategi för bebyggelseutveckling i översiktsplanen från 2016 lyfts att ny bebyggelse på landsbygden i första hand ska etableras i anslutning till befintliga bebyggelsegrupper längs starka kommunikationsstråk. Det ska också planeras för byggklara tomter i en turordning anpassad till serviceorterna.

Några av de andra strategierna för bebyggelseutveckling i översiktsplanen från 2016 är:

- Stärka serviceorternas roll i den lokala bygden och öka samarbetet orterna emellan för utökad service.
- Profilerar orterna och utveckla deras attraktiva värden. Småskaligheten och respektive orters karaktär ska tas till vara.
- Utveckla stadsbyggnadskvaliteterna genom att komplettera inåt och avgränsa utåt.
- Skapa attraktiva centrumområden med bred service och god kollektivtrafik.
- Skapa en balanserad blandning av grönområden, mötesplatser och bebyggelse och utveckla ortens stadsbild.
- Binda samman viktiga målpunkter inom orten med gång- och cykelnät.
- Utveckla den sociala miljön med tillgängliga och attraktiva allmänna platser.
- Separera miljöstörande industri från övrig funktionsblandad bebyggelse och omlokalisera miljöstörande verksamhet från attraktiva boendelägen/handelsområden.
- Orterna behöver växa inåt och bli tätare, med en lagom blandning av grönområden, handel, bostäder, kontor och mötesplatser i de centrala delarna.

5.2.2 Förväntad/önskad befolkningsutveckling

Serviceorterna i kommunen (Alunda, Gimo, Österbybruk, Öregrund och Östhammar enligt översiktsplanen från 2016) är utpekade utredningsområden med närhet till kommunens viktiga vägar. Dessa utredningsområden är de som i framtiden kan tänkas utgöra nya exploateringsområden i kommunen. Enligt kommunens strategi ska i första hand förtätning av de olika serviceorterna prioriteras. I arbetet med den nya översiktsplanen har en workshop genomförts med kommunstyrelsen för att identifiera var nämndens politiker anser att de olika serviceorterna ska utvecklas. Resultatet blev att samtliga serviceorter fortsatt ska utvecklas i närhet till tidigare nämnda kommunikationsstråk. Prioriteringsordningen för framtida exploatering följer kommunens strategi att utveckla i de orter där efterfrågan är störst. Alunda, Östhammar och Öregrund är de serviceorter där efterfrågan är störst och därmed de serviceorter som prioriteras. Östhammars kommuns ambition är en stark tillväxt i Alunda.

Kommunens befolkningsutveckling har under de senaste åtta åren varierat mellan 50 och 250 personer i nettotillväxt per år. Styrande är ofta produktionen av bostäder som de senaste åren har sjunkit i antal och därmed påverkat befolkningstillväxten.

I den nuvarande tillväxtstrategin ligger målet för nettotillväxten på 100 personer per år. Ett arbete med att ta fram en ny tillväxtstrategi pågår. Strategin lägger grunden för det kommande arbetet med att förbättra Östhammars kommuns befolkningsutveckling.

5.2.3 Framtida exploatering

Hela kommunen

Tabell 5.2 samt figur 5.5 visar pågående och nyligen antagna detaljplaner i Östhammars kommun. Om den bebyggelseutveckling som dessa planer omfattar genomförs fullt ut förväntas det leda till en befolkningsökning på mellan 800-1 000 personer till år 2030⁶. Detta omfattar både permanentboende, fritidshus och verksamheter. Befolkningsökningen har beräknats schablonmässigt baserat på hur många som genomsnittligen bor i småhus samt flerbostadshus enligt Statiska centralbyråns (SCB) statistik om hushållens boende (2017).

I översiktsplanen finns det ytterligare områden som är utpekade för framtida bebyggelseutveckling. Det är i dagsläget svårt att säga i vilken utsträckning dessa områden kommer att exploateras men det finns ett exploateringsstryck framförallt i Alunda och i de östra delarna av kommunen. Utöver ny bebyggelse kan befolkningsökning förväntas i så kallade omvandlingsområden det vill säga när fritidshus omvandlas till permanentboende.

Enligt SCB:s befolkningsprognoser för Östhammars kommun förväntas kommunens befolkning ha ökat till 23 740 år 2030, vilket innebär en ökning med cirka 1 400 personer.

⁶ Ytterligare detaljplaner kan förväntas tillkomma innan 2030.

Tabell 5.2 Pågående och nyligen antagna detaljplaner i Östhammars kommun. Numrering hänvisar till kartorna i figur 5.5–5.12.

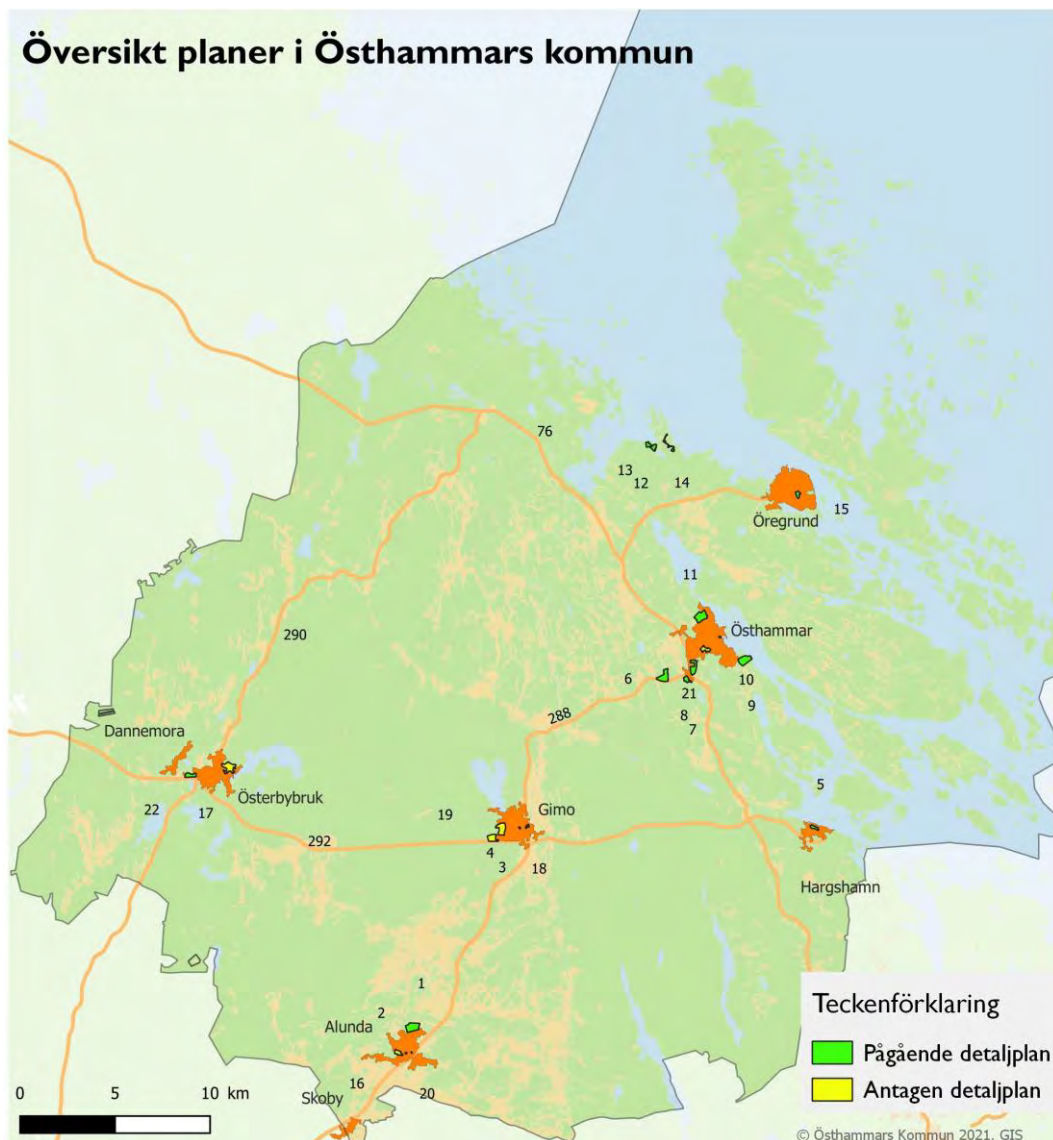
Nr	Området	Geografisk lokalisering i förhållande till befintligt verksamhetsområde (vo)	Typ av plan	Övrigt	Antal	Önskad inflyttning
1	Björnhålsskogen 2, Alunda	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Var. boendeformer	70-90 bostäder	2025 - 2030
2	Torpvägen, Alunda	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Lgh	1 lgh-hus, storlek ej beslutad	2024
3	Vattentornet, Gimo	Innanför vo	Antagen detaljplan	Lgh, inte utbyggd ännu	Ca 10-15 bostäder	2023
4	Bytespunkt Gimo	Delvis innanför vo	Pågående detaljplan	Ev. ett kvarter med bostäder	1-2 lgh-hus	2025
5	JACO Hargshamn	Innanför vo	Pågående detaljplan	Expans. av befintligt ind.omr.	Ca 1,5 ha ny byggrätt	2022
6	Börstils industriområde	Utanför vo	Pågående detaljplan	Nytt ind.omr.	10-15 ind.fgh.	2025 - 2030
7	Börstil 1:19	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Villor	Ca 20 villor	2025 - 2030
8	Börstils handelsområde		Pågående detaljplan	¹		2025 - 2030
9	Sandika Norra	Utanför vo	Pågående detaljplan	Bostäder, blandad upplåtelseform	70 - 90 bostäder i var. boendeform	2025 - 2030
10	Sjöblick Östhammar	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Lgh	Ca 50 lgh-er	2025 - 2030
11	Ed 2 Östhammar	Utanför vo	Vilande detaljplan	Oklart ²	Ej klart	2025 - 2030
12	Snesslinge 12:126	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 15 bostäder	2025 - 2030
13	Snesslinge 12:225	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 15 bostäder	2025 - 2030

14	Stenskar 1:1	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 10 bostäder	2023
15	Öregrund 148:11	Utanför vo	Pågående detaljplan	Ej bestämt hur många bostäder	Ej klart	2025 - 2030
16	Prästgårdshöjden	Utanför vo (nära anslutning)	Antagen detaljplan		Ca 180 bostäder	2022
17	Klockarbacken Österbybruk	Utanför vo (nära anslutning)	Antagen detaljplan		Ca 80 bostäder	2022
18	Älgvägen Gimo	Utanför vo	Antagen detaljplan	Redan bebyggd men det finns byggrätt kvar	Ca 50 kvar	2023
19	Blåbärsvägen Gimo	Utanför vo	Antagen detaljplan			2024
20	Marma 3:14 Centrumvägen	Innanför vo	Antagen detaljplan	Blandat bostad/ centrum/vård		2022
21	Kristinelund	Delvis innanför vo	Antagen detaljplan	10 ha mark	Oklart	2022
22	Österbybruk, Harvik	Delvis innanför vo	Pågående detaljplan	Bostäder	Ca 10 bostäder	2023
Summa					800-1 000 ³ personer	

¹ Plats för 6 handelsverksamheter med cirka 3 000–4 000 m² byggrätt i varje av de 6 delområdena.

² Oklart hur mycket som kan exploateras på grund av häckningsplats för hägrar i området.

³ Summan har beräknats schablonmässigt baserat på hur många som genomsnittligen bor i småhus samt flerbostadshus enligt SCB:s statistik om hushållens boende (2017).

Figur 5.5 Pågående och nyligen antagna detaljplaner i Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till information i tabell 5.2–5.5.

De västra delarna av Östhammars kommun

Tätorterna Alunda och Österbybruk är belägna i kommunens västra delar. Alunda är en av de serviceorter där efterfrågan på ny bebyggelse är störst i kommunen och därmed en av de serviceorter som prioriteras. Kommunens ambition är en stark tillväxt i Alunda.

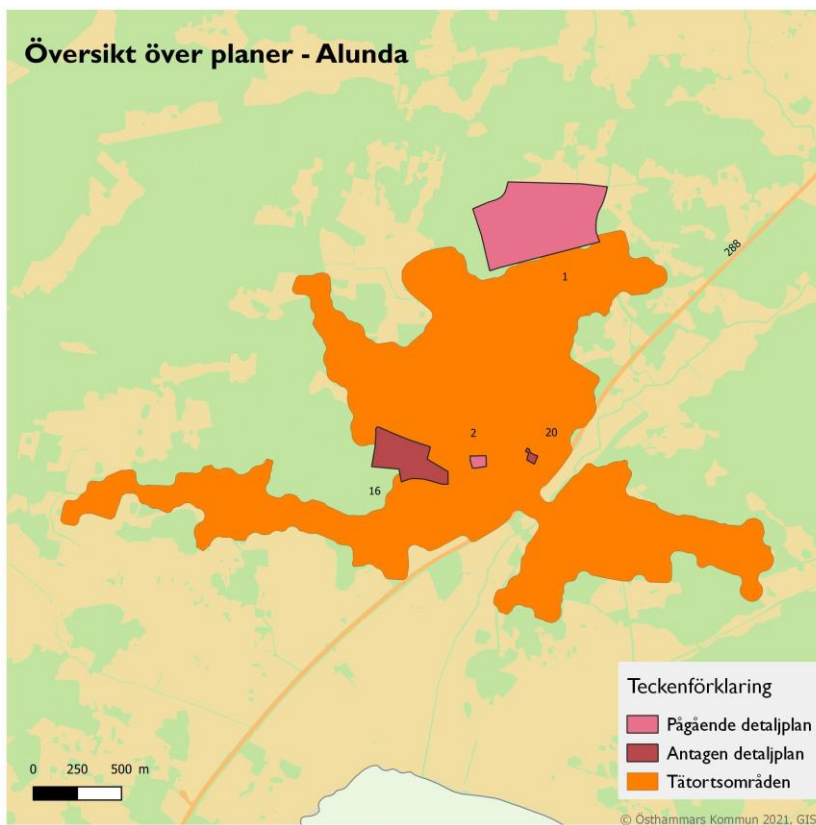
Enligt SCB:s befolkningsprognoser för Alunda och Österbybruk förväntas befolkningen i de båda tätorterna öka till 2 834 respektive 2 784 personer till år 2030, vilket innebär en ökning med cirka 300 respektive 400 personer. Kommunens målsättning för Alunda med omnejd är dock att den orten enskilt ska växa med 1 000 personer till år 2035⁷, vilket kan innebära en större ökning än vad som i dagsläget är prognostiserat.

⁷ Enligt kommunfullmäktiges mål för utvecklingen av Alunda (KF 2021-06-15, § 94).

Tabell 5.3 samt figur 5.6 och figur 5.7 visar pågående och nyligen antagna detaljplaner i de västra delarna av Östhammars kommun.

Tabell 5.3 Pågående och nyligen antagna detaljplaner i de västra delarna av Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till kartorna i figur 5.5–5.7.

Nr	Området	Geografisk lokalisering i förhållande till befintligt verksamhetsområde (vo)	Typ av plan	Övrigt	Antal	Önskad inflyttning
1	Björnhålsskogen 2, Alunda	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Var. boendeformer	70 - 90 bostäder	2025 - 2030
2	Torpvägen, Alunda	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Lgh	1 lgh-hus, storlek ej beslutad	2024
16	Prästgårdshöjden	Utanför vo (nära anslutning)	Antagen detaljplan		Ca 180 bostäder	2022
17	Klockarbacken Österbybruk	Utanför vo (nära anslutning)	Antagen detaljplan		Ca 80 bostäder	2022
20	Marma 3:14 Centrumvägen	Innanför vo	Antagen detaljplan	Blandat bostad/centrum/vård	Ej klart	2022
22	Österbybruk, Harvik	Delvis innanför vo	Pågående detaljplan	Bostäder	Ca 10 bostäder	2023

Figur 5.6 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Alunda. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.3.

Figur 5.7 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Österbybruk och Dannemora. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.3.

De centrala delarna av Östhammars kommun

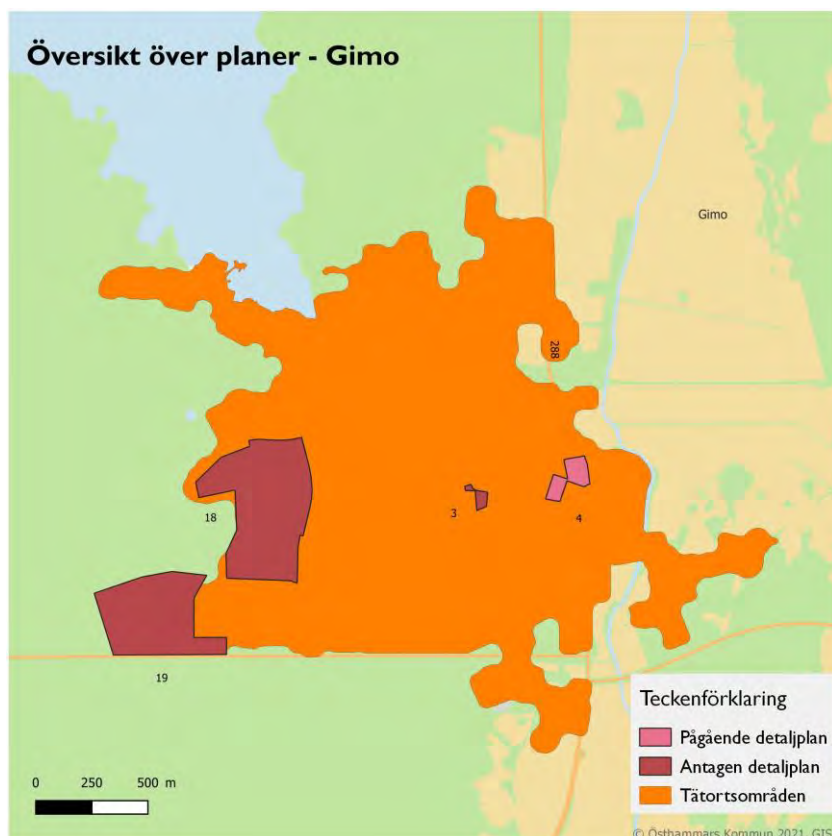
Tätorten Gimo är belägen i kommunens centrala delar.

Enligt SCB:s befolkningsprognoser för Gimo förväntas befolkningen öka till 2 890 personer till år 2030, vilket innebär en ökning med cirka 100 personer.

Tabell 5.4 samt Figur 5.7 visar nyligen antagna och pågående detaljplaner i de centrala delarna.

Tabell 5.4 Pågående och nyligen antagna detaljplaner i de centrala delarna av Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till kartorna i figur 5.5 samt 5.8.

Nr	Området	Geografisk lokalisering i förhållande till befintligt verksamhetsområde (vo)	Typ av plan	Kommentar	Antal	Önskad inflyttning
3	Vattentornet, Gimo	Innanför vo	Antagen detaljplan	Lgh, inte utbyggd ännu	Ca 10-15 bostäder	2023
4	Bytespunkt Gimo	Delvis innanför vo	Pågående detaljplan	Ev. ett kvarter med bostäder	1-2 lgh-hus	2025
18	Älgvägen Gimo	Utanför vo	Antagen detaljplan	Redan bebyggd men det finns byggrätt kvar	Ca 50 kvar	2023
19	Blåbärsvägen Gimo	Utanför vo	Antagen detaljplan			2024

Figur 5.8 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Gimo. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.4.

De östra delarna av Östhammars kommun

Tätorterna Östhammar och Öregrund är belägna i kommunens östra delar. Båda orterna är utpekade serviceorter. I de östra delarna av kommunen finns även orten Hargshamn. Det finns ett exploateringsstryck i de östra delarna, både i tätorterna och på landsbygden.

Enligt SCB:s befolkningsprognoser för Östhammar och Öregrund förväntas befolkningen i de båda tätorterna öka till 4 826 respektive 1 617 personer till år 2030, vilket innebär en ökning med cirka 400 respektive 50 personer.

Tabell 5.5 samt figur 5.9–5.12 visar pågående och nyligen antagna detaljplaner i de västra delarna av Östhammars kommun.

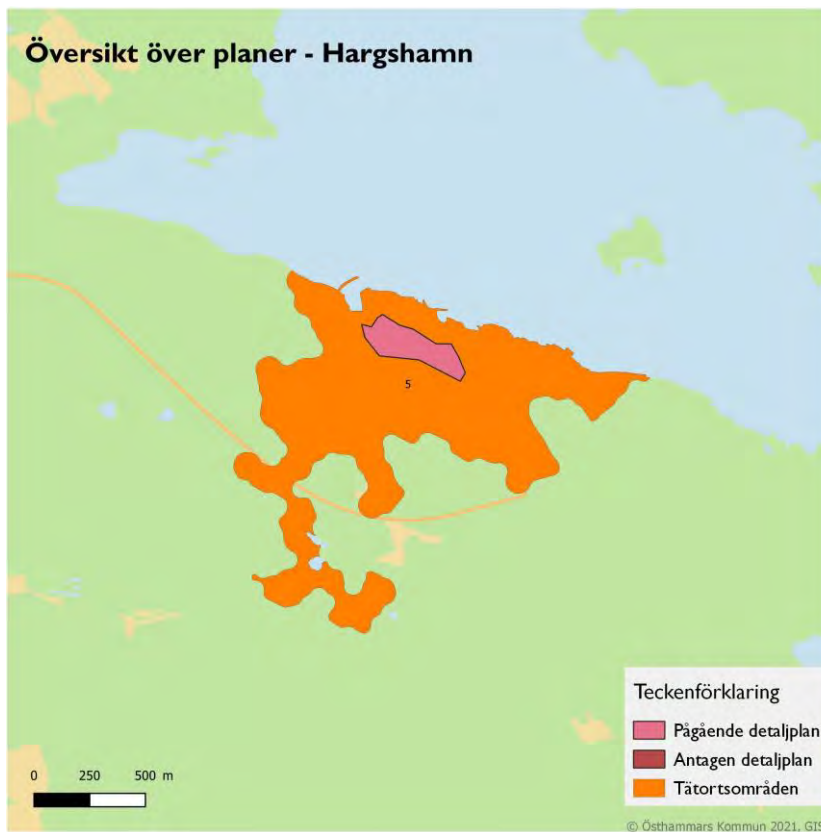
Tabell 5.5 Pågående och nyligen antagna detaljplaner i de östra delarna av Östhammars kommun. Numreringen hänvisar till kartorna i figur 5.5 samt 5.9–5.12.

Nr	Området	Geografisk lokalisering i förhållande till befintligt verksamhetsområde (vo)	Typ av plan	Övrigt	Antal	Önskad inflyttning
5	JACO Hargshamn	Innanför vo	Pågående detaljplan	Expans. av befintligt ind.omr.	Ca 1,5ha ny byggrätt	2022
6	Börstils industriområde	Utanför vo	Pågående detaljplan	Nytt ind.omr.	10 - 15 ind.fgh.	2025 - 2030
7	Börstil 1:19	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Villor	Ca 20 villatomter	2025 - 2030
8	Börstils handelsområde		Pågående detaljplan	¹		2025 - 2030
9	Sandika Norra	Utanför vo	Pågående detaljplan	Bostäder, blandad upplåtelseform	70 - 90 bostäder i var. boendeform	2025 - 2030
10	Sjöblick Östhammar	Utanför vo (nära anslutning)	Pågående detaljplan	Lgh	Ca 50 lgh	2025 - 2030
11	Ed 2 Östhammar	Utanför vo	Vilande detaljplan	Oklart ²	Ej klart	2025 - 2030
12	Snesslinge 12:126	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 15 bostäder	2025-2030
13	Snesslinge 12:225	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 15 bostäder	2025-2030
14	Stenskar 1:1	Utanför vo	Pågående detaljplan		Ca 10 bostäder	2023
15	Öregrund 148:11	Utanför vo	Pågående detaljplan	Ej bestämt hur många bostäder	Ej klart	2025 - 2030
21	Kristinelund	Delvis innanför vo	Antagen detaljplan	10 ha mark	Oklart	2022

¹ Plats för 6 handelsverksamheter med cirka 3 000-4 000 m² byggrätt i varje av de 6 delområdena

² Oklart hur mycket som kan exploateras på grund av häckningsplats för hägrar i området.

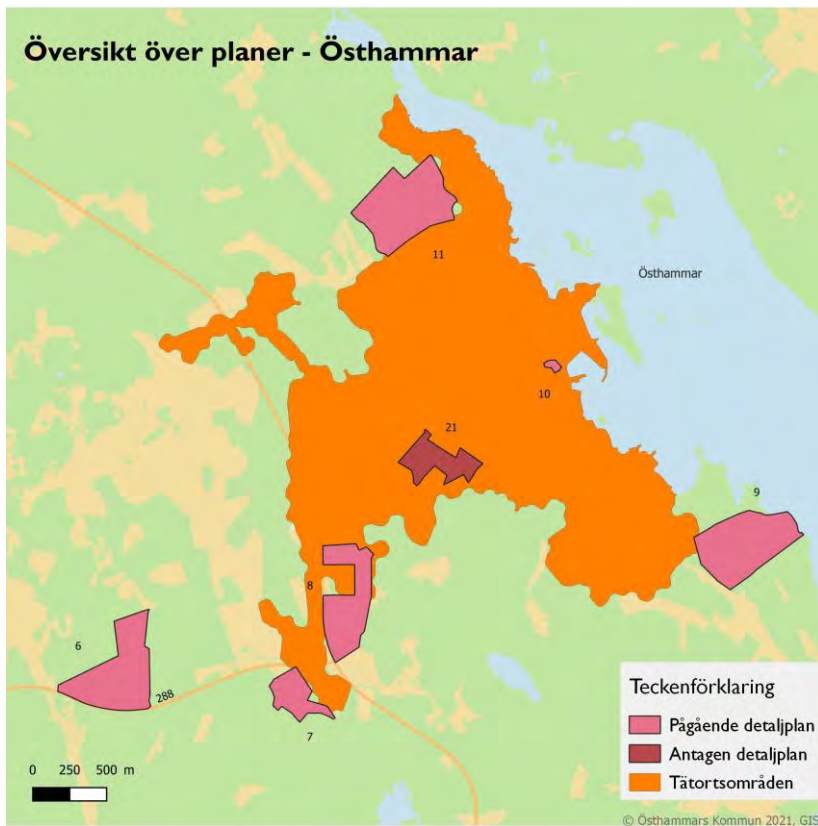
³ Låg befolkningstäthet i Öregrund som kan ge missvisande siffror på nya större bostadsområden

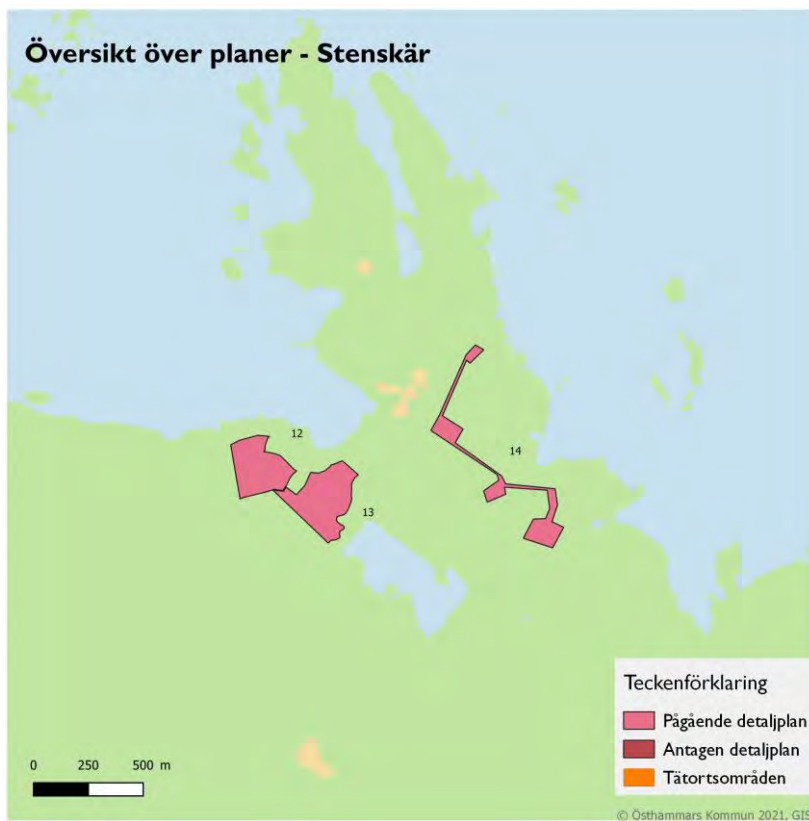
Figur 5.9 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Hargshamn. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.5.

Figur 5.10 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Öregrund. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.5.

Figur 5.11 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Östhammar. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.5.

Figur 5.12 Översikt över nyligen antagna och pågående detaljplaner i Stenskär. De ytor som benämns tätortsområden visar befintlig tätort. Numreringen återfinns i tabell 5.2 och 5.5.

6 Kommunal VA-försörjning

6.1 Övergripande

Verksamhetsområdena för spillvatten och dricksvatten är fastställda medan verksamhetsområden för dagvatten saknas (figur 6.1). Arbeta med att uppdatera verksamhetsområden pågår i Östhammar kommun. Kartläggning och analys av kunder, leverans av vatten och mottagande av spillvatten har genomförts.

Inom Östhammars kommun finns 11 vattenverk och 8 avloppsreningsverk som producerar vatten och renar spillvatten. Cirka 15 000 anslutna personer och olika verksamheter är anslutna till den kommunala VA-försörjningen.

Figur 6.1 Verksamhetsområden för vatten och avlopp (VA) i Östhammar kommun.

Begränsningar för ytterligare anslutning

För att bedöma hur stor kapacitet för nyanslutning till de kommunala VA-anläggningarna som finns till respektive vatten- och reningsverk görs en bedömning utifrån verkens uppfyllelse av erhållna villkor i tillstånden och vattenverkens råvattenkvalitet. Bedömningen görs årligen och redovisar därmed en ögonblicksbild av kapacitetsläget i de kommunala VA-

anläggningarna. I samband med bedömningen görs även en avräkning av den för året ianspråktaga kapaciteten. Avräkningen omfattar faktiska VA-anlutningar men även ianspråktaga VA-anlutningar. Uppföljning av möjlig nyanslutning sker kontinuerligt i samverkan mellan Östhammar Vatten AB och Östhammars kommun.

I tabell 6.1 sammanfattas vad som begränsar ytterligare anslutning inom VA-försörjningsområdena. För mer information om respektive vattenverk och reningsverk se kapitel 6.2.1 och 6.3.1. Film levererar vatten till Österbybruk och Norrskedika till Östhammar. Information om Vicklinge och Hökhuvud saknas.

Tabell 6.1 Begränsningar för ytterligare anslutning till de kommunala VA-anläggningarna i Östhammars kommun i antal personer per ort 2021-06-01.

Tätort	Möjlig nyanslutning 2021 ¹ (personer)	Ytterligare anslutning begränsas av
Alunda	0 (Cirka 400 efter överföringsledning)	Efter överföringsledning för vatten begränsas ytterligare anslutning av kapacitet på reningsverk.
Österbybruk	19 (Cirka 600 efter överföringsledning)	Efter överföringsledning för vatten finns tillräcklig kapacitet för ytterligare anslutning. Längre fram i tid begränsas ytterligare anslutning av kapacitet på reningsverk.
Gimo	197	Kapacitet vattentäkt.
Skoby	10	Kapacitet vattentäkt och reningsverk.
Hargshamn	40	Kapacitet vattentäkt.
Harg	32	Kapacitet vattentäkt och reningsverk.
Östhammar ²	0	Kapacitet vattentäkt och kapacitet reningsverk.
Öregrund	63	Kapacitet vattentäkt. Längre fram i tid begränsas ytterligare anslutning av kapacitet på reningsverk.

¹Baseras på ett bedömt dagsläge. Siffrorna justeras en till två gånger årligen inom ramen för GVAB:s strategiska arbete.

²Återstående befintlig kapacitet på vattenverk och reningsverk är ianspråktaget genom befintliga byggrätter inom Östhammars tätort.

6.2 Vattenförsörjning

6.2.1 Förutsättningar och begränsningar

Den kommunala vattenförsörjningen inom Östhammars kommun baserar sig på uttag av grundvatten.

Flera grundvattenutredningar pågår och ytterligare planeras för att öka kunskapsläget om dagens vattentäkter för att säkerställa att uttag sker på bästa sätt med avseende på mängd och kvalitet. Under 2018 startade även SGU (Sveriges geologiska undersökning) grundvattenkartläggning inom ett antal områden i Östhammars kommun för att stödja

kunskapsinsamlingen. Arbetet utgör ett av flera underlag för det fortsatta vattenkartlägningsarbetet samt planarbetet i kommunen.

Övervakning av vattentäkterna och optimering i nyttjande är åtgärder som pågår generellt vid vattentäkterna i kommunen för att minska kvalitets- och kapacitetsproblem. Detta ger kortsiktigt bättre förutsättningar men det löser inte de långsiktiga behoven. Det finns dessutom stort behov av fortsatta åtgärder för att säkerställa kvalitet och leverans av dricksvatten som möter framtida behov.

I Östhammar finns sammanlagt 11 vattenverk där några av dem försörjer områden gemensamt.

Gästrike Vatten behöver generellt mer information om de större vattenförbrukarna i kommunen. Sektor Samhälle bedömer att det finns behov av att utöka tillsynen på dessa verksamheters vattenanvändning för att identifiera och minska eventuellt vattenslöseri. Detta behöver göras kommunövergripande.

De västra delarna av Östhammars kommun:

Idag försörjs cirka 2 300 personer av kommunalt vatten i Alunda från Alunda vattenverk. Sedan lång tid finns problem med både vattenmängd och vattnets kvalitet. Överuttag sker i vattentäkterna, det vill säga mer vatten tas upp än vad som nybildas, vilket leder till försämrad råvattenkvalitet. De senaste åren har lokala restriktioner behövt införas och vatten har periodvis levererats i tankbil. För att säkerställa leverans av dricksvatten till dagens kunder har omfattande åtgärder vidtagits. Dessa innefattar grundvattenutredning och omfattande övervakning av vattentäkterna, optimering i nyttjande av vattentäkter och anläggande av infiltrationsområde. Trots vidtagna åtgärder sker ett överuttag i vattentäkterna vilket innebär fortsatt risk för vattenbrist och försämrad vattenkvalitet. Ingen nyanslutning till vatten är möjlig innan den planerade överföringsledningen från Tierps kommun tas i bruk.

Idag försörjs cirka 2 700 personer av kommunalt vatten i Österbybruk från Österbybruks vattenverk. Vattentäkterna är små och visar tecken på att de är överutnyttjade, det vill säga uttaget är större än tillgången på grundvatten av god kvalitet. Vattenkvaliteten i en av vattentäkterna kräver redan idag relativt omfattande beredning och en försämrad vattenkvalitet till följd av överuttag i vattentäkterna kan på sikt medföra ytterligare beredningsbehov. En överföringsledning från Tierps kommun togs i bruk sommaren 2021.

Samhället Film norr om Österbybruk försörjs från Films vattenverk. Films vattentäkt försörjer även Österbybruk med vatten.

I tabell 6.2 visas en sammanställning av vattenverkens förutsättningar i de västra delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.2 Vattenverk i de västra delarna av Östhammars kommun.

	Alunda	Österbybruk	Film
Vattenverk	Alunda	Österbybruk	Film och Norråsen
Vattentäkt	Fresta, Kattmossen och Åbylund	Kyrkholmen, Film och Norråsen	Film och Norråsen
Antal anslutna 2019 (personer)	2 270	2 250	Levererar till Österbybruks vattenverk
Mängd producerat vatten m ³ /år 2019 (pe ¹)	136 000 (1 900)	180 000 (2 500)	10 000 (140)
Tillstånd enligt vattendom m ³ /dygn/medel	600, 150 och 200	Saknas	Saknas
Vattenskyddsområde	Fresta	Kyrkholmen	Film och Norråsen
Årtal	1973	1968	1963 (gäller ej längre)
Reservvattentäkt	Saknas	Saknas	Saknas
Råvatten	Grundvatten	Grundvatten	Grundvatten
Möjlig nyanslutning 2021 (personer) ²	0	19	Levererar till Österbybruks vattenverk
Begränsningar för ytterligare anslutning	Kapacitet vattentäkt	Kapacitet vattentäkt	Grundvattenutredning pågår
Pågående idéer/utredningar/åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning	Överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun. Anslutning under 2021.	Överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun. Anslutning juni 2021. Grundvattenutredning Kyrkholmen, Film och Norråsen	Grundvattenutredning Kyrkholmen, Film och Norråsen
Övrigt	Tillräcklig mängd bedöms kunna levereras för att klara önskad tillväxt	Tillräcklig mängd bedöms kunna levereras för att klara önskad tillväxt	

¹ Antal personekvivalenter (pe) är beräknat utifrån en specifik vattenförbrukning på 200 liter per person och dygn.

² Baseras på ett bedömt dagsläge. Siffrorna justeras en till två gånger årligen inom ramen för GVAB:s strategiska arbete.

De centrala delarna av Östhammars kommun

Idag försörjs cirka 2 800 personer av kommunalt vatten i Gimo. Trender i vattenkvalitet indikerar möjligt överuttag i Gimos vattentäkt men ytterligare utredning krävs. Hökhuvuds vattentäkt försörjer Hökhuvud. Cirka 270 personer försörjs med kommunalt vatten i Hargshamn.

I tabell 6.3 visas en sammanställning av vattenverkens förutsättningar i de centrala delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.3 Vattenverk i de centrala delarna av Östhammars kommun.

	Gimo	Hökhuvud
Vattenverk	Gimo	Hökhuvud
Vattentäkt	Västberga och Roddarne	Hökhuvud
Antal anslutna 2019 (personer)	2 830	86
Mängd producerat vatten m ³ /år 2019 (pe ¹)	280 000 (3 800)	3 700 (50)
Tillstånd enligt vattendom m ³ /dygn/medel	1300 resp 1500	Saknas
Vattenskyddsområde	Gimo och Roddarne	Saknas
Årtal	2016 och 2002	
Reservvattentäkt	Roddarne reserv för Västberga	Saknas
Råvatten	Grundvatten	Grundvatten
Möjlig nyanslutning (personer) 2021 ²	197	GVAB saknar information
Begränsningar för ytterligare anslutning	Kapacitet vattentäkt	Kapacitet vattentäkt
Pågående idéer/utredningar/ åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning	Möjlighet till infiltration utifrån resultat i grundvattenutredning	
Övrigt	Tillräcklig kapacitet finns i relation till önskad tillväxt	Tillräcklig kapacitet finns i relation till önskad tillväxt

¹ Antal personekvivalenter (pe) är beräknat utifrån en specifik vattenförbrukning på 200 liter per person och dygn.

² Baseras på ett bedömt dagsläge. Siffrorna justeras en till två gånger årligen inom ramen för GVAB:s strategiska arbete.

De östra delarna av Östhammars kommun

Idag försörjs cirka 4 830 personer av kommunalt vatten i Östhammar. Vattenkvaliteten i den del av Börstilsåsen som nyttjas idag är dålig och beredningen i vattenverket är idag inte fullt ut anpassad för detta vilket medför bristande dricksvattenkvalitet. Vattentäkten visar även tecken på överutnyttjande, det vill säga uttaget har varit större än tillgången på grundvatten av god kvalitet. En långsiktig lösning för att möjliggöra mer vatten och bättre kvalitet för samtliga områden längs kusten kan vara anläggning av ett avsaltningsverk. Under 2019-2020 pågick en förstudie för lämpligt intag avseende vattenkvalitet till avsaltningsverk.

I Norrskedika finns en reservvattentäkt till Östhammars vattentäkt. Vicklinge försörjer byn Vicklinge med dricksvatten.

Idag försörjs cirka 1 600 personer av kommunalt vatten i Öregrund. Antalet fördubblas dock under sommarperioden, vilket illustreras i figur 5.4. Vattentäkten visar tecken på överutnyttjande, det vill säga uttaget har varit större än tillgången på grundvatten av god kvalitet. Råvattenkvaliteten försämras vid större uttag.

Cirka 270 personer försörjs med kommunalt vatten i Hargshamn.

I tabell 6.4 visas en sammanställning av vattenverkens förutsättningar i de västra delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.4 Vattenverk i de östra delarna av Östhammars kommun.

	Östhammar	Hargshamn	Öregrund	Vicklinge
Vattenverk	Östhammar	Hargshamn	Öregrund	Vicklinge
Vattentäkt	Börstil och Ed	Adolfsdal	Ågalma	Vicklinge
Antal anslutna 2019 (personer)	4 450	250	1 380	GVAB saknar information
Mängd producerat vatten m ³ /år 2019 (pe ¹)	312 000 (4 300)	16 000	136 000 (1 900)	1 200 (16)
Tillstånd enligt vattendom m ³ /dygn/medel	1 100 resp. 1 600	(220)	770	Finns men uppgift om maxuttag saknas
Skyddsområde Årtal	Börstil och Ed 1975	Saknas	Ågalma 1975	Vicklinge 1975
Reservvattentäkt	Saknas	Saknas	Saknas	Saknas
Råvatten	Grundvatten	Saknas	Grundvatten	Grundvatten
Möjlig nyanslutning (personer) 2021 ²	0	40	63	GVAB saknar information

Begränsningar för ytterligare anslutning	Kapacitet vattentäkt	Kapacitet vattentäkt	Kapacitet vattentäkt	Kapacitet vattentäkt
Pågående idéer/utredningar/ åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning	Optimering av vattentäcker-kortsiktig förbättring Utredning förbättrad beredning i vattenverk Utredning intag i Öregrundsgrepen till avsaltningsverk inför gemensamt avsaltningsverk (Öregrund/ Östhammar) Grundvatten-utredning Börstilsåsen. Möjlig utökning av kapacitet beror på utfall av utredningar och kommunala beslut.	Ev. samordning med framtida vattenförsörjning Öregrund/Östhammar	Utredning intag i Öregrundsgrepen till avsaltningsverk inför gemensamt avsaltningsverk (Öregrund/ Östhammar) Möjlig utökning av kapacitet beror på utfall av utredningar och kommunala beslut	-
Övrigt	Behov finns av vägvalsutredning och att ta fram beslutsunderlag för att utöka kapaciteten		Behov finns av vägvalsutredning och att ta fram beslutsunderlag för att utöka kapaciteten	-

¹ Antal personekvivalenter (pe) är beräknat utifrån en specifik vattenförbrukning på 200 liter per person och dygn.

² Baseras på ett bedömt dagsläge. Siffrorna justeras en till två gånger årligen inom ramen för GVAB:s strategiska arbete.

6.2.2 Vattenskyddsområden

Följande vattenverk och vattentäcker har vattenskyddsområden upprättade.

Vattenskyddsområden i form av lokala bestämmelser finns för Norråsen.

- Börstil och Ed (Östhammar vattenverk)
- Ågalma (Öregrund vattenverk)
- Gimo och Roddarne (Gimo vattenverk)
- Alunda (Alunda vattenverk, omfattar endast Fresta)
- Kyrkholmen (Österbybruk vattenverk, gäller brunn ”Gamla Kyrkholmen”)

Vid Forsmark finns ett vattenskyddsområde som inte har kommunalt huvudmannaskap.

Ett arbete pågår med att stärka skyddet av vattentäkterna genom att ta fram nya och revidera befintliga vattenskyddsområden.

Följande vattenverk och vattentäkter saknar vattenskyddsområden:

- Hökhuvud vattenverk
- Hargshamn vattenverk
- Norrskedika vattenverk

Figur 6.2 Vattenskyddsområden Östhammars kommun.

6.3 Avloppsförsörjning

6.3.1 Förutsättningar och begränsningar

Det finns stora behov att fortsatt vidta åtgärder för att optimera processerna för flera av avloppsreningsverken för att klara gällande gränsvärden och villkor i miljötillstånden.

På flera orter ligger reningsverken nära sin dimensionerade reningskapacitet och det saknas därmed kapacitet att omhänderta ytterligare mängd spillvatten. I nya prövningar tillåts inte att statusklassning i recipient riskerar att försämrars. Flera av Östhammars kommuns reningsverk släpper ut sitt renade avloppsvatten till recipienter som redan idag har hög näringsämnesbelastning. Detta medför att vid en tillståndsansökan inför en framtida utbyggnad kan skarpare utsläppskrav förväntas.

Totalt finns 8 kommunala reningsverk i kommunen.

De västra delarna av Östhammars kommun

Idag är cirka 2 300 personer anslutna till reningsverket, vilket för Alunda reningsverk, motsvarar ungefär 80 procent av den tillståndsgivna inkommande mängden som får behandlas. Reningsverket har svårt att uppfylla miljötillståndets utgående villkor och det finns behov av optimering av reningsprocesserna. För att klara dagens behov samt kunna möta det utökade behovet krävs investeringar i reningsverket. En utbyggnad av Alundas reningsverk är planerad. Möjlig nyanslutning till reningsverket idag är cirka 400 personer.

Till Österbybruks reningsverk är cirka 2 172 personer anslutna. Reningsverket klarar gällande utsläppsvillkor. Möjlig nyanslutning är cirka 960 personer.

I tabell 6.5 visas en sammanställning av reningsverkens förutsättningar i de västra delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.5 Reningsverk i de östra delarna av Östhammars kommun.

	Alunda	Österbybruk	Skoby
Reningsverk	Alunda	Österbybruk	Skoby
Tillstånd / kapacitet (pe)	2 000	3 400	125
Årtal	1974	2008	2003
Antal anslutna personer 2019	2 270	2 250	91
Medel antal anslutna pe 2015-2019 ¹ , (maxgvb) ²	1 400 (3 000)	1 756 ³ (3 000)	Provtas ej
Recipient	Olandsån	Nerån (Fyrisån)	Olandsån
Möjlig nyanslutning (personer) 2020 ⁴	400	607	10
Begränsningar för ytterligare anslutning	Kapacitet på reningsverk	-	-
Pågående idéer/ utredningar/ åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning	Nytt tillstånd och utbyggnad av reningsverk planeras. Utbyggt reningsverk avser möjliggöra anslutning av 5 500 personer.	-	-
Övrigt	Tillräcklig mängd bedöms kunna levereras för att klara önskad tillväxt.	Tillräcklig kapacitet finns i relation till önskad tillväxt.	-

¹ Miljörapport 2015-2019.

² Maximal genomsnittlig veckobelastning (maxgvb). Detta är ett uppskattat värde för belastningen från tätbebyggelsen år 2019.

³ Värde för 2016 borttaget på grund av felaktig provtagning.

⁴ Baseras på ett bedömt dagsläge. Siffrorna justeras en till två gånger årligen inom ramen för GVAB:s strategiska arbete.

De centrala delarna av Östhammars kommun

Idag är cirka 2 800 personer anslutna till reningsverket i Gimo dit även Hökhuvud är anslutet. Reningsverket klarar gällande utsläppsvillkor dock utförs åtgärder för förbättrad slamhantering för att säkerställa att miljötillståndet fortsatt kan efterlevas. Möjlig nyanslutning är cirka 2 860 personer.

Idag är cirka 270 personer anslutna till reningsverket i Hargshamn. Möjlig nyanslutning till reningsverket är cirka 400 personer.

I tabell 6.6 visas en sammanställning av reningsverkens förutsättningar i de centrala delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.6 Reningsverk i de centrala delarna av Östhammars kommun

	Gimo och Hökhuvud
Reningsverk	Gimo
Tillstånd / kapacitet (pe)	6 000
Årtal	1973
Medel antal anslutna personer 2019	2733
Antal anslutna pe 2015-2019 ¹ , (maxgvb) ²	2 393 (3 000)
Recipient	Olandsån
Begränsningar för ytterligare anslutning	-
Pågående utredningar/ åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning	-
Övrigt	Tillräcklig kapacitet finns i relation till önskad tillväxt

¹ Miljörapport 2015-2019.

² Maximal genomsnittlig veckobelastning (maxgvb). Detta är ett uppskattat värde för belastningen från tätbebyggelsen år 2019.

De östra delarna av Östhammars kommun

Idag är cirka 4 551 personer anslutna till reningsverket i Östhammar, vilket motsvarar 80-90 procent av den tillståndsgivna inkommande mängden som får behandlas. Reningsverket har svårt att uppfylla miljötillståndets utsläppsvillkor. I dagsläget är möjligheterna till nyanslutning begränsade. För att fortsatt klara dagens behov samt de ökade behoven krävs investeringar i befintlig anläggning. En förstudie genomfördes under 2019 för att utreda ett nytt avloppsreningsverk för Östhammar för att klara de långsiktiga behoven och ökade reningskrav. Utredningen ser till Östhammar tätorts utökade behov samt Östhammar tätorts och Öregrunds gemensamma utökade behov. En ny lokalisering och recipient samt sammanslagning med Öregrunds reningsverk kan vara aktuellt.

Idag är cirka 1 341 personer anslutna till reningsverket i Öregrund. För Öregrunds reningsverk ligger stora utmaningar i att det är en sommarstad där befolkningen fördubblas vissa perioder under året. Under dessa perioder har anläggningen svårt att uppfylla miljötillståndets utsläppsvillkor. Den långsiktigt planerade tillväxten i Öregrund ligger även utanför reningsverkets tillståndsgivna anslutning. Möjlig nyanslutning är cirka 750 personer och detta omfattar även säsongboende.

I tabell 6.7 visas en sammanställning av reningsverkens förutsättningar i de östra delarna av Östhammars kommun.

Tabell 6.7 Reningsverk i de östra delarna av Östhammar

	Östhammar	Öregrund	Hargshamn	Harg
Reningsverk	Östhammar	Öregrund	Hargshamn	Harg
Tillstånd / kapacitet (pe)	4 700	3 900	600	75
Årtal	2000	2007	1976	2017 (osäkert årtal)
Antal anslutna personer 2019	4 550	1 380	250	25
Medel antal anslutna pe 2015-2019 ¹ , (maxgvb) ²	4 514 (5 300)	1 117 (3 800)	77 (450)	Provtas ej
Recipient	Östhammarsfjärden	Öregrundsgrepen	Hargsviken	Hargsviken
Begränsningar för ytterligare anslutning	Kapacitet reningsverk Recipient	Kapacitet reningsverk	-	-
Pågående utredningar/ åtgärder för att möjliggöra ytterligare anslutning				
Årtal				
Total kapacitet				
Övrigt	Behov finns av vägvalsutredning och att ta fram beslutsunderlag för att utöka kapaciteten	Behov finns av vägvalsutredning och att ta fram beslutsunderlag för att utöka kapaciteten		

¹ Miljörapport 2015-2019

² Maximal genomsnittlig veckobelastning (maxgvb). Detta är ett uppskattat värde för belastningen från tätbebyggelsen år 2019.

6.3.2 Slamhantering

Idag hanteras slam från enskilda avlopp vid avloppsreningsverken i Östhammars kommun. Hanteringen kan alternera mellan olika verk, beroende på hur tillstånden är formulerade och hur kapaciteten på reningsverken är för tillfället.

Avvattnat slam från avloppsreningsverken transporteras till Vaddika avfallsanläggning där slammet komposteras och används som anläggningsjord och täckningsmaterial.

Idag bedrivs inget aktivt uppströmsarbete i Östhammars kommun mer än information på Gästrike Vattens och Östhammars kommuns hemsida.

En gemensam slamstrategi inom Gästrike Vatten håller på att tas fram.

6.4 Ledningsnät

Längden ledningar (vatten, spillvatten och dagvatten) är cirka 500 kilometer.

Gästrike Vatten AB har ett systematiserat arbetssätt för ledningsnätsförnyelse i alla sina ingående kommuner. I Östhammars kommun har man jobbat mycket aktivt med läcksökning under senare år. Det innebär att mängden svinn avseende dricksvatten, minskat med cirka 32 procent, från cirka 37 procent svinn ned till 25 procent, vilket är den lägsta (bästa) nivån av alla ingående VA-bolag i Gästrike Vatten AB.

6.5 Dagvatten

Det finns ett delvis utbyggt ledningsnät för dagvatten. Dagvattenanläggningar inom detaljplanelagt område ingår i avloppsdefinitionen. Östhammar Vatten AB är därmed ansvarig för anläggningarna som finns i kommunen. För närvarande finns inga beslut om verksamhetsområden för dagvatten vilken innebär att hela dagvattenanläggningen inom detaljplanelagt område, som tjänar VA-kollektivet, ska hanteras av Gästrike Vatten AB.

Verksamhetsområden för dagvatten relaterar till dagens taxekonstruktion. En översyn med ett förslag till ny taxekonstruktion där dagvatten ska ingå håller på att tas fram. I samband med ny taxekonstruktion kommer verksamhetsområden för dagvatten att inrättas.

I vissa områden är dagvatten och/eller dräneringar från fastigheter kopplade till spillvattenledningar vilket skapar en ökad belastning på kommunens reningsverk. Det finns anledning att se över ledningsnätet för att säkerställa att dagvattnet hanteras på ett miljöriktigt sätt med nuvarande regelverk.

Kommunen saknar en tydlig strategi och policy för dagvattenhanteringen. Arbetsinriktningen är att lokalt omhändertagande (LOD) ska förordas där så är möjligt. Det finns utpekade LOD-områden i vissa detaljplaner vilket innebär att respektive fastighetsägare ansvarar för omhändertagande av dagvatten på sin egen fastighet.

VA-planen omfattar inte dagvatten vilket innebär att någon djupare analys inte kommer att utföras inom projektet. En dagvattenpolicy eller dagvattenstrategi bör tas fram samt verksamhetsområden för dagvatten fastställas.

6.6 VA-taxa

VA-taxan

Östhammar har idag en av Sveriges högsta VA-taxor. En översyn med ett förslag till ny taxekonstruktion håller på att tas fram.

VA-taxan ska vara skälig och rättvis för kunden. Det sammanlagda avgiftsuttaget får inte överstiga nödvändiga kostnader för att anlägga och driva anläggningen. Juridiskt sett finns det inget hinder för att helt eller delvis finansiera VA-verksamheten med skattemedel, men alla svenska kommuner strävar efter full avgiftsfinansiering enligt Svenskt Vatten.

Enligt en rapport från Svenskt Vatten (2017)⁸ görs idag investeringar i kommunal VA-infrastruktur på 12 miljarder kronor per år vilket kraftigt understiger behovet. För att klara de investeringar som behövs skulle kommunerna behöva fördubbla VA-taxan de kommande 20 åren.

Östhammar Vatten AB och Gästrike Vatten AB

Alla intäkter genom VA-taxan i Östhammar går direkt till Östhammar Vatten AB. I detta bolag ligger ägandet av VA-anläggningarna. Alla kostnader som är direkt hänförliga till VA-verksamheten i Östhammar belastar direkt Östhammar Vatten AB.

Gemensamma kostnader för Gästrike Vatten AB (personal, fordon) fördelas på Gävle Vatten, Hofors Vatten, Ockelbo Vatten, Älvkarleby Vatten enligt en fördelningsnyckel. Gästrike Vatten AB är ett driftbolag som är samägt mellan Östhammar, Älvkarleby, Gävle, Ockelbo och Hofors kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA anläggningen

I samband med utbyggnad av överföringsledning för dricksvatten från Tierp till Alunda och Österbybruk, så har särskilda avtal upprättats mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi och Miljö AB.

Finansiering av utbyggnad av kommunalt VA

En utbyggnad av den kommunala VA-anläggningen innebär stora investeringar och finansiering ska ske enligt lagen om allmänna vattentjänster och innebär att full kostnadstäckning ska uppnås via avgifter. Avgifterna består av engångsavgifter, anläggningsavgifter och periodiska avgifter (brukningsavgifter). Dessa avgifter ska täcka VA-huvudmannens samtliga kostnader och framgå av VA-taxan.

Vid VA-utbyggnad tas en anläggningsavgift ut och projekten ska finansieras enligt någon av nedanstående modeller, alternativt genom en kombination av flera. En grundförutsättning är alltid att kommunfullmäktige beslutat att området ska ingå i verksamhetsområde för kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggning, detta för att kunna tillämpa gällande VA-taxa enligt vattentjänstlagen.

1. Som huvudalternativ ska finansiering ske via uttag av anläggningsavgifter enligt gällande VA-taxa.
2. Om anläggningsavgifterna enligt VA-taxan inte täcker anläggningskostnaden kan särtaxa bestämmas av kommunfullmäktige och tillämpas. Detta är inget som generellt tillämpas utan endast i enstaka och väldigt speciella fall. En förutsättning, enligt vattentjänstlagen, för detta är att ”anläggningskostnaden på grund av särskilda omständigheter medför kostnader som i beaktningsvärd omfattning avviker från andra

⁸ Investeringsbehov och framtida kostnader för kommunalt vatten och avlopp. Svenskt Vatten. Augusti 2017.

fastigheter i verksamhetsområdet”. Det ska vara de naturgivna förutsättningarna som leder till kostnadsökningen.

3. Om gällande VA-taxa inte täcker anläggningskostnaden och särtaxa inte får tillämpas kan kostnaderna täckas av övriga medlemmar i VA-kollektivet (via brukningstaxan). Alternativt kan också kommunen delvis att skattefinansiera VA-kostnaderna. Det måste då ske inom ramen för kommunallagen.

7 Enskild VA-försörjning

7.1 Enskilda VA-anläggningar

7.1.1 Enskilda dricksvattenbrunnar

Fritidshus och permanentbostäder är utspridda geografiskt i kommunen och en stor andel av dessa har enskild vattenförsörjning. Enskild vattenförsörjning utgörs av grävda eller borrade vattenbrunnar som betjänar en eller flera fastigheter. I Sveriges geologiska undersöknings (SGU) brunnregister finns 2 112 dricksvattenbrunnar registrerade för husbehov. Registret är inte komplett. Grävda brunnar finns till exempel inte med. Till det tillkommer tre för bevattning, tjugo observationsbrunnar, tjugoen för övrigt, trettiofyra för lantbruk och nio för industribehov. Detta är endast borrade brunnar och det finns troligen hundratals grävda brunnar utöver det. Det finns även ett okänt antal borrade brunnar som inte är registrerade i brunnregistret. Se även kapitel 4.4 Vattenresurser.

Kommunen har inte någon översikt över antalet brunnar, brunnars vattenkvalitet eller vattenmängd utöver SGU:s brunnregister. Vid nyanläggning av borrade brunnar tillämpar Bygg- och miljönämnden sedan 2014 anmälningsplikt enligt plan- och byggförordningen (PBF). I samband med anmälan registreras nya brunnar i Sektor Samhälles ärendehanteringssystem, men kunskapen om hur många befintliga brunnar som finns är bristfällig. Kommunen har även möjlighet att föreskriva tillståndsplikt för nya grundvattentäkter och anmälningsplikt för befintliga i utpekade områden med risk för vattenbrist.

Då Sektor Samhälle har otillräcklig kunskap om vattenkvalitet och kvantitet hos enskilda fastighetsägare finns ett stort behov av att inventera enskilda dricksvattentäkter för att få en bättre bild över status på befintliga brunnar samt var risk för försämrad kvalitet och vattenbrist kan uppstå, särskilt i samband med torka.

Vanligt förekommande problem i privata dricksvattenanläggningar är mikrobiologiska föroreningar, i synnerhet i grävda brunnar, förhöjda halter av kemiska ämnen såsom fluorid, klorid eller bly, samt naturligt radioaktiva ämnen som uran och radon. Fastighetsägaren ansvarar för att provta och utföra analyser på sitt dricksvatten och för att vid behov vidta åtgärder för att förbättra dricksvattenkvaliteten. Livsmedelsverket rekommenderar provtagning minst vart tredje år, eller varje år om det finns barn i hushållet. Det finns ett behov att öka kunskapen om detta hos kommunens invånare (till exempel genom oberoende VA-rådgivning).

I kommunens kustområden är jordlagren på många ställen tunna vilket medför risk för vattenbrist och mikrobiologiska föroreningar. Vissa fritidshusområden är dessutom tätbebyggda med korta avstånd mellan vattenbrunnar och avloppsanläggningar vilket ytterligare ökar dessa risker. Problem med saltvatteninträngning är vanligt förekommande i kustområden. Se även kapitel 4.4 Vattenresurser. I jordbruksbygderna längre västerut finns många områden med gammal sjöbotten vilket innebär risk för förekomst av relik saltvatten i dricksvattnet. Även i dessa områden finns risk för vattenbrist, särskilt vid torrår. I många

områden i kommunen är berggrunden rik på metaller vilket kan påverka dricksvattenkvaliteten genom förhöjda metallhalter.

På senare år har privata avsaltningsanläggningar blivit vanligare. Då dessa inte är anmälningspliktiga saknas kunskap om hur många anläggningar som finns. Avsaltningsprocessen producerar som biprodukt ett rejektvatten med hög salthalt som riskerar att påverka biologiska värden, särskilt bottenfauna i känsliga vikar. Kunskapsläget behöver förbättras om hur många avsaltningsanläggningar som finns och om hur stora miljöproblem dessa riskerar att medföra.

7.1.2 Enskilda avloppsanläggningar

Enskilda avlopp, eller små avlopp som de ofta kallas, är avloppsanläggningar som ligger utanför kommunalt VA-verksamhetsområde. I Östhammars kommun finns uppskattningsvis cirka 7 000 enskilda avlopp. Huvuddelen av de enskilda avloppsanläggningarna utgörs av slamavskiljare med efterföljande rening i form av antingen infiltration eller markbädd. En relativt liten men snabbt växande andel fastigheter har enskilda avloppsanläggningar i form av minireningsverk. Det finns även en hel del fastigheter - särskilt i kustnära områden - som har separata avloppslösningar för toalettavfall respektive för bad- disk och tvättvatten, så kallat BDT-avlopp. Toalettavfallet samlas då upp i en sluten tank eller komposteras i en förmultningstolett. Detta kallas för källsorterat avlopp eller kretsloppslösning, då det möjliggör återvinning av det näringsrika toalettavfallet.

För att anlägga ett enskilt avlopp krävs tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken, vilket prövas av Bygg- och miljönämnden i Östhammars kommun. Samma nämnd ansvarar också för att bedriva tillsyn på befintliga avloppsanläggningar för att säkerställa att de uppfyller miljöbalkens krav. Syftet med tillsynen är att minska risken för att avloppsanläggningar med dålig reningsförmåga eller andra brister leder till smittspridning eller övergödning av hav, sjöar och vattendrag.

Sedan 2012 har miljöenheten i Östhammars kommun bedrivit tillsyn på enskilda avloppsanläggningar. Hittills har cirka 2 400 avlopp inventerats. Bygg- och miljönämndens målsättning är att cirka 350 avlopp ska inventeras årligen. Detta motsvarar en tillsynstakt på cirka fem procent per år, vilken skulle innebära att varje fastighet får en återkommande tillsyn ungefär vart tjugonde år. Fem procent är också den takt som Havs- och vattenmyndigheten förordar för att tillsynen ska vara långsiktigt hållbar, eftersom tjugo år är den ungefärliga beräknade livslängden för ett enskilt avlopp.

I Östhammars kommun sker tillsynen områdesvis. Detta innebär att alla avlopp i ett område kontrolleras oavsett hur gammalt avloppet är, eftersom det har visat sig att brister är relativt vanliga även på nyare avloppsanläggningar. Av de inventerade avloppen bedöms ungefär 70 procent vara i behov av åtgärd på grund av mer eller mindre allvarliga brister. Många äldre avlopp behöver bytas ut till helt nya anläggningar.

Tillsynsområden prioriteras efter recipientens känslighet och den största delen av tillsynen har därför bedrivits längs kusten. Kring Östhammarsfjärden och Granfjärden, där statusen bedöms

som sämst, har samtliga avlopp inventerats och de flesta har åtgärdats. Detta gäller även hela Söderön, Tvärnö och Raggarön. Tillsyn har även bedrivits genom punktinsatser med mindre inventeringar i områden där det inkommit många klagomål eller andra indikationer på bristfälliga avlopp.

Slam från enskilt avlopp

Kommunen undersöker möjligheten till kompostering av slam från enskilda tankar. Idag transporteras slammet till något av kommunens reningsverk.

7.2 Gemensam enskild VA-försörjning

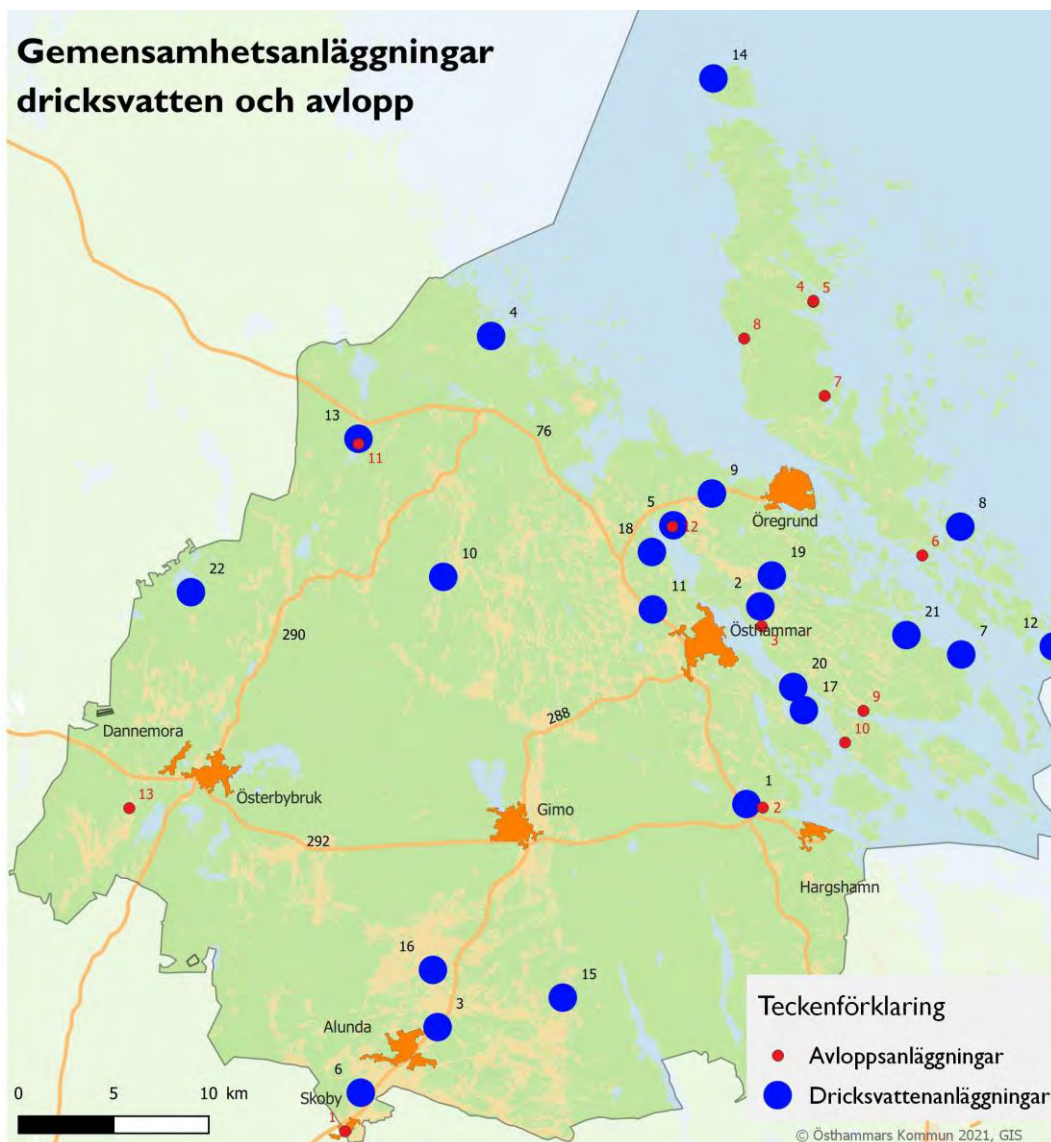
7.2.1 Gemensamma anläggningar

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter. För gemensamma enskilda avloppsanläggningar med upp till 200 personekvivalenter (pe)⁹ gäller samma regelverk som för avlopp för en familj.

En gemensamhetsanläggning bildas vid en lantmäteriförrättning. Då bestäms regler för hur fastigheterna ska samverka för att bygga, sköta och fördela kostnader för anläggningen.

Det finns även gemensamma anläggningar som inte formellt upprättats vid en lantmäteriförrättning. I denna VA-översikt görs ingen skillnad på dessa två varianter utan alla anläggningar benämns gemensamma anläggningar. Gemensamma anläggningar för vatten och avlopp visas i figur 7.3.

⁹ Med en personekvivalent (pe) menas den mängd syreförbrukande material som motsvarar det genomsnittliga dagliga utsläppet per person.

Figur 7.3 Gemensamhetsanläggningar för vatten- respektive avlopp. Numreringen hänvisar till tabell 7.1 och 7.2.

7.2.2 Gemensamma dricksvattenanläggningar

I kommunen finns 22 gemensamhetsanläggningar för vatten som omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (SLVFS 2001:30). Östhammars kommun har ansvar för tillsyn av dessa verksamheter. Föreskrifterna omfattar anläggningar som tillhandahåller mer än 10 m³/dygn alternativt försörjer fler än 50 personer alternativt tillhandahålls eller används som kommersiell eller offentlig verksamhet. Vid Forsmark finns det enda vattenskyddsområdet i kommunen som inte har kommunalt huvudmannskap.

Det finns även gemensamma dricksvattentäkter som är mindre och som inte omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter. För dessa vattentäkter gäller samma råd som för enskilda dricksvattenbrunnar det vill säga, livsmedelsverkets råd om enskild vattenförsörjning. För dessa vattentäkter har Östhammars kommun inget tillsynsansvar men det är kommunens ansvar att endast ge bygglov där vatten och avlopp kan ordnas. Tabell 7.1 visar gemensamma dricksvattenanläggningar i Östhammars kommun.

Tabell 7.1 Gemensamma enskilda dricksvattenanläggningar i Östhammars kommun. Numrering hänvisar till kartan i figur 7.3.

Nr	Namn	Huvudfastighet	Distribuerat dricksvatten, m ³ per dygn
1	Vattenverk Hargs Bruk	Söderharg 15:1	>10-100
2	Vattenverk Öregrunds golfklubb	Björnäs 3:3	≤10
3	Vattenverk Olandsbygdens golf	Gärdebyn 1:4	≤10
4	Vattenverk Forsmark	Forsmark 6:5	>100-1000
5	Vattenverk Caravan Club	Börstils-Sund 3:10	≤10
6	Vattenverk Modelljärnvägens hus	Alunda-Söderby 5:3	≤10
7	Vattenverk Sundsveden Turistanläggning	Mälby 6:1	≤10
8	Vattenverk Rävstens Stugby	Rävsten 1:3	≤10
9	Vattenverk Sundboden	Börstils-Sund 13:15	≤10
10	Vattenverk Valöhemmet	Valö 5:2	≤10
11	Vattenverk Mongården	Ed 3:1	≤10
12	Vattenverk Vässarö Scout vattenverk	Vässarön 1:3	≤10
13	Vattenverk Berkingebadet	Berkinge 18:1	≤10
14	Vattenverk, Örskärs Fyr, Vandrarhem & Camping	Norrboda 25:1	≤10
15	Vattenverk - Martins Mat	Ekeby 4:2	≤10
16	Vattenverk Bärby gård	Bärby 1:2	≤10
17	Södra Länsö samfällighetsförening (Vatten)	Börstils-Länsö 1:5	≤10
18	Lindersviks tomtägareförening (Vatten)	Norrskedika 21:1	-
19	Söderby-Karlsäng vägförening (Vatten)	Börstils-Söderby 12:44	≤10
20	Länsö norra tomtägareförening (Vatten)	Börstils-Länsö 1:45	-
21	Vattenverk Nolsterbystrand	Nolsterby 1:85	≤10
22	Vattenverk Länsstyrelsen Uppsala län	Fräkenmyren 1:2	≤10

7.2.3 Gemensamma avloppsanläggningar

Det finns ett hundratal små gemensamma anläggningar i Östhammars kommun som betjänar 2-9 hushåll. Större gemensamhetsanläggningar, som är dimensionerade för minst 10 hushåll, och har fått tillstånd av Bygg- och miljönämnden (eller motsvarande tidigare nämnd) listas i tabell 7.2 nedan. Fler stora gemensamhetsanläggningar kan finnas.

Tabell 7.2 Gemensamma enskilda avloppsanläggningar i Östhammars kommun. Pe avser personekvivalent och hh hushåll. Numrering hänvisar till kartorna i figur 7.3.

Nr	Fastighet	Dim. enligt tillstånd	Tillst år	Verksamhetsutövare	Antal anslutna hushåll	Typ av anläggning
1	Skoby 20:1	100 pe	1989	Södra Skoby avloppsför.	15	Markbädd
2	Harg 17:1	200 pe	1996	Hargs bruk AB	10	Reningsverk Biovac
3	Björnäs 12:38	100 pe	2005	Björnäs förvaltning AB	14	Reningsverk Emendo
4	Öster-Mörtarö 1:125	9 hh (BDT)	2008	Benöns Samfällighetsförening	9	Infiltrationsanläggning
5	Öster-Mörtarö 1:125	18 hh (BDT)	2005	Benöns Samfällighetsförening	18	Infiltrationsanläggning
6	Bjurön 1:89	59 hh	1976	Bjuröns samfällighetsförening	59	Reningsverk
7	Svartbäck 1:9	100 pe	2019	Martin Jansson	15	Reningsverk Green Rock
8	Mårtensboda S:1	29 hh	2020	Solgläntan Fastigheter AB	8	Reningsverk ACT
9	Tuskö s:19	80 pe	2017	Mikael Lagergren	12	Reningsverk Sterom
10	Tvärnö 2:6	50 pe	2011	Per Löfström	10	Reningsverk Weho Puts
11	Berkinge 18:1	50 pe	2014	Berkinge Badet	-	Infiltrationsanläggning
12	Börstils-Sund 3:10	100 pe	1983	Caravan club	-	Infiltrationsanläggning
13	Mumsarby 3:1	11 hh	1994	Göran Mårtensson	11	Infiltrationsanläggning

7.2.4 Gemensamma ledningsnätsföreningar

I Östhammar finns ett behov att gå igenom samtliga ledningsnätsföreningar samt vilka avtal som finns upprättade. Detta arbete pågår.

7.3 Dagvatten

Vad gäller dagvattenhantering utanför det kommunala verksamhetsområdet ansvarar den enskilde fastighetsägaren ansvar för dagvattnet.

Kommunen saknar en tydlig strategi och policy för dagvattenhanteringen både inom och utanför verksamhetsområde. Lokalt omhändertagande förordas där så är möjligt.

Frågor som rör markavvattningsföretag behöver belysas i samband med en dagvattenstrategi.

VA-planen omfattar inte dagvatten vilket innebär att någon djupare analys inte kommer att utföras inom projektet.

8 Utbyggnad av kommunalt VA

Enligt 6 § i Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) har kommunen ett ansvar att ordna vattentjänster (försörjning av dricksvatten och försörjning av avloppsvatten) för fastigheter i ett större sammanhang, om risk för människors hälsa eller miljön föreligger:

”LAV 6 §:

Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen

1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och

2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning”

Östhammars kommun har gjort en genomlysning av hela kommunen, utanför det nuvarande verksamhetsområdet för att identifiera vilka områden som skulle kunna omfattas av 6 § i LAV. I det här arbetet benämns dessa *VA-utredningsområden*. Genomlysningen av dessa områden sammanfattas nedan.

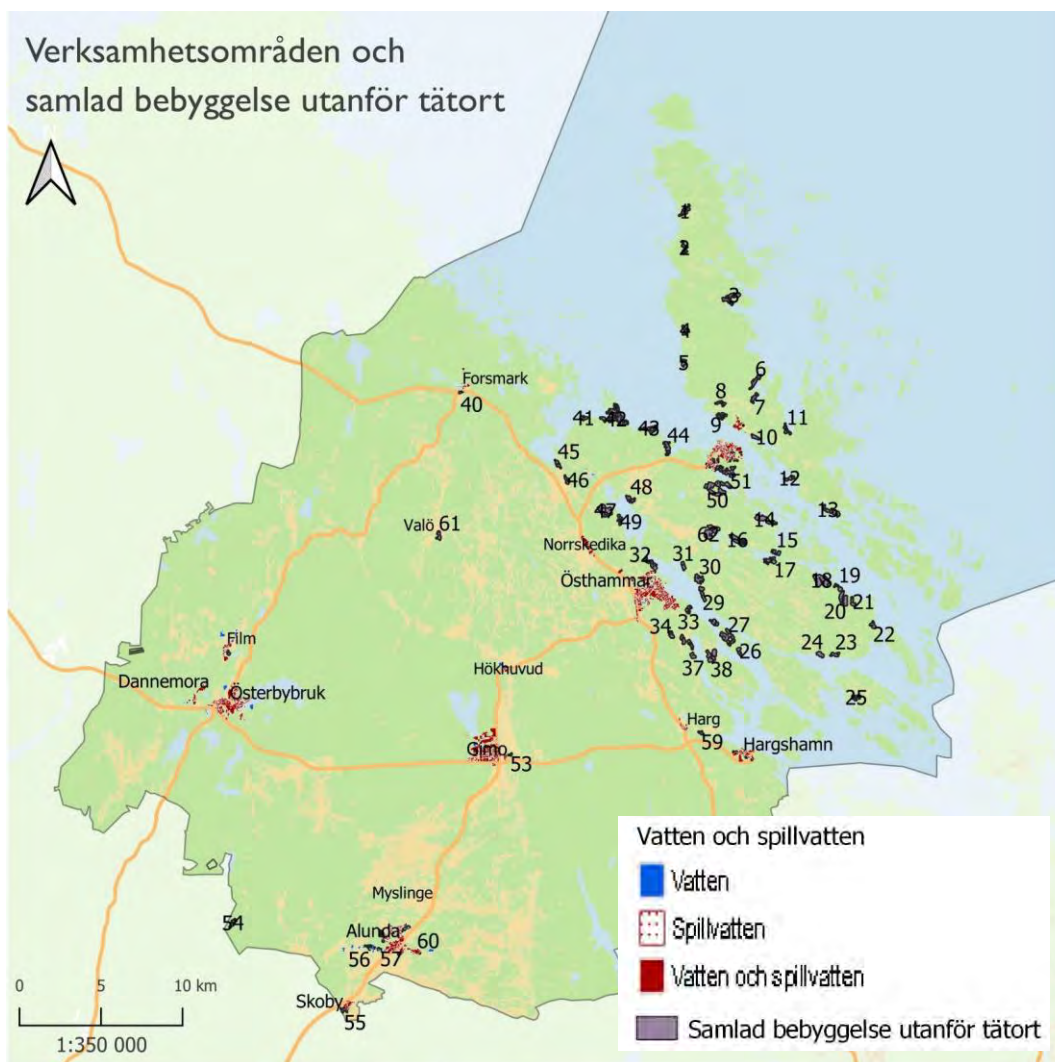
I Östhammars kommun finns även ett behov av kommunal VA-utbyggnad inom ett antal exploateringsområden (se kap 5.2 Framtida bebyggelse). Hänsyn behöver tas till exploateringsområdena (antagna och pågående detaljplaner) vid bedömning av prioriteringsordning för den kommunala VA-utbyggnaden.

VA-utredningsområden

VA-utredningsområdena är områden som kan anses utgöra ett större sammanhang enligt definitionen i 6 § i vattentjänstlagen. I dessa områden måste därmed VA-situationen och kommunens eventuella ansvar utredas.

För att identifiera de områden i kommunen som kan anses utgöra ett större sammanhang, eller samlad bebyggelse, har det gjorts en GIS-analys av befintlig bebyggelse i hela kommunen. Urvalet gjordes genom att identifiera områden med minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan. Resultatet av analysen redovisas i figur 8.1 samt i tabell 8.2.

Övriga delar av kommunen som idag har enskilt vatten och avlopp bedöms, utifrån den information kommunen har idag, även i framtiden kunna försörjas med enskilt vatten och avlopp.

Figur 8.1 Områden utanför tätorterna som utgör samlad bebyggelse (minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan) samt verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp. Numreringen återfinns i tabell 8.1.

Tabell 8.1 Områden utanför tätorterna som utgör samlad bebyggelse (minst 20 fastigheter med högst 100 meter mellan) samt verksamhetsområde för kommunalt vatten och avlopp. Numreringen hänvisar till kartan i figur 8.1.

Nr	Område	Nr	Område
1	Västeräng	32	Husbacka
2	Sjöäng	33	Sandika Norra
3	Öster-Mörtarö	34	Sandika Övre
4	Mårtensboda	35	Sandika Mellan
5	Skogsvreten	36	Sjögärde
6	Svartbäck	37	Sandika Södra
7	Nordangärde	38	Sandikaön västra
8	Långviken	39	Sandikaön östra
9	Västerbyn	40	Forsmarks bruk
10	Kullbådastrand	41	Rackan
11	Västerlund	42	Stenskär
12	Getskär	43	Valudden
13	Bjurön	44	Skinnäsviken
14	Kavaröskaten	45	Snesslingesjö
15	Fetskär	46	Snesslinge
16	Klyxen	47	Lindersvik
17	Lösholmen	48	Nordangärd
18	Nolsterbystrand	49	Norrskedika gruvor
19	Malmplatsen	50	Kavarö
20	Lackevik	51	Sunnanö
21	Ängsfjärdsvägen	52	Kavaröbro
22	Vaden	53	Långsunda/Korsbron
23	Kungrör	54	Gundbyn
23	Länsö södra	55	Skoby
24	Älvsnäs	56	Klev västra
25	Raggarö by	57	Klev östra
27	Länsö norra	58	Tallbacken
28	Frebbenholm	59	Nerhammaren
29	Björnäs södra	60	Foghammar
30	Björnäs mellan	61	Lundsvedja
31	Björnäs norra	62	Söderby-Karlsäng

9 Risker och klimatförändringar

9.1 Klimatpåverkan

Klimatförändringarna beräknas för Sveriges del leda till ökad temperatur, längre växtperioder, högre nederbörd och fler extrema väderhändelser. I Östhammars kommun är det troligt att det framförallt är vintertemperaturen som blir högre. Även om årsnederbörden ökar kommer somrarna med stor sannolikhet bli torrare.

Klimatförändringar förväntas leda till ökade risker för extrema vädersituationer och översvämningar.

Klimatförändringarna kan påverka grundvatten på flera sätt och därmed både den enskilda och den kommunala vattenförsörjningen i Östhammars kommun. Påverkan kan ske både avseende kvantitet och kvalitet.

I utkastet till regional vattenförsörjningsplan listas olika problem som kan komma att påverka dricksvattenförsörjningen till följd av klimatförändringarna. Vissa av problemen finns i viss utsträckning redan idag:

- Ökad brunifiering av sjöar.
- Spridning av smittoämnen.
- Översvämning och skyfall ökar risken för spridning av föroreningar till dricksvatten.
- Förändringar i vattenflöden och årtdynamik.
- Minskad grundvattenbildning.
- Stigande havsnivåer med bland annat saltvatteninträngning som följd.
- Ökade temperaturer och längre växtsäsong.

De största riskerna följer av översvämning och vattenbrist.

9.2 Översvämning

Mer nederbörd ökar riskerna för att bebyggelse i låglänta delar ska drabbas av översvämning.

Kustnära bebyggelse hotas framförallt av översvämning i samband med extrema högvattenförhållanden i kombination med blåst. Därför är det viktigt att ny bebyggelse, infrastruktur och VA-anläggningar inte uppförs på mark som i framtiden kan komma att översvämmas vid höga vattenstånd eller i samband med kraftig nederbörd/snabb avsmältning. I situationer med kraftig nederbörd och översvämning kan grundvattenkvaliteten påverkas negativt genom större inflöde av ytvatten. Även enskilda och kommunala VA-anläggningar och ledningsnät kan komma att översvämmas.

Ökade nederbörds mängder kan komma att innebära nya krav på dimensionering av ledningsnätet för att inte öka antalet översvämningar i tätbebyggda områden.

9.3 Vattenbrist

Framtida klimatförändringar kan leda till längre perioder av torka. Detta kan medföra längre perioder med låga grundvattennivåer, vilket kan medföra problem både för den allmänna och för den enskilda dricksvattenförsörjningen.

Grundvattentillgången är redan idag begränsad i hela kommunen och då särskilt i de östra delarna. Förtätade områden med enskilt vatten löper stor risk att tidigt drabbas av klimatförändringar.

I kommunen finns även en risk att stöta på salt grundvatten, framförallt i kustnära områden och i djupt borrade brunnar. Om uttaget av grundvatten överstiger tillflödet kan det i dessa områden leda till att saltvatten tränger in i brunnarna. Salt grundvatten kräver en mycket kostsam rening.

Konkurrens kan råda om vattnet mellan hushållsbehov och bevattningsbehov. Jordbrukets vattenbehov kommer att behöva tillgodoses både genom ytvattenuttag och stora grundvattenuttag.

9.4 Markföroreningar och industrier

Länsstyrelsen Uppsala län har klassat ett antal verksamheter som mest prioriterade (mycket stor risk) objekt vad gäller förorenade områden i Östhammars kommun.

I kommunen finns en lång historia av industri och gruvdrift som har lett till flera förorenade områden och, i vissa fall, att dess föroreningar spridits med massor till andra platser inom kommunen. Kommunen har relativt höga halter av arsenik inom vissa områden.

Historisk industri och gruvdrift har hittills inte visat sig påverka någon dricksvattentäkt.

10 Strategiska behov

10.1 Övergripande utmaningar

Grundvattenmagasinen i Östhammars kommun är små och idag görs större uttag än vad som nybildas i huvuddelen av vattentäkterna.

Flertalet reningsverk ligger nära sin tillståndsgivna kapacitet och det finns utmaningar i recipienternas ekologiska status vilket begränsar möjligheterna till utbyggnad av reningsverken.

Bebyggelsen är utspridd inom kommunen med långa avstånd. Samtidigt har Östhammars kommun redan idag en av Sveriges högsta VA-taxor.

I Östhammars kommun finns i dagsläget begränsade möjligheter att ansluta fler fastigheter till kommunalt vatten och avlopp. Störst är begränsningarna i Öregrund och Östhammar där efterfrågan efter kommunalt vatten och avlopp är störst. Eftersom detta både gäller befintliga och planerade fastigheter medför detta en stor utmaning för kommunens tillväxtmöjligheter.

10.2 Övergripande frågor

Övergripande behov som identifierats i VA-översikten är:

- Samsyn kring var kommunen kan och ska växa. Tillväxt i de östra delarna av kommunen innebär stora utmaningar eftersom det finns begränsad tillgång till vatten i de naturgivna förutsättningarna för grundvatten och/eller begränsad kapacitet i de befintliga kommunala vatten- och avloppsanläggningarna. Tillväxtstrategin behöver bygga på ett helhetstänk kring hela kommunens behov av kommunalt vatten och avlopp, både för exploateringsområden och för VA-utredningsområden (det vill säga befintlig permanentbebyggelse, fritidshusområden och omvandlingsområden).
- En VA-utbyggnadsplan som beskriver i vilken ordning vatten- och avloppsfrågor kan åtgärdas samt i vilka delar av kommunen det inte kommer att bli aktuellt med kommunalt VA. I VA-utbyggnadsplanen behöver både exploateringsområden och VA-utredningsområden (det vill säga befintlig permanentbebyggelse, fritidshusområden och omvandlingsområden) ingå.
- En klimatanpassningsplan för både kommunal och enskild VA-försörjning.
- Kompetensutveckling inom kommunen kring VA-taxans uppbyggnad, täckningsgrad vid VA-utbyggnad och VA-taxans utveckling. Framtida investeringar kommer behöva bekostas, antingen via VA-taxan eller via skattekollektivet.
- Undersökning om förorenade områden/industrier riskerar påverka dricksvattenresurser.
- Kunskapshöjning och rutiner kring hantering av markavvattningsföretag samt hur dessa ska hanteras i planprocessen. Samråd och dialog kan till exempel behövas i

tidiga skeden i samband med exploateringar. Frågorna kan även behöva belysas till exempel i en dagvattenstrategi eller vid åtgärder relaterade till översvämningsrisker.

- Kommunövergripande arbete och utökad tillsyn av verksamheters vattenanvändning för att identifiera och minska eventuell onödig vattenanvändning både inom och utanför verksamhetsområdet. Det behöver klargöras vilka kommunala vattenverk de större vattenförbrukarna är anslutna till samt vilken mängd vatten som säljs.
- Utredda möjligheten att tillfredsställa näringslivets behov av vatten- och avlopps försörjning vilket har stor strategisk betydelse för kommunen.
- Initiera en ny fritidshusutredning som identifierar antal och nyttjandegrad.
- En dagvattenpolicy eller dagvattenstrategi samt verksamhetsområden för dagvatten.

10.3 Enskild VA-försörjning

Behov som identifierats utanför verksamhetsområdena i VA-översikten är:

- Kunskapshöjning kring privata avsaltningssystem och rejektvattnets miljöpåverkan. Utred behov av riktlinjer för tillstånd/förbud av privata avsaltningssystem i vissa kommundelar.
- Ökad kunskap om enskilt vatten och avlopp hos kommunens invånare. Detta kan ske genom oberoende VA-rådgivning eller annan informationskanal.
- Inventering av befintliga enskilda dricksvattentäkter för att få en bättre bild över status på befintliga brunnar samt var risk för försämrad kvalitet och vattenbrist kan uppstå, särskilt i samband med torka. Identifiera områden där det är olämpligt att medge förhandsbesked och bygglov i framtiden på grund av begränsad tillgång till grundvatten och kvalitetsproblem (till exempel uran och salt).
- Inför tillstånds- och anmälningsplikt på befintliga/nya borrade brunnar. Inför krav på provpumpning för att tillåta förhandsbesked för bygglov inom områden med brist på grundvatten. Även frågan om kvalitet behöver belysas vid anmälan, tillstånd och provpumpning.
- Ta fram relevanta riktlinjer och krav som kan tillfredsställa olika behov redan vid förhandsbesked till bygglov, till exempel krav på nollutsläpp och förbud mot WC inom områden med känsliga recipienter kopplat till ekologisk status.
- Vattenförsörjningsplan för enskild vattenförsörjning.
- Riktlinjer för enskild vattenförsörjning av lantbruk, husdjur och bevattning. Samarbeta med verksamheter, samfälligheter, vattenråd med flera för att bevara sötvattenbalansen inom kommunen.

- Beredskapsplan med nödvattenplan för enskild dricksvattenförsörjning vid torka/vattenbrist, inklusive vattenkiosker. I detta scenario kommer även den kommunala vattenförsörjningen lida av torka/vattenbrist varför det kan bli aktuellt med samarbete med grannkommuner som kanske också har vattenbrist.
- Utredning av alternativ vattenanvändning för hushållsbruk, alternativa avloppslösningar och nya tekniker (till exempel kretsloppslösningar, recirkulation, utnyttjande av havsvatten).
- Ta fram riktlinjer för anslutning av fastigheter utanför kommunalt verksamhetsområde via avtal (enstaka fastigheter och hela områden).

10.4 Kommunal VA-försörjning

Behov som identifierats inom verksamhetsområdena i VA-översikten är:

- Genomgång och revidering av befintliga verksamhetsområden så att de stämmer med områdenas ursprungliga syfte. Identifiera fastigheter som är anslutna men inte är kunder. Identifiera fastigheter inom verksamhetsområdet som inte är anslutna. Verksamhetsövergripande arbete tillsammans med miljöenheten som utövar tillsyn på enskilda avloppsanläggningar.
- Inventering och sammanställning av samtliga upprättade avtalsanslutningar.
- Översvämningssäkring av VA-anläggningar med utgångspunkt från kartläggning av översvämningrisker.
- Vägvalsutredning och beslutsunderlag för att säkra VA-försörjningen, både vattenverk och reningsverk, för de östra delarna av Östhammars kommun (Östhammar, Öregrund, Gräsö).
- Översiktlig kostnadsbedömning av de större investeringarna i den kommunala VA-försörjningen (VA-anläggningar och VA-utbyggnadsområden) som ligger utanför ordinarie verksamhet (drift, underhåll, förbättringsåtgärder) för att åskådliggöra utmaningarna, alternativt en separat VA-utvecklingsplan där framtida investeringar och vägval kostnadsbedöms och åskådliggörs.
- Grundvattenutredningar inom befintliga grundvattenmagasin för att om möjligt se om en förbättrad driftstrategi kan ge en bättre kvalitet och som följd eventuellt ett något ökat uttag. Detta gäller framförallt de grundvattenmagasin där vattentäkterna som försörjer Östhammar och Öregrund ligger.
- Långsiktig samverkan med omkringliggande kommuner för att utreda möjligheter till kommunöverskridande samarbete och långsiktiga lösningar. En regional samverkan bör inledas för att se över eventuella samnyttjanden av de vattenresurser som finns i regionen på optimalt sätt och för att samverka kring eventuella framtida överföringsledningar och liknande.

- Tillstånd för vattenuttag för de vattentäkter som saknar.
- Fortsatt arbete med att stärka skyddet av vattentäkterna genom att ta fram nya och revidera befintliga vattenskyddsområden.
- Reservvattenförsörjning, beredskapsplan med nödvattenplan för den kommunala vattenförsörjningen.
- Kommunövergripande övergripande samverkan med näringsliv och räddningstjänst om riktlinjer för hantering av tekniskt vatten (till exempel släckvatten, sprinkler och processvatten) inklusive se över möjligheterna att använda dagvatten eller annat ytvatten.
- Ett systematiskt kommunövergripande uppströmsarbete.

11 Ordlista

Allmän VA-anläggning	En VA-anläggning över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen. Kallas även kommunal VA-anläggning.
Avloppsvatten	I avloppsvatten ingår spill-, dag- och dräneringsvatten.
Dagvatten	Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.
Dräneringsvatten	Grundvatten och nedträngande vatten från regn och snösmältning som avleds i dräneringsledning eller dike.
Enskild VA-anläggning	En VA-anläggning eller annan anordning för vattenförsörjning eller avlopp som inte är eller ingår i en kommunal VA-anläggning.
Förbindelsepunkt	Gränsen mellan den allmänna VA-anläggningen och fastighetsägarens VA-installation, som huvudregel 0,5 meter utanför fastighetsgräns.
Gästrike Vatten AB	Driftbolag samägt mellan Östhammar, Älvkarleby, Gävle, Ockelbo och Hofors kommuner med uppgift att sköta den allmänna VA anläggningen.
Kommunal VA-anläggning	En allmän VA-anläggning vilket innebär att kommunen har rättsligt bestämmande över den och som har ordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt vattentjänstlagen.
Recipient	Mottagare av behandlat eller obehandlat avloppsvatten (till exempel hav, sjö, vattendrag eller grundvatten).
Råvatten	Vatten från yt- eller grundvatten som används till att göra dricksvatten.
Spillvatten	Förorenat vatten från till exempel toaletter, dusch och tvätt.
VA-anläggning	En anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.

VA-huvudman	Ägaren av den allmänna VA-anläggningen och den som ansvarar för drift och underhåll av den allmänna VA-anläggning. För Östhammars kommun är det Östhammar Vatten AB.
VA-kollektiv	I VA-kollektivet ingår alla fastigheter som är anslutna till kommunalt vatten och avlopp i en kommun.
VA-installation	Ledningar och därmed förbundna anordningar som inte ingår i en allmän VA-anläggning men som har ordnats för en eller flera fastigheters VA-försörjning och som är kopplade eller avsedda att kopplas till en allmän VA-anläggning.
Vattenskyddsområde	Vattenskyddsområden fastställs för att i ett långsiktigt perspektiv trygga en god vattenkvalitet för viktiga vattentäkter.
Vattentjänster	Dricksvatten, spillvatten, dagvatten gata och dagvatten fastighet.
Verksamhetsområde	Det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.
Östhammar Vatten AB	Helägt av Östhammars kommun. I detta bolag ligger ägandet av VA-anläggningar.

Slutförvarsorganisationens uppdrag

Östhammars kommun har sedan 1995, när svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) påbörjade undersökningar för ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark, haft en slutförvarsorganisation. Organisationens uppdrag och sammansättning har varierat genom åren beroende på var i processen prövningarna befunnit sig. Slutförvarsorganisationens arbete har i huvudsak finansierats med medel från Kärnavfallsfonden.

Kommunfullmäktige beslutade i november 2018 (§ 124, 2018-11-27) om nytt uppdrag för slutförvarsorganisationen. Sedan dess har kommunfullmäktige tagit ställning i vetofrågan om både slutförvaret för använt kärnbränsle och om utbyggnad av det befintliga slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR). Dessa båda beslut har tidigare varit i fokus för organisationens uppdrag och kommunstyrelsen gav i juni 2021 (§158, 2021-01-06) förvaltningen i uppdrag att se över slutförvarsorganisationens uppdrag.

Under perioden 17 augusti 2021 till 28 februari 2022 pågår ett utredningsarbete på miljödepartementet om långsiktig finansiering av bland annat kommunernas arbete med slutförvarsfrågor. Nedanstående uppdrag utgår från nu gällande lagstiftning och möjligheter till ersättning från Kärnavfallsfonden. Om finansieringsförutsättningarna ändras bör en ny översyn av uppdraget göras.

På slutförvarsorganisationens planeringsdag i augusti 2021 diskuterades organisationens framtida uppdrag med ledamöterna i Granskningsgruppen. Nedanstående uppdrag har formulerats med utgångspunkt i de diskussioner som fördes under planeringsdagen.

Följa och delta i prövningsprocessen

Slutförvarsorganisationen ska aktivt delta i och följa de pågående prövningarna av ett *slutförvar för använt kärnbränsle* och en *utbyggnad av SFR* i Forsmark. Om Forsmark blir en av platserna som SKB går vidare med i platsvalsprocessen för det tredje slutförvaret (SFL, *slutförvar för långlivat låg- och medelaktivt avfall*) ska organisationen även följa och delta i denna process.

Denna del av uppdraget omfattar bland annat att granska handlingar som SKB och andra parter presenterar i de olika prövningarna. Det ingår även att ta fram underlag för eventuella yttrande från kommunen, att förbereda för och delta i eventuella huvudförhandlingar i mark- och miljödomstolen om tillstånd enligt miljöbalken samt delta i eventuella samråd.

Kunskapsuppbyggnad och omvärldsbevakning

Slutförvarsorganisationen ska bedriva en aktiv omvärldsbevakning och kontinuerlig kunskapsuppbyggnad i slutförvarsfrågor. För att säkerställa en god beredskap att hantera kommande steg i prövningarna och bevaka kommunens och dess medborgares intressen är det viktigt med god kunskap bland såväl tjänstepersoner som politiker.

Slutförvarsorganisationen ska stödja övriga delar av den kommunala organisationen i frågor som relaterar till slutförvarsfrågor samt regelbundet rapportera om aktuella frågor till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Omvärldsbevakningen ska även omfatta hantering av radioaktivt avfall i andra länder. Slutförvarsorganisationen ska delta i internationella samarbeten, både för att lära av andra länders erfarenheter och för att dela med sig av Östhammars kommuns erfarenheter.

Denna del av uppdraget omfattar bland annat nyhetsbevakning, inläsning och deltagande i externa utbildningar, föredrag, seminarier och studiebesök. I uppdraget ingår även att anordna lämpliga utbildningar, föredrag, seminarier och studiebesök för att säkerställa god kunskap inom kommunen.

Information till allmänheten

Slutförvarsorganisationen ska arbeta aktivt med information till allmänheten om vad som händer i de pågående prövningarna och i andra relaterade slutförvarsfrågor. Organisationen ska synliggöra kommunens arbete med slutförvarsfrågor och använda olika medier för att nå ut till olika målgrupper i lokalsamhället. I uppdraget ingår även dialog med kommunens invånare för att till exempel kunna utforma informationen utifrån frågor och önskemål hos allmänheten.

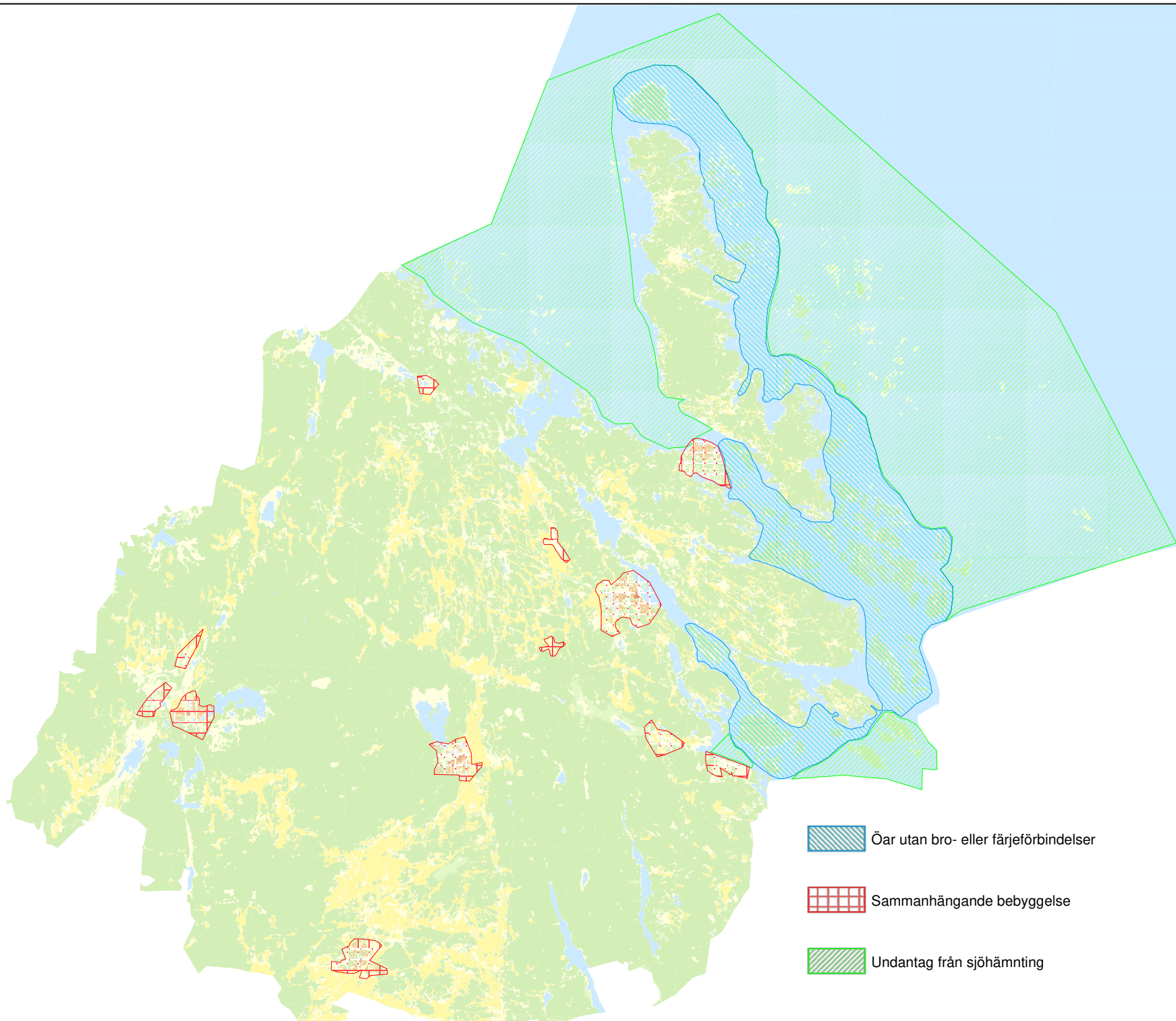
Huvudfokus ligger på kommunens nuvarande invånare men organisationen ska även säkerställa att information om slutförvarsfrågan, och kommunens arbete med frågan, bevaras till kommande generationer.

Uppdraget omfattar bland annat en hemsida med aktuell och relevant information, utskick av nyhetsbrev, anordnade av öppna möten, webbsändning av möten och dokumentation av kommunens arbete med slutförvarsfrågan.

Finansiering

Slutförvarsorganisationen är ansvarig för att ta fram underlag till kommunens årliga ansökan om medel från Kärnavfallsfonden samt underlag för redovisning av använda medel. Organisationen har separat budget och redovisning. Slutförvarsorganisationen tar i detta arbete hjälp av centralt verksamhetsstöd.

Ovanstående uppdrag utgår från att medel erhålls från Kärnavfallsfonden för finansiering av slutförvarsorganisationens arbete.

Östhammars kommun avfallsföreskrifter Bilaga 3

Abonnemangsformer, hämtintervall och avfallsbehållare.

Abonnemangsformer

För samtliga abonnemang gäller att avfall sorteras och hanteras enligt upprättade anvisningar. Med hämtningsställe avses av kommunen anvisad plats.

Grundavgifter

Grundavgiften ska betalas av samtliga fastighetsinnehavare. Avgiften baseras på kostnader för hantering av kommunalt avfall och farligt avfall, transportsystem, återvinningscentraler och hanteringen på Vaddika avfallsanläggning samt administrativ hantering av renhållningsfrågor.

Grundavgiften varierar beroende på om det är 1-2-familjsfastigheter, flerfamiljsfastigheter eller verksamheter som avses. Grundavgiften för verksamheter baseras inte på kostnader för återvinningscentraler eftersom företagare betalar avgifter enligt särskilda taxor vid överlämnande av avfall på återvinningscentral eller Vaddika på avfallsanläggning.

Årsabonnemang kommunalt avfall (brännbart och matavfall)

Årsabonnemang för 1-2-familjshus är avsett för åretruntboende, permanentboende i kommunen samt fritidsfastigheter. Hämtning sker hela året. Hämtning sker vid hämtningsställe. När en person är mantalsskriven på en fastighet ska årsabonnemang finnas för fastigheten.

För årsabonnemang kan två servicenivåer väljas, miljö- eller normalservice.

- **Normalservice** innebär att det kommunala avfallet brännbart hämtas varannan vecka, var fjärde vecka eller var åttonde vecka. Matavfallet hämtas varannan vecka.
- **Miljöservice** innebär att brännbart avfall hämtas var fjärde vecka. Miljöservice förutsätter att allt matavfall sorteras ut och komposteras i godkänd kompost på den egna fastigheten. Skriftlig anmälan till tillsynsansvarig nämnd samt beslut krävs av tillsynsansvarig nämnd. Medgivande om hämtning var fjärde vecka kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för avhämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

Avgift tas ut som årsabonnemang för antingen normalservice eller miljöservice beroende på fastighetsinnehavarens val av servicenivå. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Verksamheter och flerfamiljshus kan endast ha årsabonnemang med normalservice. Efter godkänd ansökan till miljöförvaltningen kan årsabonnemang med miljöservice tecknas.

Sommarabonnemang

Sommarabonnemang är avsett för sommarboende i kommunen. Hämtning av det kommunala avfallet sker vid hämtningsställe. Hämtning sker under vecka 18-38 eller vecka 19-39.

För årsabonnemang kan två servicenivåer väljas, miljö- eller normalservice.

- **Normalservice** innebär att det kommunala avfallet, brännbart avfall hämtas varannan vecka, var fjärde vecka eller var åttonde vecka. Matavfallet hämtas varannan vecka. I hämtningsområde 1 kan hämtning av brännbart avfall ske en gång i veckan där tätare hämtningsintervall erfordras.
- **Miljöservice** innebär att brännbara avfallet hämtas var fjärde vecka. Miljöservice förutsätter att allt matavfall sorteras ut och komposteras i godkänd kompost på den egna fastigheten. Skriftlig anmälan till tillsynsansvarig nämnd samt beslut krävs av tillsynsansvarig nämnd. Medgivande om hämtning var fjärde vecka kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för avhämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

Avgift tas ut som sommarabonnemang för antingen normalservice eller miljöservice beroende på fastighetsinnehavarens val av servicenivå. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Verksamheter kan endast ha sommarabonnemang med normalservice.

Extra hämtning

Extra hämtning av avfall kan beställas vid behov, dock max 4 gånger per år för åretrunt abonnemang alt max 2 gånger för sommarabonnemang. Extra hämtning i område 3 sker vid ordinarie hämtning. Avgift tas ut för extra hämtning.

Taxa för osorterat avfall

Taxa för osorterat avfall påförs kunder som trots upprepande tillsägelser och information väljer att inte sortera det kommunala avfallet enligt kommunens renhållningsföreskrifter. Taxan är inte valbar.

Fastighetsägaren ska kunna påvisa en bra sortering vid tre abonnemangstömningar i rad innan den extra taxan plockas bort och abonnemanget återgår till ordinarie abonnemang.

Abonnemang Latrin

Hämtning av latrin sker i hämtningsområde 1-3 mot en avgift. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Hämtning av latrin sker 20 gånger per år vid **årsabonnemang**.

Hämtning av latrin sker 9 alternativt 5 gånger per år vid **sommarabonnemang**. Hämtning sker under perioden maj till september enligt hämtningsschema upprättat av renhållaren.

Extra kärl kan avropas mot en avgift.

Sektor Samhälle

Abonnemang slam

Slam hämtas i hämtningsområde 1 och 2. För hämtning krävs att anläggningen är anmäld och beslutad av tillsynsansvarig nämnd.

Ordinarie tömning av slutna tankar sker en gång per år.

Ordinarie tömning av slamavskiljare sker en gång per år.

Ordinarie tömning av minireningsverk sker en till två gånger per år i enlighet med tillsynsmyndighetens beslut.

Tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT) sker minst en gång vart annat år.

Tömning av fettavskiljare sker minst två gånger per år.

Vid särskilda fall kan fler ordinarie tömningar än beskrivet ovan ingå i ett abonnemang om detta avropas minst 6 månader i förväg.

Avgift tas ut för varje tömnings tillfälle.

Extra tömning kan avropas mot avgifter; Extra tömning sker inom tre arbetsdagar efter avropsdagen, akut tömning sker inom 6 timmar efter avrop.

Sluttömning kan avropas vid fastighetsöverlåtelse eller i samband med att ny anläggning anläggs.

Avgift för detta tas ut som extra tömning.

Förlängt hämtningsintervall kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges.

Avfallsbehållare

Det åligger fastighetsinnehavaren att lösa uppställningsplats för avfallskärl.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Typ av avfallsbehållare samt storlekar fastställs av kommunen.

Brännbart avfall samt matavfall

Avfallsbehållare och utrymmen för avfall skall underhållas och hållas rena av fastighetsinnehavaren och däri får endast läggas väl paketerat avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Hämtningen i säck omfattar en maximal vikt om 15 kg per kolli (säck).

För 1-2-familjshus används avfallsbehållare på 240 liter eller 370 liter för utsorterat brännbart avfall samt avfallsbehållare på 140 liter för matavfall. Avfallsbehållare ingår i abonnemanget.

För Verksamheter och Flerfamiljshus används avfallsbehållare på 240 liter, 370 liter, 660 liter för utsorterat brännbart avfall samt avfallsbehållare på 140 liter för matavfall. Avfallsbehållare ingår i abonnemanget.

Containerabonnemang tillhandahålls för verksamheter. Container med storlek 4, 6, 8 eller 10 m³ tillhandahålls av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavare.

Kärlgarage är endast avsett för kommunens verksamhet. Inga nya abonnemang tecknas.

Sopmaja är endast avsett för kommunens verksamhet. Inga nya abonnemang tecknas.

Sektor Samhälle

Latrin

För latrinhämtning används plastkärl på ca 23 liter med tätslutande plastlock. I abonnemanget ingår tillhandahållande av uppmärkta kärl och hämtning av 20st latrinkärl per år vid årsabonnemang och 5st alternativt 9st latrinkärl vid sommarabonnemang. Hämtning omfattar en maximal vikt om 15 kg per kärl och tillåten fyllnadsgrad är 2/3 av behållarens volym. Ytterligare kärl kan avropas vid behov.

Plastkärl på ca 40 liter tillhandahålls endast för kommunens ändamål.

Slam

Behållare för slam tillhandahålls, anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavare. Samtliga slamavskiljare eller tankar ska vara markerade med en tydlig skylt som anger fastighetsinnehavarens namn och fastighetsbeteckning. Fastighetsinnehavaren ansvarar för framkomligheten till behållaren. För det fall framkomligheten till behållaren inte finns vid tömningstillfället klassas besöket som "bomkörning" och debiteras enligt särskild taxa.

Östhammars kommun avfallsföreskrifter Bilaga 1

Anvisningar om sortering och överlämning av avfall m.m. i Östhammars kommun.

Kärl- och säckavfall som läggs i behållare ska läggas i påse eller paket av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfall ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.

Brännbart avfall

Det brännbara avfallet ska utsorteras och hämtas i enlighet med abonnemang.

Matavfall

Matavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Matavfall från hushåll ska läggas i påse som hämtas på återvinningscentral eller vid anvisade matbutiker. Matavfall från verksamheter ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse. Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med abonnemang.

Latrin

Latrin ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall och får enbart innehålla toalettpapper och fekalier. Latrin ska samlas i uppmärkt tunna som ska lämnas väl försluten så att avfallet inte kan spridas. Latrintunnor hämtas och transporteras från fastighet genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Slam och fettavskiljare

Slam och material från små avloppsanläggningar ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras. Tömning sker genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Fett från fettavskiljare ska utsorteras och ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras. Tömning sker genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Farligt avfall

Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som ska hanteras som farligt avfall:

- Färg, lackavfall samt hartser,
- Limavfall (exempelvis kontaktlim, epoxilim, spackel),
- Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor),
- Lösningsmedel,
- Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare),

- Bekämpningsmedel,
- Sprayburkar,
- Annat starkt surt eller alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel),
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer).

Farligt avfall ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas. Farligt avfall lämnas vid återvinningscentral.

Grovavfall

Grovavfall som utgör kommunalt avfall behöver på grund av avfallets egenskaper hanteras separat från annat kommunalt avfall exempelvis uttrangerade möbler, cyklar och liknande.

Grovavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.

Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Trädgårdsavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Trädgårdsavfall i form av löv och ogrärens får komposteras på den egna tomten.

Returpapper

Returpapper som från 1/1-2022 utgör ett kommunalt avfall lämnas löst i de behållare som tillhandahålls/anvisas vid återvinningscentral eller vid återvinningsstation.

Producentansvar

Förpackningar

Förpackningar i enlighet med definitionen av förpackning i FPF (2018:1462), (förpackningsförordningen) är hushållen skyldiga att sortera ut förpackningar. Hushåll kan lämna förpackningar av metall, kartong, plast, wellpapp samt glas vid återvinningsstationer. Förpackningar kan lämnas lösa i de behållare/ kärl som tillhandahålls av producenten.

Kasserade bilbatterier

Kasserade bilbatterier ska utsorteras i enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834). Bilbatterier ska ställas upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra/innehåll rinner ut. Bilbatterier ska lämnas vid återvinningscentraler eller vid Väddika avfallsanläggning.

Kasserade bärbara batterier.

Om kasserade produkter innehåller lösa bärbara batterier ska dessa plockas ur. Är de bärbara batterierna inbyggda i produkten hanteras den som avfall från elutrustning i enlighet med definitionen av bärbart batteri i batteriförordningen (2008:834). Kasserade bärbara batterier ska lämnas i de insamlingsystem som tillhandahålls av producenten.

Konsumentelavfall

Skrymmande konsumentelavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Smått elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från kärl- och säckavfall. Konsumentelavfall lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats.

Bilar

Producentansvaret för bilar regleras i förordning (2007:185) om producentansvar för bilar. Fordon, som inte saknar väsentliga delar, får lämnas gratis på något av bilproducenternas mottagningsställen. Fordon kan även lämnas hos en auktoriserad bilskrotare där betalning kan behövas för att få lämna fordonet.

Däck

Producentansvaret för däck regleras i förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck. Däck kan lämnas på utvalda återvinningscentraler.

Läkemedel

Läkemedel ska utsorteras i enlighet med definitionen av läkemedel i förordningen (2009:1031) om producent- ansvar för läkemedel. Överblivna läkemedel från hushåll ska lämnas i behållare/påse som tillhandahålls av apoteket. Läkemedel och tillhör lämnas till apotek.

Länstransportplan 2022-2033, remiss

Östhammars kommun avger följande yttrande, yttrandet följer länstransportplanens uppbyggnad.

Östhammars kommun förordar alternativt C och att byggnation genomförs senast under perioden 2025-2027.

Runt de andra alternativen förs dock ett resonemang ur ett kommunpåverkansperspektiv.

Generella synpunkter:

Östhammars kommun saknar resonemang i länstransportplanen gällande såväl transportinfrastrukturens uppbyggnad, inklusive elektrifiering samt dess betydelse för totalförsvaret. Båda dessa punkter finns med i regeringens proposition 2020/21:151, som ett av flera underlag som ska bygga upp såväl den nationella planen för transportinfrastruktur och länstransportplanen.

Uppsala län bör planera för elektrifiering av transporter då det är ett transitlän av stora mått och förutsättningar måste skapas i städer och tätorter samt längs allmänna godsstråk likväl som viktiga stråk för personbilstransporter. Bussparken bör elektrifieras för att säkerställa energieffektivitet och positiv klimatpåverkan. Även elektrifiering av cykelstråken kommer att behövas. Elektrifiering av hela transportsektorn kommer att innebära stora utmaningar på befintligt elnät och dess kapacitet samt utbyggnadstakten i detsamma för att möta framtida behov.

Det är också angeläget att man i länstransportplanen beskriver trafikinfrastrukturens roll i civilförsvaret och hur man planerar och samverkar för att identifiera viktiga stråk och målpunkter för att trygga länets befolknings behov av transporter vid händelse av kris eller krig.

Östhammars kommun anser att det är mycket positivt länstransportplanen redovisar tre olika förslag till inriktningar. Det är angeläget att man vid beslut om vilken inriktning man väljer redovisar grunderna för det slutliga valet av inriktning. Det innebär att man får en god spårbarhet i de vägval som länet gjort.

Det är bra att man i länsplanen redogör för olika finansieringsalternativ. Det finns dock skäl att vara orolig för att *upparbetningen* av medel är så låg för de stora projekten. På sikt riskerar det att urholka trovärdigheten i länets kapacitet och resurssättning nationellt. Det är därför angeläget att regionen är en mycket aktiv aktör visavi Trafikverket och kommunerna för att åstadkomma genomförande av länsplanens intentioner och tilldelade medel. Det minskar dessutom risken för fördröjningar av projekten. Länsplanens initiativ till länsplanebokslut är bra.

Väg 76 är ett viktigt stråk för pendling men även godstrafik. Stråket berörs i liten utsträckning i planen vilket är en brist.

Fler åtgärder kopplat till sjötrafik är viktiga för Östhammars kommun, exempelvis åtkomst till skärgårdsöar och utveckling av hamnar och iläggingsplatser. Även korsningsåtgärder är ett viktigt åtgärdsområde. Östhammars kommun har i dagsläget många korsningar utan signalreglering eller nivåseparation.

Sid 10 mål – För att nå målen om ökad tillgänglighet till målpunkter räcker det inte att bara fokusera på regionens olika större centra. Det finns andra målpunkter inom länet, exempelvis Forsmark för arbete och Bruksgymnasiet i Gimo för utbildning. Tillgänglighet handlar inte bara om att nå centrum i en tätort på ett visst antal minuter. Det är lika angeläget att tex bytespunkt Gränby centrum utvecklas för att via ringleder nå till norra och södra delarna av järnvägsnätet.

Östhammars kommun vill framhålla att planering av infrastruktur för kollektivtrafik ska komma in tidigt i alla typer av formella planer. Detta bidrar till att skapa god tillgänglighet redan från bygg/inflyttningsstart.

Sid 13 – regional cykelstrategi för Uppsala län

Det saknas en korrekt hänvisning till var man hittar prioriteringsprinciperna, och det synes som om det saknas en underrubrik gällande 0-alternativet.

Sid 24-kustnoder

Det bör framgå vem som förvaltar underlagsmaterialet och uppdateringarna till KOMPIS-projektet. Östhammars kommun upplever att detta inte är tydligt idag.

Sid 31-33 om gods – Det hade varit önskvärt med ett utökat resonemang gällande Hargshamn hamn. Hamnen är viktig för hela Uppsala län, och har länsplanen en ambition om att utveckla godstransporter i framtiden har Hargshamn hamn stor potential när det gäller expansionsmöjligheter, relativt stor planberedskap (mycket outnyttjade byggrätter redan planlagt), och goda transporter möjligheter på både väg och järnväg. Det går också omfattande timmertransporter på väg 76, som inte ens finns utmärkt på karta 7.

Brister sid 39 och framåt – Den statliga vägen 675 mellan Gimo och Bladåker (väster om Vällen, förbi Stensunda) borde pekats ut som en brist när det gäller trafiksäkerhet. Smal väg bana, dålig sikt i kurvor och branta diken medför många avåkningsolyckor vintertid.

Sid 53- Ombyggnation av cirkulationsplatserna som nämns i Bruksstråket kommer att vara igång i närtid och då bör det stå så istället för att det planeras.

Planinriktningar

Här vill Östhammars kommun understryka att det medfinansieringskrav som redovisas för utbyggnaden av den sista vägsträckan av länsväg 288 är orimligt stor (75 miljoner) i relation till kommunens möjligheter att medfinansiera. Denna delsträcka har varit planerad ända sedan länsväg 288 planerades att byggas om mellan Uppsala och Börstil. Medfinansieringskravet är genomgående i samtliga de föreslagna alternativen A, B och C.

Östhammars kommun har aktivt medverkat (tillsammans med de övriga kommunerna i länet) till att stötta storregionala satsningar som 4-spåret mellan Uppsala och Stockholm för att på så sätt stärka länet i sin helhet gällande attraktivitet för företagsetableringar, innovation, arbetskraftkapacitet och bostadsbyggande med motsvarande 14 mkr kr.

Risken för fortsatta stora fördyringar av projekt lv 288, är uppenbar, då ombyggnationen är planerad att påbörjas först i slutet av planperioden.

Väg 288 är likväl som väg 55 rekommenderat väg för farligt gods vilket bör framgå av texterna under respektive alternativ.

7.1 Alternativ A-Tätorter och dess omland

Östhammars kommun har inga tätorter som har mer än 10.000 invånare. I kommunens tätorter finns dessutom ofta barriärer i form av väg eller järnväg. De flesta tätorterna har dessutom en stråkanknytning med kollektivtrafikering och geografiska ytor som gynnar att ta sig till desamma via cykelvägnät. Med storleken på tätorterna så verkar det just nu som att stadsmiljöavtalet sannolikt inte är en finansiering som våra tätorter kan ta del av.

Ur det perspektivet rymmer Alternativ A en större pott för projekt som kostar mindre än 50 miljoner vilket skulle ge tätorterna i kommunen större möjligheter till tex trafiksäkerhetshöjande åtgärder än de övriga två inriktningarna. Det rymmer också en stark post för 4-spår där Östhammars kommun är angelägen om ett genomförande, se ovan.

7.2 Alternativ B - Regional utveckling med nytta för samhälle, näringsliv och arbetsmarknad.

Östhammars kommun är en kommun med hög andel personer i arbetsför ålder som pendlar ut och in i kommunen. Med den förväntade utvecklingen av tätorten Alunda och Österbybruk kommer behoven att öka för att kunna stärka riktade åtgärder längs stråken. Det skulle kunna innebära en större tillgänglighet mellan våra orter och det kan också innebära trafikinfrastrukturförstärkningar till vår skärgårdsmiljö ur ett turismperspektiv som givetvis kan stärka kommunens infrastruktur även vintertid.

I alternativet har det skett en sänkning av finansieringen gällande fyrspåret och medfinansieringsgraden för projekten har ökat. Som angetts ovan så innebär inte någon förändring för Östhammars kommun gällande 288:an men kan ju givetvis vara en faktor för övriga kommuner.

7.3 Alternativ C – Stråk och dess omland

Östhammars kommun har tidigt sett i samhällsutredningar som kommunen genomfört att länsväg 288 är en oerhört betydelsefull väg för kommunens utveckling. Den försörjer i princip hela kommunen med kollektivtrafik, gods- och persontrafik från kusten (Hargshamnns hamn samt tätorterna Östhammar och Öregrund) till Mälardalen, Uppsala och Stockholm för att nämna några viktiga målområden.

Östhammars kommun är den enda kommun som inte har spårbunden persontrafik som kan utvecklas parallellt med vägtrafiken i länet. Det är besvärande och innebär att de alternativ som står till buds behöver innebära snabbare och trafiksäkrare kollektivtrafik med buss vilket givetvis även påverkar gods- och personbilstrafiken i positiv riktning.

Den gör också att stora arbetsgivare som Forsmarks kärnkraftverk, Svensk Kärnbränslehantering AB, Östhammars kommun och Sandvik Coromant AB försörjs med kompetent arbetskraft. De bristområden som ingår i förslaget taggar förtjänstfullt i de behov som Östhammars kommun har även om finansieringen är lägre i detta alternativ, men framför allt är förslaget den väg som eftersträvas i sin helhet mellan Uppsala och Börstil – en mötesfri väg med 100 km/h hela vägen.

Det är dock angeläget att tidigarelägga genomförandetiden till senast 2025-2027 för att inte riskera ytterligare fördröjningar som ånyo stjälper ambitionsnivå att få till stånd en enhetlig väg Uppsala-Börstil.

Renhållningstaxor 2022

Renhållningstaxa framtagen med stöd av 27kap 4§ miljöbalken samt kommunens renhållningsföreskrifter, renhållningsordningen. I renhållningsföreskrifterna beskrivs hämtningsområden, abonnemangsformer, anvisningar om sortering av avfall mm. De taxor som återfinns nedan har sin utgångspunkt i antagna avfallsföreskrifter.

Taxor och avgifter är angivna inklusive moms.

Grundavgift kr/år

Småhus; en- och tvåfamiljshus	1014 kr
Flerfamiljshus med 3-9 lgh, per bostadslägenhet	165 kr
Flerfamiljshus med 10 eller fler lgh, per bostadslägenhet	138 kr
Verksamheter och föreningar	319 kr

Brännbart avfall hämtning från småhus kr/år

Intervall	240 liters kärl, område 1-2	360 liters kärl, område 1-2	160 liters säck, område 3	160 liters säck, område 4**
7 hämtningar/år	365 kr	-	489 kr	910 kr
13 hämtningar/år	678 kr	-	908 kr	1329 kr
26 hämtningar/år	1355 kr	2033 kr	1815 kr	2236 kr
6 hämtningar/år*	402 kr	-	666 kr	896 kr
11 hämtningar/år*	933 kr	1400 kr	1449 kr	1679 kr

*sommrabonnemang

**kärl uppställda på fastlandet oktober-april

Matavfall hämtning från småhus kr/år

Intervall	140 liters kärl
26 hämtningar/år	158 kr
11 hämtningar/år*	67 kr

*sommrabonnemang

Brännbart avfall hämtning från verksamheter och flerfamiljshus kr/år

Intervall	240 liters kärl	360 liters kärl	660 liters kärl	160 liters säck***
7 hämtningar/år	732 kr	-	-	732 kr
13 hämtningar/år	1359 kr	-	-	1359 kr
26 hämtningar/år	2078 kr	2578 kr	4464 kr	2078 kr
52 hämtningar/år*	3321 kr	4980 kr	8908 kr	3321 kr
104 hämtningar/år*	6621 kr	10052 kr	17991 kr	6621 kr
156 hämtningar/år*	9942 kr	-	270774 kr	9942 kr
260 hämtningar/år*	16584 kr	-	44187 kr	16584 kr
6 hämtningar/år**	627 kr	-	-	627 kr
11 hämtningar/år**	1150 kr	1090 kr	2545 kr	700 kr

--	--	--	--	--

*abonnemanget erbjuds enbart inom område 1

**sommarabonnemang

***efter godkännande av Avfallsenheten

Mataavfall hämtning från verksamheter och flerfamiljshus kr/år

Intervall	140 liters kärl
26 hämtningar/år	454 kr
52 hämtningar/år*	908 kr
104 hämtningar/år*	1816 kr
156 hämtningar/år*	2724 kr
11 hämtningar/år**	187 kr

*abonnemanget erbjuds enbart inom område 1

**sommarabonnemang

Brännbart avfall, container, hämtning från verksamheter och flerfamiljshus kr/år

Intervall	4 kbm	6 kbm	8 kbm	10 kbm
11 hämtningar/år**	10108 kr	13065 kr	18020 kr	22977 kr
21 hämtningar/år**	19265 kr	27437 kr	34402 kr	43866 kr
26 hämtningar/år	23891 kr	33970 kr	42592 kr	54310 kr
52 hämtningar/år*	47704 kr	67865 kr	87322 kr	108620 kr
104 hämtningar/år*	-	-	176306 kr	217240 kr
Extra hämtning	1060 kr/tillfälle	1466 kr/tillfälle	1815 kr/tillfälle	2229 kr/tillfälle

*abonnemanget erbjuds enbart inom område 1

**sommarabonnemang

Avgifter för tillkommande tjänster, småhus, verksamheter och flerfamiljshus

Tjänst	kostnad
Extra hämtning område 1-2, max 4 ggr/år, pris per tjänst	220 kr
Extra säck, område 3, max 4 ggr/år i samband med ordinarie hämtning, pris per säck	110 kr
Osorterat avfall, 100 % pålägg på ordinarie taxa	-
Gångavstånd över 5 meter, 10% av ordinarie taxa per påbörjad 5-meters intervall	-
Där tjänsten inte definieras i taxan gäller självkostnadspris	-
ÅVC-kort för företagare, 10 besök, max 2 kubikmeter per besök	2750 kr

Vid evenemang och tillfälliga uppställningar, exempel foodtruck, regleras avfallshanteringen pris och tillvägagångsätt i separat överenskommelse.

Slam

Slam hämtas från enskilda avlopp eller gemensamhetsanläggningar inom hämtningsområde 1 och 2. Ordinarie hämtning av slam från slutna tankar, trekammarbrunnar, minireningsverk samt

fettavskiljare sker 1 ggr per år. Ordinarie hämtning av slam från BDT-brunnar sker 1 gång vart annat år.

Slamtömning

Tjänst	0-1000 liter	1001-3000 liter	3001-4500 liter	4501-6000 liter	>6001 liter
Tömning 1-3 kammarbrunn	1472 kr	1533 kr	1819 kr	3086 kr	3086 kr*
Tömning slutna tank	1632 kr	2064 kr	2064 kr	3086 kr	3086 kr*
Tömning minireningsverk	1632 kr	2064 kr	2064 kr	3086 kr	3086 kr*
Tömning fettavskiljare	1429 kr	1488 kr	1767 kr	1968 kr	1968 kr*

*+tillägg per 1000 liter

Tilläggstjänster	kostnad
Brunn, tank, minireningsverk och fettavskiljare över 6001 liter, pris per påbörjad 1000 liter	561 kr
Extra slang >25 m, pris per påbörjad 10-meter	220 kr
Extra tömning (budning)	1100 kr
Akut tömning inom 6 timmar	4400 kr
Bomkörning (förgävesbesök)	1404 kr
Påfyllnad vatten vid samtidig tömning*	2750 kr
Där tjänsten inte definieras i taxan gäller självkostnadspris	-

*Tillhandahålls restriktivt och endast efter särskild prövning

Latrin

Latrinhämtning tillhandahålls inom hämtningsområde 2 och 3. Hämtning sker enligt schema som tillhandahålls av renhållaren. Latrinkärl ska vara framställt vid tomtgräns (hämtningsområde 2 och Länsö) eller vid anvisad brygga (hämtningsområde 3) senast på hämtningsdagens morgon kl. 06.00.

Antal behållare/år	23 liter, område 2	23 liter, område 3	40 liter, område 2**	40 liter, område 3**
5*	2899 kr	3543 kr	5404 kr	5787 kr
9*	4714 kr	5787 kr	-	-
12	-	-	11307 kr	13885 kr
20	11307 kr	13885 kr	-	-
Extra behållare	966 kr	966 kr	966 kr	966 kr

*sommarabonnemang

**avser endast kommunens verksamheter

ÖSTHAMMARS KOMMUN

2021-07-05

Motion

Till: Kommunfullmäktige, Östhammar

Dnr:

Dpl:

Möjlighet att delta fysiskt alternativt digitalt vid kommunfullmäktiges sammanträden.

Syfte:

Digital närvaro vid kommunfullmäktiges sammanträden har nu praktiserats under mer än ett år och visat sig fungera tillfredsställande.

Motionen föreslår att det möjliggörs att ledamöter och ersättare fortsättningsvis ges rätten att **välja** att delta fysiskt eller digitalt vid sammanträdena.

Det skulle medföra

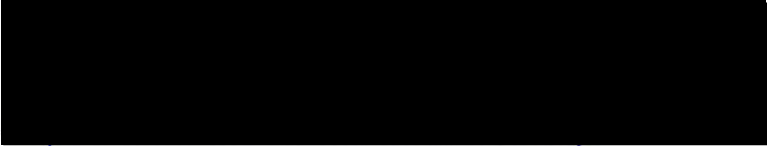
- minskat resande som skulle minska kostnaderna men också gynna miljön.
- det skulle möjliggöra ökat deltagandet bland ledamöterna och ersättare
- ökat intresset för fullmäktiges sammanträdena i samhället i stort

Jag ser inte att det skulle behövas några mer kostsamma investeringar. Det är dock viktigt att arrangemanget kring mötena utformas och utvecklas så alla oavsett form av deltagande kan delta fullt ut enligt kommunallagens intentioner.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag

Att **kommunfullmäktige beslutar att permanenta möjligheten att delta fysiskt alternativt digitalt vid kommunfullmäktiges sammanträden**

Östhammar 2021-07-02

Allan Kruukka (m)

Svar på motion frn Allan Kruukka (M) om möjlighet att delta fysiskt alternativt digitalt vid kommunfullmäktiges sammanträden

Presidiet anser att de alternativ Allan Kruukka föreslår kan vara ett bra alternativ vid kortare möten då information ska mottagas. När det gäller kommunfullmäktige anser presidiet att det är ett dialogmöte ett möte där man prövar sina argument och kan behöva begära grupp för att lösa eventuella tvistefrågor. I ärende som rör val och anställningar ska eventuell votering ske med slutna omröstning. I dagsläget har Östhammars kommun inte möjligheter att genomföra slutna omröstningar på distans. Om hybridmöten (dvs att vissa deltar på plats och andra deltar på distans kanske utan att de anmäls före) skulle bli regel skulle behovet av personal öka, särskilt vid inledningen av mötet.

Sammanfattningsvis skulle hybridmöten utan krav på föransökan kräva ökade resurser och beroende på vilka lösningar som väljs för olika tekniska aspekter möjligen även investeringar i teknik.

KF presidie anser att §10 i arbetsordningen fyller sin funktion där fullmäktige får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans.

Ett enigt fullmäktige presidie föreslår att motionen avslås i dess helhet.

Roger Lamell ordf KF

Motion

– en transparent och rättssäker process

Vid avgiftsfinansierad myndighetsutövning som betalas av kunden krävs det huvudsakligen två saker, transparens och rättssäkerhet.

I dagsläget debiteras kunden genom ett självkostnadsperspektiv, alltså den kostnad och tid som ett ärende har tagit ska kunden debiteras. Dock framgår det inte på de kommunala fakturorna för dessa ärenden vad som innefattas av denna kostnad, utan endast ett totalbelopp.

Fakturerings för tjänster ska enligt lag innehålla de omsatta tjänsternas mängd och art.

För att kunna överklaga och granska ett beslut om debitering måste det finnas noterat vilka kostnader som är direkt kopplade till ärendet, vilket inte görs idag. Utan detta är det inte möjligt ur ett rättssäkert perspektiv att överklaga specifika delar av kommunens debitering.

Vid avgiftsfinansierade förvaltningar måste kraven på ett transparent och rättssäkert arbete vara högre, för kundens möjlighet till insyn och en rättvis överklagandeprocess.

Därav yrkas:

- Att varje faktura och debitering för avgiftsfinansierade förvaltningar gentemot mot juridiska samt icke juridiskpersoner, ska specificera antalet timmar som det begärda beloppet omfattar, om det är en schabloniserad avgift ska det framgå vart denna schablon återfinns och om det finns kostnader för extern hjälp kopplat till ärendet.
- Att vid varje ärende som en avgiftsfinansierad förvaltning debiterar på kunden, ska det noteras vilket arbete som utförts vid vardera debiterad timme.

Fabian Sjöberg (M)

§ 76

Taxor och avgifter 2022 Tierps kommun och Östhammars kommun

RÄN-2021-00136

Beslut

Räddningsnämnden beslutar

1. **att** fastställa tillsynstaxor och tillståndstaxor enligt 5 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), enligt bilaga 1 för Tierps kommun. Taxorna börjar gälla 2022-01-01, samtidigt upphör tidigare fastställda taxor enligt ovanstående lagstiftningar att gälla, samt
2. **att** fastställa tillsynstaxor och tillståndstaxor enligt 5 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), enligt bilaga 2 för Östhammars kommun. Taxorna börjar gälla 2022-01-01, samtidigt upphör tidigare fastställda taxor enligt ovanstående lagstiftningar att gälla.

§ 60

Taxor och avgifter 2022 Tierps kommun och Östhammars kommun

RÄN-2021-00136

Beslut

Räddningsnämndens arbetsutskott föreslår nämnden besluta

1. **att** fastställa tillsynstaxor och tillståndstaxor enligt 5 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), enligt bilaga 1 för Tierps kommun. Taxorna börjar gälla 2022-01-01, samtidigt upphör tidigare fastställda taxor enligt ovanstående lagstiftningar att gälla, samt
2. **att** fastställa tillsynstaxor och tillståndstaxor enligt 5 kap. 4 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) och taxor gällande rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 6 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), enligt bilaga 2 för Östhammars kommun. Taxorna börjar gälla 2022-01-01, samtidigt upphör tidigare fastställda taxor enligt ovanstående lagstiftningar att gälla.

Sammanfattning

Taxor 2022 för Tierps kommun och Östhammars kommun. Tierps kommun och Östhammars kommun har delegerat till den gemensamma räddningsnämnden att årligen från och med 2021-01-01 justera taxorna med hänsyn till prisutvecklingen.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteskrivelse 2021-10-11

Bilaga 1: Taxor och avgifter 2022 Tierps kommun

Bilaga 2: Taxor och avgifter 2022 Östhammars kommun

Räddningsnämndens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2021-10-20

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Taxor enligt 5 kap. lagen lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillsyn									
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	6 751	6 954	7 104	0	7 104	150	2,16%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
6	Hotell VK4	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	6 594	6 792	6 939	0	6 939	147	2,16%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	7 379	7 600	7 764	0	7 764	164	2,16%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	8 635	8 894	9 086	0	9 086	192	2,16%
12	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 495	5 660	5 782	0	5 782	122	2,16%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokad om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillsyn									
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	5 652	5 822	5 948	0	5 948	126	2,16%
2	Stenspräckare	per tillsyn	3 454	3 558	3 635	0	3 635	77	2,16%
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	5 809	5 983	6 112	0	6 112	129	2,16%
4	Bensinstation obemannad	per tillsyn	6 437	6 630	6 773	0	6 773	143	2,16%
5	Bensinstation bemannad	per tillsyn	7 222	7 439	7 600	0	7 600	161	2,16%
6	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
7	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	6 908	7 115	7 269	0	7 269	154	2,16%
8	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	8 007	8 247	8 425	0	8 425	178	2,16%
9	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	10 990	11 320	11 565	0	11 565	245	2,16%
10	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 495	5 660	5 782	0	5 782	122	2,16%

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokats om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 5 kap. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp samordnad tillsyn (LSO och LBE, avgift tas ut enligt taxa för båda lagstiftningarna):									
Ärendetyp tillsyn LSO									
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	3 413	3 516	3 592	0	3 592	76	2,16%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	3 413	3 516	3 592	0	3 592	76	2,16%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	4 360	4 491	4 588	0	4 588	97	2,16%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
6	Hotell VK4	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	4 255	4 382	4 477	0	4 477	95	2,16%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	4 781	4 924	5 030	0	5 030	106	2,16%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	5 773	5 946	6 074	0	6 074	128	2,16%
Ärendetyp tillsyn LBE									
12	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	3 622	3 731	3 812	0	3 812	81	2,16%
13	Stenspräckare	per tillsyn	2 099	2 162	2 209	0	2 209	47	2,16%
14	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	3 727	3 839	3 922	0	3 922	83	2,16%
15	Bensinstation obemannad	per tillsyn	4 148	4 272	4 364	0	4 364	92	2,16%
16	Bensinstation bemannad	per tillsyn	4 674	4 814	4 918	0	4 918	104	2,16%
17	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	3 386	3 488	3 563	0	3 563	75	2,16%
18	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	4 897	5 044	5 153	0	5 153	109	2,16%
19	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	5 715	5 886	6 013	0	6 013	127	2,16%
20	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	7 927	8 165	8 341	0	8 341	176	2,16%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokats om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillstånd									
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillstånd	5 181	5 336	5 451	0	5 451	115	2,16%
2	Stenspräckare	per tillstånd	2 983	3 072	3 138	0	3 138	66	2,16%
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillstånd	6 123	6 307	6 443	0	6 443	136	2,16%
4	Godkännande av föreståndare för explosiva varor	per tillstånd	1 413	1 455	1 486	0	1 486	31	2,16%
5	Bensinstation obemannad	per tillstånd	5 809	5 983	6 112	0	6 112	129	2,16%
6	Bensinstation bemannad	per tillstånd	7 379	7 600	7 764	0	7 764	164	2,16%
7	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillstånd	5 181	5 336	5 451	0	5 451	115	2,16%
8	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillstånd	6 437	6 630	6 773	0	6 773	143	2,16%
9	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillstånd	7 693	7 924	8 095	0	8 095	171	2,16%
10	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillstånd	13 031	13 422	13 712	0	13 712	290	2,16%
11	Mindre förändring av befintligt tillstånd	per tillstånd	2 355	2 426	2 478	0	2 478	52	2,16%
12	Tillfällig hantering av brandfarlig vara	per tillstånd	4 867	5 013	5 121	0	5 121	108	2,16%
13	Avslag av tillståndsansökan	per ansökan	2 355	2 426	2 478	0	2 478	52	2,16%

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs inom ett år. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

Bilaga 1

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor inkl moms	Taxa 2021 Kronor inkl moms	Taxa 2022 Exkl moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Enfamiljshus (småhus)									
1	Rengöring per objekt	per objekt	571	584	476	119	595	11	1,8%
2	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	219	224	182	46	228	4	1,8%
3	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	292	299	244	61	305	5	1,8%
4	Rengöring per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 142	1 168	951	238	1 189	21	1,8%
5	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	438	448	365	91	456	8	1,8%
6	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	584	597	486	122	608	11	1,8%
7	Brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 035	1 059	862	216	1 078	19	1,8%
8	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	318	325	265	66	331	6	1,8%
9	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	425	435	354	89	443	8	1,8%
10	Brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 071	2 119	1 726	432	2 158	38	1,8%
11	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	638	653	532	133	665	12	1,8%
12	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	850	870	709	177	886	16	1,8%
13	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 367	1 398	1 139	285	1 424	25	1,8%
14	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	531	543	442	111	553	10	1,8%
15	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	703	719	586	147	733	13	1,8%
16	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 735	2 798	2 279	570	2 849	50	1,8%
17	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 063	1 087	885	221	1 106	20	1,8%
18	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 407	1 439	1 172	293	1 465	26	1,8%
19	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll	per objekt	797	815	664	166	830	15	1,8%
20	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 594	1 631	1 328	332	1 660	29	1,8%
21	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
22	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
23	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	159	163	133	33	166	3	1,8%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2021 jämfört med juni 2020.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor inkl moms	Taxa 2021 Kronor inkl moms	Taxa 2022 Exkl moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Övriga fastigheter (andra fastigheter än enfamiljhus)									
1	Rengöring per mantimme	per mantimme	650	665	542	136	678	12	1,8%
2	Rengöring per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 301	1 331	1 084	271	1 355	24	1,8%
3	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme	per mantimme	942	964	785	196	981	17	1,8%
4	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 885	1 928	1 570	393	1 963	35	1,8%
5	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme	per mantimme	836	855	696	174	870	15	1,8%
6	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 673	1 711	1 393	348	1 741	31	1,8%
7	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
8	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
9	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	159	163	133	33	166	3	1,8%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2021 jämfört med juni 2020.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Taxor enligt 5 kap. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillsyn									
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	6 751	6 954	7 104	0	7 104	150	2,16%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
6	Hotell VK4	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	6 594	6 792	6 939	0	6 939	147	2,16%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	7 379	7 600	7 764	0	7 764	164	2,16%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	7 065	7 277	7 434	0	7 434	157	2,16%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	8 635	8 894	9 086	0	9 086	192	2,16%
12	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 495	5 660	5 782	0	5 782	122	2,16%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillsyn									
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	5 652	5 822	5 948	0	5 948	126	2,16%
2	Stenspräckare	per tillsyn	3 454	3 558	3 635	0	3 635	77	2,16%
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	5 809	5 983	6 112	0	6 112	129	2,16%
4	Bensinstation obemannad	per tillsyn	6 437	6 630	6 773	0	6 773	143	2,16%
5	Bensinstation bemannad	per tillsyn	7 222	7 439	7 600	0	7 600	161	2,16%
6	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	5 338	5 498	5 617	0	5 617	119	2,16%
7	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	6 908	7 115	7 269	0	7 269	154	2,16%
8	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	8 007	8 247	8 425	0	8 425	178	2,16%
9	Mycket omfattande eller komplex förvaring och hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	10 990	11 320	11 565	0	11 565	245	2,16%
10	Tillsyn av enskilda förhållanden	per tillsyn	5 495	5 660	5 782	0	5 782	122	2,16%

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokat om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 5 kap. lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp samordnad tillsyn (LSO och LBE, avgift tas ut enligt taxa för båda lagstiftningarna):									
Ärendetyp tillsyn LSO									
1	Industri, kontor, m.m VK1	per tillsyn	3 413	3 516	3 592	0	3 592	76	2,16%
2	Samlingslokal <=150 personer VK2A	per tillsyn	3 413	3 516	3 592	0	3 592	76	2,16%
3	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2B	per tillsyn	4 360	4 491	4 588	0	4 588	97	2,16%
4	Samlingslokal >150 personer med alkoholförsäljning VK2C	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
5	Gemensamhetsboenden VK3B	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
6	Hotell VK4	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
7	Vårdmiljöer daglig verksamhet VK5A	per tillsyn	4 255	4 382	4 477	0	4 477	95	2,16%
8	Behovsprövade särskilda boenden VK5B	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
9	Vårdmiljö sjukhus och fängelser VK5C+D	per tillsyn	4 781	4 924	5 030	0	5 030	106	2,16%
10	Brandfarlig lokal VK6	per tillsyn	4 570	4 707	4 809	0	4 809	102	2,16%
11	Organisationstillsyn	per tillsyn	5 773	5 946	6 074	0	6 074	128	2,16%
Ärendetyp tillsyn LBE									
12	Fyrverkeriförsäljning	per tillsyn	3 622	3 731	3 812	0	3 812	81	2,16%
13	Stenspräckare	per tillsyn	2 099	2 162	2 209	0	2 209	47	2,16%
14	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillsyn	3 727	3 839	3 922	0	3 922	83	2,16%
15	Bensinstation obemannad	per tillsyn	4 148	4 272	4 364	0	4 364	92	2,16%
16	Bensinstation bemannad	per tillsyn	4 674	4 814	4 918	0	4 918	104	2,16%
17	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillsyn	3 386	3 488	3 563	0	3 563	75	2,16%
18	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillsyn	4 897	5 044	5 153	0	5 153	109	2,16%
19	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillsyn	5 715	5 886	6 013	0	6 013	127	2,16%
20	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillsyn	7 927	8 165	8 341	0	8 341	176	2,16%

Verksamhetsklass (VK) enligt Boverkets byggregler (BBR).

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar räddningsnämnden i Uppsala kommun om skälig avgift grundad på tidersättning.

När en tillsyn inte kunnat genomföras på aviserad tid (på grund av att den som tillsynen avser inte kommit på aviserad tid och inte heller bokats om den aviserade tiden) tas en avgift på 1 219 kr ut.

Taxor enligt 27 § lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE)

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor ej moms	Taxa 2021 Kronor ej moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor ej moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Ärendetyp tillstånd									
1	Fyrverkeriförsäljning	per tillstånd	5 181	5 336	5 451	0	5 451	115	2,16%
2	Stenspräckare	per tillstånd	2 983	3 072	3 138	0	3 138	66	2,16%
3	Övrig förvaring av explosiva varor	per tillstånd	6 123	6 307	6 443	0	6 443	136	2,16%
4	Godkännande av föreståndare för explosiva varor	per tillstånd	1 413	1 455	1 486	0	1 486	31	2,16%
5	Bensinstation obemannad	per tillstånd	5 809	5 983	6 112	0	6 112	129	2,16%
6	Bensinstation bemannad	per tillstånd	7 379	7 600	7 764	0	7 764	164	2,16%
7	Hantering av fabriksförslutna förpackningar (exempelvis förvaring på försäljningsställen)	per tillstånd	5 181	5 336	5 451	0	5 451	115	2,16%
8	Hantering av brandfarliga varor i lösa behållare (exempelvis skola, restaurang)	per tillstånd	6 437	6 630	6 773	0	6 773	143	2,16%
9	Hantering av brandfarliga varor i cistern och lösa behållare	per tillstånd	7 693	7 924	8 095	0	8 095	171	2,16%
10	Mycket omfattande eller komplex hantering av brandfarliga varor	per tillstånd	13 031	13 422	13 712	0	13 712	290	2,16%
11	Mindre förändring av befintligt tillstånd	per tillstånd	2 355	2 426	2 478	0	2 478	52	2,16%
12	Tillfällig hantering av brandfarlig vara	per tillstånd	4 867	5 013	5 121	0	5 121	108	2,16%
13	Avslag av tillståndsansökan	per ansökan	2 355	2 426	2 478	0	2 478	52	2,16%

Avgift enligt denna taxa betalas av sökanden/beställaren av tillstånd eller av den som tillsynen avser mot faktura när denne tillställts räddningsnämndens beslut eller efter genomförd tillsyn.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer/startar.

Avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs inom ett år. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

Bilaga 2

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor inkl moms	Taxa 2021 Kronor inkl moms	Taxa 2022 Exkl moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Enfamiljshus (småhus)									
1	Rengöring per objekt	per objekt	571	584	476	119	595	11	1,8%
2	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	219	224	182	46	228	4	1,8%
3	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	292	299	244	61	305	5	1,8%
4	Rengöring per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 142	1 168	951	238	1 189	21	1,8%
5	Rengöring per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	438	448	365	91	456	8	1,8%
6	Rengöring per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	584	597	486	122	608	11	1,8%
7	Brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 035	1 059	862	216	1 078	19	1,8%
8	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	318	325	265	66	331	6	1,8%
9	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	425	435	354	89	443	8	1,8%
10	Brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 071	2 119	1 726	432	2 158	38	1,8%
11	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	638	653	532	133	665	12	1,8%
12	Brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	850	870	709	177	886	16	1,8%
13	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt	per objekt	1 367	1 398	1 139	285	1 424	25	1,8%
14	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus	per objekt	531	543	442	111	553	10	1,8%
15	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet	per objekt	703	719	586	147	733	13	1,8%
16	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per objekt, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	2 735	2 798	2 279	570	2 849	50	1,8%
17	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt i samma hus, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 063	1 087	885	221	1 106	20	1,8%
18	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per tillkommande objekt på samma fastighet, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 407	1 439	1 172	293	1 465	26	1,8%
19	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll	per objekt	797	815	664	166	830	15	1,8%
20	Efterkontroll av brister upptäckta vid genomförd brandskyddskontroll, utanför ordinarie arbetstid	per objekt	1 594	1 631	1 328	332	1 660	29	1,8%
21	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
22	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
23	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	159	163	133	33	166	3	1,8%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2021 jämfört med juni 2020.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Taxor enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) 3 kap 6 §. Rengöring (sotning) & brandskyddskontroll.

Löp nr	Taxan/avgiften avser	Enhet	Taxa 2020 Kronor inkl moms	Taxa 2021 Kronor inkl moms	Taxa 2022 Exkl moms	Taxa 2022 moms	Taxa 2022 Kronor inkl moms	Förändring Kronor	Förändring Procent
Övriga fastigheter (andra fastigheter än enfamiljhus)									
1	Rengöring per mantimme	per mantimme	650	665	542	136	678	12	1,8%
2	Rengöring per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 301	1 331	1 084	271	1 355	24	1,8%
3	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme	per mantimme	942	964	785	196	981	17	1,8%
4	Brandskyddskontroll, efterkontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 885	1 928	1 570	393	1 963	35	1,8%
5	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme	per mantimme	836	855	696	174	870	15	1,8%
6	Samtidig rengöring och brandskyddskontroll per mantimme, utanför ordinarie arbetstid	per mantimme	1 673	1 711	1 393	348	1 741	31	1,8%
7	Ej i tid avbokad rengöring, brandskyddskontroll eller samtidig rengöring och brandskyddskontroll	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
8	I de fall rengöring eller brandskyddskontroll ej kunnat utföras orsakat av ägare eller nyttjanderättshavare	per bokad tid	266	272	222	56	278	5	1,8%
9	Tilläggsavgift för fastigheter utan allmän förbindelse med fastlandet	per bokad tid	159	163	133	33	166	3	1,8%

90 procent av förändringen av AKI (arbetskostnadsindex) för arbetare, privat sektor, preliminära siffror, SNI 2007, B-S exkl O. Juni 2021 jämfört med juni 2020.

Minsta debitering är 1 timme, sedan per påbörjad kvart (15 min).

Ordinarie arbetstid är vardagar kl 07.00 -16.00.

Avgift enligt denna taxa betalas av den där rengöring eller brandskyddskontroll skett, mot faktura.

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när rengöringen eller brandskyddskontrollen utförts.

Statistikrapport av ej verkställda beslut

Omsorg, Kvartal 3 2021

Innehållsförteckning

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut	3
---	---

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår socialnämnden besluta att överlämna redovisningen till fullmäktige

Beslutsfattare/delegat: Socialnämnden

Bakgrund

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) skall socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden skall vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det skall också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män.

Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

LSS Beslut

Beslutsdatum/Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkställts	Vidtagna åtgärder	Kön
2018-07-26	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	2021-08-10 tackat ja till ett boende. Inflyttning efter rustning.	Man
2019-06-26	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	2021-08-06 tackat ja till ett boende. Inflyttning efter rustning.	Man
2020-03-20 avbrott	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist saknar lämplig person/uppdragstagare	2020-03-20 Kontaktperson avslutar sitt uppdrag. Rekrytering pågår.	Man
2020-01-22	9.6§ Korttidsvistelse	Resursbrist, saknar lämplig uppdragsfamilj	2020-02-06 kontakt med två kontaktfamiljer, tackar nej pga tidsbrist. 2020-02-27 kontakt med två kontaktfamiljer, tackar nej pga tidsbrist. 2020-03-05 kontakt med familj tackar nej pga tidsbrist.	Kvinna
2020-02-10	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	Verkställd 2021-07-12.	Kvinna
2020-03-19	9.6§ Korttidsvistelse	Ej nyttjat insatsen pga Covid-19	Beslut avslutat 2021-07-31. Brukare flyttat till annan kommun.	Man
2020-09-11	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	Verkställd 2021-07-01.	Kvinna
2020-09-12 avbrott	9.4§ Kontaktperson	Annat skäl	Verkställd 2021-08-13.	Man

2020-10-09	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Verkställd 2021-08-13.	Man
2021-02-08 avbrott	9.6§Korttidsvistelse	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Brukare ej längre i behov av insats. Beslutet avslutat 2021- 09-09.	Man
2021-03-15	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Verkställd 2021-07-07.	Man
2021-05-05	9.9§ Bostad för vuxna	Förhandsbesked	Förhandsbesked	Kvinna
2021-05-05	9.10§ Daglig verksamhet	Förhandsbesked	Förhandsbesked	Kvinna
2021-05-14	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	En kp är tillfrågad 2021- 08-04 som vill avvakta. Ännu en kp tillfrågad 2021-10-12 återkommer med svar.	Kvinna
2021-06-01	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Är beviljad daglig verksamhet LSS och inköp SoL. Verkställd 2021-10-18.	Kvinna
2021-06-07	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	En kp är tillfrågad 2021- 09-23, inväntar svar.	Man
2021-06-08	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	Beviljad Daglig verksamhet LSS.	Kvinna

2021-06-08	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Tillfrågat kp 2021-08-03, tackar nej pga. tidsbrist. Erbjudit kp 2021-10-12, inväntar matchning. Är beviljad daglig verksamhet.	Kvinna
2021-06-14	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, saknar ledig bostad	Beviljad daglig verksamhet LSS.	Kvinna
2021-06-22	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare		Man
2021-06-28	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Verkställd 2021-10-05.	Kvinna

SoL Beslut

Beslutsdatum/Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkställts	Vidtagna åtgärder	Kön
2020-08-06	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Brukare anses inte längre vara i behov av insats. Beslut avslutat 2021-09-30.	Kvinna
2020-08-21	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Man
2020-11-05	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Beslut avslutat 2021-09-14. Pågående insatser bedöms tillgodose behovet.	Kvinna
2020-11-26	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Kvinna
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Brukare flyttar till annan kommun. Beslutet avslutat 2021-05-28.	Kvinna
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Man
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Brukare avliden. Beslut avslutat 2021-07-23.	Man
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Kvinna

2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Kvinna
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Man
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-08-30.	Kvinna
2020-10-22 avbrott	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Beslut avslutat 2021-07-27. Beviljad Säbo.	Kvinna
2021-01-25	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Beslut avslutat 2021-07-26. Beviljad Säbo.	Kvinna
2021-02-24 avbrott	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig uppdragsfamilj		Man
2021-02-24 avbrott	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig uppdragsfamilj		Kvinna
2021-03-01	Kontaktperson (OF)	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare		Man
2021-03-03	Hemtjänst (ÄO)	Brukare har ej behövt nyttja insatsen.	Beslut avslutat 2021-08-31. Brukare anser sig inte vara i behov av stödet.	Kvinna

2021-03-03	Matleverans (ÄO)	Brukare har ej behövt nyttja insatsen	Insatsen har ej kunnat verkställas då brukare vistats på sjukhus återkommande och långa perioder mar-jul. Brukare avled i juli	Kvinna
2021-03-19	Dagverksamhet(ÄO)	Dagverksamheten stängde pga Covid-19 2020-10-22. Dagverksamheten öppnade 2021-08-30.	Dagverksamheten öppnat. Beslut åter verkställt 2021-09-09.	Kvinna
2021-03-23	Hemtjänst (ÄO)	Brukare har ej behövt nyttja insatsen.	Beslutet verkställt 2021-03-23.	Kvinna
2021-04-09	Kontaktfamilj (IFO)	Annat skäl	Verkställd 2021-07-15. Verkställighet dröjde pga sjukdom i familjen.	Man
2021-04-09	Kontaktfamilj (IFO)	Annat skäl	Verkställd 2021-07-15. Verkställighet dröjde pga sjukdom i familjen.	Man
2021-04-28	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare		Man
2021-05-21	Kontaktperson (ÄO)	Resursbrist, saknar lämplig person/uppdragstagare	Beviljad socialsamvaro 2 gånger i veckan.	Man
2021-06-02	Särskilt boende	Resursbrist, saknar ledig bostad	Erbjuden bostad 2021-10-07. Brukare har tackat ja.	Kvinna

2021-06-04	Hemtjänst: Service, inköp och tvätt	Annat skäl	Beslut avslutat 2021-10-14. Den enskilde har själv valt att avvakta med att påbörja insatsen. Vid kontakt så vill hon fortsätta att avvakta. Avslutas i överenskommelse med enskild som får inkomma med ny ansökan.	Kvinna
------------	-------------------------------------	------------	---	--------